

¶ [illegible] pour sçauoir quelle planette regne chascune heu[illegible] iour que de la nuyt.

Dimẽc	sol	ven	mer	lun	satu	iupi	mar	sol	ven	mer	lun	satu
Jeudi.	iupi	mar	sol	ven	mer	lun	satu	iupi	mar	sol	ven	mer
Lundi	luna	satu	iupi	mar	sol	ven	mer	lun	satu	iupi	mar	sol
Uẽdredi	ven	mer	lun	satu	iupi	mar	sol	ven	mer	luna	satu	iupi
Mardi	mar	sol	ven	mer	lun	satu	iupi	mar	sol	ven	mer	luna
Samedi	satu	iupi	mar	sol	ven	mer	luna	satu	iupi	mar	sol	ven
Mercredi	mer	lun	satu	iupi	mar	sol	ven	mer	lun	satu	iupi	mar
Les heures	i	ii	iii	iiii	v	vi	vii	viii	ix	x	xi	xii

Alchabitius cum comento.
Cum gratia et priuilegio.

horizō
circulꝰ articꝰ
Cenith
Circulꝰ cācri
Equinoctialis
Circulꝰ Capricorni
obliquꝰ
Circu. antarticꝰ

Libellus isagogicus abdilazi. idest serui gloriosi dei: Qui dicitur alchabitius ad magisteriuz iudiciorũ astrorum interpretatus a ioanne hispalensi scriptumque in eundem a ioanne saxonie editum vtili serie connexum incipiunt.

Ostulata a domino plixitate vite ceypha dala.i.gladij regni 7 durabilitate sui honoris custodia quoqz operum eius siue bonorum atqz extensione sui imperij: exordiamur id quod volumus narrare. Cũ vidissem cõuentum quorundaz antiquorum ex auctoribus magisterij iudiciorũ astrorum edidisse libros quos vocauerũt introductorios huius magisterij id est iudiciorum astrorum: sed quosdã ex eis nõ fuisse scrutatos diligenter vniuersa que necessaria sunt in eodem magisterio de his que conueniunt introductorio. quosdam vero ea que necessaria sunt protulisse prolixe: 7 q: quod necessarium est in eo perijsse cernerem. Quosdam quoqz in ordinatione eorum que protulerunt nõ incessisse itinere discipline conspexissem cepi edere hunc librum: 7 posui eum introductoriuz. atqz coll egi in eo ex dictis antiquorũ qcquid necessariuz est huic magisterio secundum modum introductoriũ: 7 nõ introduxi ratiocinationes disputationi siue defensioni eorum que protulimus necessarias cum sint in libro Ptolomei qui appellatur alarbamacalet id est quattuor tractatuum: 7 in libro meo quem edidi in confirmatione magisterij iudiciorum astrorum: 7 in destructione epistole haissebenhali in annullatione eius ex ratiocinatione que ad hoc possint sufficere: 7 diuisi eum in quinqz differentias. Prima differentia est in esse circuli signorum essentiali 7 accidentali. Secunda differentia in naturis planetarum septem: 7 qd illis proprium: 7 quid significent. Tertia differentia in his que accidunt planetis septem in semetipsis: 7 quid accidat eis adinuicem. Quarta differentia in expositione nominum astrologorum. Quinta differentia in vniuersitate partium 7 expositione esse earum in gradibus.

Differentia prima.

Nitach idest circulus signoꝝ: diuidit̄ in .xij. ptes equales scd̄z diuisioné circuli signorū: ⁊ hee .xij. ptes dicunt̄ signa ⁊ referunt̄ ad imagines q̄ sunt sub eodē zodiaco circulo: q̄ sunt Aries Taurus Gemini Cācer Leo Uirgo Libra Scorpius Sagitrarius Capcornus Aq̄rius ·Pisces. Et vnūquodqz istoꝝ signoꝝ diuidit̄ in .xxx. ptes eq̄les: q̄ gradus vocant̄. Et gradus diuidit̄ i .lx. minuta: ⁊ minutū in .lx. scd̄a: ⁊ scd̄z i .lx. tertia. Sil̄r q̄ sequunt̄ quarta .s. ⁊ q̄nta ascendēdo vsqz ad ifinita. ¶ Et sex ex his signis sunt septētrionalia .i. ab initio arietis vsqz in finem virginis q̄ sunt septētrionalia a linea eqnoctiali: ⁊ sex meridiana .i. ab initio libre vsqz in finē pisciū. Et sex ex illis dicūt̄ directe ascēdētia idest ab initio cancri vsqz i finē sagittarij. Et sex tortuose ascēdentia dicunt̄ .i. ab initio capricorni vsqz in finē geminoꝝ. Et tortuose ascēdētia obediūt directe ascēdētibus: hoc ē: duo signa q̄ fuerint vnius lōgitudis a capite cācri obediūt sibi vt gemini cācro. Taurus leoni Aries virgini. Et pisces libre aq̄rius scorpioni. Et capricornus sagittario. ¶ Et duo signa q̄ fuerit vnius lōgitudis a capite arietis dicunt̄ ꝯcordātia in itinere vt aries ⁊ pisces. Taurus ⁊ aq̄rius. Gemini ⁊ capcorn⁹. Cācer ⁊ sagittari⁹. Leo ⁊ scorpio: Uirgo ⁊ libra. ¶ Et vocat̄ medietas circuli q̄ ē ab initio leonis vsqz i finē capcorni medietas maxia: ⁊ ē medietas solis: q2 sol in oī hac medietate h3 principiū sicuti hn̄t plāete i suis terminis. Et alia medietas q̄ ē ab initio aq̄rij vsqz in finē cācri vocat̄ minima: ⁊ est medietas lune: q2 lūa sil̄r h3 in oi hac medietate p̄ncipiū sicut sol in maxia ⁊ vocat̄ illa medietas q̄ est ab initio arietꝫ vsqz in finē virginis medietas calida: ⁊ alia q̄ est ab initio libre vsqz in finē pisciu3 vocat̄ medietas frigida. Et vocat̄ illa q̄rta ps circuli que est ab initio Arietꝫ vsqz in finē geminoꝝ quarta calida hūida vernalis puerilis sanguinea. Et illa q̄ ē ab initio cācri vsqz in finē virginis dr̄ q̄rta calida sicca estiualis iuuenilis colerica. Et illa q̄ est ab initio libre vsqz in fine3 sagittarij dr̄ q̄rta frigida sicca autūnalis melācholica: ⁊ significat initiu3 diminutiōis mediocris etatꝫ. Et illa q̄ est ab initio capricorni vsqz in finē pisciū dr̄ q̄rta frigida hūida defectiua senilis hyemalis flatica. Oibus āt plāetis q̄ ferunt̄ in his signis non ꝙ sint in eis: sed q2 ferunt̄ sub eis hoc ē indirecto eoꝝ. Altior ⁊ ꝓpior circulo signorū ⁊ cursu tardior est Saturnus: deinde Jupiter. deinde Mars. deinde Sol. deinde Uenus. deinde Mercurius. deinde Luna que est terre ꝓpior ⁊ cursu oibus velocior. Significātur autē etiam per caput draconis ⁊ caudam cū planetis quedā significatiōes sicut exponemus in seq̄ntibus.

De domibus planetarum.

Habent quoqz planete in his signis potestates: quasdam p naturā quasdā per accidēs. ¶ Que sūt p naturā sunt hee domus. Exalta-

tio. Terminus. Triplicitas. Facies. De illis autem que per accidens sunt loco conuenienti tractabimus. ¶ Domus sunt hec Aries ⁊ Scorpius. domus Martis Taurus ⁊ libra. domus Ueneris. Gemini ⁊ virgo. domus Mercurij Cācer. domus Lune Leo. dom⁹ Solis. Sagittarius ⁊ pisces. domus Jouis. Capricornus Aquarius. domus Saturni. Septimū autem signum a domo vniuscuiusq3 planete dicitur eiusdem fore detrimentum. Et si duo signa fuerint domus vnius planete: dicuntur concordantia in almantica: hoc est in circulo qui latus est in medio ⁊ in ligatura strictus: ⁊ habet significare circulum zodiacū. ¶ Signa autem in que planete dum intrant dicuntur gratulari in eis ⁊ domini eorum secundum dorothiu3 sunt hec. Saturnus dum intrat aquariu3 gaudere dicitur Jupiter in sagittario. Mars in scorpione. Uenus in Tauro: ⁊ Mercurius in Uirgine.

De exaltationibus planetarum.

HE sunt exaltationes planetarum. Sol exaltatur in ariete: hoc est in. xviiij. gradu eius. Luna in. iij. gradu. Tauri Saturnus in. xxi. libre. Jupiter in. xv. gradu Cācri. Mars in. xxviij. gradu Capricorni. Uenus in. xxvij. gradu piscium. Mercurius in. xv. Uirginis Caput draconis in. iij. gradu geminoꝝ. Et cauda in. iij. gradu Sagittarij. In septimo autem signo ab exaltatiōe vniuscuiusq3 planete: in simili gradu erit eius descēsio: vbi gratia: sicut sol exaltaт̄ in. xviiij. gradu arietis. ita ī. xviiij. gradu libre cadit: ⁊ sic de ceteris. Ptolomeus aute3 ponit arietem totum exaltationem solis. Et thaurum totum exaltationem Lune ⁊ cetera similiter.

De triplicitatibus.

TRiplicitates vero sic distinguimus. Oia enim tria signa que in vna natura videntur concordari faciunt triplicitatem ⁊ eodem nomine vocantur. hoc est triplicitas. Aries ergo Leo ⁊ sagittarius faciunt triplicitatem primam: quia vnūquodq3 istorum signorum est igneum masculinum. diurnum calidum. s. ⁊ siccum colericum: sapore amarum. est quoq3 ⁊ hec triplicitas orientalis. Cuius domini sunt in die sol ⁊ in nocte Jupiter ⁊ eoꝝ particeps in die ac nocte est saturnus ¶ Triplicitas secunda est ex Tauro virgīe ⁊ capricorno: quia hec sūt signa feminina nocturna terrea frigida. s. ⁊ sicca melācolica sapore acria meridiana. ¶ Huius quoq3 triplicitatis domini sunt in die Uenus ⁊ nocte luna quaru3 particeps ī die ac nocte ē Mars. ¶ Tertia triplicitas est ex geminis libra ⁊ aquario: quia hec signa sūt masculina diurna sanguinea. s. calida humida aerea sapore dulcia occidentalia. Cuius triplicitatis domini sunt in die Saturnus ⁊ in nocte Mercuriu3: eorū quoq3 pticeps ī die ac nocte est Jupiter. ¶ Quarta3 vero triplicitatem faciunt Cancer Scorpius ⁊ pisces: quia hec sunt feminina nocturna septentrionalia aquatica flatica frigida humida sapore salsa. Cuius triplicitatis domini sunt in die Uenus: ⁊ in nocte Mars: quoru3 particeps in die ac nocte est Luna.

♈	♂ die	☉ 19 01.		♄ 21	☉ d.	♃ n	♄	a
♉	♀ no.	☽ 3	♀		♀	☽	♂	b
♊	☿ di.	☊ 3		☋ 3	♄	☿	♃	c
♋	☽ d.n.	♃ 15		♂ 28	♀	♂	☽	d
♌	☉ d.n.				☉	♃	♄	a
♍	☿ n.	☿ 15	☿	♀ 27	♀	☽	♂	b
♎	♀ d.	♄ 21		☉ 19	♄	☿	♃	c
♏	♂ n.		♂	☽ 3	♀	♂	☽	d
♐	♃ d.	☋ 3	♃	☊ 3	☉	♃	♄	a
♑	♄ n.	♂ 28		♃ 15	♀	☽	♂	b
♒	♄ d.		♄		♄	☿	♃	c
♓	♃ n.	♀ 27		☿ 15	♀	♂	☽	d

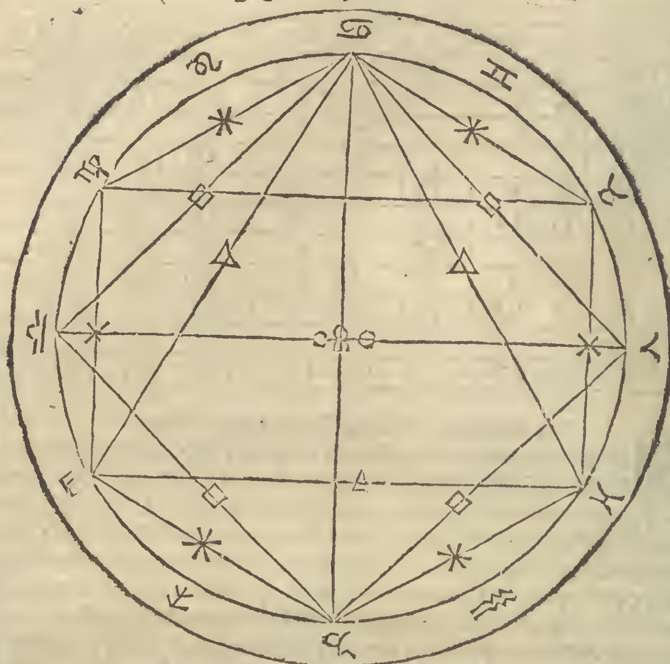
De signis mobilibus fixis ⁊ cōmunibus.

Quattuoꝛ quoq; ex his signis dicuntur esse nobilia.s.Aries Cácer Libꝛa ⁊ Capꝛicoꝛnus.Et quattuoꝛ fixa.s.Taurus Leo scorpius ⁊ aquarius.Reliqua vero quattuoꝛ.s.Gemini Uirgo Sagittarius ⁊ pisces sunt cōmunia.Dicunt aūt mobilia fixa vł cōmunia:quia qn̄ Sol ingreditur aliqđ istoꝛum mouetur.i.mutatur tempus vel figitur.i.i eodē statu perseuerat:aut fit cōmune.i.medietas illius vnius tempoꝛis erit vt medietas alterius:verbi gratia:quando sol ingreditur signū arietis tp̄us mutatur idest vertitur hyems in ver.Et quando intrat Taurū figitur idem tempus vernale quādo vero sol ingreditur geminos fit tempus cōmune.i. dimidium veris ⁊ dimidium estatis ⁊ sic de ceteris.

De aspectibus planetarum.

Dicuntur ēt signa se aspicere:hoc est oē signū aspicit tertiū ante se ⁊ tertiū post se qđ ē vndecimū ⁊ hic aspectus dicit̄ sextilis ⁊ ē aspectꝰ dilectiōis ⁊ medie amicicie:⁊ dicit̄ ēt sextilis eo ꝙ teneat sextā partē circuli.i.lx.gradus:verbi gratia:planeta qui fuerit in initio Arietis aspicit eū q fuerit in gemini ante se ⁊ eū qui fuerit i aquario post se q est aspectus amicicie.Et aspicit quartū ante se ⁊ quartū post se.i.decimum ⁊ hic aspectus vocat̄ tetragōus eo ꝙ tenet q̄rtā ꝑtem celi.i.lxxxx.gradus:⁊ est aspectus discoꝛdie atq; medie inimicicie ⁊ aspicit quoq; quintum signū ante se ⁊ quintum post se qđ ē nonū:⁊ hic aspectus dicit̄ trigonus vel trigona radiatio eo ꝙ tertiā ꝑtē celi.i.cxx.gradus teneat:⁊ est aspectus cōcoꝛdie ⁊ dilectiōis ꝑfecte. Aspicit aūt septimū per oppositionē:⁊ est aspectus inimicicie ꝑfecte.Et si in his signis ita se aspicientibꝰ fuerint planete dicunt̄ se aspicere hic ē aspectꝰ:⁊ si duo planete fuerint in vno signo dicunt̄ cōiuncti.Cum vero fuerit planeta i aliquo signo erūt radij illiꝰ i signis illis q̄ aspiciunt ipsu; signum in simili gradu atq; minuto:verbi gratia: si fuerit mars in pꝛimo gradu arietis ⁊ in pꝛimo minuto eiusdē gradus erunt radij eiu; in pꝛimo gradu signi libꝛe ⁊ in pꝛimo minuto eiusdem gradus:⁊ sic intellige de ceteris aspectibus vt in hac figura patet euidentissime.

Figura aspectuum.

De terminis planetarum.

Sunt quoq3 plãetaꝝ in signis termini vel fines: q2 in vnoquoq3 signo hñt qnq3 plancte termios ꝑ diuersos grad' dispositos: nã ab initio arietis vsq3 ad sextũ gradũ eiusdẽ arietis est terminus Jouis: 7 a sexto vsq3 ad.xii.terminus veneris: 7 a.xii. vsq3 ad.xx. terminus Mercurij. 7 a.20.in.xxv.terminus martis Saturni: 7 pp diuersitatẽ eoꝝ graduũ: 7 grauitatẽ eoꝝ memorie descripsim' eos in tabula vt leuius eẽt opus. Termini egyptioꝝ 7 dicunt esse herinetis.

♈	♃	6	♀	6	☿	8	♂	5	♄	5
♉	♀	8	☿	6	♃	8	♄	5	♂	3
♊	☿	6	♃	6	♀	5	♂	7	♄	6
♋	♂	7	♀	6	☿	6	♃	7	♄	4
♌	♃	6	♀	5	♄	7	☿	6	♂	6
♍	☿	7	♀	10	♃	4	♂	7	♄	2
♎	♄	6	☿	8	♃	7	♀	7	♂	2
♏	♂	7	♀	4	☿	8	♃	5	♄	6
♐	♃	12	♀	5	☿	4	♄	5	♂	4
♑	☿	7	♃	7	♀	8	♄	4	♂	4
♒	☿	7	♀	6	♃	7	♂	5	♄	5
♓	♀	12	♃	4	☿	3	♂	9	♄	2

Ubi preponuntur triplicitates terminis.

Uidam autem pponunt triplicitates terminis eo q domini triplicitatum sunt fortiores in nutritione: qr significant nutritionem: et qr nulla discordia est in triplicitate: sicut est in terminis cum pponunt: et qdam preponunt terminos triplicitatibus: eo q domini terminorum sunt fortiores in directione.

De faciebus signorum et cui planetarum attribuuntur.

Acies aut signorum sunt he: vnumquodqz signuz diuidit in tres partes equales: quelibet pars constat ex.x.gradibus et vocatur facies quarum initium est a primo gradu arietis. Prima ergo facies est a pmo gradu arietis vsqz in.x. et datur Marti. Secunda usqz ad.xx. graduz. et datur Soli qui succedit ei in ordine circulorum. Tertia vsqz ad finem pdicti signi. et est Ueneris: similiter prima facies Tauri est Mercurii q Ueneri succedit: et ita vsqz in finem signoruz. ¶ Cum igitur habueris gradum in aliquo signo et volueris scire ex cuius planetarum facie sit: sume ab initio arietis signa integra vsqz ad signuz de quo volueris scire et triplica ea et quod supfuerit adde super hoc qd preterijt ex faciebus illius signi de quo faciem scire volueris cum eadem facie cuius dnm scire volueris et proijce a planeta qui est dominus faciei signi arietis qui est Mars scdm successionez circulorum. 7. 7. 7. et qd remanserit infra septem numera a Marte p successionem planetarum: et quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius signi vnde fuerit gradus vsqz i.10. eiusde signi illius planete apud quem numerus erit finitus: et a.x. vsqz in.xx. alterius planete qui illum succedit: et a.xx. vsqz in finez alterius signi qui ei succedit: et in cuius decimo fuerit gradus ex signo erit facies illius planete. vocantur etiam domini facierum istarum a qbusdam decani cuius sequitur tabula.

In ♈	♂	10	☉	10	♀	10
In ♉	☿	10	☽	10	♄	10
In ♊	♃	10	♂	10	☉	10
In ♋	♀	10	☿	10	☽	10
In ♌	♄	10	♃	10	♂	10
In ♍	☉	10	♀	10	☿	10
In ♎	☽	10	♄	10	♃	10
In ♏	♂	10	☉	10	♀	10
In ♐	☿	10	☽	10	♄	10
In ♑	♃	10	♂	10	☉	10
In ♒	♀	10	☿	10	☽	10
In ♓	♄	10	♃	10	♂	10

De virtutibus planetarum.

T qr iam annuente deo tractauimus de potestatibus planetarum in signis q sunt domus exaltatio triplicitas terminus et facies. Nunc igitur tractemus de virtutibus seu fortitudinibus eorum in ipsis. nam dns domus hz.5. fortitudines: et dominus exal. 4. et dns tripli. 3. dns termini duas: et dns faciei vna. Intellige ergo ex h nume-

ro fortitudines planetarum. q.n. magis abundant in numero magis abūdant in fortitudine: et qdam pponūt terminū triplicitati.i. volūt vt dn̄s termini sit fortior dn̄o triplicitatis: sed iam exposuimus supius in quo valet vnusqsq3. Quidam ēt de hac re tale dederūt cōparationem dicētes qđ planeta cū fuerit in domo sua est similis viro in domo atq3 in dominatōe sua: et cum fuerit in exaltatiōe sua est similis viro i regno suo et gloria: et cum fuerit in termino suo est sicut vir inter parētes et cognatos suos atq3 gētes: et cum fuerit in triplicitate sua erit sicut vir in honore suo: et iter auxiliatores atq3 mistros suos et cū fuerit in facie sua erit sicut vir in magisterio suo. He sūt vniuerse potestates planetarum: essentiales in signis et sequūtur has figure signorum.

De essentijs signorum et qd significent in semetipsis.

Uia in signis sunt q̄dam signa q̄ dicunt rōnalia.s. Uirgo Gemini Libra et Aquari⁹ et pma medietas Sagittarij qr eorum imagines in circulo ad imagines hoium figurant hec quoq3 dicunt signa pulchras voces habētia hec quoq3 vigent cū fuerint in oriēte. Et q̄da3 dicunt alas habētia.s. Gemini Uirgo et Pisces. Et q̄dā q̄drupedia: vt Leo et Sagittarius. Quedā eorum sunt domestica: vt Aries Taurus Capricornus: et hec vigēt cū fuerint in meridie. Uirgo aūt et Capricorn⁹ et Aquarius vigēt cū fuerint in Septētriones. Et ex signis q̄dam sūt tortuosa et vitiosa.s. Aries Taurus Cancer Scorpio et Capricornus. Et q̄da3 ex eis dicunt plures proles hn̄tia.s. Cancer Scorpio et Pisces. Et hec vigēt cū fuerint in occidēte. Et q̄dam ex eis sunt sterilia: vt Gemini Leo et Uirgo. Et q̄dā sunt paucos filios hn̄tia: vt Aries Taurus Libra Sagittarius Capricornus et Aquarius. Et q̄dam dicūtur multū luxuriosa.s. Aries Taurus Leo et Capricornus. Et ex signis q̄dam dicunt mediā vocē hn̄tia q̄ formant ad imagies aialium balātium et mugiētium et rugiētium: ut Aries Taurus Leo et Capricornus: et vltima pars sagittarij. Et q̄da3 sunt voce carētia.s. illa q̄ formant ad imagines aialium voce carentium.s. Cancer Scorpius et Pisces.

De significationibus signorum.

T vnūquodq3 signū h3 pprā significatōe3 in his q̄ significant ex creatiōe membrorum et morib⁹ hoium et regionū et seminū et arborū et cetera. Aries h3 ex corpe hois caput et faciē et ex regiōib⁹ bebil: et feri3.i. babiloniā et psidam et arabiā et falastim et palestinā. Taurus h3 arbores q̄ plantant: et ex corpe hois h3 collū et guturis nodū: et ex regiōibus e3etimet et almechim et sandē et araterad. Gemini est signū largū boni ai et h3 ex corpe hois humeros et brachia et manus: et ex regiōib⁹ vrgeti et armeniā nuthrabigē eteleninistet.i. egyptū etbartha. Cancer h3 ex arborib⁹ eas q̄ fuerint eq̄les lōgitudie: et ex corpe hois pectus cor stomachū costas splenē et pulmonē et ex regiōib⁹ armeniā minorē et oriētalē plagā buthabē et masse3 et acin: et h3 pticipatiōe3 in barach et atrabicen. Leo h3 arbores pceras.i. longas calidus et versutus: et multe angustie atq3 tristicie: et ex corpe hois stomachū cor dorsum latus et ex regiōib⁹ artitri usq3 in finē regionis habitabilis. Uirgo h3 qcqd seminat ex seminib⁹ et est larga boni ai: et h3 ex corpe hois vētrem et interiora.s. telam.i. dyafragma et intestina; et ex regionib⁹ argumēta et

assem idest quedam regio circa hierusalem et alforas idest eufraten et insulã que hispania et festir uel afeum. Libra habet arbores pceras et est larga boni animi: et habet ex corpore hominis lumbos et inferiora ventris vmbilicum et pectinem et verenda anchas et ilia et nates: et ex regionibus terram romanorum vel grecorum et que succedunt eis affines vsque ad Africam: habet etiam araffe vel azim vsqz in finem ethiopie et barthan: habet et carmen et fegestem et thebis uel thebil et tabrasten barah et ambarath. Scorpius habet arbores longitudine equales largus boni animi et habet ex hominis corpore verenda testiculos vesicam anum et femora et ex regionibus belebiget et rura Arabum et fines eius vsqz in allegem: et habet in alchach participationem. Sagittarius ingeniosus et calidus habet ex corpore hominis femora: et ex regionibus ethiopiam et maharaben et achiut vel acenit vel achichit q̃ est india. Capricornus bone vite iracundus cautus et calidus: multe tristicie habens ex corpore se hominis genua: et ex regiõibus ethiopiã annaban alcon et acuith et mahamen vsqz ad duo maria etabant et achuit que est india. Aquarius habet ex corpore hominis crura vsqz ad inferiora cauillarum idest tallorum et ex regionibus azenes idest nigredinem et althupha et partes eius et terram elfies et partem terre egypti et occidẽtalez plagã et terre achiut. Pisces calidus et cautus commixtus multi coloris habẽs ex corpore hominis pedes: et regionibus carabrarem et septẽtrionalem plagam terre iurgem et participationem in romanis vsqz ad essen habet insulam et egyptum et alexandriam et mare licium.

De significatione planetarum in signis ꝺm membra hominis.

Et si quidem planete significauerint dolorem habent in vno quoqz signo membrum sibi proprium. Tractemus ergo de doloribus planetarum in signis: et primum incipiamus ab Ariete Saturnus i ariete habet pectus. Jupiter ventrem. Mars caput. Sol femora. Uenus pedes. Mercurius crura. Luna genua. Jn tauro. Saturnus ventrem. Jupiter dorsum. Mars collum. Sol genua. Uenus caput. Mercurius pedes. Luna crura. Jn geminis. Saturnus ventrez Jupiter verenda et que succedunt. Mars pectus et que succedunt. Sol crura et cauillas idest talos. Uenus collum. Mercurius caput. Luna femora. in cancro Saturnus virilia et omnia eis succedentia. Jupiter femora Mars pectus. Sol pedes. Uenus brachia et humeros. Mercuriꝰ oculos et guttur. Luna caput. Jn leõe. Saturnus verẽda et eis succedentia. Jupiter femora et genua. Mars ventrez. Sol caput. Uenus cor. Mercurius humeros et guttur. Luna collum. Jn virgine. Saturnus pedes. Jupiter genua et eorum succedentia. Mars ventrem. Sol collum. Uenus ventrem. Mercurius cor. Luna humeros. in libra Saturnus genua et eorum succedentia. Jupiter oculos et eorum succedentia idest partes capitis. Mars verenda et eorum succedẽtia. Sol humeros. Uenus caput. Mercurius ventrem. Luna cor. Jn scorpione. Saturnus cauillas. i. talos et earum succedentia. Jupiter pedes. Mars caput brachia et femora. Sol cor. Uenus verenda et eorum suc-

cedētia. Mercuriꝰ dorſuꝫ. Luna ventrē. ¶ In ſagittario. Saturnꝰ pedes. Iupiter crura ⁊ caput. Mars pedes ⁊ manus. Sol ventrem. Uenus femora ⁊ brachia. Mercurius verēda ⁊ cor. Luna dorſum. ¶ In capricorno. Saturnus caput ⁊ pedes. Iupiter genua ⁊ oculos. Mars crura ⁊ humeros. Sol dorſum. Uenus femora ⁊ cor. Mercurius verenda ⁊ eorum ſuccedentia. Luna femora. ¶ In aquario. Saturnꝰ caput ⁊ colluꝫ. Iupiter humeros pectus ⁊ pedes. Mars cauillas ⁊ cor. Sol verenda ⁊ eorum ſuccedentia. Uenus genua ⁊ eorū ſuccedētia. Mercurius femora ⁊ cor. Luna verēda. ¶ In piſce ſaturnus humeros ⁊ brachia ⁊ collum. Iupiter cor ⁊ caput. Mars cauillas ⁊ ventrem. Sol femora ⁊ eorum ſuccedentia. Uenus collū ⁊ dorſum. Mercurius crura ⁊ verenda. Luna femoralia.

De gradibus ſignorum maſculinis ⁊ femininis.

Sunt quoqꝫ in vnoquoqꝫ ſigno gradus qui ꝓprie dicuntur maſculini atqꝫ feminini. Nam ab initio Arietis vſqꝫ in .viij. graduꝫ dicuntur eē maſculini: ⁊ ab .viij. in .viiij. feminini: ⁊ a .ix. in .xv. maſculini: ⁊ a .xv. vſqꝫ in .xxij. feminini: ⁊ a .xxij. vſqꝫ in finem arietis maſculini quos decreuimus deſcribere ſicut deſcripſimus terminos: ⁊ hic mō depingimus tabulam vt leuius redaᵗ opus deo auxiliāte.

♈	maſ.	8	femi.	1	maſ.	6	femi.	7	maſ.	8						
♉	femi.	5	maſ.	6	femi.	6	maſ.	4	femi.	3	maſ.	0				
♊	femi.	5	maſ.	11	femi.	6	maſ.	4	femi.	4						
♋	maſ.	2	femi.	6	maſ.	2	femi.	2	maſ.	11	femi.	4	maſ.	3		
♌	maſ.	5	femi.	3	maſ.	7	femi.	8	maſ.	7						
♍	femi.	8	maſ.	4	femi.	8	maſ.	10								
♎	maſ.	5	femi.	10	maſ.	5	femi.	7	maſ.	3						
♏	maſ.	4	femi.	10	maſ.	3	femi.	8	maſ.	5						
♐	maſ.	2	femi.	3	maſ.	7	femi.	12	maſ.	6						
♑	maſ.	11	femi.	8	maſ.	11										
♒	maſ.	5	femi.	10	maſ.	6	femi.	4	maſ.	2	femi.	3				
♓	maſ.	10	femi.	10	maſ.	3	femi.	5	maſ.	2						

De gradibus lucidis: tenebroſis ⁊ fumoſis ⁊ vacuis.

Et in vnoquoqꝫ iſtorum ſignorum ſunt gradus qui dicuntur lucidi: ⁊ gradus qui dicuntur tenebroſi: ⁊ gradus qui dicuntur fumoſi: ⁊ gradus qui vocantur vacui. Dicunt enim quidam quod ab initio arietis vſqꝫ in tertium gradum ſunt tenebroſi: ⁊ a .iii. in viij. lucidi: ⁊ ab .viij. in .xvj. tenebroſi: ⁊ a .xvj. in .xx. lucidi: ⁊ a .xx. vſqꝫ ad .xxiiij. vacui. ⁊ a .xxiiij. vſqꝫ in .xxviiij. lucidi: ⁊ a .xxviiij. in finem arietis vacui. de quibus faciemus tabulam ſi deus voluerit.

♈	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va.	4	lu.	5	va.	1		
♉	te.	3	lu.	4	va.	5	lu.	3	va.	5	lu.	8	te.	2		
♊	lu.	4	te.	3	lu.	5	va.	4	lu.	6	te.	5	va.	3		
♋	lu.	12	te.	2	va.	4	fu.	2	lu.	8	va.	2				
♌	te.	10	fu.	10	va.	5	lu.	5								
♍	te.	5	lu.	3	va.	2	lu.	6	fu.	6	va.	5	te.	3		
♎	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	va.	3				
♏	te.	3	lu.	5	va.	6	lu	6	fu.	2	va.	5	te.	3		
♐	lu.	9	te.	3	lu.	7	fu.	4	lu.	7						
♑	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va.	3	te.	5		
♒	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va.	4	lu.	5				
♓	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va.	3	lu.	3	te.	2		

De gradibus putealibus.

T in signis sunt quedam gradus qui vocantur putei:cum fuerit planeta in aliquo eorū dicitur esse in puteo:ut est sextus gradus arietis ⁊ cetera.vt in hac tabula sequenti ostendetur.

♈	6	11	16	23	29		♎	1	7	20	30		
♉	5	12		24	25		♏	9	10	22	23	27	
♊	2	12	17	26	30		♐	7	12	15	24	27	30
♋	12	17	23	26	30		♑	2	7	17	22	24	28
♌	6	13	15	22	23	28	♒	1	12	17	22	24	29
♍	8	13	15	21	25		♓	4	9	24	27	28	

De gradibus azemena idest debilitatis corporis.

T sūt in signis qdā grad⁹ q dicunt̃ gradus azemena.i.grad⁹ debilitatis corpis.Est.n.azemena q̃daʒ debilitatio corpis tpalis:ut surditas:cecitas:mēbri amissio:⁊ cetera talia q̄ q̄ʒdiu vixerit hō sp hēbit:nisi miracl'ose sanet̃.Cū ergo fuerit luna in his gradib⁹ in natiuitate alicui⁹ pueri:accidet ei p̄dicta azemena s̄m significatiōeʒ loci ⁊ aspect⁹ seu loca planetaꝝ.Significat̃ quoq3 azemena p astra diuersis mōis. sic in libris natiuitatū īuenies.grad⁹ aūt azemene sūt hi q d̄scribūt̃ h̄ i tabl'a.

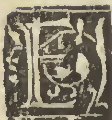
In ♉	6	7	8	9	10			In ♏	19	29		
								In ♐	1	7	8	18	19
In ♋	9	10	11	12	13	14	15	In ♑	20	27	28	29	
In ♌	18	27	28					In ♒	18	19			

De gradibus augmētantibus fortunā.

AT in hoc circulo sunt quidam gradus qui dicuntur augētes fortu-nam:qui in ista tabula descripti sunt.

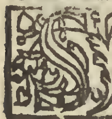
♈	19					♎	3	5	21	
♉	3	15	27			♏	7	18	20	
♊	11					♐	13	20		
♋	1	2	3	4	15	♑	12	13	14	20
♌	2	5	7	19		♒	7	16	17	20
♍	13	14	20			♓	13	20		

De gradibus compotentibus.

T duo gradus qui fuerint vnius longitudinis a capite signorum mobilium dicuntur cōpotentes.i.vnius fortitudis ⁊ cōsortes seu participes in virtute.vt.xx.gra.capricor.vel cancri cū.x.gra.sagit. vel geminorū:⁊.xx.gra.arietis vel libre cū.x.gradu piscium vel vgis.

De esse circuli accidentali.

Ed qr auxiliāte deo iā ptulim⁹ eē circuli signorū essentiale:nūc pferamus accidentale. Nam circulus figuratur in omni hora tali figura:que diuidit in quattuor partes:q̄s diuidit circulus hemisperij:⁊ circulus meridiei id est circulus medij celi:qui facit mediuz

diem:⁊ vnaq̄ueq; ps istarum partium diuidit in tres partes inequales sm ascensiones signi ascendentes atq; hoc mō diuiditur circulus in duodecim partes que vocātur domus nominantur quoq; ⁊ cuspides ⁊ turres:cuius opus expositum est in libro Ezibi idest in libro cursus siderum. Principium quoq; diuisionis est horoscopus:hoc est ascendens cuius initium est super circulum hemisperij orientalis deinde secunda domus sequitur ⁊ tertia:cetereq; domus vsq; ad duodecimam. Quarta autem pars que est ab ascendente vsq; ad medium celi:que ē domus duodecima vndecima ⁊ decima dicitur quarta pars oriētalis masculina:⁊ adueniens significat initiū vite:⁊ vocatur puerilis sanguinea vernalis. Et ps alia que ē a medio celi vsq; ad gra-

dum occidentalis signi idest septime qui est super circulum hemisperij occidentalis que ē domus nona octaua:7 septima:7 est merediana feminina recedens significat mediam etatez:7 vocatur profecto iuuentutis estiualis colerica. ¶ Tertia quoqz ps que est ab occidente vsqz ad gradum quarte domus que est sup circulū meridiei sub terra que est domus sexta quinta 7 q̄rta.est occidentalis masculina aduenieus significat finez vite:7 vocatur autūnalis melācolica 7 est senilis 7 est mediocris etatis. ¶ Quarta ps que est a quarta domo vsqz ad ascendens que domus est tertia secunda atqz ascendens est septentrionalis feminina recedens significat quod accidit homini post mortem eius 7 ad quid deueniet corpus eius vel eius dispositio de dimissa substantia:aut quid dicetur de eo scilicet vtrum laudetur vel vituperetur:7 vocat̄ hec pars senilis flegmatica defectiua hyemalis.Et ille due partes que sūt a medio celi vsqz ad ascendens:7 ab ascendente vsqz ad quartam domum:ista medietas vocatur medietas ascendens:7 relique partes q̄ sūt a quarta domo vsqz ad septimam:7 inde ad medium celi vocatur medietas descendēs. Et quicquid fuerit super terram ex circulo idest illa pars circuli superior dicitur dextra:7 que sub terra idest illa parz inferior dicitur sinistra. Et ascendens 7 quarta 7 septima 7 decima dicūtur alamed id est quas nos angulos vocamus vt pulchrius sonet. Et secunda domus octaua 7 quinta 7 vndecima succedentes angulis vocantur. Tertia aūt 7.vi viiij.ac.xij. cadentes ab angulis dicuntur.Cum ergo planeta in angulis vel eius succedētibus fuerit dicitur ꝓficere:7 si fuerit in cadentibus ab angulis dicit̄ deficere:7 vnaqueqz istarum domorum significat aliquid de esse hominum.

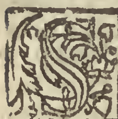
De domibus 7 significationibus earum.

PRima domus cuius initiū orit̄ in circulo hemisperij orientalis vocat̄ athale.i.ascēdēs:hec significat corpa 7 vitā 7 initia opeꝝ i iterrogatiōibus 7 oṙone et locutiōe et rumorib⁹:et q̄cq̄d cogitat iterrogās i aio suo:et significat initia vite.Et dixit alendezgod in natiuitate:qꝫ dn̄s triplicitatis ascēdētis pri⁹ sigt̄ vitā et naturā nati seu iterrogātis et ei⁹ delectationē atqz volūtatē:et q̄d diligat:et q̄d odio hēat:7 q̄d bōi seu mali ei adueniat in initio vite eius:et dominus triplicitatis .secūdus sigt̄ vitā et corpus et virtutē seu fortitudinē et medietatē vite:et dn̄s triplicitatis tertius significat id qd̄ socij ei⁹ significauerūt:et significat finē vite in morte.

SEcunda domus ē dom⁹ substātie ac victus et ministroꝝ et auxiliatorū:et significat finē ānorū vite idest finē iuuentutis.Et dixit alēdezgod de dn̄is triplicitatis dom⁹ sbe:de prio.s.scd̄o ac de tertio vide qs eorū sit fortior eē et loco hūc facies merito auctorem sbe et significatorē acq̄sitiōis:qꝫ si fuerit i medio celi iueniet hāc a rege:et si fuerit i domo fidei alias fiducie ē meli⁹.Silr̄ dn̄s triplicitatis.p̄m⁹ dat subam in initio vite:et scd̄s in medio vite:et tertius i fine ei⁹.

TErtia dom⁹ ē fratrū et sororū et ꝓpinquorū ac dilectoꝝ fidei atqz religiōis mandatorū ac legatorū mutationū atqz itinerū minorum:et significat esse vite ante mortē.dixit alendezgod dominus triplicitatis dom⁹ fratrū.primus signat fratres maiores:et scd̄s medios.tertius minores:eritqz eorū dignitas et eorū esse secundū loca eoꝝ

Uarta domus ē patꝝ hereditatū finis rerū ⁊ thesauroꝝ ⁊ oiū abscōditoꝝ atqȝ occultoꝝ:⁊ signat de eē vite hominū fineȝ.dixit alendeȝgod ꝙ domin⁹ triplicitatis domus patrū.primus signi ficat patres.scōs ciuitates ⁊ terras.tertius fines reꝝ ⁊ carceres.

Uinta domus filioruȝ ⁊ dilectionū legatoꝝ atqȝ donationum:⁊ significat qḋ futurū sit post morté ex laude.s.⁊ vituperio.dixit alé deȝgod ꝙ dominus triplicitatis domus filioꝝ .prim⁹ significat filios ⁊ vitam.secūdus dilectioné.tertius vero legatos.

Exta domus est infirmitatū ⁊ seruorum:⁊ significat finé vite:⁊ qc quid futurum sit áte senectutē.dixit alendeȝgod dominus tripli citatis domus ifirmitatū.primus significat infirmitates ⁊ valitu dines ab ifirmitatibus ⁊ a malis ⁊ deteriorationes.scōs signifi cat ṽnaculos ⁊ seruos.tertius significat qd eueniet ex eis ⁊ eoꝝ vtilitaté atqȝ opa:⁊ significator est bestiaꝝ ac pecorū:⁊ omniū quadrupedū: ⁊ fortitudinis eoꝝ multitudinis quoqȝ eoꝝ ac paucitatis more eoꝝ in manu

ei⁹ vel egressiōis eoꝝ ab ea.s.máu:carceris quoqȝ atqȝ retētōis:
Eptima dom⁹ ē mulieꝝ:nuptiaꝝ:cōtētionū quoqȝ atqȝ pticipa tionū ⁊ oppositorū:⁊ sigt̄ medietaté finis vite erga senectuteȝ.Di xit alédeȝgod ꝙ domin⁹ triplicitatis domus.vij.ꝑmus sigt̄ mu lieres.scōs cōtétiōes.tertius cōmixtiones ⁊ pticipatiōes.

Ctaua domus ē mortis:sigt̄ timoré ⁊ morteȝ atqȝ almauerith.s. substantias vel hereditates mortuoꝝ quas debét heredes post morté ipsorū possidere ⁊ significat ánoꝝ vite finé post senectuté. dixit alédeȝgod ꝙ domin⁹ triplicitatis domus mortis. primus significat mortem secūdus precepta seu res antiquas.tertius almauerith idest que hereditanda sunt ex mortuis.

Ona domus ē pegrinationū itinerū fidei atqȝ religiōis sapiétie phie ⁊ libroꝝ epistolaꝝ quoqȝ ac legatoꝝ narrationū seu rumo rū atqȝ somnioꝝ:⁊ initiū dimidie vite significat. dixit alēdeȝgod ꝙ dn̄s triplicitatis domus pegrinationis.ꝑmus sigt̄ pegriatio né ⁊ oé quod accidit ei.secundus significat fidé atqȝ religioné ⁊ valitudineȝ harum atqȝ modū eaꝝ.tertius significator est sapientie somniorū ⁊ stellaꝝ ⁊ auguriorum ⁊ veritatis exercentium in eis,atqȝ mendacij.

Ecima domus est regina ⁊ opeꝝ ⁊ sublimatiōis: vel exaltatiōis regni quoqȝ atqȝ memorie ⁊ vocis.s.imperij ⁊ magisterioꝝ atqȝ matrū:⁊ sigt̄ dimidiū annoꝝ vite.Dixit alédeȝgod ꝙ dn̄s triplici tatis domus regie.primus sigt̄ opus ⁊ exaltationé.s.sedis subli mationé ⁊ altissimā mansionē.secundus igit̄ vocé imperij ⁊ audaciá in eodē. tertius significat stabilitatem eius atqȝ durabilitateȝ.

Ndecima domus est fiducie ⁊ laudis atqȝ fortūe:amicoꝝ quoqȝ ⁊ ministrorū ac auxiliatorū:⁊ sigt̄ finé annoruȝ medietatis vite. Dixit alédeȝgod ꝙ dn̄s triplicitatis domus fiducie. prim⁹ sigt̄ fiduciá.scōs amicos.tertius vtilitatem seu profectus eorum.

Uodecima domus est inimicorū ⁊ laboris atqȝ tristitie inuidie ⁊ susurrationis caliditatis ingeniorū atqȝ bestiarū:⁊ sigt̄ finé vite ⁊

qd cōtingit matribus in cōceptione sua ex bono vel malo. Dixit alendezgod dn̄s triplicitatis domus inimicorū. primus significat inimicos. secundus labores. tertius vero bestias ꝛ pecora. Hec sunt que significant. xij. domus

De coloribus duodecim domorum.

Significant etiā. xij. domus colores: ꝛ hi sūt: nā domus ascendēs vel prima ꝛ. vij. sunt albe. ij. ꝛ. xij. viridez. iij. ꝛ. xi. crocee. iiij. ꝛ. x. rubee. v. ꝛ. viiij. mellite. i. hn̄t mellis collorē. vi. vero. ꝛ. viij. nigre sūt.

De gaudijs planetarum in domibus.

Et vnusquisqꝫ planeta habet in vnaqueqꝫ istarum domorū quādam potestatē ex potestatibus scilicet accidentalibus que dicuntur gaudium: qꝛ mercurius gaudet in ascendente. Luna in domo iij. Uenus quoqꝫ in. v. ꝛ mars in. vi. Sol in. viiij. Jupiter in. xi. Saturnus in. xij.

De fortitudine angulorum.

Et dicitur in significatiōe domorū ꝙ anguli significāt fortitudinē ꝛ pfectionē. Cadentes vero ab angulis debilitatē ꝛ detrimētū: nisi ꝙ. viiij. ꝛ. iij. significant rē aptam ꝛ detectā cū fama. xij. ꝛ. vi. significant occultationem ꝛ retentionem ꝛ vilitatem rez. Anguli aūt ꝛ domini angulorū significant magnitudinē honorū precij atqꝫ fortune: fortitudinem ꝛ exercitationē ꝛ elongationē a cāu: ꝛ pn̄tia eoz in cadentibꝰ ē cōtraria fortune. i. dedecus ꝛ casus. De succedētibꝰ vero anguloz. domꝰ q̄ succedit decime. i. vndema significat fortitudinē ꝛ fortunā mediaz amicoz: ꝛ ex ea parte in qua erat fiducia. ꝛ illa que sequit̄ quartā. i. v. significat fortunā me diā p donatiōes ꝛ veneratiōes ꝛ cā filiorū cū veneratione leticia ꝛ gaudio: q̄ aūt succedit ascendēti que est secūda significat similiter fortunā mediā ex cā substantie ꝛ ministroz que vero succedit septime. i. octaua significat similiter fortunā mediā ex almauerith. i. ex sba q̄ hr̄ditat̄ a mortuis ꝛ rebus occultis.

De significationibus dominorum angulorum.

He quoqꝫ sūt significatiōes dominorū angulorū dū fuerint pn̄tes in angulis. Pn̄tia dn̄i ascēdētis i ascēdēte significat eiꝰ fortunā p semetipsū: ꝛ p eiꝰ acqsitionē: ꝛ significat pn̄tia eiꝰ i. x. p regē ꝛ magisteria altiora: ꝛ cū fuerit i. vii. p cōuentiōes ꝛ factores atqꝫ vxores p presentiā quoqꝫ eiꝰ in q̄rta significat fortunā p hereditates ꝛ cās patrū ꝛ p productiōes aquarū ꝛ populatiōes vel plātatiōes. i. edificatiōes ꝛ ex rebus antiqs ꝛ radicalibus. ¶ Significat quoqꝫ dominꝰ decime per pn̄tiaz suā in eadem decima fortunā vel per regem vel per regnū magnū ꝛ magisteria altiora: ꝛ significat p pn̄tiā suā i septima regnū p victoriā ꝯtentionū ꝛ ex cau̾ vxorū: ꝛ p pn̄tiā eius i q̄rta sig̾ regnum p amicitiā nobiliū ꝛ regis eiꝰ ꝛ p causas tribunorū ꝛ per dispensatores regum ꝛ cultus terrarū ꝛ edificationes ciuitatū ꝛ per diuisiones fluminū ꝛ custodias ciuitatum ꝛ ex rebꝰ antiqs: ꝛ per pn̄tiā suā i ascendēte significat regnū p ingenia ꝛ per ꝓpinquitatē regis rebꝰ vulgi. ¶ Pn̄tia aūt dn̄i septime in septima significat fortunā p negociationes ꝛ p cōuentiōes: ꝛ p nutritiōes quoqꝫ ꝛ mulieres: ꝛ p satores: ꝛ significat p pn̄tiā eiꝰ in quarta p cōuentiōes mulierū: ꝛ p negociatiōes: ꝛ p cās patrū ꝛ hereditatū ꝛ cultꝰ terre ꝛ pn̄tia sua in ascendente p cōuentiōes ꝛ negociatio-

nes per causas medicine atq; astronomie: et per opera spiritualia atq; ingenie et consimilia: et significat per presentiam suam in .x. fortunã per conventiones et negociationes et per vxores et per causas regis. Presentia vero domini q̃rte i quarta signifi cat fortunã ex cultu terre: et fructu per causas patrum atq; res antiquas: et per p̃sentiam eius in ascendẽte significat fortunã ex cultu terre et fructu per ingenium et consilij ꝓfunditatẽ: et presentia sua in .x. significat ꝓfectum ex cultu terre et fructu per causas regis et magisteriorum. Et p̃ntia sua in septima significat fortunam ex cultu terre et fructu; per causas vxorum et fatorum: et per negociationes. Hec significant domini angulorum per presentia; suam in angulis suis. Similiter ergo facies de presentia dominorum ceterarum domorum: et ideo introduximus in dominos angulorum vt essẽt exemplar in ceteris.

Qualiter sciatur quis planeta sit dominator.

Et cũ volueris scire planetã dominatorem rei aspicias quis planetarum sit pluris auctoritatis in domo rei: et planetam q significat naturam illius rei: sicut dicemus in naturis planetaru;. vide ergo quis planetaru; sit fortior in domo rei: et i parte eius ex fortitudinibus quas prediximus idest ex numero quem prediximus du; de fortitudine planetaru; et potestate tractauimus et qui fortior omnibus fuerit in loco rei: ipse erit dominator eius: verbi gratia: si interrogatio fuerit de substantia ⁊ volueris scire quis sit dominator eius ⁊ fuerit secunda domus que significat substantiam scilicet quintus gradus signi arietis: quia domus est martis: habet in hoc loco mars quinq; fortitudines: exaltatio quoq; est solis. ⁊ habet in eo quattuor fortitudines. est ẽt ipsius solis triplicitas: ⁊ h; i eo tres fortitudines. habet ergo sol ibi septẽ fortitudines. ⁊ ẽ termin⁹ Iouis. ⁊ habet ibi duas fortitudines: ⁊ ẽ ẽt facies martis: ⁊ h; ibi vnã fortitudinem ergo mars habet ibi sex fortitudines: quinq; ex domo ⁊ vnã ex facie: ⁊ sol septẽ: ⁊ talis planeta vocat̃ almubta .i. vincens. Sol ergo accipit ibi principatum: q: h; ibi septem fortitudines ⁊ ipse dominatur ibi in domo substantie Similiter accipies in loco partis substantie ⁊ partis fortune ⁊ participem illorum facies Iouem qui est significator substantie naturaliter ⁊ cõnuscebis partium ⁊ planetarum testimonia: ⁊ facies hoc idem de omnibus domibus ⁊ scies dominatorem earum.

De potestatibus accidentalibus planetarum.

Ex potestatibus quoq; planetarũ accidentalibus est alhais idest similitudo: ⁊ hoc est cũ fuerit planeta diurnus in die super terrã ⁊ in nocte sub terra ⁊ planeta nocturnus in nocte super terram: ⁊ in die sub terra ⁊ si hoc fuerit masculin⁹ planeta in signo masculino: ⁊ planeta femininus in signo feminino dicitur esse in sua similitudine .i. in suo alhais. Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eius ꝓfectus .i. acquisitionis atq; fortune.

Differentia secunda in naturis planetarum septem ꝛ quid sit illis proprium ꝛ quid significent de esse rerum.

T quia auxiliante deo iam peregimus quod proposuimus tractare de circulo signorum ꝛ eius accidentibus prosequamur nunc intentionem septem planetarum ꝛ naturas eorū esse quoq3 eorum ꝛ quid significent.

Aturnus ē masculinus malus diurnus ꝛ est significator patrum si fuerit pueri natiuitas in nocte:ꝛ significat senectutē vltimam si fuerit occidentalis:ꝛ initium senectutis si fuerit orientalis : ꝛ significat grauitatem frigoris ꝛ siccitatꝭ:ꝛ ex complexione corporum melancolicam:ꝛ augmentū eius atq3 distillationem. Et fortassis erit quandoq3 complexio frigida humida ponderosa ꝛ fetidi est odoris:ꝛ multe comestionis ꝛ vere dilectionis:ꝛ significat profunditatem cōsilij:ꝛ multitudinem silentij:ꝛ ex magisterijs res antiquas ꝛ preciosas:ꝛ significat cultus agrorum ꝛ populationem terrarum ꝛ fluminum si fuerit fortunatus:ꝛ res viles ꝛ laboriosas si fuerit malus : vt confricationes in balneis:ꝛ fullones ꝛ nautas. Et si fuerit fortunatus erit vere dilectionis spaciosus ꝛ patiens. Et si fuerit malus erit indiscretus stabilis tristis ꝛ merens male suspitionis multum suspicans ꝛ mouens homines in susurrationibus. Et si fuerit fortunatus significat de substantia res antiquas ꝛ durabiles ꝛ hereditates ꝛ terre cultus:ꝛ si fuerit malꝰ significat aquas sordidas ꝛ mali saporis veteres atq3 conuertibiles. Et ex infirmitatibus morbos flegmaticos ꝛ melancolicos ꝛ viscosos ꝛ congelatos acutos:vt lepra3 morpheam podagram ꝛ cancros ꝛ cetera huiusmodi:ꝛ significat peregrinationes longinquas carceres ꝛ vincula laborem quoq3 ac tarditatem ꝛ afflictionem ꝛ almauerith idest substantias mortuorum:patres etiam ꝛ auos ꝛ fratres maiores eunuchos seruos ꝛ viles homines:ꝛ significat ex operibus opera coriorum si fuerit solus significator absq3 complexione alicuius planetarum. q si complectitꝰ ei Jupiter significat opus pgameni in quo scribuntur diuini libri. Et si complectitur sibi mars significat soleas sotularium ꝛ preparationes earum Et si complectitur sibi sol significat opus consutorꝝ coriorum. Et si complectitur ei venus significat opus coriorum ex quibꝰ fiunt timpana ꝛ alia instrumenta quibus vtimur in ludis . Et si complectitur ei mercurius significat opus coriorum in quibus scribuntur testamēta ꝛ numeri stipendiorum. Et si complectitur ei luna significat preparatiōem coriorum ferarum ꝛ mōtanorum animalium ꝛ huiusmodi similia:ꝛ significat de sectis eam que vnitatem confitetur si fuerit fortunatus:ꝛ si fuerit malus significat credentiam vnitatis cum multa tamen hesitatione.i.dubitatiōe . Et dixit messehala.i.quem voluit deus exaltari:q fuit vnus astrologus in sciē

tia perspicuus iudicijs: quare sic dictus est ꝙ sigt̃ fidem iudaicam: ideo quia est ex antiquioribus: ꝛ omnes confitētur eam ꝛ ipsa nullā aliam: sic Saturnꝰ cui omnes iungūtur ꝛ ipse nulli: sigt̃ quoqꝫ indumēta nigra. Et dixerūt quidam alij ꝙ Saturnus sigt̃ interiora auris ꝛ splenem: ac stomachum: ꝛ habꝫ ex coloribus nigredinem: ꝛ de saporibus stipticos ꝛ acetosos. Et ex diebus sabbatum: ꝛ ex noctibus eam que precedit quartam feriam. Et quātitas orbis eius est nouem graduū. Et anni fridarie eius sunt. xi. maximi vero. 465. ꝛ maiores. 57. ꝛ medij. 43. ꝛ dimidiuꝫ: minores. 30. Fortitudo eius in plagis circuli ē in dextra septētrionis. Et dixit messehala ꝙ sigt̃ de figuris hominū hominem inter nigrum ꝛ croceum: qui cum ambulauerit mergit oculos suos in terram pōderosus incessu adiungēs pedes. ꝛ macer recuruus habēs paruos oculos: ꝛ siccam cutem venosos raram habens barbam in maxillis labia spissa callidus ingeniosus seductor interfector. Et dixit Dorothius hic sigt̃ hominem corpore valde pilosum iunctis supercilijs: ꝛ habet ex regionibus Ascine ꝛ indiam ꝛ omnem terrā nigrorum. Et ex partibus habēs partē fortitudinis ꝛ stabilitatis: ꝛ sigt̃ terras vel res terraruꝫ ꝛ hereditatum: ꝛ eos q̄ p̄sunt operibus ꝛ audaci. i ꝛ laborem ingenia ꝛ causas mortis: ꝛ hꝫ ex partibus mundi achiud ꝛ alchiut ꝛ eorum cōfinia ꝛ terras nigroꝝ ꝛ montes eoꝝ.

Iupiter fortuna masculinus diurnus: ꝛ est significator substantie ꝛ operatur calorem ꝛ humiditatem temperatā aereā sanguineā ꝛ de etatibus significat iuuētutem vsqꝫ ad p̄fectioneꝫ etatis: ꝛ ex magisterijs que p̄tinent ad legem: vt iusta iudicia iudicare: ꝛ pacem inter hoies mittere ꝛ in bonis studere ꝛ substantie significat abundātiam: ꝛ ex negocijs illa q̄ fiunt absqꝫ seductione ꝛ sigt̃ animā ꝛ vitam letitiā ꝛ veritatem ꝛ religiōeꝫ ꝛ patiētiam ꝛ omne preceptum pulchrū ꝛ preciosum ꝛ abūdantiā veneris: ꝛ ex infirmitatibus q̄ fiūt ex sanguine p̄ augmētum quātitatis que nō fuerit suꝑflua extra naturā: nec ex sanguine vsto ꝛ cōuertibili: ꝛ est planeta sapiētie ꝛ intellectus ꝛ vsus. Cui si complectitur saturnus sigt̃ nigromātiam ꝛ incantationes ꝛ exorcismos ꝛc. Et si complectitur ei Mars significat scientiam medicine. Et si complectitur ei sol significat scientiam sectarum ꝛ prudētiam in cōtentionibus ꝛ disputatiōibus. Et si cōplectitur ei Uenus sigt̃ cōpositionem sonorum ꝛ aliarum sciētiarum delectabilium. Et si complectit̃ ei Mercurius sigt̃ sciam arithmetice ꝛ scribēdi: astronomiā quoqꝫ ꝛ ph̄iam ꝛ geometriā. Et si complectit̃ ei luna sigt̃ sciam dispositionis aquarum ꝛ mēsure eaꝝ necnō terraꝝ: ꝛ ex qualitate animi sigt̃ largitatem ꝛ verecūdiam atqꝫ iusticiā ꝛ ex sectis pluralitatem atqꝫ simulationeꝫ. Quidam aūt dixerūt ꝙ significat epar ꝛ stomachū ꝛ aurē sinistrā ꝛ brachia atqꝫ vētrem: inferiora quoqꝫ pectinis ꝛ intestina ꝛ ex coloribꝰ colorem cineritium ꝛ viridem ꝛ hoꝝ siles: ꝛ ex saporibus hꝫ dulcem: ꝛ quātitas orbis eius est graduū. 9. ꝛ ex diebus hꝫ diem Iouis: ꝛ ex noctibꝰ nocteꝫ diei lune: ꝛ anni fridarie eius. i. dn̄ationis eius sūt. 12. ꝛ anni maximi sūt. 428. maiores. 79. medij. 45. ꝛ dimidiū. miores vero. 12. ꝛ fortitudo eius ex plagis circuli est in occidēte. Et dixit messeala ꝙ ex hominibus significat hominem album habentem ruborem in facie; habentem oculos non prorsus nigros; nares nō

equales τ breues caluum:in aliquo dentium habentem nigrediné:pulchre stature boni animi bonis moribus:pulchri corporis. Et dixit Dorothius q̄ significat hominem habentem magnos oculos:τ pupillam latam barbam crispam τ habet ex regionibus alchirath τ babyloniam τ asen τ persidem: τ alaormes τ archadiam τ ex partibus habens partem habitudinis ꝑfect⁹ τ significat fidem τ appetitum in bonis:τ ex operibus salubritatem securitatem τ participationem.

Ars masculinus nocturnus malus operatur calorem τ siccitatē τ est significator fratꝝ τ peregrinationū: τ habet ex etatibus iuuētutem vsq; in finem iuuētutis:τ natura eius colerica amari saporis:τ ex magisterijs omne magisterium igneū τ qđ fit p ferrum τ ignem:sicut est percussio gladiorum cum martellis. Cūq; ei complectitur Saturnus sigt̄ pcussionem ferri. Si Jupiter significat pcussionem eris. Si sol significat pcussionem nūmorum aureoꝝ. Si venus significat magisterium ornamētorum. Si mercurius pcussionem acuū. Si luna significat percussionem lācearum τ librorum:significat ēt cum solus suscipit significatiōem opus medicine. Si nullus planeta ei complectit̄ significat minutionem:τ vulneratiōē τ aptiōē τ hoꝝ similia. Et si complectit̄ ei Saturnus sigt̄ opus medicine τ vulnerum. Et si iupiter sigt̄ opus naturarū. Et si sol sigt̄ curam oculoꝝ. Si venus sigt̄ opus ornamēti:vt tonsuram crinium τ barbarum τ abscisionem vngularum:τ si mercurius sigt̄ abscisionem venarum. Si luna significat eradicatiōē dentiū τ purgatiōē aurium. Et p se sigt̄ iniurias miseroꝝ τ effusionem sanguinis τ oppressiones p vim τ abscissiones viarum τ iracundiam τ ducatum exercitus τ festinationem τ inuerecūdiam τ peregrinationem extra patriam:τ feditatem coitus:τ casus puerorum id est abortiuorum:τ fratres medios atque sorores:scientiam ac discretionem cure bestiarum. Et ex infirmitatibus febres calidas τ sanguineas τ pustulas sanguineas alabraba que est rubedo corporis cum asperitate τ feditate τ cōmestione carnium cum putredine: τ dimidij capitis dolorem: τ ignem sacrum τ pauorem τ cogitationes horribiles que inquietant homines τ commouent τ impediunt atque inanes reddunt:τ quicquid fuerit cum inflammatione caloris. Et ex qualitate animi commotiōem scilicet animi τ conturbationem. Si aspexerit eum Saturnus significat odium τ maximam inuidtam:τ ex sectis eam in qua bellum fuerit τ vnitatem τ celeritatē mutatiōis a fide:τ multitudiné hesitatiōis τ mutatiōē de testamēto in testamentum:erūt tn̄ hec oia sub vnitate. Dixerūt quidam q̄ habet ex membris fel renes τ venas τ decursum spermatis τ dorsum:τ habet ex coloribus rubedinem:τ ex saporibus amarum:τ quātitas orbis eius est.8.građ.τ ex diebus hʒ diem martis:τ ex noctibus noctem sabbati:τ anni fridarie eius sunt septē:τ anni eius maximi sūt.264.maiores sunt.66.medij aūtͥ.40.τ dimidiū:τ minores.15.τ fortitudo ei⁹ in plagis circuli in meridie. Et dixit mescealla q̄ significet de imaginibus hoium hoiem rubeū habētē capillos ruffos τ faciem rotundam leuiter hoies dehonestātem habētem oculos croceos horribilis aspectus audacē al' citum habētem in pede signū vel maculam.

Et dixit Dorothius q significat habentem acutum aspectū: et ex ptibus partem audacie et significat perseuerātiam calliditatem et supbiam et leuitatem et mobilitatem et audaciam et negociationē acuitatem et festinationē in omnibus rebus: et habet ex partibus mundi Asce et terras romanorum vsq in occidentem: et terras tuscorum.

SOl p aspectum fortunatus est: et malus per cōiunctionem in vno signo et est masculus diurnus operatur caliditatem et siccitatem: et est significator patrum si fuerit natiuitas in die significat regnum maximum et animam vitalem et lumen et splendorem et intellectū et pulchritudinē et mūdiciam atq fidem. Et ex etate finem iuuētutis. Et participatur vniuersis planetis in dispositione annorum. Et ex magisterijs regimen et principatum: et significat iaculationem iaculorum et venationem purgatōez cū omni specie purgandi qua corpora interius et exterius purgātur. Et ex infirmitatibus significat infirmitates calidas et siccas in corporibus apparentes. Et ex substātia aurum plurimum et vniuersas species substantie. Et ex qualitate ipsius animi sublimitatem prudētiam et q sequūtur honestatem. s. largitatem et gloriam: et prolixitatem mētis. Et ex sectis culturaz bonā et eis similia. Et significat imperium vocis et fortitudinez celeritatis. Si complectitur ei saturnus significat villicationem et huiusmodi principatum. Si iupiter significat in fide principatum et religionem et etiam iudicem inter homines iudicantem opera oppressoz vel iniuriarum etc. Si mars signat ducatum exercitus et inuestigationem bellorum. Si venus signat regnum per mulieres et per obsequium potētum. Si mercurius signat cōsultores regum et opus librorum et hereditatum et maiorum operum. Si luna signat opus legatoruz et detectionem cōsiliorum et huiusmodi similia. Et dixerūt quidā q sol signat imaginē vultus hois: et ppie ex viris oculum dextrum: et ex mulieribus oculum sinistrum: et dixerūt qdam q hz cor et medullam et femora. Et ex infirmitatibus comestionem carnium in ore: et detrimētum oris ppie et descensionem aque in oculum: ptās eius in capite. Et dixerūt indi q cū fuerit in ascēdente erit comburens et habebit signum in facie. Et hz ex coloribus quicqd videtur peregrino colore: et ex saporibus acrem. Et quātitas orbis eius est. 15. graduū. Et ex diebus diem habet dn̄icam: et ex noctibus noctem Jouis Anni fridarie eius sunt decem. Et anni eius maiores sunt. 120. maximi sunt. 1460. medij. 39. et dimidium vel ꝺm quosdaz. 69. et dimidium: minores vero 19. Fortitudo eius ex plagis circuli est in oriēte. Et dixit mesceala q signat d figuris hoiuz eum que hz colorem inter croceum et nigrum. i. fuscum tectū cum rubore breui stature crispum caluuz pulchri corporis: et hz ex saporibus acutum. Et dixit Dorothius q figura solis et lune est figura planetaz q fuerint cum eis: et eius que dignior fuerit in loco eorū. Si ergo velis scire figuram solis scito q sit crocea hn̄s partem ruboris capilloz oculi eius aliquātulum crocei. Et ex partibus habens partem futurorū. i. partem diuinationis et est significator naturarum et spiritus sapiētie eleuationis et pfectionis fidei quoq sciētiaz et laudum. Et ex partibus mūdi habet zamarach et cura et ferit et eius terminos et terras romanorum.

Enus fortuna feminina nocturna ⁊ est significatrix mulierum ⁊ vxorum ac matrum si fuerit natiuitas diurna ⁊ operatur frigus ⁊ humiditatem temperatã:⁊ ex etate habet iuuẽtutem vel adolescentiam:⁊ ex magisterijs instrumẽta ludorum ornamẽta quoqꝫ ⁊ figuras pulchras ⁊ ludos alearum ⁊ schacorum ⁊ saltationes ⁊ ocia ⁊ fornicationes ac fornicatores ⁊ filios fornicationis ⁊ multitudinem coitus:⁊ vniuersa genera luxurie ⁊ compositiones coronarum ⁊ vsus earum:⁊ pulchritudinem ac mundiciam vestimẽta etiam ⁊ ornamenta. Aurum ⁊ argẽtum ⁊ dilectionem ludos risus ⁊ gaudium ⁊ vnguẽtis diuersisqꝫ speciebus vti potationes ⁊ ebrietates:seqꝫ credit omnibus:largitatem quoqꝫ sigñ:⁊ dilectionem diligẽtiam ⁊ amorem iusticiam ⁊ domos orationis retinet quoqꝫ fidem:⁊ sigñ magisterium omnium signorum veluti musicam⁹ ⁊c̃. ꝙ si complectitur ei Saturnus sigñ sonum cantationum quibus deflẽtur aliquando mortui:vel quas cantant edificatores quando edificant edificia. Et si complectitur ei Jupiter sigñ sonum lectionum vel cantationũ quibus vtũtur domini sectarum in altaribus ⁊ locis orationis eorum in laudem dei omnipotentis. Et si Mars signat sonos quibus vtũtur seculares ⁊ cantus vulgi in quibus fit mentio blasphemie vel preliorum:vel in quo fit mentio carceris vel laboris ⁊ horum similia:vt cantus in quo fit mentio captionis ⁊ alligationis ⁊ percussionis flagellorum. Si Sol signat sonum ligni quo cantatur coram regibus ⁊ nobilibus. Si Mercurius sonum qui exercetur in cõpositione versuum. Et si Luna significat cantus nautarum in nauibus. Et ex infirmitatibus morbos habet frigidos ⁊ humidos q accidũt proprie ⁊ multotiens in membris genitalibus. Et ex substãtia que acquiritur propter pulchritudinem:vt sunt ornamẽta mulierum:⁊ vestimenta earum margaritas atqꝫ picturas. Et ex qualitate animi suauitatem ⁊ amiciciam ⁊ cõmestionem ⁊ his similia:⁊ cupiditates potiõis ⁊ cõmestionis ac coitus. Et ex sectis culturam idolorum:⁊ eos in quibus maxime exercentur comestiones atqꝫ potationes. Et dixerũt quidam ꝙ significat anchas ⁊ spinam dorsi ⁊ sperma. Et alij dixerunt ꝙ habet significare pinguedinem ⁊ carnes ⁊ renes ⁊ vuluã matricem ventrem pectinem ⁊ vmbilicum. Et habet ex coloribus albedies: ⁊ ex saporibus vnctuosum. Et quãtitas orbis eius.7.graduum. Et habꝫ ex diebus diem Ueneris:⁊ ex noctibus noctem martis. Et anni fridarie eius sunt octo. Et anni eius maiores.82.maximi.151.⁊ medij.45.minores vero 8. Fortitudo ei⁹ in plagis circuli est in dextra orientis. Et dixit Mescealla ꝙ signat de figuris hominum hominem album trahentem ad nigredinẽ pulchri corporis ⁊ capillorum:faciem habentem rotundam:⁊ paruam habentem maxillam pulchros oculos:⁊ eius nigredo oculorum est plusqꝫ oportet. Et dixit Dorothius signat hominem pulchram faciem habentem pulchros oculos ⁊ multos capillos ⁊ plus album confectum rubore crassum ostendentem beniuolentiam. Et habet ex partibus partem desiderij ⁊ significat amicitiam ⁊ ludum ⁊ dilectionem ⁊ patientiã ⁊ coniunctiones masculorum. Et habet ex partibus mundi albiget ⁊ aliemẽ ⁊ terras arabum.

Ercurius cōmixtus masculinus diurnus inclinatur ꝑ naturam suā ad eum qui complectit̄ ex planetis ⁊ ex signis: ⁊ est significator fratrum minoꝝ: ⁊ significat seruos ⁊ dilectiōes cōcubinaruȝ signat etiam deitatem ⁊ oracula prophetaruȝ ⁊ credulitatem ⁊ opus ⁊ honorem vel oratiōnē. Qui si in natura sua fuerit ⁊ nullus planeta ei complectitur significat res terreas ⁊ rerum augmētationem crescendo: ⁊ ex etate iuuētutem: ⁊ ꝑfectum in ea: ⁊ ex operibus opa que generant cognitionē predicationem ⁊ rhetoricam ⁊ negociatiōes ⁊ extimationem ⁊ geometriā: ⁊ dispositionē rei ⁊ philosophiam ⁊ auguria ⁊ ꝓuerbia ⁊ scripturam: ⁊ versificādi scientiam ⁊ opus numeri maxime. Cui si complectit̄ Saturnus significat ex opere numeri opus mēsure terrarum ⁊ hereditatuȝ ⁊ numeꝝ edificiorum atq; telarū. Si Jupiter signat numerum psallēdi ⁊ numerum librorū diuinorum. Si Mars significat numeꝝ qui fit in donatiuis exercituū ⁊ pugnātium ⁊ numerum ꝑcussionum flagellorum atq; clauaruȝ. Si Sol signat preesse numero regum ⁊ substātie domoꝝ. Si Uenus signat numerum chordarum lignoꝝ seu cytharatum numerum sonoꝝ atq; fistularum. Si Luna signat numerum ferculorum que fiunt ad cōmestiones itinerantium extra domum. Et signat de infirmitatibus infirmitates spirituales anime. i. cogitatiōes horribiles: ⁊ inquietudinē mētis atq; dubitationes ⁊ cetera similia. Significat etiam animi qualitatē ⁊c̄ similia ꝯm cōplexioneȝ suā ⁊ cōiunctiōnē: cū fuerit fortunat⁹ erūt bonitates ꝯm genus fortune que facit eum fortunatum: ⁊ ꝯm locum in quo fuerint fortunatus mercurius: ⁊ cū fuerit malus erūt iniquitates ꝯm malum qd̄ eū facit malum: ⁊ ꝯm locum in quo factus est malus. Et significat ex sectis culturam vnitatis ⁊ horum similia: ⁊ hoc secreto cū hypocrisia ⁊ simulatione. Et dixerūt quidam ꝙ significat femora vmbilicum ⁊ pectinem ⁊ crura neruos atq; uenas ⁊ ex coloribus habet omnem colorē commixtū atq; variatū: ⁊ taleȝ meniū qui est color floris lilij agrestis: ⁊ ex saporibus acetosum. Et quātitas orbis eius est. 7. graduū: ⁊ habet ex diebus diem mercurij: ⁊ ex noctibus noctem diei dominice. Anni fridarie eius sunt. 13. ⁊ anni eius maiores. 76. maximi. 460. medij. 48. minores vero. 20. fortitudo eius in plagis circuli est in septētrione. Et dixerunt quidam mercurius a medio retrogradationis eius vsq; ad stationem secundam significat pueritiam: ⁊ a statione secūda vsq; ad coniunctionem solis iuuentutem: ⁊ a coniunctione solis vsq; ad stationem primam mediam etatem: ⁊ a statione sua prima vsq; ad medium retrogradationis significat senectutem ⁊ cōtrarietatem: ⁊ in coniunctione sua per directionem vsq; ad stationem primam significat dilectionem ⁊ amicitiam ⁊ amoris imitationeȝ: ⁊ ex statione sua secunda ad coniunctionem iens significat inquisitionem dilectionis ⁊ concordiam: ⁊ a statione sua prima iens iterum ad retrogradationem significat inquisitionem contrarietatis ⁊ dissimilationis tarditatem ⁊ verecundiam paruam ⁊ occupationem ⁊ stuporem in rebus: ⁊ in medio retrogradationis significat celeritatem temperatam ꝓpter ingenij debilitatem. ⁊ apud stationem secundam significat stuporem ⁊ occupationem ingenij ⁊ tarditatem ⁊ egressus ab hac celeritatem ⁊ apertionem ingenioruȝ:

ꝛ coniunctione sua soli per directionem significat celeritatem ex passionem ingeniorum ꝛ latitudinem vel augmentationem eorum. Similiter Veneri accidit in his locis ꝛ planetis altioribꝰ. Et dixit mesceala mercurius significat ex figuris hominem non multum album neqꝫ nigrum habentem colorem: frontem habentem eleuatam ꝛ longam: in facie longitudinem ꝛ nasuꝫ longum: raram habentem barbam in maxillis ꝛ oculos pulchros non ex toto nigros: longos quoqꝫ habentem digitos. Et ex partibus habet partē negociationis: ꝛ significat timorem ꝛ infestationem ꝛ bellum ꝛ inimicicias ꝛ seductiones ꝛ contrarietates: significat quoqꝫ pfectum magisterium ꝛ subtilitatem in opere ꝛ inquisitione: ꝛ in ceteris que fiunt in hominibus ex actis ꝛ contentionibus. Et ex terris habet adelech alcuidem ꝛ maxime in meridie: ꝛ terras indorum.

Una fortuna feminina nocturna operat̄ frigiditatem ꝛ humiditatem: ꝛ ex significatrix matrum: si fuerit natiuitas nocturna ꝛ est in ea falsa temperatum ꝛ significat etatem puerilem ꝛ initiuꝫ crescendi. ¶ Et ex operibus habet legationes ꝛ mādata: ꝛ opera aquarum atqꝫ terrarum ꝓm quātitatem fortunij vel infortunij vel mali ꝙ si fuerit bona significat bonum ꝛ econuerso. Significat etiam principatum si prefuerit vel fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus si fuerit fortunata a sole in bono aspectu ꝛ in bono loco. ¶ Et de substantia significat argentum ꝛ terre cultum si habuerit auctoritatem in quarta ꝛ ex fide religionem. Et ex infirmitatibus epilensiam paralisim guttā caducam ꝛ vultus torsionem enodationem membrorum ꝛ commotionem: ꝛ quicquid fuerit in similitudine frigoris ꝛ humiditatis. Et qualitatem animi ꝓm coniunctionem suam cum planetis. ¶ Cui si complectitur fortuna: ꝛ fuerit fortuna ipsa Venus significat curialitatem ꝛ benignitateꝫ: ꝛ animi suauitatem: ꝛ morum honestatem: ꝛ motus celeritatem: ꝛ diuinum obsequium. Si fuerit Jupiter significat honestatem cautelam ꝛ societatem ꝛ benignitatem ꝛ vite pulchritudinem. Et si complexa fuerit malis ꝛ fuerit mars significat studium susurrationis inter homines ꝛ vsum in talibus. Si Saturnus odium simulationem ac inuidiam. Si fuerit sol ab aspectu laudabili significat dispositionem regalem. Et si fuerit Mercurius significat rhetoricam id est facundiam ꝛ bonitatem lingue ꝛ scripturam. Et dixerunt quidam ꝙ significat cogitationem ꝛ nouitatem animi ꝛ debilitatem sensus ꝛ grauitatem lingue: ꝛ mulieres honestas: ꝛ nutritiones paruulorū: ꝛ matres ꝛ materteras. ꝛ preparationes ciborum. Et dixerunt alij ꝙ significat cerebrum ꝓprie ꝛ pulmonem. ¶ Et ex coloribus habet croceum: ꝛ ex saporibus salsum. Et quantitas orbis eius est .12. graduum. ¶ Et significat ex viris oculuꝫ sinistrū: ꝛ ex mulieribus dextrum. Et ex diebus habet diē lune: ꝛ ex noctibꝰ nocteꝫ veneris. Anni fridarie eiꝰ sunt nouē. maioreꝫ aūt .108. maximi 520. ꝛ medij .66. ꝛ dimidium: ꝛ ꝓm quosdam .39. ꝛ dimidium: ꝛ minores vero 25. Et fortitudo eius ex plagis circuli in dextra occidentis. Et dixit Messeala ꝙ significat de

figuris hominum hominem album cōfectum rubore iunctis supercilijs:beniuolum habentem oculos nō ex toto nigros:faciem rotundam pulchram staturã:⁊ i facie eius signum. Et ex terrijs habet arcoch ⁊ timanam ⁊ aldeilam. Et quidam dixerunt ꝙ significat pueritiam ab initio mensis vsq; ad.7. dies:⁊ a.7. diebus vsq;.ad. 14. dies iuuētutem:⁊ significat etatem perfectionis.i.medie etatis vsq; ad.2i. dies ⁊ noctes:⁊ senectutem vsq; ad coniūctionem:id est vsq; in finem mensis quando coniungitur soli. Et cum fuerit sub radijs Solis significat secreta ⁊ res occultas:⁊ similiter omnis planeta:⁊ in initio mensis quando crescit significat omne quod faciendum est:⁊ in impletione sua quod destruendum est:quia decrescit:⁊ in initio mensis ipsa ⁊ Sol significat accusatores:⁊ in fine mensis accusatos:⁊ significat in initio mensis lucrum ⁊ continentiam:in fine mensis stipendia ⁊ dispersiones. ⁊ significat in oppositione contrarietatem.⁊ in initio mutationis ad oppositionem id est cum fuerint inter eam ⁊ oppositionem.i5.gradus significat initium contrarietatis ⁊ eius causam:⁊ cum separata fuerit ab oppositiōe significat causas exceptiōis a cōtrarietate:⁊ in exitu suo de subradijs Solis significat exitum ab occultatione ⁊ his silia:⁊ in introitu sub radijs sigr̄ aptationē ad occultandū:⁊ hora diuisiōis a Sole sigr̄ aptatiōē exit⁹ sui ab occultatiōe:⁊ hora exitus sui de subradijs significat apparitionem ⁊ aduētum ab absentia:⁊ dum fuerit in quarto aspectu Solis significat diminutionē rei seu descensionem ab alto in infimum. Silr̄ in quarto aspectu scd̄o sed in quarto aspectu primo significat apparitionem rerum ⁊ lucrum ⁊ augmentum continentie: ⁊ in quarto aspectu Solis secundo significat horum opposita. Et dixerūt quidam ꝙ Luna a coniunctione quidem vsque ad dimidium luminis sui primum erit natura eius humida ⁊ a medietate luminis sui vsq; ad impletiōē erit natura eius calor:⁊ ab impletione vsq; ad dimidium sui luminis secundum erit natura eius siccitas:⁊ a dimidio luminis sui secundi vsq; ad coniūctiōem erit natura eius frigus. Reliqui vero planete ab ortu suo vsq; ad stationem suam primam in natura humiditatis erunt ⁊ significant pueritiam: ⁊ a statione sua prima vsq; ad oppositionem solis erit natura eorum calor: ⁊ significat iuuentutem:⁊ ab hoc loco vsq; ad stationem secundam erit natura eorum siccitas:⁊ significat perfectam etatem:⁊ a statione sua secunda vsq; ad occultationem suam primã erit natura eorum frigus:⁊ significat senectutem frigidam. Et dixerunt quidam ꝙ sol significat spiritum.i.animam vitalem. Luna cagitationem ⁊ sensum. Saturnus merorem ⁊ tristiciam vilitatem ⁊ malum. Jupiter sapientiam ⁊ rationem. Mars iram furiam ⁊ celeritatem. Uenus ludum ⁊ gaudiũ. Mercurius rationalitatem seu dialecticã ⁊ disciplinam. Et quia diximus in hoc capitulo de significatione planetarũ dum complectuntur alteri planete. Similiter etiam est cōsiderandum in ceteris rebus que significant planete.

De ordine vero planetarum seu principatu eorum in conceptiōe puerorum:⁊ q̄ diu fuerint in ventre matris. Sciēdum est ꝙ primus mēsis ab hora.s.conceptionis est Saturni. Secūdus Jouis. Tertius Martis. Quartus Solis. Quintus Ueneris. Sextus Mercurij. Septimus Lune.

Octauus Saturni:ꝛ ideo non viuit qui nascitur in octauo mense: eo ꝙ sub potestate Saturni nascitur:ꝛ nonus Jouis. Principatus quoqꝫ siue ordinatio planetarum in vita humana.i.qualiter disponat vitam nati ita diuiditur. Luna incipit ab ingressu nati idest a natiuitate pueri:ꝛ disponit ſm quantitatem annorum nutritiuorum qui sunt quattuor anni. Deinde Mercurius post decem.deinde Uenus octo.postea Sol.19. postea Mars quindecim. postea Jupiter duodecim.deinde Saturnus vsqꝫ in finem vite.

De natura capitis draconis ꝛ caude.

Caput draconis est masculinus. Similiter etiam est fortuna ꝛ natura eius est composita ex natura Jouis ꝛ Ueneris:ꝛ hoc significat regnum ꝛ fortunam atqꝫ substantiam. Et dixerũt quidam ꝙ natura eius est augmẽtatio:quia cum fuerit cum fortuna auget fortunam eorum:ꝛ cum fuerint cum malis auget malitiam eorũ:ꝛ anni fridarie eius sunt tres. ¶ Cauda vero eius est mala:ꝛ natura eius est composita ex natura Saturni ꝛ Martis:ꝛ significat deiectionem ꝛ casum atqꝫ paupertatem. Et dixerunt quidam ꝙ natura eius significat diminutiõem ꝙ cũ fuerit cum fortunis diminuit fortunam eorum:ꝛ cum fuerit cũ malis diminuit malitiam eorum:ideoqꝫ dictum est caput:est fortuna cum est cũ fortunis:ꝛ malum cum malis:ꝛ cauda mala cum bonis ꝛ bona cũ malis:ꝛ anni eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei ꝛ noctis quorum sunt planetaꝝ.

Si fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima hora ipsius planete ꝛ secunda hora alterius planete, qui ei successit:ceterorũqꝫ ſm ordinem circulorũ pari ratione est successio uerbi gratia. die ueneris cuius est ꝛ dies prima hora est ipsius ueneris secũda mercurij.tertia lune.quarta saturni.quinta Jouis.sexta martis.septima solis.octaua iterum ueneris.nona mercurij. decima lune.vndecima Saturni.duodecima Jouis.ecce habes.12.horas diei inequales. Item de horis noctis. Prima hora sequentis noctis est martis cuius ē ꝛ tota nox. Secunda Solis. Tertia ueneris. Quarta Mercurij.quinta Lune. sexta saturni.septima Jouis.octaua iterum martis.nona solis.decima ueneris.vndecima mercurij.duodecima lune.ꝛ sic habes etiam.12.horas noctis inequales. Et incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni:ꝛ ipsius est tota dies sic per ordinem numerando inuenies horas dierum ꝛ noctium ꝛ diuisiones earum super planetas singulos si deus uoluerit.

De horis masculinis ꝛ femininis.

Dicuntur ꝛ hore esse masculine ꝛ feminine:quia hora prima. vniuscuiusqꝫ diei ꝛ noctis est masculina.secunda feminina. tertia masculina.quarta feminina.sicqꝫ succedunt per ordinem.vna.s. feminina.alia masculina.usqꝫ in finem diei ꝛ noctis.

Differentia tertia in his que accidunt planetis septem in semetipsis ⁊ quid accidat eis abinuicem.

T quia iam annuente deo iam pegimus esse planetarum in semetipsis:⁊ quid significent: prosequamur narrando quid eis accidat in semetipsis ⁊ abinuicem id est a quibusdam erga quosdam.

Significatio planetarum in semetipsis est vt sit planeta ascendens in circulo augis sue minor lumine ⁊ magnitudine atqꝫ cursu idest cum fuerit inter ipsuꝫ ⁊ suam augeꝫ minus.90.gradibus ante vel retro si autem fuerint inter ipsuꝫ ⁊ augem.90.gradus equales erit equalis in lumine ⁊ magnitudie atqꝫ cursu.si vero fuerit extra hec duo loca.i.plus.90.erit descendens de circulo augis ⁊ apparebit maior lumine ⁊ magnitudie ac cursu velocior:⁊ si fuerit portio eius equata minꝰ.180.gra. erit augens numerum.⁊ si fuerit plus erit minuens numeruꝫ:⁊ si fuerit portio eius equata ex.180.gra.vel.360.erit nec augens nec minuens : ⁊ si addat̃ equatio equata super medium cursum dicitur augens cursum vel numerũ: ⁊ si minuitur eius equatio dicitur minuens numerum.Et quando aliqs planetarum altiorųꝫ.3.vadit plus medio cursu suo dicitur augere cursum : ⁊ si minus vadit dicitur minuere cursum:⁊ si vadit tãtum dicitur cursu equalis ⁊ quando aliquis planetarum inferiorum vadit plus medio cursu solis erit augens cursum.quando vadit minus dicitur minuens cursum:⁊ quãdo vadit tantum erit cursu equalis.Luminarium autem esse in cursu est sicut esse trium altiorum planetarum.Fit quoqꝫ planeta septẽtrionalis cum transierit genzahar suum.i.cum transierit per viam Solis iens a meridie in septentrionem ille trãsitus.i.illa abscisio circulorum dicitur gẽzahar.cum ergo planeta transierit ipsam abscisionem ⁊ fuerit inter planetam ⁊ ipsam abscisionem minus.90.gra.erit planeta septẽtrionalis ascendẽs:⁊ cum fuerit a.90. vsqꝫ ad.180.erit septẽtrionalis descendens:⁊ cum transierint hunc numeruꝫ idest cum habuerit plus iens ad.270.erit meridianus descendens:⁊ cũ trãsierint hunc numerum iens ad.360.erit meridianus ascendens.hoc est esse planetarum in semetipsis.

De esse aũt planetaꝝ ab inuicẽ tractemus.s.qd accidat.5 planetisꝫ erga luminaria:⁊ dicemus ex hoc qđ dixit Ptolemeus de almugea hoc est de visione inuicem faciei ad faciẽ.hoc est cũ fuerit inter planetã ⁊ solem:dum fuerit planeta occidentalis.i.dum seqt̃ solem tm̃ quãtum est inter domũ illius planete ⁊ domũ solis de signis:aut cũ fuerit inter ipsuꝫ planetã ⁊ lunã cũ fuerit oriẽtalis a luna.i.duꝫ succedit luna tantũ quãtum est inter domũ planete ⁊ domũ lune ex signis.i. cũ fuerit planeta tm̃ distãs a sole post quantũ distat domus eius a domo so-

lis: similiter de luna dicit̃: q2 cũ planeta successerit soli ⁊ fuerit a sole saturnus .s.in.6.signo: ⁊ iupiter in.5.mars in.4.venus in.3.mercurius in.2.tũc dr̃ esse in almugea solis. Sil'r cũ fuerit inter vnũquẽq3 planetã ⁊ lunã succedẽtẽ hic numerus signoꝝ vniuscuiusq3 planete dicitur esse in almugea lune.

De ductoria.i.securitate planete.

EX hoc ductoria planete.i.vt sit planeta in suo haiz.i.in parte sibi ꝓpria ⁊ aliquo angulorum ascendentis: ⁊ aliquod luminarium: similiter in loco sibi consimili in quadrante videlicet in aliquo angulo. ita ꝙ sit planeta in die orientalis a sole: in nocte occidentalis a luna ⁊ omnis planeta dicitur esse in sua ductoria ƀ3 quosdã cum fuerit inter planetam orientalem ⁊ solem.60.gra. Et omnis planeta ex quo tegit̃ a radijs solis donec appareat de subradijs vocat̃ cõbustus: ⁊ du3 incipit intrare radios dr̃ incepisse cõburi: ⁊ dum abscõdit̃ sub radijs ⁊ fuerit ꝓpe solem p.12.gra.dicit̃ oppressus ⁊ cũ fuerit cũ sole in vno gradu fuerintq3 inter eos.16.minuta: vel infra ⁊ latitudo eius sil'r vocat̃ vnitus: ⁊ cũ trãsierit eandem vnionẽ petẽs exitũ donec videat̃ vocat̃ euasus. Et ex quo apparent tres altiores de subradijs ⁊ incipiũt oriri.i.apparere mane ante solem: hoc est cũ fuerint ꝓpinquiores circulo hemisperij orientalis donec veniãt ad oppositionẽ vocant̃ oriẽtales dextri: ⁊ ex quo trãsierit oppositionẽ donec cõiũgãtur iterũ soli vocãtur occidẽtalis sinistri. Uenus ṽo ⁊ Mercuri⁹ ex quo sepat̃ aliqs eoꝝ a gradib⁹ solis in medio retrogradatiõis sue: ⁊ apparẽt donec cõburant̃ a sole i sua directiõe vocãtur oriẽtales: ⁊ ex quo sepant̃ a sole in medio directõis sue dõec iterũ cõburãt̃ in retrogradatõe sua vocãt̃ occidẽtales: ⁊ cũ fuerit in ortu suo.i.cũ fuerit oriẽtales vocãt̃ dextri: ⁊ dñr eẽ masc. ⁊ occiduo suo.i.cũ fuerit occidẽtales vocãt̃ sinistri ⁊ dñr eẽ feminei: ⁊ tũc sũt fortiores. ¶ Tres ṽo altiores postq̃3 exeũt de subradijs solis vocant̃ oriẽtales ⁊ dñr augmẽtari in fortitudine vsq3 ad.30.gra.a sole ⁊ vocãt̃ post ℞ vsq3 ad.30.gra.alios oriẽtales fortes vel fortiores: ⁊ cũ trãsierint solẽ.60.gra.vocantur planete oriẽtales eũtes ad debilitatẽ donec veniãt ad retrogradationem tũc noiant̃ oriẽtales retrogradi: donec sint ⁊ veniãt in oppositõe: ⁊ post hoc erũt occidẽtales retrogradi cũ trãsierint oppositõe3: donec ꝑueniãt ad directionẽ: deinde a directiõe vsq3 ad.60.gra.post directiõe3 donec sit lõgitudo eoꝝ a sole.30.graduũ dicunt̃ occidẽtales fortes: deinde a longitudine 60.gra.post directionẽ dicunt̃ occidẽtales eũtes ad debilitatẽ: deinde fiunt occidẽtales debiles donec intrẽt sub radijs sol'. ¶ Inferiores quoq3 ex quo sepant̃ a sole: ⁊ ipsi retrogradi vocant̃ oriẽtales debiles: sicq3 esse nõ desistũt donec veniãt ad directiõe3 suã: ⁊ tũc fiũt oriẽtales fortes: donec lõgitudo eorũ sit a sole sicut lõgitudo solis ab eis fuit dũ cepissent debilitari eũtes ad retrogradatõe3: deinde fiũt oriẽtales debiles dõec supponãt radijs solis post hoc sũt cõiuncti: deinde cõbusti euntes ad apparitiõe3 donec videãtur: ⁊ ex quo separant̃ a sole in directõe vsq3 ad.60.gradus sũt fortiores: ⁊ a.60.vsq3 ad horã sue retrogradatiõis erũt occidẽtales fortes: ⁊ donec fuerint cũ sole erunt debiles: ⁊ planeta cũ exierit de subradys solis: ⁊ nulli planete iunctus fuerit dicit̃ ꝙ sit in lumine suo: hoc est esse planetaꝝ cum luminaribus.

De his que accidunt planetis ad seinuicem.

Esse autem illorum erga seinuicem hoc est idem q coiunctio.i. cum fuerint duo planete in duobus signis aspicientib9 se ⁊ fuerit leuior in signo suo minus gradibus q̄z fuerit ponderosior in signo suo: fuerintq̄z inter eos .6. gra. vel infra: tunc dicit̄ q leuior eat ad coiunctionem ponderosioris: ⁊ cū gradus eoꝝ fuerint equales perficitur coniunctio eoꝝ: ⁊ cum trāsierit eum erit ab eo separatus coiunctio hec dicitur coiunctio longitudinis. ¶ Coiunctio vo latitudinis ē: vt duo planete iungātur per latitudinem. Et si fuerit applicatio coiunctiōis oportet: vt sit latitudo eorum equalis in vna parte: ⁊ si fuerit coiunctio ex opositione oportet vt sint latitudines eorum equales: ita vt latitudo vnius sit ascendens in septētrione: ⁊ alterius descendēs in septētrione vel vnius ascēdens in meridie: ⁊ alterius descēdēs in meridie: aut si fuerit applicatio ex aliquo aliorum aspectuum: hoc est q sit latitudo vnius septētrionalis ascēdēs: ⁊ alterius meridiana descendens: ⁊ ecōuerso in meridie: ⁊ hec est applicatio latitudinis que dicta est. ¶ Et cū separatur vnus planeta ab alio ⁊ nulli planetarum iungitur q̄zdiu in eodem signo fuerit dicitur cursu vacuus. ¶ Et cum fuerit planeta in aliquo signo: ⁊ aliquis planeta nō aspexerit hoc signū alter planeta q̄zdiu in eodem fuerit dicitur feralis vel agrestis. ¶ Et cum separatur planeta leuis a planeta ponderosiori ⁊ iunctus fuerit alteri. trāsfert naturam primi ad secundum. Transfert etiam planeta naturam alio modo hoc est vt planeta leuis iungatur planete ponderosiori se: ⁊ ip̄e ponderosior iterum alteri se ponderosiori: tunc melius transfer naturam leuioris ad ponderosiorem. ¶ Si autem non iungitur vnus istorum alteri: ⁊ iungitur vterq̄z alteri: tunc si aspexerit ille tertius planeta aliquem locorum circuli reddit lumen eorum ad locum ipsum. ⁊ hoc vocatur redditus luminis. Iterum si vnus planeta non iungitur alteri: sed alter planeta tertius in vtrosq̄z trāsmit lumen: tunc hec coniunctio dicitur etiam redditus luminis. ¶ Sequitur prohibitio ⁊ fit duobus modis. Uno. s. ex coniūctione hoc cum fuerint tres planete in vno signo: sed in diuersis gradibus: ⁊ fuerit pōderosior plus gradibus: tunc ille qui est medius ꝓhibet priorem illum. s. qui est minus gradibus ne iungatur ponderosiori donec pertranseat eum. Secundo modo vt duo planete sint in vno signo: ⁊ leuior iungatur ponderosiori: alter quoq̄z iūgatur eidem ponderosiori per aspectum: ille ergo qui est cum eo in vno signo aspicientem prohibet a ponderosioris coiunctione: si fuerint tamē gradus illius qui iungitur: ⁊ ipsius qui aspicit equales. i. vnius numeri. Si vero ille qui aspicit fuerit propior gradui ponderosioris erit coniunctio aspicientis. Et si coniungitur planeta domino illius signi in quo fuerit: vel domino exaltationis seu domino ceterarum dignitatum in quibus fuerit: dicit̄ pulsare idest mittere naturam illius planete domini. s. eiusdē dignitatis ad eū. ¶ Et si fuerit planeta in aliqua dignitatū suarutu ⁊ fuerit iunctus alij planete qui habeat etiam partem dignitatis in eodem loco mittit ei etiam vtranq̄z naturam suam: scilicet ⁊ illius cui iungitur: ⁊ hec missio omnis vocatur alcobol idest receptio.

Nunc sequitur redditus.i.quādo iungitur planeta alicui planete qui cōburitur.i.q fuerit sub radijs solis vel fuerit retrogradus redditq3 ei virtutem pp debilitatem suā quā non valet retinere: tunc si fuerint vtriq3 planete in angulo vel succedētibus angulorum erit redditus cum pficuo.similiter si fuerit qui coniungit ei tātum in angulo:7 ille cui cōiungitur receperit eum.Si autē fuerit planeta q iungit cadēs ab angulo 7 ille cui cōiungit in angulo vel in sequenti angulorum:aut si vtriq3 fuerint cadentes erit redditus cum detrimento.

Hinde sequitur almenē.i.refrenatio que fit quādo planeta vult cōiungi alteri:sed anteq3 iungat accidit retrogradatio 7 sic destruitur eius cōiunctio. ¶ Hanc sequit alichoiad.i.cōtrarietas accidens:hec fit cum aliquis planeta leuis fuerit multo2 graduum in signo 7 alter illo ponderosio2 minus gradibus .tertius quoq3 leuio2 primo volens cōiungi ponderosiori:sed anteq3 ei coniungatur fit retrogradus ille leuio2 qui habet plures gradus 7 iungit 7 applicatur illi pōderoso.7 transiens illum iungitur etiam alteri planete leuiori : 7 sic destruit coniunctio illius prioris cum ponderoso.

Sequitur alfazim.i.frustratio.h quoq3 fit cum aliqs planeta petit coniunctionem alterius planete.sed anteq3 perueniat ad eum mutatur iste in aliud signum 7 erit aliquis planeta in paucis gradibus aspiciens ipsum signum 7 erunt radij eius in initio signi.Cūq3 exierit sequēs planeta de primo signo iungitur isti aspicienti 7 annullatur coniunctio quā habebat cum illo.s. cum primo.

Hinc sequitur abscisio luminis hoc est quādo aliquis planeta petit cōiunctionem alterius 7 fuerit in secundo signo a signo illius cui iungitur alter planeta:sed anteq3 iungatur ei pus fit ille qui est in secūdo signo retrogradus.coniungiturq3 ei 7 abscindit lumen suum a planeta qui volebat cōiungi ei:similiter si fuerit planeta iens ad cōiunctionem alterius planete:7 ipse alter planeta cui vult iūgi petat cōiunctionem alterius planete se pōderosioris:sed anteq3 pueniat leuis ad gradus ponderosioris iungitur ipse ponderosus alteri seipso pōderosiori:7 abscindit lumen illius a planeta primo leuiori.

De locis fortunatis 7 malis.

Sunt quoq3 his planetis loca in quibus cōfortantur 7 in quibus debilitātur:7 loca in quibus fiunt fortune:7 loca in quibus fiunt mali.Sed loca in qbus fiunt fortune sunt h:vt.s.sint in aspectibus bono2.i.in aliquo aspectu vtili.s.sextili:aut in trino aspectu qui a qbusdam ita nominatur exagona radiatio quoq3 ac trigona : 7 vt sint mali cadentes ab eis sintq3 separati ab ifortuna:7 iuncti fortune:aut sint obsessi a fortunis vel radijs eorum.i.vt sint iter duas fortunas vel inter radios fortunap. ¶ Hec est.n. obsessio vt habeat planeta fortunam vel radios eius

ante se: ꝛ aliam fortunam: vel eius radios post se. Et quidaȝ vocant hoc alti fert idest veneratio: aut sint vniti cum sole in vno gradu: aut sint in aspectu eius sextili: siue trino vel consimili aspectu lune ꝛ luna tunc sit fortunata: ꝛ vt cursu sint veloces aucti lumine ꝛ numero: aut sint in dignitatibus suis vł in suo haim: idest in sua similitudine vt sit videlicet pláeta masculinus in signo masculino: ꝛ femininus in signo feminino ꝛ diurnus in die super terram ꝛ in nocte sub terra nocturnus in nocte super terraȝ: ꝛ in die sub terra ꝛ reliqua ꝛ vt sint in signis in quibus habuerint dignitates seu potestates suas: vel in gaudijs suis vł in gradibus lucidis recepti: ꝛ ex fortitudine eorum est vt sint ascendentes in septentrione: aut sint septentrionales: vel sint ascendétes in circulo augis sue: aut in statione secunda hoc est qñ fuerint in statione vbi dirigantur a retrogradatione: aut sint exeuntes de subradijs solis: aut sint in angulo: vel in sequenti eius: aut sint tres altiores orientales a sole: ꝙ si eũ asperxerint sextili: aut trino aspectu: erit illis hoc augmentum fortitudinis: aut fuerint in quartis masculinis ꝛ sol cuȝ fuerit in illis quartis masculinis: aut in signis masculinis erit fortis etiam nisi sit in libra: quia ibi cadit. Et ex fortitudine trium inferiorum est vt sint occidentales a sole: aut in quartis femininis ꝛ ex fortitudine lune: vt sit in nocte super terraȝ ꝛ in die sub terra in loco feminino: vel in signo feminino: ꝛ cum fuerit in exaltatione solis.

De infortunio planetarum.

Ex infortunio vero planetarum ꝛ destructione eorum est vt sint in coniunctione malorum: aut in oppositione eorum: vel in eorum tetragona: aut trigona: aut exagona radiatióe: aut si fuerit inter eos ꝛ corpus mali vel radios eius minus termino planete: aut fuerint in terminis malorum: aut domib⁹ eorum: aut sint mali eleuati super eos a.x.vel.xi.a locis eoruȝ: ꝛ multo deterius si non receperint eos. Aut fuerint in coniunctione solis: vel oppositione eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerit in capitibus suorum genȝahar: aut cum caudis suis: aut cum capite draconis vel cauda sintqȝ inter eos ꝛ inter aliquem istorum scilicet locorum.22.gradus vel infra: ꝛ maxime si fuerit luna in aliquo eorum: similiter ꝛ sol tunc magis impeditur ab eis.i.a capite vel cauda cum fuerint inter ipsum ꝛ vnum eorum etiam.4.grad. ante vel retro: aut fuerint planeta obsessi inter duos malos: hoc est vt sit planeta in signo ali quo ꝛ cum eo malus: vel radij eius ante se: ꝛ malus vł radij eius post se: aut seperetur a malo per coniunctionem: vel per aspectum: ꝛ iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum: idest in secundo ab eo: ꝛ in signo quod est post euȝ: idest in.12.ab eo fuerit alter malus: vel radij eius. Similiter dicitur de signis ꝙ sint obsessa. Quod si asperxerit fortuna vel sol eundem planetam obsessum: vel signum obsessum a trino: vel a sextili aspectu fueritqȝ inter eũ ꝛ coniunctioné minus septé gradibus soluit̃ ipsa malicia vel obsessio. ¶ Et ex hoc vt sit planeta retrogra-

dus: vel sub radijs solis combustus: aut cadens ab ascendente: aut ex debilitate eorum: vt sint tardi cursu: aut in statione prima: hoc est quando stant: vt retrogradi fiant: aut sint in gradibus tenebrosis: aut sint masculini i signis femininis: ⁊ gradibus femininis in die sub terra: ⁊ in nocte super terram: aut sint feminini in signis masculinis: ⁊ in gradibus masculinis in nocte sub terra: ⁊ in die super terram: aut sint in oppositione dignitatum suarum: seu potestatum: aut descendentes in meridie vel meridiani: aut cadentes ab angulis: vel a succedentibus angulorum: aut in domibus cadentibus: aut sint in via combusta que est medietas vltima libre: ⁊ p̃ma medietas scorpionis: aut iungantur planete retrogrado. vel impedito seu cadenti: aut non sint recepti. Aut sint tres altiores a solo occidentales: aut in quartis femininis: ⁊ debilitas solis est: vt sit in signis femininis: aut in quartis femininis: nisi sit in domo nona: ⁊ debilitas trium inferiorum est vt sint orientales: aut in quartis masculinis.

De amicicia ⁊ odio planetarum.

Et dicitur in planetis ꝙ sint quidam eorum se inuicem diligentes ⁊ odientes: nam de diligentibus quidam antiquorum dixerunt ꝙ Jupiter diligit omnes planetas ⁊ sit amicus eoꝝ ⁊ ipsi illius preter martem. Ueneris amici sunt omnes planete ⁊ omnes diligunt eum preter saturnum. ¶ Saturni autem amici sũt Jupiter Sol ⁊ Luna ⁊ inimici eius Mars ⁊ Uenus ⁊ ipsa plus habet eum odio. ¶ Et amica martis est Uenus ⁊ ceteri planete odio habent euꝫ ⁊ plus Jupiter ⁊ Sol. ¶ Solis vero amici sunt Jupiter ⁊ Uenus: ⁊ inimici Mars Mercurius ⁊ Luna. ¶ Mercurij amici sunt Jupiter Uenus: ⁊ Saturnus tantum: ⁊ inimici eius sunt Sol ⁊ Luna ⁊ Mars. Lune autem amici sũt Jupiter ⁊ Uenus ⁊ Saturnus: ⁊ inimici Mars ⁊ Mercurius. Capitis draconis amici sunt Jupiter ⁊ Uenus: ⁊ inimici Saturnus ⁊ Mars. Caude vero amici Saturnus ⁊ Mars: inimici Sol ⁊ Luna Jupiter ⁊ Uenus. Et sũt alie species inimicicie. cum fuerint duo planete habentes domos suas oppositas: vt Mars ⁊ Uenus: ⁊ cum coniunguntur dicitur apertio portarum. Tertia quoqꝫ species inimicicie est vt sint duorum planetarum exaltationes opposite. Fortior autem planetarum amicicia est: vt concordet planeta cum planeta in natura ⁊ in qualitate atqꝫ substantia ⁊ potestate sicut concordat Mars cum sole: quia vterqꝫ concordat in caliditate ⁊ siccitate ⁊ acuitione ⁊ celeritate: ⁊ est dominus exaltationis eius in qua apparet eius fortitudo: ⁊ vti concordat Luna ⁊ Uenus in frigore ⁊ humiditate: ⁊ est domina exaltationis eius. Cum autem concordauerunt duo planete in natura ⁊ substãtia: vt Jupiter ⁊ Uenus sunt amici.

T prosequamur nūc expositionem nominū astrologorum. Initium horum est. Coniunctio & res significantes destructiões seu mutationes que fiunt in hoc seculo ex cōiunctionibus: quarum numerus est sex: maior autem omnibus cōiunctionib⁹ est coniunctio saturni & iouis in initio arietis & hec fit in.960.ānis. ¶ Secunda aūt eorum ꝯiunctio est in initio vniuscuiusqꝫ triplicitatis & hec fit i.240.ānis. Jungūtur.n.in vnaquaqꝫ triplicitate duodecies: & fortassis faciūt in vnaquaqꝫ triplicitate.13.ꝯiunctiones: deinde mutaſ eorum coniunctio ad triplicitatē que huic succedit. ¶ Tertia autē coniunctio est saturni & martis in initio cancri q̄ fit in oibus.30.ānis. ¶ Quarta quoqꝫ est coniūctio iouis & saturni in vnoquoqꝫ signo q̄ fit in oib⁹.20.ānis. ¶ Quita ē descēsio luminaris maioris in pūctū eqnoctij vernalis tpis.s.ingressus solis i capite arietis que fit i omni āno. ¶ Sexta est ꝯiuntio luminarium & oppositio eorum que fit in dimidio cuiusqꝫ mensis lunaris. Et quādo dicitur ascendēs cōiunctionis diciſ vel significaſ ascendens mundi.i.signuꝫ quod ascēdit hora introitus solis in predictū punctum eqnoctij vernalis in initio.s.illius anni in quo debet fieri coniunctio predicta.

De annimodar.i.gradus ascendētis natiuitatū inuestigatione.

Et ex hoc annimodar qꝺ est inuestigatio gradus ascēdētis alicui⁹ natiuitatis: & putant multi astrologorum q̄ inueniatur p eundem idem gradus ascēdētis natiuitatis alicuius: sed hoc falsum est: & hoc iā patefeci in libro meo quem feci de annimodar: sed inueniſ p eūdem dignior oībus gradibus circuli post gradum ascendētis in eadem hora ꝯm cursuꝫ naturalem: & cōcordat multotiēs.i.accidit aliquādo q̄ inueniaſ p eum gradus ascendētis. Cuius rei cognitio est vt cōsideraſ gradus cōiunctiōis vel grad⁹ preuentionis q̄ fuerit ante ipsaꝫ natiuitatē: & si fuerit ꝯiunctio illi natiuitati ꝓpior vocatur ipsa natiuitas ꝯiunctionalis: & si fuerit preuētio illi ꝓpior diciſ preuētionalis.i.in qualicūqꝫ eorum fuerit natiuitas in cōiunctione.s.vel preuentione eodem mō & noīe natiuitas ꝑdicta nūcupatur: & qꝛ gradus cōiunctionis est idem gradus in quo iungūtur luminaria nulla est inquisitio: nec indiget expositiōe: in preuētione aūt qꝛ vnūquodqꝫ luminarium est in gradu suo idest in diuersis gradibus. Necesse est nobis scire quē horum graduū velit itelligi gradum preuētionis: & iam dixit Ptolemeus: qꝛ gradus illius luminaris qꝺ fuerit super terram est gradus preuētionis: & qdā sapiētum dixerunt q̄ si euenerit in preuētione q̄ vnū luminariū sit in gradu orietis & alterum in gradu occidētis: tunc gradus orietis erit gradus preuētionis. Et dixit Vellius: qꝛ gradus preuētionis est gradus in quo fit impletio volēs intelligi gradum lune: sed quia hoc ē opus Ptolemei oportet in hoc nos redire ad ei⁹ sentētiam. cum ergo gradus cōiunctiōis vel gradus preuētionis certissime patuerit cōstitues gra. ascēdētem p extimatiōeꝫ hore natiuitatis & quattuor angulos & reliquas domos: deinde aspicies gra. cōiunctiōis: vel gradum ꝑ

uentionis que fuerit ante natiuitatem: ꝛ qs planetaꝝ in eo fuerit dignioꝛ vel foꝛtioꝛ in eadem hora cōiunctionis vel ꝑuentionis per multitudinē dignitatum seu potestatū.i.cōsiderabis qs planetaꝝ habeat maiꝰ dominiū in eodē loco. Hunc ergo planetā equabis ad hoꝛā opinatā natiuitatis. deinde aspicies vtrū sit gradus illius planete in signo in quo est ꝓpioꝛ gradui.x.domꝰ aut gradui ascendētis ꝛ cui hoꝛū ꝓpioꝛ fuerit facies hunc angulū ad istar gradus ipsius planete ꝛ eiꝰ minuti: ꝛ diuides.xii.domus per eū dixit Ptolemeus si planete plures cōuenerint in dominio eiusdem loci ꝛ fuerint equales in foꝛtitudine cōstitues dominum loci illum qui fuerit dn̄s haim: ꝙ si in hoc etiā cōuenerint cōstitues eum qui velocius dꝫ mutari ab esse suo ad id qđ fuerit melius.i.eū q voluerit exire de aliquo signo in quo fuerit: ꝛ intrare aliud in quo habuerit plures dignitates: vel si fuerint oꝛiētales a sole eliges eū q soli fuerit ꝓpingoꝛ ꝛ nō fuerit sub radijs. Si ṽo in angulo fuerit ille est eligēdus q gradui eiusdem anguli fuerit ꝓpinquioꝛ: ꝛ hoc intellige.

Et ex hoc hylech.i.locus vite in natiuitatibus cuius scientia est: vt pꝛimo aspicias hoꝛam natiuitatis: que si fuerit in die accipies a sole: q si fuerit ante gradū signi ascendentis p.5.gradus aut infra: aut fuerit in.10.vel.11.siue masculinū fuerit ipsum signum seu femininū aptus erit: vt sit hylech. Si autē fuerit in his tribꝰ locis .s.in septima vel octaua vel nona i signo mas. similr̄ aptus erit: vt sit hylech. Si ṽo fuerit in his tribꝰ locis in signo feminino nō erit aptus: vt sit hylech. Hinc aspiciens Lunam que si fuerit in ascendēte vel in secūda vel tertia: aut in septima vel octaua erit apta hylech siue masculinū siue femininū fuerit signum. Et si fuerit ante gradū signi ascendētis p.5.gradus vel infra: aut fuerint in 10.vel.11.aut in q̄rta vel q̄nta vel in septima in signo feminino apteẗ hylech. Si aūt fuerit in aliquo istoꝛū in signo masculino non erit apta hylech si fuerit in die natiuitatis. Si vero natiuitas fuerit nocturna incipiamus a luna que si fuerit in aliquo ṗdictoꝛū locoꝛū: ꝯm ꝙ ṗdiximus erit apta hylech. Si aūt luna nō fuerit in eis aspiciēs post hoc ad solē. q si fuerit ante gra.7.p.5.gra. vel infra: aut si fuerit in.4.vel in.5.erit aptus vt sit hylech siue signū fuerit masculinū siue femininū. si vero fuerit ante ascendētem.5.gradibꝰ vel infra: aut in ascendēte: vel in secūdo signo mas. aptabiẗ ēt hylech. Si aūt fuerit in aliquo istoꝝ locoꝝ in signo femi. nō erit aptus hylech. Quod si luminarium aliqđ nō fuerit aptū hylech. Aspice post hoc natiuitatē: vtrū sit coniunctionalis aut ꝑuentionalis.i.vtrū sit post cōiunctionē vel ꝑuentionē. Quod si fuerit natiuitas cōiunctionalis ꝛ fuerit gradus cōiunctōis in aliquo angulorum: vel in succedenti angulo: erit in loco apto hylech. Si vero ṗdictus gradus fuerit cadēs ab his octo locis.i.ab angulis ꝛ a succedētibus angul' nō erit hylech. Aspicies tūc gradū ptis foꝛtune: q si fuerit in aliquo anguloꝝ vel in succedētibꝰ angulis: erit in loco apto hylech. Si vero cadēs fuerit ab his.8.locis. Aspicies post hoc gradū ascendentis ꝛ cōstitues eū hylech. Si ṽo natiuitas pꝛeuētionalis fuerit: incipies a gradu pꝛeuentionis. Aspiciesq̄ eum sicut pꝛius fecisti in gradu cōiunctionis: ꝛ post ipsum gradū ptis foꝛtune: post ipsum gra. ascendētis eo oꝛdine quo ṗdiximus in gradu coniunctio-

nis. De sexu aūt signo2ū nō curabis.i.nō aspicies vtrū sint signa illa mas.vel femi.nisi tantūmodo in luminaribus hoc est in gradu cōiunctiōis vel p2euētionis ⁊ ascēdētis ⁊ partis fo2tune nō cōsideres vtrum sint in mas.signis vel femi.tam in angulis q̄3 in succedētibus angulo2:sed hec quattuo2 tm̄ erunt tunc apta hylech cū fuerint in his octo locis.i.in angulis vel succedentibus eo2um:si v̄o fuerint in locis recedētib9.i.cadētibus ab angulis nō erūt apta hylech. Apparet itaq3 q2 sol sit hylech aptus in die et nocte sup terra3 ⁊ sub terra in.u.locis:sup terram in.6.locis ⁊ sub terra in.5. Luna quoq3 apta erit hylech in die et nocte sup terram ⁊ sub terra similiter in.u.locis super terrā in.5.⁊ sub terra in.6.⁊ cum hoc si fuerit luna in his locis sub radijs solis nō erit apta hylech. Aspiciēs autē hylech in angulis ⁊ succedētibus eo2ū secundum q2 equātur.12.domus circuli per gradus ho2arum ascēdētis secūdum q2 exponit̄ eius opus in canone planetarum:idest in lib2o cursuū planeta2. Cūq3 equaueris domos hoc modo:omnis planeta qui fuerit ante gradum signi ascendētis vel cuiuslibet domus per.5.gradus vel infra erit fo2titudo eius valida in domo que ei succedit:⁊ omnis locus ex locis que p̄diximus ē aptus hylech:si aspexerit eum aliqs domino2um illius qui sit dominus domus:aut dominus exaltationis:aut dominus termini:aut triplicitatis: aut dominus faciei:⁊ si non:non erit aptus hylech.

De alcochoden.

Et ex hoc alcochoden qui est significato2 vite:idest dominus anno2ū: vel dans ānos quem cum volueris scire ⁊ iam p2enosti hylech eo o2dine quem p2edixi:aspicies dominum domus hylech:aut dominum exaltationis eius:aut dominum termini eius:aut dominum triplicitatis:aut faciei eius quis ho2um fo2tio2 fuerit ⁊ autētio2 in loco hylech:⁊ si aspexerit hylech erit dignio2 alcochoden. q2 si nō aspexerit hylech q fuerit pluris auctoritatis aspicias eum qui fuerit auctoritatis mino2is:donec inuenias aliquem ex illis qui aspiciat:q2 si non aspexerit hylec non poterit ille locus esse hylech:⁊ tunc queres ab alio hylech ⁊ iterum queres ab eodem secūdo hylech alcochoden eo o2dine quo p2ediximus:q2 si equales fuerint duo planete vel tres in aucto2itate gradus hylech:⁊ aspexerit vterq3 erit dignio2 alcochoden qui fuerit fo2tio2 loco. Si vero fuerint equales in fo2titudine loci.s. vbi fuerint ipsi planete erit ille alcochoden qui p̄pio2 fuerit gradui hylech.
¶ Quibusdam autem videbatur melius inspicere a domino domus qui si aspexerit hylech ponebant eum alcochoden ⁊ non cōsiderabant alterum:⁊ si non inuenissent dominum domus aspicientem hylech accipiebant dominum exaltationis quem si aspicere viderent hylech ponebant alcochoden cum ⁊ non cōsiderabant alium:similiter faciebāt de domino triplicitatis termini atq3 faciei per o2dinem:⁊ erat Do2othius p2eponens dominum termini in hoc domino domus: Et quidam dixerunt q2 si equales fuerint duo planete vel tres vel plures in dignitate:⁊ in p2opinquitate aspectus gradui hylech ille erit alcochoden qui erit in loco laudabili a sole:idest qui fuerit cum sole in vno gra.per.16.minuta:aut infra:vel p2opinquio2 gradui anguli: aut

in initio ortus sui:idest cum mane apparuerit:aut fuerit in statione sua secu͂da:vel in aliquo esse scilicet laudabili a sole sicut p̄diximus ipse erit alcochoden. Si vero gradus Solis fuerit hylech:ꝛ fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech:ꝛ alcochoden simul ꝛ non cōsiderabitur alius alcochoden preter eum:similiter si fuerit gradus Lune hylech:ꝛ fuerit in Tauro vel in Cancro habeto eam pro hylech ꝛ alcochoden : simul ꝛ non considerabis alcochoden alium preter eam.

Almutam est qui preest natiuitati:ab eo significatur esse nati post hylech ꝛ alcochoden: ꝛ ipse planetis ceteris est pluris auctoritatis:i ascendēte ꝛ in locis luminarium atqꝫ in loco partis fortune in loco quoqꝫ coniunctionis vel preuentionis que est ante natiuitatem. Quod si prefuerit aliquis planeta duobus locis aut tribus aut quattuor aut pluribus pre multitudine potestatis sue erit ipse almutā.i.auctor ꝛ significator vite post hylech:ꝛ alcochodē ꝛ per eūꝫ significatur esse nati:ꝛ quidam habent eum pro alcochoden ad dādum vitam.

De profectiōe signorum.

Et ex hoc signū p̄fectionis in annis natiuitatum atqꝫ mundi. Nā in annis natiuitatum scientia est:vt aspicias quot anni trāsierunt nato ex annis solaribus perfectis : aspiciesqꝫ omni āno signū vnū ꝛ incipies ab ascendēte nati per successionem signorum quousqꝫ finitus fuerit numerus signum quod succedit est signum p̄fectionis ab ascendente signum videlicet anni intrātis quē non misisti in numero hoc erit in tali gradu sicut fuit in ascendēte natiuitatis:ꝛ dominus eiusdeꝫ dicitur alcochoden cui⁹ interpretatio est dominus anni. Similiter numerabis a signo solis vnicuiqꝫ anno signum vnum:ꝛ exibit per hoc signum profectiōis a sole. Similiter a signo Lune ꝛ a medio celi:ꝛ a parte fortune in similitudinem gradus radicis.i.puncti natiuitatis. Cuius rei exemplar est ꝙ quidam natus est oriente capricorno.s.17.gradu eius:ꝛ sol erat in piscibus.15. gradu:ꝛ mediuꝫ celi scorpionis.octo gra.ꝛ luna in libra.15.gra.ꝛ pars fortune in leone.17.gra.ꝛ iam transierūt nato tres anni perfecti peruenietqꝫ quartus annus ab ascendente in ariete qui est quartus a capricorno vsqꝫ ad.17. gradum eiusdem arietis.ꝛ erit mars alcochodem:ꝛ p̄uenit locus solis ad geminos vsqꝫ ad.15.gra.eiusdem signi:ꝛ peruenit luna ad capricornum.ad .15.gra.ꝛ profectus a medio celi ad octo gradum aquarij.ꝛ profectus a parte fortune peruenit vsqꝫ ad.17.gradum scorpij. Cumqꝫ peruenerit annus ad gradum profectionis:vt ad.17.gradum arietis in hoc exemplo : ꝛ fuerit iter ipsum ꝛ similem gradum succedentis signi ad quem debet peruenire annuꝫ sequēs in eadem domo planeta vel radij eius : ꝛ volueris scire quando peruenerit profectio ad ipsum planetam vel ad radios eius aspicies qd sit iter gradum ad quē p̄ueniet annus:ꝛ planetaꝫ vel radios ex gradibus ꝛ minutis: ꝛ multiplicabis illud per.12 ꝛ sextam illius numeri quē multiplicas vel in.12. gradus ꝛ.6.vnius gradus ꝛ quot p̄uenerint erunt dies ex anno illo in quo

fueris in quibus pueniet profectio a gradu in quo incipit vsq; ad gradum ad quē numerasti post fiet pfectio ipsi⁹ planete. ¶Profectio aūt ex ānis mūdi dixit alchindus est qđ fuerit inter annū cōiunctionis que significauit sarracenoꝝ sectā ⁊ iter annū alhegerat in quo cepit pmū pdicare mahomet⁹ qui fuit pmus annorū arabū.52.anni solares ⁊.57.dies ⁊ fuit ascendēs anni illius cōiunctiōis pdicte secte signū geminoꝝ:⁊ puenit pfectio eiusdem anni ad vginem:⁊ inter ipsum pmum annoꝝ arabū:⁊ primū annorum iezdagird regis persarū fuerunt.3624.dies scilicet pfecti. Cum ergo volueris habere notitiam huius rei accipe annos iezdygird ⁊ verte eos in dies sicut iam expositū est in azig.i.in libro cursuū planetarū:⁊ adde desuper dies qui sunt inter primū annorū arabū ⁊ iezdygird:⁊ diuide hoc per.365.dies ⁊ quartam partem diei ⁊ quot diuisiones exierint tot erunt anni solares:⁊ qđ remanserit ex mensibus ⁊ diebus erit ex anno impfecto:qđ cum ita collectum fuerit ex annis ipsi sunt anni solares abinitio annorū arabū:proiice ergo omni anno signū vnū ⁊ incipe a vgine ⁊ ad quodcūq; signū te pduxerit numerus ipsum erit signū ad qđ puenit annus mūdi ab ascensione coniunctionis predicte secte. ¶Alijs autē extra alkindū visum est vt adderēt super annos iezdagird perfectos.61.annos ⁊.11.mēses ⁊.12.dies.⁊.16.horas:ex annis persidum qui sunt sine fractione idest sine quarta diei ⁊ extēderent hos annos in dies ac vertere͂t dies in annos solares sicut prediximus ⁊ inciperent proiicere ab initio libre:ꝙ si volueris profectionem a signo cōiunctiōis secte sit proiectio a scorpione:si vero volueris profectionē ab ascēdente regni minue ex annis iezdagird annos illos.317.persidos ⁊ verte eos in annos solares sicut pdiximus:⁊ incipe proiicere a virgine. ¶Rursus si volueris profectionez ab ascēsione profectionis mutationis cōiunctionis a triplicitate aq̄tica ad triplicitatē igneam minue ex annis iezdagird perfectis.176.annos ⁊ verte illos qui remanēt in annos solares.⁊ incipe proiicere a leone ⁊ quo peruenerit numer⁹ in eodem signo erit pfectus vniuscuiusq; initij eorū que diximus.

De directione significatoris.

Et ex hoc sequit̄ atazir.i.directio:hoc est vt dirigas significatorez aliquem ad aliquem locuz signorū ⁊ scias qd sit inter eos ex gradibus directionis accipiesq; vnicuiq; gradui annū vnum. Cum ergo volueris scire hoc ⁊ fuerit ille significator in ascendente quē uis dirigere ad aliquam ptem circuli minue ascensiones gradus in quo fuerit significator quem volueris dirigere per ascensiones regionis de ascensionibus gradus illius ad quem volueris dirigere eum:⁊ quod remanserit erit gradus directionis:ꝙ si fuerit significator in gradu septime minues ascensiones nadir.i.oppositi gradus in quo est significator de ascensionibus nadir illius gradus ad quē volueris ipsum dirigere in illa regione. Si vero fuerit significator in medio celi vel in angulo terre:minues ascēsiōes gradus significatoris de ascensionib⁹ illius gradus ad quē volueris euz dirigere per ascēsiones circuli directi:⁊ quod remanserit erit gradus directionis. Si vero fuerit ille significator quē volueris dirigere in aliquo loco extra quattuor angulos. Aspicies longitudinem eius ab aliquo horum angulorum qui sunt an-

gulus medij celi atq3 angulus terre:hoc est vt aspicies significatorem qui si fuerit inter ascendens ⁊ medium celi:minues ascensiones gradus medij celi per circulum directum de ascensionibus gradus significatoris: ⁊ si fuerit inter.7. ⁊ medium celi:minues ascensiones gradus significatoris de ascensionibus gradus medij celi per circulum directum:⁊ quod remanserit:ex q̄licunq3 horum locorum fuerit:illud diuides per partes horarum illius diei gradus in quo fuerit significator:⁊ quod exierit erunt hore longitudinis ab angulo. Et si fuerit inter ascendens ⁊ angulum terre minues ascēsiones gradus significatoris per circulum directum de ascensionibus gradus anguli terre. Rursus si fuerit significator inter angulum terre ⁊.7.minues ascēsiones gradus anguli terre per circulum directum de ascensionibus gradus significatoris:⁊ quod remanserit ex qualicunq3 horum locoru3 diuides per tempora horarū diei nadir id est oppositi gradus significatoris:⁊ quod exierit ipse erunt longitudines hore ab angulo. ℭCumq3 scieris longitudinis horas ab angulo ⁊ volueris dirigere significatorem ad aliquem locum circuli signorum:⁊ fuerit significator in medio circuli orientalis qui est a medio celi vsq3 ad angulum terre de eis que succedunt ascendens:minue ascensiones gradus illius in quo fuerit significator de ascensionibus gradus illius ad quem volueris dirigere per circulum directum: ⁊ quod remanserit erit significator circuli directi:serua eum. Post hoc minues ascensiones illi⁹ gradus in quo fuerit significator per ascensiones regionis de ascensionibus illius gradus ad quem volueris eum dirigere:⁊ quod remanserit erit significator regionis:post hoc aspice residuum quod fuerit inter significatore3 circuli directi:⁊ significatorem regionis: accipiesq3 sextam partem eius ⁊ multiplicabis in horis longitudinis ab angulo:⁊ quod fuerit erit equatio:⁊ si fuerit significator circuli directi minor significatore regionis: addes equatiōe3 super significatore3 circuli directi. Et si fuerit significator circuli directi plus minues equationem ex eo:⁊ quod remanserit erit gradus directiōis. ℭItē si fuerit significator quem volueris dirigere in medietate circuli occidentalis que est ab angulo terre vsq3 ad medium celi de eo quod succedit.7.minues ascensiones nadir gradus significatoris quem volueris dirigere de ascensionibus nadir gradus illius ad quem volueris dirigere eum per circulum directum ⁊ quod remanserit erit significator circuli directi. Post hoc minues ascensiōes nadir gradus significatoris per ascensiones regionis de ascensionibus nadir gradus illius ad quem volueris eum dirigere: ⁊ quod remanserit erit significator regionis:deinde accipies residuum quod fuerit inter significatorem circuli directi ⁊ significatorem regionis accipiesq3 sextā partem eius:⁊ multiplicabis in horis longitudinis ab angulo:⁊ quod fuerit erit equatio.post hoc aspicies significatorem circuli directi si fuerit minor significatore regionis addes equationem super significatorem circuli directi: ⁊ si fuerit significator circuli directi plus significatore regiōis minues eq̄tionē de significatore circuli directi:⁊ qđ ex eo exierit erit gradus directionis. ℭQđ si fuerit significator in aliq̄ q̄rta:⁊ loc⁹ ad quē diriges cū i alia q̄rta diriges significatorē ad angulū q ei succedit:p⁹ħ diriges ab āgulo ad locū quē

admodū ondi tibi directionē ab angulo ⁊ iunges vtrasqʒ directiōis. ¶Qd cum scieris significatorem ⁊ volueris scire quo perueniet directio de circulo signorum in aliquo annorum: fueritqʒ significator in ascendēte: addes numerum annorum: super ascensiones gradus ascendētis: ⁊ facies eum arcum in ascensione regionis: ⁊ quo exiuerit arcus grad. de circulo signorum ibi perueniet directio in eodem anno. Si vero fuerit significator in .7. addes numerum annorum super ascensiones nadir gradus significatoris: ⁊ arcuabis eum etiam in ascensionibus regionis: ⁊ qꝫ exierit de circulo signorum: ad eius nadir perueniet directio eodeʒ anno. ¶Qd si fuerit significator in. 10. vel. 4. addes super ascensiones grad. significatoris in circulo directo numerum annorum: ⁊ arcuabis eum in ascensionibus circuli directi: ⁊ qꝫ exierit d circulo signorū ibidem perueniet in eodem anno directio. ¶Si vero fuerit significator extra hec quattuor loca que sunt anguli scias horas longitudinis ab angulo sicut predixi: quod si fuerit significator in medietate orientali: addes super ascensiones gra. significatoris per circulum directum numerū annorum quos volueris ⁊ arcuabis hoc in ascensionibus circuli directi: ⁊ quod exierit erit significator circuli directi: serua eum. post hoc addes numerum annorum etiam super ascensiones grad. significatoris in regione: ⁊ arcuabis hoc in ascensione regionis: ⁊ qꝫ fuerit exit significator regionis. post hoc accipies sextam partem residui inter significatorem circuli directi: ⁊ significatorem regionis: ⁊ multiplicabis eam in horis longitudinis ab angulo ⁊ qd fuerit erit equatio. ¶Quod si fuerit significator circuli directi minor significatore regionis addes equationem super significatorem circuli directi: ⁊ si fuerit plus minues eam de eo: ⁊ qꝫ remāserit ibi perueniet directio ex circulo signorum eodem anno. ¶Qd si fuerit significator in medietate occidentali facies cum nadir grad. significatoris sicut fecisti cum gradu significatoris in opere qꝫ est ante euʒ: ⁊ quod fuerit ibidem perueniet directio ex circulo signorum in eodem anno: ⁊ locus ad quem perueniet directio dicitur locus diuisionis ⁊ dominus termini illius loci dicitur diuisor: qꝫ si fuerit in gradu diuisionis planeta alius aut radij eius aut prope locum ante eum dicitur hic planeta aut dominus radiorum particeps diuisoris in diuisione. ¶Significatoreʒ quoqʒ qui dirigunt̄ sunt quinqʒ loca. i. grad. ascendentis: ⁊ gra. Solis ⁊ gra. Lune gra. quoqʒ partis fortune ac gradus medij celi. Gradus nāqʒ ascendentis dirigitur ad accidentia dignoscenda que accidunt in corpore: ⁊ gra. solis ad dignitatis ⁊ exaltatiōis causas: honoris quoqʒ atqʒ regni: ⁊ Luna propter esse anime ⁊ corporis atqʒ coniugij: ⁊ pars fortune ꝓpter acquisitiones ⁊ profectus exiguitatem ⁊ largitatem ⁊ medium celi propter magisterium ⁊ ceteras dispositiones particulares ⁊ esse eoꝝ. ¶Si autē fuerit ascendens reuolutionis alicuius annorum mundi vel natiuitatum diriguntur significatores eius secūdum hanc directionē vnicuiqʒ scilicet gradui diem vnum. Quibusdam uidetur vt dirigantur significatores anni hoc modo omnibus: scilicet. 59. minutis: ⁊. 8 secundis vnum diem: nam directio regum ⁊ principum sic dirigitur eis a gradu medij celi per ascensiones circuli directi omnibus. 56. minutis: ⁊ octo secundis vnum diem: donec perue-

niat ad bonos vel malos planetas. Et dirigitur esse regum in incolumitate: aut infirmitate ex gradu ascendentis ad bonos vel malos planetas omnibus.59.minutis:& octo secundis diem vnum per ascensiones regionis:& directio i reuolutiōe annorum mundi & prenoscendum esse vulgi vel rusticorum a gradu ascendentis:similiter & ad prenoscēdum esse regis a gradu medij celi:& in reuolutione annorum natiuitatum ad prenoscendum esse nati a gradu ascendentis reuolutionis omnibus.59.minutis & octo secundis per ascensiones regionis diem vnum.

De algebugthar.

ET ex hoc sequitur algebugthar in natiuitatibus & ē directio gradus āscendentis: hoc est vt aspicias gradum ascendentis in termino cuius sit planete & minuas ascensiones ascendentis de ascēsionibus que sunt indirecto finis termini planete per ascensiones regionis:& q̄ remanserit accipies vnicuiq; gradui vnum annum & omnibus quinq; minutis mensem:& omni minuto.6.dies & erit dominus termini dispositor annorum quid dicitur diuisor. Post hoc accipies gradus termini qui eum succedit & vertes eos etiam in gra.ascensionum & q̄ fuerit accipies vnicuiq; gradui annum vnum:& omnibus.5.minutis mēsem:& omni minuto sex dies:eritq; dominus termini diuisor & dispositor illorū annorū. Similiter intrabis cum omni termino domini per successionem vsq; in finem vite:& si fuerit in termino alicuius planete:planeta aut radij eius erūt participes in diuisione: & hec diuisio dicitur algebugthar.

De duodenarijs planetarum & domorum.

ET ex hoc duodenarie planetarum aut domorum:hoc est vt aspicias quātum ambulauerit planeta in signo suo in quocūq; fuerit aut gra. domus quē volueris ex gradibus & minutis multiplicabisq; hoc in.12.post hoc addes desuper ipsos gra.atq; minuta que multiplicasti in.12.& q̄ collectum fuerit ex eo proijce ab initio gra.eiusdem signi dans vnicuiq; signo.30.gra.& quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetarum ac domorum.

De nouenariis eorūdem.

ET ex hoc amanbabarat que sunt nouēarie. Cuius scientia est vt scias quantum ambulauerit planeta in signo suo ex gradibus & minutis: aut grad. domus cuius volueris scire nouenariū.post hoc diuide signum in nouē diuisiōes & vnaqueq; diuisio est ex tribus gradibus & tertia parte vnius gradus. Post hoc aspicies in quo nouenario ex nouenarijs ceciderit gradus planete aut dom⁹. ¶ Post hoc dabis primum nouenarium ex signis domino signi mobilis eiusdē triplicitatis & secundum nouenarium domino signi cuius est ipsum signum

quod succedit donec venias ad aliquem nouenarium ex quo est gradus: eritq3 planeta dominus eius nouenarij: verbi gratia: signum ex quo fuerit gradus ille erat ex triplicitate arietis: erit ergo primū nouenariū eiusdē signi martis domini arietis: ꝛ secūdum nouenarium Ueneris domine tauri: ꝛ nouenarium tertium mercurij domini geminorū. Similiter vsq3 ad nouenarium nonum. Et si fuerit signum ex triplicitate cancri erit primum nouenariu3 eius lune: ꝛ secundū nouenarium solis domini leonis: ꝛ tertiū mercurij domini virginis. Et si fuerit signum ex triplicitate libre erit primum nouenariu3 eius Ueneris domini libre: ꝛ secundum martis domini scorpionis: ꝛ tertiu3 iouis domini sagittarij. Similiter in triplicitate capricorni primum nouenariu3 eius est saturni domini capricorni: ꝛ secūdum similiter saturni domini aquarij: ꝛ tertium iouis domini piscium. deinde que sequunt secundum ordinem successionis signorum: verbi gratia: planeta vel aliqua domus ex domib9. 12. erat in. 19. gradu aquarij si diuidatur signum per. nouē diuisiones erit gradus. 19. in diuisione sexta ꝛ quia signum aquarij est in triplicitate libre ponit primum nouenarium eius Ueneris domini libre secūdum martis domini scorpionis: ꝛ tertiu3 iouis domini sagittarij: ꝛ quartum saturni domini capricorni: ꝛ quintum etiā saturni domini aquarij: ꝛ sextu3 iouis domini piscium: eritq3 naubabar idest nouenarium. 19. gra. aquarij iouis.

Modus inueniendi dominum decani.

Et ex hoc adorogen hoc est vt diuidas ascendens in tres partes ꝛ sit omnis diuisio. 10. graduū: dabisq3 diuisione3 primam domino ascendentis ꝛ secūdam domino quinti signi ab eo: ꝛ tertium domino noni: nam ascendens. 5. ꝛ. 9. vna semp sunt triplicitas: verbi gratia: ab initio arietis vsq3 in decimum gradum eius est dorongen. i. decanus est martis. Et si fuerit ex. 10. gradu vsq3. 20. graduū erit eius dorongen sol dominus leonis. Et si fuerit a. 20. vsq3 in finem eius erit dorongen iupiter dominus sagittarij.

Et ex hoc dominus orbis in natiuitatibus hoc est vt aspicias dominum hore in qua oritur natus dabisq3 ascendens ꝛ dominum hore anno primo natiuitatis eius ꝛ significabit per eē eius idest dominum hore sanitas vel infirmitas corporis nati sicut significatur per dominum ascendentis radicis. i. natiuitatis: ꝛ dabis dominum secūde hore ab ea secūde domui ab ascendente in secūdo anno ꝛ significabitur per eum esse suum in eodem anno esse substantie ꝛc. sicut significatur per esse domini domus substantie: ꝛ dabis dominum tertie hore ab ea tertie domui ab ascendente tertio anno ꝛ significabitur per esse illius in eodem anno esse fratrum ꝛ sororum ꝛ ceterorum sicut significabit per esse domini tertie domus. ꝛ dabis dominu3 hore quarte domui quarte ab ascendēte in anno quarto: ꝛ significabitur per esse suum in eodem anno esse patrum ꝛ eorum qui significantur per domum quartam. Similiter facies de dominis horarum per successionem dabis. s. dominum vniuscuiusq3 hore domui ex

domibus radicalibus eritqꝫ domino hore.12.ab hora natiuitatis domus.12. ab ascendente radicis ꝛ annus.12.ꝛ domin⁹.13.hore a natiuitate radicis ascē dentis ꝛ anni.13.ꝛ dominus.14.hore ab ea domi⁹ substantie ꝛ.14.anni.Et nominatur dominuꝫ hore prime dominus ascendentis hore.ꝛ dominus.2.hore dominus hore domus substantie ꝛ dominus hore tertie dominus hore domus fratrum:ꝛ sic de alijs.Silr̄ domin⁹ vniuscuiusqꝫ haruꝫ horarū nominatur nomine domus:ꝛ nominatur etiam orbis dominus ꝛ significat̄ per eum omni anno sicut significatur per alcochoden:hoc est per dominum anni:ꝛ quidam astrologorum ponunt dominum orbis.s.ascendentis radicis anno primo ꝛ.2.anno planetam qui huic succedit.ꝛ in tertio anno planetaꝫ qui huic succedit sicut dictum est in domino hore.

¶ ex hoc alfridarie dispositio:hoc est cum natiuitas fuerit diurna preerit in initio vite dispositioni eius fridarie sol secūdū quātitatem annorum fridarie eiuꝫ qui sunt decem:post hoc planeta qui succedit soli qui est venus cui⁹ fridarie anni sunt octo.ꝛ post venerem planeta qui succedit ei ꝛ est mercurius:ꝛ anni eius sūt tredecim deinde luna : ꝛ anni fridarie eius sunt nouem:deinde saturnus ꝛ anni fridarie eius sunt.11.deinde iupiter ꝛ anni fridarie eius sunt.12.deinde mars ꝛ anni fridarie eius sunt.7.deinde caput draconis ꝛ anni fridarie eius sunt.3.post hoc cauda:ꝛ anni eius.fridarie sunt duo fiunt autē anni collecti simul.75.anni.post hoc reuertitur dispositio ad solem:ꝛ similiter vsqꝫ ad vltimum planetarum.Si auteꝫ fuerit natiuitas nocturna incipit dispositio a luna disponetqꝫ annos fridarie eius qui sunt noueꝫ.similiter planeta post planetam sicut prediximus in sole.Cūqꝫ disposuerit planeta annos fridarie sue disponet ꝑꝑue primam septimam solum.i.septimam partem fridarie sui.deinde ꝑticipatur ei in secunda septima:planeta qui eum succedit:post hoc ꝑticipatur ei in tertia septima planeta.tertius qui succedit secūdum:ꝛ ita donec participatur ei planeta qui est ante eum in vltima septima ex annis fridarie eius : ꝛ est vnicuiqꝫ iudiciū cū ꝑticipat̄ alteri super natiuitate.

¶ ex hoc almanar.i.supereminentia qua dicitur ꝙ planeta vadit super planetam:hoc est vt aspicias cursum planete medium ꝛ locum eius equatum:ꝛ si fuerit locus eius equatus minus medio cursu eius erit ascendens a medio circuli sui vsqꝫ ad sumitatem circuli:ꝛ si fuerit locus eius equatus plus medio cursu erit descendens a medio circuli sui vsqꝫ ad infimum eius : ꝛ si fuerit locus eius equatus equalis medio cursui erit in medio circuli sui deinde locum planete minues de medio cursu suo postqꝫ hoc certissime cognoueris.i.locū equatum:vel econuerso minorem de maiori eorum subtrahendo ꝛ multiplicabiꝫ quod remanserit per septem ꝛ diuides per.22.ꝛ quod de diuisione exierit erit hoc omni planete pro quantitate eius ascensionis vel descensionis.De venere ꝛ mercurio accipimus quod est inter vtraqꝫ loca idest ꝙ est inter lo-

cum solis ⁊ veneris ⁊ mercurij ⁊ facimus vt supra: quia per hoc scimus q̄ eorum fortior sit in circulo augis: sed venus ⁊ mercurius cum fuerit aliquis eorum orientalis ⁊ fuerit locus eius equatus minus loco solis accipies residuum quod est inter locum solis ⁊ locum eius: faciesq̄ cū eo quéadmodū feceris vt dictum est in planetis altioribus ex multiplicatiōe ⁊ diuisione. ¶ Et proprior ac fortior fit significatio planetarum dum abierint super seinuicem .i. dum abierit alter super alterum in coniunctione. ¶ In oppositiōe autē ⁊ in quarto aspectu erit significatio eoꝝ minus apparens ⁊ debilior. ¶ Et tamen cum vnus illorum fuerit ascendens ⁊ alter descendens tunc ascendens eorum vadit supra descendentem. ¶ Cum vero ambo fuerint descendentes: ille qui fuerit minoris descensionis vadit super illū qui fuerit maioris vel pluris descensionis. ¶ Si autem ambo fuerint ascendentes ille qui est maioris ascensionis vadit super illum qui fuerit minoris ascensionis. ¶ Dicit quoq̄ ⁊ aliomodo idest vt scias latitudinem vtrorumq̄ planetarum: quia septemtrionalis eorum vadit super meridianum. Et si fuerint ambo septemtrionales ille qui fuerit pluris latitudinis vadit super eum qui fuerit minoris latitudinis. ¶ Si autem fuerint vtriq̄ meridiani ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super eum qui fuerit maioris latitudinis ideoq̄ dicitur q̄ luna vadit super iouem in his duobus operibus. Similiter si fuerit aliquis duorū planetarum in medio circuli nullam latitudinem habens tunc ascendens septētrionalis vadit super eum qui caret latitudine ⁊ vadit ipse qui sine latitudine est super descendentem meridianum. Et ex hoc apertio portarum dicitur cum iungitur planeta inferior planete superiori ⁊ fuerint cum hoc domus eorum opposite.

T ex hoc albuzic ⁊ est res q̄ valde seruabant indi. Nam ipsi numerant post coniunctionem solis ⁊ lune .12. horas ⁊ applicāt eas soli ⁊ diuidūt .12. horas trinas .i. in tres partes .s. in haiz solis. ⁊ iudicant super omnes quattuor horas ſm iudicium dominorum triplicitatis solis hora coniunctionis: deinde dant veneri post .12. horas ⁊ diuidunt eas iterum trinas ⁊ iudicant super omnem trinam diuisionem ſm dominos triplicitatis veneris hora coniunctionis: post hoc faciunt similiter cum mercurio ⁊ alijs planetis per successionem eorū donec reuertitur orbis ad solem post .84. horas ⁊ non cessant sic facere frequenter donec venerit coniunctio secunda. Et quidam dicunt q̄ albuzic sic hoc q̄ post coniunctionem sint .12. hore inequales que vocantur combuste: ⁊ non oportet aliquem in his incipere aliquod opus: ⁊ post horas .12. sunt .72. hore incōbuste in quibus est vtilis operum inceptio ⁊ post has .72. horas icombustas sun .12. combuste similiter vsq̄ ad coniunctionē q̄ succedit. post hoc diuidunt has horas .12. in tres diuisiones idest in partes. Dixeruntq̄ cum quis inceperit in quattuor horis primis deambulare vel bellare timenda erit perditio anime sue: ⁊ in quattuor horis secundis timendum erit detrimentum corporis sui sine amissione anime: ⁊ in quattuor horis vltimis timēdū est detrimentum substantie sue ⁊ suorum ⁊ omnium que possidēt.

T quia explenimus expositiones eorum que sequuntur ex nominibus astrologorum. Exequamur nunc cõmemorationem vninersarũ partium. Et cum notauerimus in loco partiũ accipe a loco illo in locum illuz ꝛ proiice hoc ab ascendente vel de alio loco: dicimus vt addas super illud ꝙ fuerit inter vtraqꝫ loca gradus ascẽdẽtis: ꝛ ꝓiice ab ascendente vel ab initio signi a quo proiicis. Cuius exemplar est opus partis fortune quia accipis quicquid est inter solẽ ꝛ lunam ex gradibus. ꝛ addas super eos gradus ascendentis signi: ꝛ ꝙ collectum fuerit proiicis illud a.30.in.30.gradus ꝛ incipis proiicere ab initio ascendentis signi ꝛ quo finit numerus ibi est parꝫ fortune: ꝛ in nocte ecõtra a luna in solem ꝛ addes gradus desuper signi ascẽdentis ꝛ proiice hoc de.30.in.30.ꝛ incipe proiicere ab initio signi ascendentis. ℭ Incipiamuꝫ hic itaqꝫ post partem fortune partes.12.domoꝝ.ꝛ incipiamus ab ascendente.

P Rima dom⁹ est pars vite ꝛ accipiť in die a ioue in saturnuꝫ ꝛ in nocte econtra ꝛ proiicitur ab ascendente. ℭ Pars hyles accipitur a gradu coniunctionis seu pꝛeuentionis que fuerit ante natiuitatem vsqꝫ in gradum lune: ꝛ proiicitur ab ascẽdẽte. ℭ Parꝫ futurorum idest pars solis accipitur in die a luna in solem ꝛ in nocte econtra. ꝛ proiicitur ab ascendente. ℭ Pars dilectionis ꝛ concordie .i. pars veneris accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: ꝛ in nocte econtra ꝛ proiicitur ab ascendente. ℭ Pars stabilitatis ꝛ fiducie ascendentis durationis nati est sicut pars concordie ꝛ dilectionis. ℭ Pars animositatis ꝛ audacie idest pars martis accipitur in die a marte in gradum partis fortune ꝛ in nocte ecõuerso. ꝛ proiiciť ab ascẽdẽte.

S Ecunda domus est pars substantie ꝛ accipitur in die ꝛ nocte a domino domus substantie in gradum atqꝫ minutum domus substantie ꝛ proiicitur ab ascendente. ℭ Pars paupertatis ꝛ paruitatis ingenij idest pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partem fortune: ꝛ in nocte econuerso. ꝛ proiicitur ab ascẽdẽte. ℭ Pars beatitudinis ꝛ triumphi atqꝫ victorie idest pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem ꝛ in nocte econuerso ꝛ proiiciť ab ascendente.

T Ertia domus est pars fratrũ ꝛ accipitur in die a saturno in iouem ꝛ in nocte econuerso. ꝛ proiicitur ab ascendente. ℭ Pars beniuolentie fratrum accipitur in die a sole in saturnum ꝛ in nocte econuerso: ꝛ proiicitur ab ascendente. ꝙ si fuerit saturnus sub radijs accipitur in die a sole in iouem ꝛ in nocte econuerso. ꝛ ꝓiicitur ab ascendente.

Uarta domus pars patrum est. et accipitur in die a sole in saturnum: et in nocte econuerso: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars mortis patris accipitur in die a saturno in iouem et in nocte econuerso: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars annorum accipitur in die a domino domus solis in saturnum: et in nocte econuerso: et proijcitur ab ascendente. Et si fuerit in domo sua sol vel aliqua domorum saturni accipe in die a sole in saturnum: et in nocte econuerso: et proijce ab ascendente et non consideres vtrū saturnus sit apparens vel sub radijs. ¶ Pars hereditatum et possessionum accipitur in die ac nocte a saturno in lunam: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars nobilitatis nati: et eius de quo fit dubitatio vtrum sit filius illius patris cui imponitur: an alterius accipitur in die a gradu solis in gradum exaltationis sue: et proijcitur ab ascendente. ¶ Quod si sol fuerit in gradu exaltationis sue in die et luna in nocte in gradu exaltationis sue erit pars in gradus ascendentis: et erit significatio gradus ascendentis. ¶ Pars finis rerum accipitur in die et nocte a saturno vsque ad dominum domus coniunctionis: aut peruentionis: et addit desuper gradus ascēdentis: et proijcitur ab ascendente.

Uinta domus est pars filiorum: et accipitur in die a Joue in Saturnum de nocte ecōuerso: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars que significat tempus in quo debet filius fieri: et numerum eorū seu masculorum seu feminarum et quid mulier pariet accipitur in die ac nocte a marte in Jouē: et proijcitur ab ascendēte. ¶ Pars scientie filij masculi et femine accipitur in die et nocte a Luna in Jouem: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars per quam scitur natus de quo fit interrogatio vtrum sit masculus vel femina accipitur in die a domino domus lune in Lunam: et in nocte ecōuerso: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars significans filium cum peruenerit iupiter ad eum: idest ad gradū partis significantis filiū accipitur in die ac nocte a marte in iouem et proijcitur ab ascendēte. ¶ Pars dilectionis et gaudij accipitur in die ac nocte a venere in saturnum: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars scientie esse filiorum accipitur in die ac nocte a luna in venerem et proijcitur ab ascendente.

Exta domus est pars īfirmitatis et azemena. i. debilitatis inseparabilis alicuius membrorum accipitur in die a saturno in martem in nocte econuerso: et proijcitur ab ascendente. ¶ Pars seruorū accipitur in die a mercurio in lunam: et in nocte econuerso: et proijcitur ab ascendente. Et dixit alēdezgod accipitur in die a mercurio in partem fortune: et in nocte econuerso. Et dixit: oportet vt vtamur vtrisque partibus insimul.

SEptima domus est pars desponsationis virorum seu coniugij: et accipitur in die ac nocte a sole in venerem: et proijcitur ab ascendente. Et hec pars similis est parti mandatorum et rumorum. Et pars desponsationis mulierum vel coniugij ab hermete accipitur in die ac nocte a venere in saturnum: et proijcitur ab ascendente. Et hec pars congruit parti cultus terre. ¶ Item pars desponsationis mulierum secundum velium

accipitur in die ac nocte a sole in martē:ꝛ proiicit̄ ab ascendente. ℭ Pars delectionis ac voluptatis accipit̄ in die ac nocte a venere in gradum septime:ꝛ proiicit̄ ab ascendēte. ℭ Pars nuptiaruꝫ accipitur in die ac nocte a saturno in venerem:ꝛ proiicitur ab ascendente.

Octaua domus est pars mortis ꝛ accipitur in die ac nocte a luna in gradu ꝛ minutū domus octaue:ꝛ additur desuper ꝙ ambulauerit saturnus in signo suo ꝛ proiicitur ab initio signi saturni. ℭ Pars planete qui interficit accipit̄ in die a dño gradus ascēdētis in gradū lune:ꝛ in nocte ecōuerso ꝛc̄. ℭ Pars anni in quo timet̄ nato mors:ꝛ paupertas impedimētum ac destructio accipit̄ in die ac nocte a saturno in gradum dñi domus coniunctionis vel preuētiōis que fuit ante natiuitatē ꝛc̄. ℭ Pars ligatiōis ꝛ carceris:ꝛ vtrū liberet̄ ab eo vel nō accipit̄ in die a saturno in ptem fortune ꝛ in nocte econuerso.

Nona domus est pars peregrinatiōis accipitur in die ac nocte a domino domus none in gradū ꝛ minutū domus none:ꝛ proiicitur ab ascēdente. ℭ Pars itineris per aquā accipitur in die a saturno in.15. gradum signi cancri ꝛ in nocte ecōuerso ꝛc̄. Quod si fuerit saturnus in.15.gradu cancri erit gradus partis gradus ascendentis. ℭ Pars religionis accipit̄ in die a luna in mercuriū ꝛ in nocte econuerso:ꝛ proiicitur ab ascendente.

Domus decima pars regiōis ꝛ regni:ꝛ quid operis faciat natus ꝛ accipitur in die ac nocte a saturno in lunā ꝛ proiicitur ab ascēdēte. ℭ Pars regis atqꝫ regni accipit̄ in die a marte i lunā:in nocte ecōuerso:ꝛ proiicit̄ ab ascen.ꝛ est alia pars similis parti patrum. ℭ Pars operis ꝛ regni ꝑm Velliuꝫ accipit̄ in die ac nocte a sole in graduꝫ medij celi:ꝛ proiicitur ab ascen. ℭ Pars significans utrū sit causa regni aut non accipitur in die ac nocte a sole in gradu medij celi:ꝛ proiicitur a ione. ℭ Pars martis accipitur in die a venere in lunā:ꝛ in nocte econuerso:ꝛ proiicitur ab ascendente.

Vndecima domus est pars amicorum ꝛ accipit̄ in die ac nocte a luna in mercurium:ꝛ proiicitur ab ascen. Et dixit alendeꝫgod accipitur in nocte econuerso. ℭ Pars significās effectū amicoꝝ ꝛ amicicie accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: ꝛ in nocte econuerso ꝛ cetera.

Duodecima domus est pars inimicorū ꝑm hermetē ꝛ accipitur in die ac nocte a domino domus inimicorū vsqꝫ in gradum ꝛ minutum domus inimicorum:ꝛ proiicit̄ ab ascen. Et ꝑm quosdam antiquorum accipitur in die ꝛ in nocte a saturno in martem ꝛc̄. ꝛ he sunt ptes.12.domoꝝ ꝛc̄. ℭ He sunt alie ptes qbꝰ vtunt̄ magistri iudicioꝝ astroꝝ multū. Ex qbus est pars que significat mēdaciū rumoꝝ qñ ceciderit in signum tortuosum vel mobile:aut dominus domus fuerit retrogradꝰ vel impeditus:aut aspexerint eum mali vel ei sint cōiuncti. Et significat veritatē rumorum eorum si ceciderit cum fortunis aut in domibus seu terminis eaꝝ vel aspexerint eum aut fuerit in signo directo ; ꝛ accipitur in die a mercurio

in venerem: in nocte econuerso ꝛ proiicitur ꝛc. Et ſm albumaſar in die a mercurio in lunā ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛc. ¶ Pars rationis ꝛ pfūditatis ſenſus accipitur in die a ſaturno in lunā ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛc. ¶ Pars ſapientie ꝛ diſcipline accipit̃ in die ac nocte a ſaturno in iouē ꝛ proiicit̃ ꝛc. ¶ Pars guerre ꝛ preliorum accipitur in die ac nocte a ſaturno in lunaꝫ: ꝛ proiicit̃ ab aſcē. ¶ Pars pacis ꝛ cōcordie exercituū accipit̃ in die ac nocte a luna in mercuriuꝫ ꝛ proiicitur ab aſcēdēte. ¶ Pars aſpiciēdi in reuolutione anni accipit̃ in die a luna in venerem ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ proiicitur a ſole.

De partibus reuolutionū in cauſis regnorum.

ET quia auxiliante deo introduximus has partes que conueniunt in rebus particularibus proſequemur partes que conueniūt in reuolutione annorum mundi ꝛ cōiunctionum ſignificantium cauſas regni ꝛ ſtabilitatem ſeu durationem eius. Ex quibus eſt pars que dicitur pars regni ſeu imperij que exercetur in reuolutione mundi: accipiturqꝫ a marte in lunam ꝛ proiicitur ab aſcendente cōiunctionis que ſignificat mutationem regni. Sic quoqꝫ alio modo accipitur .ſ. gradu aſcendentis coniunctionis in gradum coniunctionis ꝛ proiicitur a gradu aſcendentis reuolutionis. Iteꝫ fit alio modo accipitur a gradu medij celi reuolutiōis vſqꝫ ad ſoleꝫ ꝛ proiicit̃ a ioue .i. a gradu iouis. ¶ Pars tēporis regiꝭ ideſt qꝫdiu debet durare: accipit̃ hora electiōis regis a ſole in .15. gradū ſigni leonis ꝛ ꝓiicit̃ a luna deinde accipit̃ a luna in .15. graduꝫ ſigni cancri ꝛ proiicit̃ a ſole. Alia pars de tpe electionis regis accipitur hora electionis regis in die a ioue in ſaturnum ꝛ in nocte econuerſo ꝛ proiicitur ab aſcendente reuolutionis anni in quo ſurrexerit rex ꝙ ſi fuerit iupiter in ſigno cōi ꝛ fuerit reuolutio diurna: fueritqꝫ iupiter cadens ab angulis tunc accipitur a ſaturno in iouem: ꝛ adduntur deſuper .30. graduꝭ ꝛ proiicitur ab aſcēdente. Si vero ſaturnus ꝛ iupiter fuerit ſibi oppoſiti ꝛ fuerint ambo cadentes ab aſcendente mediatur ꝙ exierit inter eos .i. accipiatur medietas graduuꝫ qui ſunt inter eos: ꝛ proiicitur ab aſcendente Et ſi fuerit iupiter in exaltatione ſua: ꝛ fuerit reuolutio in nocte numerat̃ ab eo in ſaturnum ꝛ proiicitur ab aſcendente.

Due partes maxime ſunt ex qbus extrahit̃ tempus electionis regis ꝛ eius durationis ¶ Prima earū eſt vt aſpicias horā electionis regis quaꝑuenit profectus anni a cōiunctione triplicitatis que ſignificauit ſectam ex numero quo datur oibus .30. gradibus annus ꝛ oibus gradibus duobus cuꝫ dimidio mēſis vnus: ꝛ cum ſciueris in quo gradu vel ſigno ſit hic ſerua eum: qꝛ hic eſt locus a quo equabis p̄mam ptem: ꝛ cum volueris aptare eum aptabis aſcendens reuolutionis anni in quo ſurrexerit ipſe electus: poſt hoc aſpice a planeta orientali a ſole ex ſaturno ꝛ ioue in ipſo anno vſqꝫ ad gradum equationiꝭ ptis p̄me qꝫ ſeruaſti ꝛ proiice ab aſcēdente reuolutionis anni ꝛ quo peruenit numerus ipſe eſt locus p̄me ꝑtis. ¶ Pars ſecūda ſic inuenit̃ accipe in cōiunctione in qua ſurrexerit rex vel cepit regnū ad quod ſignum vel gradum ꝑuenit ꝓfectio anni ex numero quo datur oibus .30. gradibus annꝰ ꝛ .2. gradibꝰ cum dimidio mēſis vſqꝫ ad diē quo ſurrexerit rex: ꝛ ipſe erit locus equa

tionis secunde partis:serua quoqz eum:post hoc aspice a planeta occiden-tali a sole ex saturno z ioue vsqz ad locum equationis partis secunde quam seruasti:z proiice eum ab ascendente reuolutionis:z quo peruenerit erit locus ptis secūde.he sūt ptes que significant fortitudinē regiſ z ei⁹ duratiōem

Item sunt alie partes quibus inutuntur:reuolutionibus annorū mundi: z scitur per eas quid graue de rebus in foro:z quid erit leue in precio:quidue preciosum seu vile:multum seu paruz:hoc est vt aspicias vbi ceciderit pars idest in cuius planete domo exaltatione termino vel triplicitate:qui planeta si fuerit retrogradus vel cōbustus vel in malo loco vilescit illa res z erit parui predij. Si vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo z maxime in medio celi grauabitur illa res z erit magni precij:z si peruenerit dominus domus ad locum descēsionis sue vilescit illa res z aspice aspectus fortunarum z planetarum malorum ad ea necnon z ad lunā z dn̄m eius:z vide quo modo z quis aspiciat ipsam partem si fortuna z luna aspexerint illā partem multiplicabitur illa res: z si aspexerint eam mali detrimentuz patietur. ¶ Pars dispositionis anni a luna in mercurium. ¶ Pars aque a luna in venerē. ¶ Pars ordei a luna in iouem. ¶ Pars ciceris ꝙ est quoddam genus leguminis a venere in solem. ¶ Pars lentis a marte in saturnum. ¶ Pars fabarum a saturno in martem ¶ Pars almusi.i.milij a saturno in martem. ¶ Pars ceparum a saturno in martem. ¶ Pars tritici a sole in martē. ¶ Pars nucuz a mercurio in martē ¶ Pars zucari a mercurio in venerem. ¶ Pars dactilorum a sole in venerem. ¶ Pars mellis a luna in solez. ¶ Pars alroz.i.ris ꝙ est genus farris a ioue in saturnum. ¶ Pars oliuarum a mercurio in lunam. ¶ Pars vuaruz a saturno in venerem. ¶ Pars bombicis a mercurio in venerē. ¶ Pars alonicem.i.sisami quoddam genus seminis albi in similitudine seminis lini: z vtuntur eo medici.fit autem ex eo vngētum vtile a mercurio in iouem vel a saturno in venerē. ¶ Pars que sunt albuceflex idest mellones qui sunt magni z crocei a mercurio in saturnum. ¶ Pars ciborum acrium a saturno in martem. ¶ Pars ciborum dulcium a sole in venerem. ¶ Pars ciborum saporis apij vel huiusmodi herbarum saporem habentium a marte in saturnum. ¶ Pars ciborum amarorum a mercu.in saturnum. ¶ Pars medicaminū acrium a saturno in iouem. ¶ Pars medicaminum salsorum a marte in lunam. ¶ Pars medicaminum venenatoruz a genzahar.i.a capite draconis in saturnum:z proiiciant͛ vniuersa hec ab ascendente.reuolutionis anni. Hec sunt vniuersa que ceciderūt nobis ex ptib⁹:itroduxim⁹ quoqz has ptes nouissimas:z si est i eis narratio debilis:ne dimitterem⁹ aliqd ꝙ posset eē introductoriū ad magisteriū iudiciorum astrorū quin pferamus illud.

Tabula amicicie z inimicicie signorum.

Amici	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	Inimici
	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	
	♍	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♊	

Ir sapiens dominabitur astris. Dicit Ptholemeus in sapientijs almagesti. Et potest declarari sic. Ille dominabit astris q effectus puenientes ex ipsis astris potest impedire vel prohibere: sed hoc potest facere vir sapiēs quare rc. Maior est manifesta: qr ille dominat alteri qui potest sibi dicere fac hoc r facit: r dimitte hoc r dimittit. Minor pbat auctoritate Ptolemei in qnta ppositione centiloquii vbi dicit. Optimus astrologus multum malum phibere pōt qd̄ s̄m stellas venturum est cū eius naturam presciuerit. sic enim premuniet eum cui malum venturum est vt cum venerit possit illud pati. Et cōfirmatur auctoritate eiusdem in ppositione octaua eiusdē vbi dicit. Anima sapiens ita adiuuabit opus stellarum quéadmodum seminator fortitudines naturales. ¶ Sed aduertēdū est de modo per quē sapiens potest impedire vel adiuuare opus stellaꝝ. Certū est q̄ nos nō possumus simplr impedire influētiam celestem sicut nec cōbustionem ignis: sed possumus disponere passuz ad recipiendum alio vel alio modo influētiam celestem. Uidemus enim q̄ idem calor solis glaties dissoluit r cōstringit lutum. Ponit haly de hoc familiare exemplum in cōmento preallegate ppositiōis. Optimus astrologus rc̄. Dicens si sciuerimus q̄ debeat alicui euenire egritudo calida r sicca de natura martis: poterimus ipz ante aduentum illius influētie mutare ad oppositum. s. ad frigiditatem r humiditatem: r sic influētia que deberet sibi facere egritudinem reducet ipsum ad temperamentum. ¶ Patet etiam cuilibet q̄ possumus impedire actiōez ignis ne combūrat aliquod combustibile determinatum. s. remouendo ipm ab igne vel pijciēdo aquam super ipsum. ¶ Cū igitur sciētie diuidātur secūdum diuisionem rerum de quibus sunt: r quilibet dicatur sapiens in sciētia sua accipiēdo large sapiētiam p sciētia sicut accipit albumazar in multis locis sui introductorij: vt videamus de quibus sapiētibus sint dicta verba pposita: possumus distinguere inter sapiētes r sapiētes modo quodā vniuersali. ¶ De numero igitur sapiētum qdam sunt sapiētes veraciter: qdā apparenter. Hanc distinctionem tangit Aristoteles in primo elenchorū vbi dicit. Quidam sunt pulchri ppter decorem: qdam autem fingūt componētes se. Et isti. s. apparēter sapiētes sunt bipartiti. quoniā qdam eoꝝ apparent sapiētes solum secūdum estimationem vulgi sicut diuites huius mundi. r qdam apud prouectos sicut sophiste. Primi sunt habentes diuitias huius mundi de quibus dicit Albumazar in introductorio suo magno vbi loquitur de sectis cōtradicentibus astronomie. Et sūt illi de noua secta. Dicit ibi Albumazar. Dignior apud vniuersitatem vulgi est cui fuerit plus substantie. sicq̄z fit quia dignitas substātie apud ipos est plus dignitate sciētie. Et dicūt q̄ cum

fuerit hō hñs substātiā nō impedit eū si fuerit imperitus in sciētia astrorū: ⁊ medicine ⁊ ceteraꝝ sciaꝝ ꝓbātes ꝓbatiōe falsissima: qꝛ ꝓbant sciam ꝑ substā tiam. Et hec ꝓbatio erroris est ꝓbatio falsissima: qꝛ res ꝓbātur ꝑ genus suū .i. ꝑ cōsimile .i. sapiētia ꝑ sapiētiā. suba ꝑ subam: ⁊ nō ꝓbanť ꝑ nō cōsimile sibi ergo nō ꝓbať sapiētia ꝑ sbaз. Alij apparēt scientes vel sapiētes apd aliqua liter ꝑfectos sicut sophiste. De q̄bus dicit Ar. in p̄mo elēchoꝝ. q̄busdā ma gis opere p̄ciū est videri ⁊ nō existere q̄з existere ⁊ nō videri: ⁊ magister Ala nus de insula loquēs de eis dicit. Huius scolas vsitāt paupes legiste: veras lites agitāt: fiunt agoniste. Hic ꝓbat hic improbat: huic ꝯcludit iste. Atqз duo centū cōclamāt ore sophiste. Uere sciētes differunt ꝭm magis ⁊ minus cer tum: vt dicit Cōmētator scd̄o methaphisice. Scie mathematice sūt in p̄ gra du certitudinis. Naturales v̄o sequūtur eas. Isti minus certi .s. logici ⁊ natu rales nō trāsferētes se ad alias scias nō hn̄t de phia nisi v̄ba: de istis ēt dicit magister Alanus. Iste semꝑ clamitat ⁊ argumētať: dū Aristotelicas latebras rimať. Sed si q̄ras qualr̄ aut qd epulať mens studio viuit: sed vēter philoso phať. Magis certi sunt mathematici. Et illi sūt biptiti q̄m q̄dā eoꝝ studēt in motibus tm̄ ⁊ nō curāt de iudicijs: vel negāt ea. Et isti sūt de q̄bus dicit Al bumazar in q̄rta ⁊ q̄nta secta ꝯdicētiū iudicijs ꝭm q̄ videbiť postea. Secūdi aūt studēt in motibus ⁊ in iudicijs: de q̄bus dicit Alanus loquēs de ipso Al bumazar. Illic astra polos celū septēqз planetas cōsulit Albumazar terrisqз reportat eoꝝ. Cōsiliū armās terras firmāsqз caduca. Cōtra celestes iras su perūqз furorē. De istis Ptolemeus dicit v̄ba ꝓposita. Uir sapiens dn̄abitur astris. In q̄bus v̄bis Ptolemeus tāgit tres ꝓprietates vel ꝯditiōes quas dз verus philosophus hr̄e: ⁊ maxime astronomus ꝭm q̄s tria gn̄a hoium ab astronomia repelluntť. Prima cōditio est stabilitas intētionis. Scd̄a ē ha bilitas dispōnis. Tertia est abdicatio terrene possessionis. Primā tangit cuз dicit vir. Secūdā cū dicit: sapiēs. Tertiā cū dicit: dn̄abiť astris. ¶ Quātū ad p̄mā ꝯditionē dicit Ptolemeus in p̄ma ꝓpositiōe cētiloquij. Scia stellaruз ex te ⁊ ex illis est. Et haly in cōmento eiusdē dicit. Qui res futuras scire desi derat duab⁹ vijs opз incedere. Una vt accipiat motū stellaꝝ ⁊ opa que fiunt in rebus ꝭm motū eaꝝ. Et aspiciat libros quos antiq̄ scripserūt de significa tiōe motuū ipsaꝝ: ⁊ adiūgat his q̄cunqз ꝓbauit in tp̄e suo. Cū ergo magnus sit labor in aspiciēdo motus stellaꝝ nō pōt astronomus eē effeminat⁹ nec re missus. Et cū multū tp̄s req̄rať ad respiciendū libros antiquoꝝ nō pōt eē va gabūdus. Opз ergo vt astronomus sit firmus ⁊ stabilis in meditatiōe. Et sic effeminati ⁊ remissi ab astronomia sūt repulsi. ¶ Quantū ad scd̄am cōditio nem dicit Ptolemeus in septima ꝓpositione cētiloquij. Nemo poterit dare certa iudicia ꝭm stellaꝝ cōplexionē: nisi hō q̄ vim aīe ⁊ cōplexionē naturaleз bene cognouerit vult ergo q̄ hō naturalr̄ dз esse dispositus ad istam sciam q̄ dз ꝓficere in ea. Hoc ꝭm q̄ mihi vr̄ hз ista scia p̄re oib⁹ scientijs. Uidi eniз bonos clericos in logica ⁊ in naturali phia q̄ nullo mō poterāt aliq̄d cape d̄ astronomia: imo nec algorismū. Patet ergo q̄ naturaliter indispositi repulsi sūt ab astronomia. de q̄bus Albumazar facit sectam ꝭm q̄ videbitur statiз. ¶ Quantū ad tertiā cōditionē dicit Haly in cōmēto p̄me ꝓpositionis cētilo

quij. Quia oportet nos sollicitos ee circa mūdana: auferk a nobis futuror cognitio: sed si a mūdanis oib9 separemur possemus futura pcognoscere. sicut videmus heremitar qz plures q futura predicūt. Et epilenticor qdam dum epilētia torquētur futura pdicunt: qr tūc corpeis sensibus nō vtunk sed sola vi anime. Pater ergo q philosophus nō dz esse diues teste philosopho septimo politice. Non opz philosophum esse dnm terre r maris: sed sufficit vt habeat famulum ministrātem sibi olera. Et sic habentes diuitias hui9 mūdi ab astronomia sunt repulsi. Quod aduertēs Socrates aurum proiecit in mari sicut narrat Ualerius. Ista conditio nō placet multis: nec etiam mihi. ¶ Quātum ad istas cōditiones consolatur nos Albumazar in introductorio: r spāliter quātum ad vltimā: quia mutat eam ad oppositum. Dicit sic. Et fortassis nō sufficiunt aliqui ad sapiētiam huius magisterij dum aspiciūt in quibusdam rebus peruenire ex veritate r comprehēsione earum ad hoc vt possint errorem a se repellere pp breuitatem exercitij eor in cognitiōe oiuz rerum. quarū cognitio necesse est illis in illa eadem intētione: quātum ad primā conditiōez. Et paucis interpositis dicit. Et hoies subtiles r profunde sapiētie forsitan nō sufficiūt multi eorum qui vtunk eis comprehēdere eas: cūqz fuerit sciētia huius magistery ceterorūqz magisterior que necessaria sūt in presentia rerum pre profunditate quā diximus a sensibus longinq quantum ad secūdam cōditionem. Tunc cōsolatur nos r dicit. Non debet annullari quod ex eius sciētia potest pertingi pter illud quod nō potest pertingi. Et paucis interpositis dicit quia modicū sapiētie multi profectus. Et in hoc mutat tertiam conditionem ad oppositum. Et probat q maior vtilitas sit in astronomia qz in aliqua alia scientia. Et si contingat in ea error tolerabilior est r minus nocet qz in ceteris scientijs. Et dicit sic. Uidemus nāqz medicos errare in prescientia infirmitatū r morbor dum predicunt que accidūt infirmo ex grauitate morbi r eius leuitate r exceleritate sanitatis r eius tarditate: eius quoqz sanitate uel morte: sed illud modicum erroris medicorum nō impedit eos ab appetitu sui magisterij r ab eius dispositiōe r exercitio: nec generak reprehēsio vel dubium hoium erga eos q viderūt ex modico erroris in suo magisterio querere vtilitatem r profectuz per eorū curationem r acquiescere eor medicaminibus. Similr r dispositores nauium nō dimittūt magisterium suum nec dimittūt hoies cursum maris pter modicū erroris nautarum. Similr ceterarū sapiētiarum r magisteriorum auctores uix possunt euadere accidentia erroris seu aduentum alicuius impedimenti quod euenit eis: sed pter hoc nō annullatur eorum magisteriū. Et horum omniū que diximus error impedimēti plus est qz error astrologorum: qr medicus cum errauerit in prescientia infirmitatum: aut curatōe: aut in medicaminib9 fortassis erit hoc causa perditionis animarū. ¶ Et cum errauerint naute fortassis erit hoc causa perditionis nauium r earum naufragium r eorum qui in eis sunt interitus. Et si errauerint pastores r pceptionis animaliū auctores erit hoc fortassis prouocatio perditionis eiusdem generis animaliū. At vero si astrologi errauerint hoc magis ascribitk ignorātie astrologi in pscientia rei: omittit enim inquisitor precauere horribilia anteqz ueniāt r propter

hoc fortassis erit illis dimissio cautele ꝓuocatio eorūdem horribilium adue nientium ꝛ fortassis erit in eis perditio ꝛ fortassis nō. In ceteris autem magi sterijs nō est ita:qꝛ maxima ps erroris eorum auctorum est perditio ꝛ impe dimentum absqꝫ dubio. Et in hoc quoqꝫ qd diximus dignitas ꝛ dignitatibꝰ scientie astrorum:si ergo est magisterium astrorū dignius ac nobilius ceteris magisterijs:ꝛ semita eius magisterij:in errore in quibusdam horis est infra semitam ceterorū magisteriorum ꝛ eoꝝ errore sanior ꝛ minus impedimenti eoꝝ veritas est maioris ꝓficui : quare equum est quantum decet oēs hoīes intellectuales ꝛ sapiētes recipere astrologos ꝛ vti eis ꝛ acquiescere veritati eorum in his que dicūt. Hec aūt scientia maxime illa pars que est de iudicijs multos habet emulos ꝛ aduersarios. Quod aduertēs Ptolemeus in quadripartito suo cōfirmat iudicia astroꝝ: ꝛ Albumazar in magno itroductorio suo:ꝛ conueniūt ambo in modo cōfirmādi:nisi ꝙ Albumazar plura ponit qꝫ Ptolemeus ꝛ pluribus vtitur rōnibus. Ambo in confirmando iudicia incipiunt ab opere solis. Dicit enim Ptolemeus in tredecima propositione prime partis. Quoniā sol cum aere operatur in rebus omnibus existentibus in terra. Et Haly in cōmento exponens verba Ptolemei dicit Ptolemeus vult nobis ostēdere ꝙ sphera ignis ꝛ aeris que mutātur per corpora celestia mutāt res oēs que sunt in terris. Et Haly in cōmento secunde ꝓpositionis eiusdem dicit ꝙ radices huius sciētie sūt adeo māifeste ꝙ populares nihil sciētes sciunt ꝛ intelligūt eas inspiciendo ꝛ experiēdo ipsas. Et Ptolemeus in .2i. in ꝓpositione dicit ꝙ nescij populares sciūt res anteqꝫ accidāt. Et ꝙ magis est dicit ipse ꝙ aialia muta sciunt res anteqꝫ accidant. Albumazar etiā confirmat scientiam iudiciorū per multas ratiōes quas nūc omnes narrare esset valde longū. Specialiter aūt Albumazar disputat cōtra negātes iudicia astroꝝ ꝛ diuidit ipsos in .io. sectas. Et tangā breuiter de qualibet secta duo aut tria verba. ¶ Prima secta dicit ꝙ planetis nō eēt aliqua significatio sup res q̄ fiūt in hoc mūdo q̄ est sub circulo lune. Quibus dicit Albumazar ꝙ oēs phi cōcordati sunt ꝙ ois substātia q̄ mouetur motu naturali efficit in essentijs rerum sibi cōiunctaꝝ per naturā ꝯuersiones naturales:ꝛ hoc declarat in actione ignis. Sed corpora celestia mouentur motu naturali:iō efficiunt in q̄ttuor elementis sibi coniunctis per naturam conuersiones naturales. Hanc rōnem innuit Albumazar in multis verbis. Posset ēt assumi ꝯ͞ illam sectam dictum Aristotelis primo metherorum. Necesse est mundū inferiorem contiguū esse lationibꝰ superioribꝰ:vt tota eius virtus inde gubernetur. ¶ Secūda secta est eorū qui dixerūt ꝙ planetis essent significationes tantū super res vniuersales:vt sunt quattuor elemēta:ꝛ sunt genera ꝛ species. Contra quos Albumazar ponit inter alia talem rōnem. Totum non est totum:nisi per partes suas:ergo si significant super totum scilicet super speciem oportet ꝙ significent super indiuidua que sunt partes specierū. ¶ Tertia secta est quorūdam disputātium qui dixerūt qūo planetis nō esset significatio super possibile:sed solum suꝑ necessarium ꝛ impossibile. Et dicit Albumazar ꝙ dissoluit rōnes istoꝝ philosophus:ꝛ affirmauit possibile per multas ratiōes. Et inter alias ponit illam quā ponit Aristoteles in primo periar-

menias.s.quod nō oportet consiliari vel auxiliari. ¶ Quarta secta est quorū dam qui aspexerunt in scia totius que est sciētia circulorū ꝛ esse eorū. Isti dixerunt ꝙ planetis non esset significatio super res que fiūt ꝛ eueniunt in hoc mundo ex indiuiduis aialium ꝛ seminum ac metallorū. Et ꝙ eorū significatio eēt sup corruptionē vel mutationē tēpoꝝ tātū. Et dicit Albumazar ꝙ isti nequerūt negare hanc quātitatē.s.mutationē tēporū eē ex fortitudine opis planetarū q2 hoc ex eorū ope iuenit ꝛ apparet ꝛ ei9 repulsio est dedecus. Et postea arguit cōtra eos ex cōcessis. ¶ Quinta secta est eorū qui aspexerūt in scientia totius ꝛ ānulauerūt sciam iudicioꝝ ex pte experimētorū. Et dixerunt ꝙ iudicia astronomie nō sunt vera q2 res ptingunt per experimēta ꝛ minus ꝗ3 pōt pcipi veritas rei per expimēta est dum iuenit bis in vno eē. Et hoc est ipossibile in planetis: q2 planeta cū fuerit in aliquo loco ex signis ꝛ fuerint ceteri planete aspiciētes ipm vel cōiūcti ei nō reuertunt ad ipu3 eē ex signis nisi post mlta milia annoꝝ ꝛ nō puenit vita vni9 hois ad tātā ꝗtitatē ānoꝝ quo mō ergo est possibile hoi vt iueniat planetas bis sup vnū eē ꝗtenus pbet ex reditiōe eorū ad loca eoꝝ qd significēt. Quibus dicit Albumazar ꝙ antiq nouerūt planetarū nās ꝛ eorū significationes ex multis reb9 ꝛ diuersis quaru3 ꝗdā sunt pticulares apparentes: ꝗdā ṽo vniuersales. ¶ Particulares apparētes sunt queadmodū iuenit ex opōne solis in calefactione ꝛ lune: in humiditate ꝛ putredine: ꝛ ex operib9 planetaꝝ in corruptione ꝛ mutatione aeris in oi die ac nocte. Uniuersales ṽo queadmodū iuenit ex eorū significatiōe in reuolutiōe annoꝝ mūdi ꝛ natiuitatū. Et breuiter ṽtus ṽborū est ꝙ hō in modico tpe pōt experiri illa que coiter occurrūt sed quātū ad alia que raro fiūt: sic sūt piūctiōes magne debēt nobis sufficere dicta pdecessoꝝ nostroꝝ. Sexta secta est ꝗrūdā aritmethicoꝝ qui pigritabāt aspicere numerū stellaꝝ ꝛ equationē ipsaꝝ ex libro in quo est scia totius certissime.i.almagesti quem Ptolemeus edidit. sed ꝗsiuerūt loca planetarū per diuersas tabulas ꝛ iuenerūt tabulas differre quātū ad loca planetaꝝ.iō dixerunt ꝙ iudicia nō sunt vera ex quo nō habent vera loca planetaꝝ. Quib9 dicit albumazar ꝙ astronomus cū de aliq reuoluerit iudicare in hoc debet cōsidere vt aspiciat naturas planetarū ac pprietates eoꝝ ꝛ dn̄m signi vniuscuiusq3 eoꝝ ꝛ sue exaltatiōis atq3 dn̄os triplicitatis sue. locum quoq3 eius ex angulo ꝛ succedētibus eius ꝛ casu eius ab angulo ꝛ pn̄tia eius in domo substātie ꝛ domo fratrum ꝛ ceteris domibus circuli ꝛ postea iudicet. Gradibus vero signoꝝ est significatio pticularis qua vtunt astrologi in quibusdā rebus pprijs. Si aūt fuerit in loco planete error ex minutis vel gradu vno nō ipedit hoc magisterium iudicioꝝ. Et oportet eu3 qui exercet magisteriū iudicioꝝ cū dederit ei calculator loca planetaꝝ ex signis in qbusdā tpibus vt iudicet per ipsa loca in qbus sunt planete si significent illud vel illud. Certitudo vero gradus in quo loco sint: ex signis suis secundum veritatē erit sup calculatores ꝛ ab eis exiget. Et ponit exēplum de medicis dicēs: ꝙ medicus tenet iudicare naturam vniuscuiusq3 medicaminis ꝛ cui rei sit vtilis ꝛ qbus ifirmitatib9 pficiat. Inqsitio vero specierū in regionibus ꝛ earū tritura a medicis nō est exigēda: sed ab auctorib9 specieꝝ. Ita est dicit ipse de iudicijs astroꝝ. Ad illu3 qui exercet iudicia perti

net solum defendere q planete significant sup res huius mundi: et qd significent: et pertinet ad ipsum scire pprietates et naturas ipsorum. Ad calculatorem vero pertinet verificare gradus eorum. ¶ Septima secta est eorum q repulerunt hanc scientiam eo q aspexissent in ea et impossibile fuit eos puenire ad id quod voluerumt. Suntq inuidentes huius magisterij sectatores sup sciētia eorum in ipsa: et repellunt scientiam magisterij iudiciorum ppter inuidiam. Istis non est cōtradicendū vt dicit Albumazar cū sit eorum negatio ad hoc magisterium. Nam negator nō debet constringi: nisi per qd vincatur et cogat venire ad veritatē cōstātē. ¶ Octaua secta est quorūdā qui se iactāt de medicinali scientia: vt acgrant per eam. non aūt medici pbi et sapiētes in magisterio medicine q iam legerūt libros antiquornm in scientia medicine ac sciuerūt radices magisterij eorum et diuersitatē elemētorum seu temporum ac naturarum: corruptionem quoq eorum et cetera que sūt eis necessaria in magisterio eorum ex rebus singularibus et rebus compositis. Isti nouerunt dignitates sciētie iudiciorum astrorum. Et sciunt q sciētia astrorum sit principium scientie medicine. Et utūtur magisterio iudiciorum in magisterio medicine vsu ferequenti in cognitiōe morborum et augumētatiōe eorū et diminutione et in temporibus curatiōis. Multiplicaturq eorum recta intētio in magisterio eorum: et liberātur infirmi per manus eorum: ac multiplicantur pfectus hominū per eos. Quidam uero ex medicis ex his videlicet quorum imperitia abundat: ratio autē abbreuiatur in scientia quorūdam que necessaria sunt illis ad hoc contēdunt in magisterio suo vt preponāt acquisitionē et postponāt scientiam: deniq cōtradixerūt scientie iudiciorum: et dixerūt q non sit motibus planetarum in hoc mūdo fortitudo. Contra quos Albumazar allegat dictum Hipocratis dicēs. Et iam dixit Hipocras in libro aeris dum mētionem faceret de diuersitate aeris et elementorum seu naturarum q res quas diximus de diuersitate aeris sunt in scientia astrorum. Et q sciētia astrorum nō est modica pars scientie medicine. ¶ Nona secta ē vniuersitatis vulgi. Et isti diuidūtur in duas sectas: quorum vna est eorum qui nesciunt dignitatem iudiciorum ceterarūq scientiarū neq dignitatem presciētie rerum. digniorq hominibus apud eos est cui fuerit plus substantie. De istis fuit prius dictū. Contra quos dicit Albumazar q substantia et fortuna aptātur sapienti et insipienti: forti quoq et debili: et homo nō est laudabilis super hoc qd aptat ei ex hoc q: hoc non est aptatum ei p sciētiā suam neq p insipientiā: neq per fortitudinem seu debilitatem suā: sed laudat super sapiētia et cognitiōe: quia dignitas hominis sup cetera animalia non fit nisi p sapientiam et cognitionem et per cognitionē rerū que fuerunt et q future sūt. Et quibusdam interpositis dicit q dignius rerum in homine est futurorum scientia. ¶ Decima secta est etiā vniuersalis vulgi. Et isti repulerunt sciētiam huius magisterij propter hoc q viderūt de multitudine erroris eorum qui se iactant de ea: eo q vulgus recipit res p cognitionē apparentie. Cumq vidissent multitudinē erroris eorum qui se iactant de hac sciētia in his que interrogantur ex scientia iudiciorum astrorum mēdacem eam putātes repulerunt: et referunt magistros huius sciētie ad insipientiā et dixerunt q est scia cassa. Dicit Albumazar q isti non sunt culpandi in contradictione magisteriorum

huius scientie: quia plurimi eoꝝ qui se iactant de ea sunt homines insipiétes ⁊ imperiti atqꝫ caduci. Et quibusdam interpositis dicit ꝙ isti exercent sub nomine huius magisterij varias seductiones quibus seducunt homines debiles vult dicere ꝙ quidam operantur geomáticam: vel per sortilegia sub nomine huius scientie. Isti non querunt nisi lucrum. Et dicit cum isti interrogátur de aliqua re tendunt in responsionem ad rem qua gratulatur querens: ⁊ sibi congruit volentes eum letificare causa cupiditatis sue. Hec sufficiát de decé sectis quas ponit Albumazar. ¶ Et posset addi vndecima secta. Et sunt illi qui dicunt ꝙ ista sciétia sit cótra fidem. Quibus dico ꝙ ipsi nó legerût libros sapiétium antiquorum: quos si legissent scirent ꝙ hec sciétia non est cótra fidem: imo ꝓ fide. Ponunt enim doctores huius sciétie mundum creatû quod est primû fundamétuꝫ fidei. Dicit enim Haly Albéragel in prima parte sui libri in capitulo de natura Iouis: ꝙ tempore quo deus incepit creare mundum posuit Iouem in ascendéte. Et Albumazar in itroductorio suo dicit. Et dicamus primû ꝙ motus circuli sit a virtute prime cause. Et qbusdaꝫ interpositis dicit. Ecce qualiter pertraximus creatorem ex rebus apparétibus ⁊ notis que ptingûtur sensibus ꝙ sit sempiternus habens virtuté absqꝫ essentia finis imobilis ⁊ incorruptibilis altissimus sit nomé eius benedictum ⁊ exaltatû exaltatióe maxima. ¶ De diuisione astronomie expedio me breuiter ⁊ pono diuisioné quá ponit Albumazar in itroductorio suo magno. Due sunt species astronomie: quarum vna est sciétia totius .s. de circulis ⁊ motibꝰ eorum. Secûda est ars iudiciorum astronomie. Hanc diuisionem ponit etiá Ptolemeus in principio quadripartiti sui. Et Haly in commento idem. Prima species est tradita perfecte ⁊ cóplete quátum ad principia ⁊ cóclusiones a Ptolemeo in almagesti. Uel posset prima species subdiuidi. Sciétia de motibus est duplex: quedam est in instrumétalis: quedam tabularis. Illa instrumentalis est duplex: quoniá quedam sunt instrumenta ad obseruádum siue inuestigandum motus: sicut sunt regule Ptolemei armille ⁊ consimilia. Alia sunt instruméta pro opationibus quottidianis exercédis sicut astrolabium sphaera solida ⁊ ꝯsimilia. Secûda species .s. ars iudicioꝝ astrologie hꝫ qttuor partes ꝑncipales. Quaꝝ prima est de interrogatióibus. Scđa de natiuitatibus. Tertia de reuolutióibus annoꝝ ⁊ hec est duplex .s. de reuolutionibꝰ annorum mundi: ⁊ de reuolutóibꝰ annoꝝ natiuitatum. Quarta de electionibꝰ. De istis quattuor ptibus Haly Abéragel fecit vnû librum completû. Ptolemeus auteꝫ i quadripartito omisit duas partes .s. de interogationibus ⁊ horarum electionibus sed Haly qui comméta uit ipsum: excusat ipsum dicés: ꝙ satis pñt haberi iste due ptes ex his q̄ Ptolemeus dicit ibidé. preter istas sût q̄dá alie ptes iudicioꝝ .s. de ꝯiunctióibꝰ magnis: de imaginibus: de sigillis: de qbus paꝝ uel nihil habemus. Aduertétes aût plurimi antiquoꝝ ⁊ ét modernoꝝ ꝙ iste ptes essent difficiles ad intelligendû debétibus prio adiscere illá sciam fecerunt libros introductorios in qbus posuerunt principia ⁊ exposuerunt terminos qbus vtunt̃ magistri iudicioꝝ. Inter aût alios introductorios liber Alchabicij est magis approbatus apud modernos. Ideo dimissis alijs de ipso ad presens intédimus. His uisis ad litteram descendamus.

Ostulata a domino. In principio istius libri septé possūt queri. Primo que sit intentio libri. Secundo que sit vtilitas. Tertio quis sit titulus libri. Quarto cui parti philosophie supponatur. Quito quando debet legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diuisione libri. ¶ Intentio libri est patefacere scientiam vniuscuiusqz rei cuius scientia necessaria est incipienti adiscere scientiam iudiciorum astrorum. Utilitas eius patet: quoniā omnis qui vult scientiā iudicioꝝ incipere doctrina huius libri sufficiens erit ei: quā si bene intellexerit poterit omnes libros iudiciorū per se intelligere. Titulus huius libri talis est. Incipiunt ysagoge Alchabicij ad scientiam iudiciorum astrorum. Et debet legi ante omnem librū iudiciorū astrorum. De qua parte sit patet ex precedētibus. Est enim de parte scientie iudiciorum astrorū. Subiectum eius est illud quod est subiectū in tota astronomia iudiciali. s. corpus celeste inquātum per motum ⁊ lumē causat generationem ⁊ corruptionem in rebus existentibus sub orbe lune. Diuisio libri patebit in processu. Diuiditur autem iste liber prima diuisiōe in duas partes scilicet in partem proemialem: ⁊ executiuam. Pars executiua incipit ibi. In nomine domini zodiacus ⁊ cetera. Pars executiua diuidit̄ in quinqz partes secundum ꝙ diuidit auctor in littera quas vocat quinqz differētias ꝑm ꝙ patebit statim. Pars proemialis potest diuidi in q̄ttuor partes quoniaз in prima inuocat diuinū auxilium pro completione operis sui: ⁊ cum hoc captat beniuolētiam regis sui ad cuius instātiam forte hunc librum composuit. In secunda parte ostendit causam sui libri siue motus qui mouit eum ad faciendum hunc librum. In tertia parte excusat se de rationibus. In quarta parte ponit diuisionē sui libri. Scd̄a ps icipit ibi: cū vidisseз. Tertia ps incipit ibi: ⁊ non introduxi. Quarta pars incipit ibi. Et diuisi eum in quinqz differētias. Primo breuiter sicut homo fidelis petit a deo ꝓlixitatem vite: vt possit opus suum complere. Et petit durabilitatem honoris gladij regis ⁊ custodiā operum suorum ⁊ ampliationem sui imperij.

Cum uidissem. In ista parte ponit causaз que mouit ipsum ad faciendum hunc librū. Et dicit ꝙ cum vidisset multos antiquorum fecisse libros introductorios ad sciētiam iudicioꝝ astrorum ⁊ quosdam ex eis nō posuisse omnia necessaria ad introductōeз ⁊ quosdam nimis prolixe tradidisse ea que tradiderunt: ⁊ inter cōfusa dicta eorum periisse. i. obscurata esse illa que necessaria sunt ad introductionem. Et etiam quosdam non ꝓcessisse in dictis eorum ordine discipline preponēdo illa que debent preponi: ⁊ postponendo illa que debent postponi: sed fecisse ꝯ̄rium. Incepit edere hunc librum ⁊ collegit in eo ex dictis antiquoꝝ ea que erāt necessaria ad introductionem: ⁊ inutilia omisit.

Et nō introduxi. Hic excusat se de rōnibus ⁊ dicit ꝙ non posuit i hoc libro rōnes q̄ eēnt necessarie ad defendēdū q̄ dixi: q: iste posite sūt in libro Ptolemei. s. in q̄dripartito. Ibi enī Ptolemeus cōfirmat iudicia p multas rōnes. Et dicit ēt se fecisse vnū libruз de cōfirmatione iudiciorum vbi posuit rationes ad hoc sufficientes.

Et diuisi eum. Hic ponit diuisioné libri sui. Et dicit q diuisit euz in qnqz differétias vt patet legédo litteram.

In nomie domini. zodiacus. Finito p(ro)emio incipit tractat⁹. Et pōt diuidi in quinqz ptes que sunt quinqz differētie scđm q auctor diuidit in littera. Prima differétia est de eē circuli signoꝝ eéntiali ⁊ accidétali. Secunda est de naturis septé planetaruz. Tertia qd accidit septé planetis. Quarta de expōne terminoꝝ siue nominuz qbus vtunť magistri iudicioꝝ. Quinta de p(ro)iectione ptium Secunda dr̄ia incipit ibi: ⁊ q2 auxiliāte deo. Tertia ibi: Nā eē planetarū. Quarta ibi Initium hoꝝ. Quinta ibi: ⁊ cum notauerim⁹. Prima ps diuidiť in duas qm̄ in p̄ma pte expedit se de eē circuli signoꝝ eéntiali. Secūdo de eē accidétali. Secunda ibi. Nā circulus figurať in omi hora. Prima pars potest diuidi in q̄ttuor ptes. In p̄ma determinat de diuisione circuli signoꝝ ⁊ his que consequunť ipsam diuisioné. In secunda pte determinat de dignitatibus planetarum insignis. In tertia de figuris signoꝝ. In quarta qd habét signa ex membris hominis ⁊ qd habent ex regionib⁹ ⁊ plantis. Secunda pars incipit ibi hn̄t quoqz planete. Tertia ibi: sequunť has figure signoꝝ. Quarta ibi: ⁊ vnūquodqz. Prima pars pōt diuidi in quinqz. In p̄ma parte ponit diuisioné circuli signoꝝ. In secunda pte cōparat ista adinuicem. In tertia compat ea ad q̄ttuor tpa anni: ⁊ ad q̄ttuor etates: ⁊ ad q̄ttuor humores. In q̄rta ponit ordinem planetarum ⁊ exponit quō accipiť in. cum diciť planeta est in signo. In q̄nta addit quoddā de capite ⁊ cauda draconis. Secunda incipit ibi: ⁊ sex ex his signis sunt septentrionalia. Tertia ibi: ⁊ vocať illa quarta. Quarta ibi: oibus auté planetis. Quinta ibi: significať ét per caput ⁊ caudā. Primo dicit q circulus signorum diuidiť in duodecim ptes eq̄les que vocanť signa ⁊ nomināť nominib⁹ duodecim imaginū que sunt in ipso circulo signoꝝ: que sūt aries taurus gemini ⁊c̄. Et quodlibet signū diuidiť in triginta ptes eq̄les que vocanť gradus. Et quilibet gradus diuidiť in sexaginta ⁊ vocanť minuta. Et q̄dlibet minutū in sexagita ⁊ vocanť. secūda ⁊ q̄dlibet. secūdū in sexagtia ⁊ vocanť tertia. ⁊ quodlibet tertiū in sexaginta ⁊ vocanť q̄rta. ⁊ sic vsqz in īfinituz.

¶ Circā istam pté pn̄t moueri duo dubia. Primū est de numero signoꝝ. Secundum de ordine. De numero signoꝝ disputat Albumazar dicés. Quidam ex his qui diuersa a nobis sensere cōtradixerunt dictis antiquoꝝ in numero signoꝝ. Et dixerūt cur pustatis q signa sunt duodecim nec plus nec min⁹. Quibus respondet Albumazar dicés: q Aracis philosophus patefecit. 48. imagines que sūt in circulo. i. in octaua sphaera ⁊ earū nomīa: ⁊ auctorizauerunt eius sniam oés sapiétes antiq ⁊ (con)cordauerūt cum eo sup hoc. Et duodecim ex his imaginib⁹ sūnt in circulo signoꝝ. Hac de cā dixerūt q sunt duodecim. Aliā cām assignat Albumazar dicens: q philosophi iuenerunt quod oés res que fiunt ⁊ destruunť in hoc mūdo sunt cōposite ex elemétis ⁊ omni indiuiduo q efficiť ex quattuor elemētis sunt tria cé. s. initiū medium ⁊ finis. Quattuor igiť elemēta multiplicata per tria faciunt duodecim: igiť signa sūt duodecim. Tertia cā est q2 per motū solis fit generatio ⁊ corruptio in reb⁹ in

feriorib⁹ ꝛ eius opus plus appet in hoc mūdo ꝙ̄ opus aliorū planetarū. Et ipse rotat̄ in his duodecim imaginib⁹ ꝛ sunt ei locus. Et ꝑm decursuꝫ eius in his duodecim imaginib⁹ variant̄ tēpora anni. Ideo philosophi posuerunt duodecim imagines digniores significatiōe. Et attribuerūt eis significatiōeꝫ vniuersalē. Ceteris vero triginta sex imaginib⁹ attribuerūt significationem ꝓpriā. ¶ Secūda dubitatio ē de ordie ꝛ de ꝑncipio. Aliqꝫ eni posset dicere q̄re īceperūt ab ariete cum circulus nō hēat ꝑncipiū neqꝫ finē. Ad hoc dicit Ptolemeus in. 156. ꝓpositiōe ꝑme ptis q̄driptiti: ꝙ iō est ꝑncipiū ab ariete qꝛ est signū masculinū: ꝛ agēs est digni⁹ passo ꝛ eqnoctialis trāsit per ip̄m: ꝛ abinde .i. ab eqnoctiali īcipit maior mutatio toti⁹ firmamēti. ¶ Sed aliqs diceret per istā rōnem videt̄ ꝙ initiū debeat eē a libra: qꝛ est signū masculinū ꝛ eqnoctialis trāsit per ip̄m ꝛ maior mot⁹ firmamēti est ibi. q̄re ergo inceperūt ab ariete potius ꝙ̄ a libra. Pōt solui per dictū Ptolemei in. 140. ꝓpositiōe ꝑme ptis: vbi dicit ꝙ ꝑncipiū in firmamēto est ille loc⁹ in quo cōplexio tpis est humidior sicut ꝑma etas aīaliū est in qua cōplexio est humidior. Posset aliter dici qꝛ ab ariete incipit generatio: a libra vero corruptio. ¶ De ordine diceret aliquis q̄re posuerūt taurum post arietē: ꝛ deinde gemini: postea cācrum. Dicit Albumazar ꝙ q̄ttuor sunt q̄litates simplices elemētoruꝫ. s. caliditas siccitas humiditas ꝛ frigiditas. Et due ex istis sunt sicut agentia. s. caliditas ꝛ frigiditas ꝛ alie due sunt sicut patiētia. s. siccitas ꝛ humiditas. Agentia autē sunt digniora patiētib⁹: ideo incieperūt ab agentibus. Et agentium vnuꝫ est ꝑncipium generationis. s. caliditas: ꝛ aliud ꝑncipiū corruptionis scilicet frigiditas. Res autē prius generat̄ ꝙ̄ corrūpit̄: iō posuerunt arietem in ꝑncipio quod est signum calidum ꝛ siccum de natura ignis qui est ꝑmo calidus. Et posuerunt cancrum in fine quod est signū frigidum ꝛ humidū de natura aque que est ꝑmo frigida. Et posuerunt taurum post arietē: quod est signū frigidum ꝛ siccum de natura terre qua est ꝑmo sicca: qꝛ siccitas terre cōueniēs est calori ignis. Et posuerunt signū geminorū ante cācrum qꝛ est signum calidū ꝛ humidum de nā aeris qui est ꝑmo humidus: ꝛ humiditas aeris est ꝯueniēs humiditati aque. ¶ Ad euidētiā ꝑdictorū est itelligēdū ꝙ in octaua sphaera sūt quadragintaocto imagines: in q̄bus est concordia apud oēs antiquos sicut dicebat̄. ꝛ sunt in eis. 1022. stelle que dicunt̄ stelle fixe ꝛ mouent̄ oēs vno motu. s. ad motū octaue sphaere in cētuꝫ annis fere vno gradu. Et antiqui posuerunt eas in sex ordinib⁹ ita quod illas que sunt maiores posuerūt in primo ordine ꝛ sunt q̄ndecim. Et que sunt ifra has posuerūt in secūdo ordine: ꝛ sūt .45. Et que sunt infra has posuerūt in tertio ordine: ꝛ sunt. 208. Et que sunt infra has posuerūt in q̄rto ordine: ꝛ sunt. 474. Et que sunt infra has posuerunt in quinto ordine: ꝛ sunt. 217. Et que sunt infra has posuerunt in sexto ordine: ꝛ sunt sexagintatria. Ex his. 48. imaginibus. 12. sunt in via solis sicut dictum est: ꝛ sunt in eis ex stellis. 346. Nomina earū imaginū sunt aries taurus ꝛc̄. Et remanēt. 36. imagines q̄rū. 21. declināt a via solis ad septētrioneꝫ ꝛ. 15. ad meridiē. Que declinant ad septētrionē hn̄t ex stellis supradictis. 360 Et noīa imaginū sunt hec. Prima est vrsa minor. Secūda est vrsa maior. Tertia draco. Quarta dn̄s flāme vel succēsus. Quinta canis latrās vel vlulās.

Sexta corona septētrionalis. Septima icuruat⁹ vel genuflexus. Octaua vultur cadēs Nona gallina. Decima sedēs sup sedē. Undecima deferēs caput algol. i. diaboli. Duodecima tenēs habenas. 13 serpētari⁹. 14. serpēs. 15. amissor. 16. aquila volās. Alius liber hēt vultur volās. 17. delphin⁹. 18. equus prim⁹. Alius liber hēt caput eq. 19. equ⁹ secūdus. Ali⁹ liber hēt equus alat⁹. 20. mulier que nō nouit virū: 21. est triāgulus. Que vo declinant ad meridiē hñt ex stellis supradictis. 316. q̄rum imaginu3 nomina sunt hec. Prima earu3 est marin⁹ leo quē qdā vrsum appellāt. 2. algebar. i. canis validus. 3. flumē. 4. lepus. 5. canis maior. 6. canis minor. 7. archa noe. 8. serpēs. 9. vas. 10. coru⁹. 11. deferēs leonē ⁊ ipsius medietas est humane figure ⁊ altera equi. 12. leopardus. 13. thuribulū. 14. corona meridionalis. 15. piscis meridianus.

Et sex ex his signis.

In ista pte cōpat auctor signa adinuicē. Et pōt diui i tres ptes. Primo cōpat ea q̄tū ad ptes mūdi: vel q̄tū ad decliatiōes Secūdo q̄tū ad ascēsiones Tertio q̄tū ad qualitates. Prima in p̄ncipio. Secūda ibi: ⁊ sex ex illis dicunt directe ascēdētia. Tertia ibi: ⁊ vocat̄ medietas. Primo dicit q̄ sex ex predictis. 12. signis sunt septētrionalia: q̄r declināt a linea equinoctiali versus polu3 septētrionalē. s. a principio arietis vsq3 ad finē virginis. Et alia sex. s. a principio libre vsq3 ad finē pisciū sunt meridionalia: q̄r declinant ab eqnoctiali linea versus polum meridionalē. Juxta quā ptem est itelligēdum q̄ eqnoctialis est circulus quē describit sol raptu firmamēti. s. per motum diurnum qñ est in p̄mo puncto arietis ⁊ eunde3 describit in primo puncto libre. Jdeo vocatur a Ptolemeo equator diei ⁊ noctis: q̄r tunc tpis dies ⁊ nox sunt eiusde3 longitudinis per vniuersum mūdu3 ubi sol oritur ⁊ occidit. Hoc ideo dico q̄r duo sunt loca in mūdo sup que sol nō oritur nec occidit qñ est in p̄n° arietis vel libre quo⁊ vn⁹ ē sub polo arctico ⁊ alter sub polo ātarctico. ¶ Hic posset moueri illa q̄stio. Utrū sub eqnoctiali sit habitatio. Uidet̄ q̄ non. Nā vbi est ppetua caliditas ibi nō est habitatio: sed sub eqnoctiali est perpetua caliditas. sol enim semp decurrit super illā ptem ⁊ modicum declinat ab illa. Jtem auctor sphaere dicit q̄ q̄nq3 sunt 3one in celo. qua⁊ vna est torrida 3ona ⁊ illa secundum eū est sub eqnoctiali ⁊ ex vtraq3 pte vsq3 ad tropicos ⁊ due sub polis ⁊ due medie. Jbi vult quod tres earū sunt inhabitabiles scilicet torrida 3ona ppter nimiū calorē: ⁊ due existētes sub polis ppter nimiū frigus ⁊ alie due s̄m eum sunt habitabiles q̄r temperate. Breuiter ego credo cū Auicēna q̄ sub eqnoctiali sit habitatio ⁊ optima habitatio. Et breuiter pono vnam rōnem que mouit me. Jbi est optima habitatio vbi est maxima temperies: sed sub eqnoctiali est maxima temperies: ergo ⁊c̄. Maior est nota. Minorē declaro sub eqnoctiali enim dies ⁊ nox sunt eq̄les sicut dictum est: ⁊ tātum pōt infrigidari aer in nocte sicut calefit in die. Jtem declinatio solis maxime variatur ibi. Mutat̄ enim declinatio in vno die per 24. minuta iō forte vix pōt accidere q̄d sol trāseat directe supra capita eorū q̄r hoc nō accidit nisi sol intraret p̄n^m arietis vel libre recte in meridie. Jtē sol nunq̄3 manet in eadē altitudine sup ipsos: sed statim in istāti si eēt mot⁹ in istāti variat̄ altitudo. Jta eni3 velociter sicut p̄mū mobile mouet̄ accedit ad meridiem ⁊ recedit a meridie.

Et vbi debet fieri magna calefactio opz qd radij infigant per aliqd tempus: sicut videm⁹ in speculo ardēti si moueret speculum nō icēderet festucas vel aliā rē que opponeret. Item planete frigidi refrenāt ibi caliditatē calidoꝝ: qꝛ oēs semp sunt ibi ꝓpinqui q̄uis qdā dicāt ꝙ planete nō causant frigiditatez sed eoꝝ frigiditas est caloꝛ minoꝛ. In veritate hoc nō credo salua gr̄a illorū. Uidi enim qd eadē cā frigoꝛis nō facit tātū frigus in ptib⁹ multū septētrionalib⁹ quātū facit in minus septētrionalibus. Posset etiā ꝓbari rōne. Si eēt ita ꝙ nullus planeta influeret frigiditatem sed căret caliditatē sequeret ꝙ p̄sentia saturni in estate estas fieret calidoꝛ: qꝛ tale additū tali: facit ipz magis tale: sed hoc nō videm⁹ quare ꝛc̄. Et si diceret aliqs ꝙ minoꝛ caliditas sua tēperat maioꝛē caliditatē solis: sicut aqua tepida calidā. Hoc nō valet: qꝛ ibi fit mixtio materialis. in influētijs aūt celestibus fit mixtio virtualis. Et est imaginādū in influentijs de maioꝛi caloꝛe ꝛ minoꝛi sic̄ de duob⁹ ignib⁹ calefaciētib⁹ vnā ollam quoꝛū vnus eēt foꝛtioꝛ alio. Certū est quod minoꝛ ignis nō ifrigidabit ollam nec impediet foꝛtioꝛē ignē in calefactiōe sua. Rōnes in oppositū sunt solute: qꝛ p̄ma dicit ꝙ est ibi ꝑpetua caliditas. Dico quod nō est ibi ꝑpetua caliditas que impediat hitationem. Auctoꝛem sphaere nego in pꝛoposito quantum ad hoc.

Et sex ex illis dicūtur directe ascēdentia: Hec ps posset diuidi sed nō est vis. Dicit bꝛeuiter qd. 6. signa ex signis p̄dictis ascendūt recte. ꝛ. 6. oblique. Recte ascēdunt a p̄ncipio cācri vsqz ad finē sagittarij. Alia. 6. ascēdunt oblique. Ista habent ex tractatu de sphaera iō nō est hic stādū. Postea dicit ꝙ toꝛtuose seu oblique ascendentia obediūt recte ascēdētib⁹ Iuxta qd notādū ꝙ si duo nascant in qbusdā tp̄ibus in qbus oēs alie significationes sunt pars q̄tum ad radicē sup̄iorem ꝛ ēt inferioꝛē: sed vnus eoꝛum nascat sub signo directe ascēdente ꝛ alter sub signo oblique vel toꝛtuose ascēdente. ille qui natus fuerit sub obliquo obediet alteri qui natus fuerit sub signo directo dum illa signa sunt eiusdē longitudinis a p̄ncipio cancri. Uerbi gratia: ille qui natus fuerit sub geminis obediet ei qui natus fuerit sub cancro: ꝛ ille qui sub tauro ei qui sub leone. ꝛ ille qui sub ariete ei qui sub virgine ꝛ sic de alijs. Postea dicit quod quelibet duo signa que sunt eiusdem longitudinis a pꝛincipio arietis dicuntur concoꝛdantia: sicut pisces ꝛ aries aquarius ꝛ taurus capꝛicoꝛnus ꝛ gemini ꝛ sic de alijs. Et potest applicari sicut pꝛius. Et hoc est ideo quia ascensiones illoꝛum signoꝛum sunt equales. Et hoc est quod dicit auctoꝛ tractatus de sphaera: quelibz duo signa equaliter distātia ab alterutro punctoꝛum equinoctialium adequantur in suis ascensionibus. Postea dicit quod medietas circuli que est a pꝛincipio leonis vsqz in finem capꝛicoꝛni vocat medietas maxima ꝑpter ascensiones. Et est medietas solis: qꝛ leo est domus solis ꝛ ascensiones incipiunt ibi notabiliter augmentari. Et sol hēt in tota illa medietate dignitatez sicut planete in terminis suis. Et alia medietas est lune. s. a p̄ncipio aquarij. usqz ad finē cancri: ꝛ illa vocat medietas minima eo ꝙ ascensiones notabiliter icipiūt ibi nominari. Et luna hēt ibi dignitatem quā sol habet in maxima.

Et uocatur medietas. Hic comparat signa ad inuicē quantum ad qualitates in generali. Et breuiter dicit ꝙ medietas que est a principio arietis vsqꝫ ad finem virginis est medietas calida: quia facit nobis estatē. Et alia medietas est frigida: quia facit nobis hyemē.

Et uocatur illa quarta pars. Hic cōparat ista 12. signa ad. 4. tēpora anni: ⁊ ad. 4. etates: ⁊ ad. 4. humores siue complexiones. Et dicit ꝙ q̄rta pars q̄ est a principio arietis vsqꝫ ad principiū cancri est calida ⁊ humida sicut uer ⁊ sicut etas puerilis ⁊ sicut complexio sanguinea. Et alia quarta ps q̄ est a p̄ncipio cācri vsqꝫ ad p̄ncipiū libre est calida ⁊ sicca sicut estas: ⁊ sicut secunda etas ⁊ sicut complexio colerica. Et alia quarta ps que est a p̄ncipio libre vsqꝫ ad principium capricorni est frigida ⁊ sicca sicut autumnus: ⁊ sicut tertia etas que est principium diminutionis: ⁊ sicut complexio melancolica. Et quarta pars que est a principio capricorni vsqꝫ ad finem piscium est frigida ⁊ humida sicut hyems: ⁊ sicut etas vltima: ⁊ complexio flegmatica.

Omnibus aūt planetis. Hic ponit ordinē. 7. planetarum: ⁊ qūo accipit in qn̄ dicit planeta est in signo ⁊ patet in littera. Sed nota hic triplicem acceptiōeꝫ signi sicut ponit auctor sphere: ⁊ quia ibi inuenies nō pono hic.

Habent autem planete. Prius determinauit auctor de diuisione circuli signorum: ⁊ de quibusdam que cōsequūtur ipsam diuisionem. Hic vult determinare de dignitatibus planetarum in signis. Et diuidit in duas. Quoniā primo determinat de dignitatibus essentialibus. Secundo de accidētalibus. Ꝯa ps est ibi: ex ptātibꝰ quoqꝫ planetaꝝ accidētalibus in fine huius differētie. ¶ Prima pars diuidit in duas: qm̄ in prima facit qđ dictum est. s. determinat de dignitatibus planetarū in signis. In ꝯa parte determinat de fortitudinibus quas habent in ipsis dignitatibus. ꝯa ibi: ⁊ quia iam auxiliāte deo. ¶ Prima pars diuiditur in qnqꝫ partes ꝯm quinqꝫ dignitates: qm̄ primo determinat de dignitate planetarum que vocat domus. ¶ Secūdo de dignitate que vocat exaltatio. ¶ Tertio de dignitate que vocat triplicitas. ¶ Quarto de dignitate q̄ vocat terminus. ¶ Quinto de dignitate q̄ vocat facies. ꝯa ibi: he sūt exaltatiōes. ꝯtia ibi: triplicitates sic distiguimꝰ. q̄rta ibi: hn̄t quoqꝫ in vnoq̄qꝫ signo. qnta ibi: facies aūt signoꝝ. ¶ Prima pars pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in prima pte oñdit q̄ sint domus planetaꝝ. ¶ In scđa pte qꝛ qlibet eoꝝ p̄ter solē ⁊ lunā hꝫ duas domꝰ: quarū vna est ei magis p̄ncipalis: ⁊ illa vocat gaudiū: iō oñdit q̄ sint ille domus in qbꝰ gaudet. ꝯa ibi: signa aūt in qbꝰ. Prima diuidit in duas. Primo ponit determinādūꝫ de dignitatibus planetaꝝ ⁊ ponit diuisionē in littera. Scđo ꝓseqt ibi: domus he sūt. Dicit ꝙ planete hn̄t in signis p̄dictis quasdam dignitates seu ptātes per naturam ⁊ quasdam per accidens. Que sunt per naturam sunt domus exaltatio triplicitas terminus ⁊ facies. De his aūt dignitatibus quas habent per accidens vult postea dicere.

Domus he sunt. Dicit q aries z scorpi9 sunt domus martis taurus z libra domus veneris gemini z virgo domus mercurij: cācer domus lune: leo dom9 solis sagittari9 z pisces dom9 iouis: capricorn9 z aq̄ri9 dom9 saturni. Postea dicit q .7. signum a domo cuiuslibet dicit̄ ei9 detrimētū: verbi grā: sicut leo est dom9 solis sic aq̄rius qd est signū oppositū leoni est detrimētū solis: z eodem mō itelligas de alijs. Deinde dicit q duo signa que sunt dom9 vni9 planete dn̄r ꝯcordātia in cingulo. i. in circulo signorum siue zodiaco qui est latus in medio z in ligatura strict9. i. iuxta polos. Ad q itelligēdū opz imaginari circulos trāseūtes p pncipia signoꝝ z per polos zodiaci: z totū spaciū cōprehēsum iter quoslibet duos circulos est. vnū signū sicut exēplificatū fuit in lectiōe pcedēte. Ista cōcordātia videt̄ mihi parū facere ad hoc q duo signa debeāt eē dom9 vnius planete q̄ q̄libet duo signa illo mō cōcordāt. Jō pōt aliter exponi siue glosari verbū auctoris q q̄libet duo signa que sunt domus vni9 planete dn̄r concordātia in zodiaco q̄ztū ad distātiā a domib9 luminariū: z illo mō est veruz: verbi grā: gemini z virgo sunt dom9 mercurij z eq̄liter distāt a leone z a cancro que sunt dom9 luminariū: z taur9 z libra que sunt dom9 veneris eq̄l'r distāt a leone z cācro. Et hāc cōcordātiā iuenies in oib9. Ptoleme9 assignat cāz q̄re leo est dom9 solis z cācer dom9 lune z silr̄ de alijs in. i73. ꝑpōne z .6. ꝓpōnib9 sequētib9 pme ptis de domib9 luminariū solis z lune dicit duo signa septētrionalia que sunt ꝓpinqora zenith capitū nr̄oꝝ q̄z alia z hac rōne faciunt calorē que sunt cācer z leo posuerūt ambo ꝓ domib9 duoꝝ luminarium magnis z nobilib9. leonē q̄ masculuz domū solis z cācrū q̄ femia domū lūe Hali dicit in comēto exponēs verba pdicta q duo signa maxie septētriōalia sunt cācer z gemini: sed gemini est signū calidū z humidū. iō nō cōcordat cuz aliquo eoꝝ. Jn hoc q humectat nō ꝯcordat cuz sole qui calefacit z desiccat: nec cū luna q̄ feminea est z nocturna. signū aūt geminoꝝ est masculinū z diurnū. Sed leo cōcordat cū sole: q̄ est signū calidū z siccū iō cōuenit vt leo sit dom9 solis z q̄ luna seqtur solē iō cōuenit vt dom9 lune sit circa domū solis Tūc diceret aliqs q̄re ergo virgo nō est dom9 lūe cū sit circa leonē qui est domus solis. Dicit haly q signū virginis nō ꝯuenit lune: q̄ virgo est signū siccū luna vero humida. Et pp hoc posuerūt cācrū qui est humid9 domū lune. De domib9 alioꝝ planetarū assignat duas cās: q̄rū vna accipit̄ ab ordine planetarū z signoꝝ. Alia ab aspectib9. Breuiter vt cōcludā itētionē suā paucis verbis vult dicere q capricornus z aq̄rius sunt dom9 saturni q̄ hec duo signa maxime distāt a domib9 luminariū z saturnus est superior oium planetarū. Et sagittarius z pisces sunt domus Jouis: q̄ hec duo signa sunt iuxta dom9 saturni: sicut Jupiter est sub saturno. Scorpio z aries sunt domus martis: q̄ sunt iuxta domus Jouis sicut mars sub Joue. Libra z taurus sunt dom9 veneris pp eādem cām. Et virgo z gemini domus mercurij. Et si inceperit ordinem ab inferiori iuenies idē: verbi grā: virgo z gemini sunt iuxta domoz luminariū z sunt domus mercurij: q̄ mercuri9 seqtur post lunā in ordine: z sic de alijs. Alia cā q̄z assignat accipit̄ ab aspectib9 z vult dicē q saturn9 est maior in fortuna: iō dom9 sue debēt distare a domib9 luminariū aspectu opposi

to qui est aspectus pfecte inimicicie. Isto aūt mō distāt capricorn⁹ ꝛ aq̄rius. Capricornus enim est in opposito dom⁹ lune.s.cācri:ꝛ aquari⁹ in opposito dom⁹ solis.s.leonis. Et Jupiter est fortuna maior.iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu trino.i.aspectu pfecte amicitie.hoc mō distāt sagittari⁹ ꝛ pisces:sagittari⁹ eniꝫ aspicit leonē aspectu trino:ꝛ pisces cācrū. Et mars est in fortuna minor:iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu q̄rto qui est aspectus medie inimicicie. Hoc mō distāt scorpius ꝛ aries. scorpi⁹ eni aspicit leonē aspectu q̄rto ꝛ aries cancrū. Uenus est fortuna minor iō domus sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu sextili qui est aspectus amicicie medie. Hoc mō distant libra ꝛ taurus. Libra enim aspicit leonem aspectu sextili:ꝛ taurus cācrum. Et relinquunt̄ mercurio duo signa remanētia.s.virgo ꝛ gemini que sunt iuxta domos luminariū:q2 mercuri⁹ nunq̄ꝫ pōt elongari a sole vltra vnum signū:immo nō pōt elongari a sole ꝑm eq̄tiones tabularum alfoncij vltra.28.gradus ꝛ.7.minuta.

Signa autem in quibus.

Cū qlibet quinqꝫ planetarū hēat duas domos ostēdit que sit dom⁹ pncipalis cuiuslibet eoꝝ. Dicit ꝙ saturnus gaudet in aq̄rio. Jupiter in sagittario. Mars in scorpiōe. ven⁹ in tauro. mercuri⁹ in v̄gie.

He sunt exaltationes.

Dicit ꝙ sol exaltat̄ in.19.gradu arietis ꝛc̄. Littera plana ē. Ptoleme⁹ assignat cām exaltationū planetarū in.199.ppositiōe p̄me partis quadripartiti ꝛ in.6.sequentib⁹. Uult dicere ꝙ iō aries est exaltatio solis:q2 dum sol intrat arietē dies incipiūt augmētari supra noctes ꝛ calor eius incipit ibi apparere magis. Et libra est casus ei⁹ q2 ibi icipiūt noctes augmētari supra dies ꝛ calor incipit ibi diminui. Et q2 saturnus est opposit⁹ soli : q2 vbi crescit calor minuit̄ frigus ꝛ ecōtrario.iō libra est exaltatio saturni.aries vero casus. Et cum luna cōiungit̄ soli in ariete incipit lumē eius p̄mo apparere in tauro:iō taurus est exaltatio lune ꝛ scorpio casus suus:q2 est signū oppositum. Et q2 Jupiter facit ventos septentrionales ꝛ cācer est signuꝫ septentrionale.iō cancer est exaltatio Jouis ꝛ signū oppositū.s.capricornus est eius casus. Et q2 mars est radēs per naturā ꝛ p̄p̄e cū fuerit in capricorno multo magis comburit:q2 iclinat̄ ad ptē meridiei:iō capricorn⁹ est exaltatio sua ꝛ est signum oppositū exaltationi Jouis:ꝛ cancer est eius casus. Et q2 venus naturaliter humectat ꝛ maxime cum est in piscib⁹:iō piscis est exaltatio veneris ꝛ signum oppositum scilicet virgo casus eius. Et q2 mercurius desiccat per se ꝛ in hoc est ꝯtrarius veneri:iō virgo est exaltatio sua quod est signum oppositum exaltationi veneris:ꝛ piscis est casus eius. Albumazar assignat fere easdem causas licet alijs vtatur verbis:ꝛ accepit eas a Ptolemeo:ideo sufficiant ista de causis domorum ꝛ exaltationum.

Triplicitates uero.

Prius determinauit auctor de domibus ꝛ exaltationib⁹ planetarum. Hic determinat de triplicitatibus. Et q2 aspectus cōcomitant̄ triplicitates: ideo determinat ex ꝯsequēti de aspectib⁹ signorum. Et secūdū hoc h pars pōt diuidi in duas ptes. Jn pri-

ma determinat de triplicitatibꝰ. In secunda de aspectibus ibi.secūda:dicun-
tur ꝛ signa se aspicere. Prima pars pōt diuidi in duas. In pᵐa facit quod di
ctum est. In secūda ostēdit que sunt signa mobilia que fixa ꝛ que coia.secūda
ibi:quattuoꝛ quoqꝫ ex his signis. Prima pars diuidiť in.4.ptes secundū.4.
triplicitates.secunda ibi:triplicitaſ.tertia ibi:triplicitas.q̃rta ibi.q̃rtā vo tripli
citatē. Prima in duas. In pᵐa determinat de ipsis triplicitatibus in genera
li. In secūda in speciali. Prima in pncipio.secunda ibi:aries leo ꝛ sagittariuſ.
Dicit pᵐo ꝙ oia tria signa que sunt eiusdē nature faciunt vnā triplicitatem
Postea dicit ꝙ aries leo ꝛ sagittarius faciunt pᵐam triplicitatēꝫ:qꝛ illa tria
signa sunt eiusdem nature scilicet ignea:masculina:diurna:colerica:calida ꝛ
sicca sapoꝛe amara:ꝛ hec tria signa sunt oꝛientalia. Et ista triplicitaſ sicut que
libet aliaruꝫ habet tres dominos qui vocantur domini triplicitatis. Primuſ
dominus huius triplicitatis in natiuitatibus vel questionibus vel quibuscū
qꝫ alijs rebus que fiunt in die est sol.secundus est Jupiter.tertius est satur-
nus. In rebus que fiunt in nocte pᵐus dominus huius triplicitatis est Ju-
piter.secundus sol.tertius saturnus. ¶ Notandum est hic quod dicit Albu-
mazar in introductoꝛio suo ꝙ pᵐum signum istius triplicitatis scilicet ari-
es facit caloꝛem tēperatum.secundū.s.leo facit caloꝛem ledentē.tertiū.s.sa-
gittarius facit caloꝛē coꝛrūpentē. Quādo aliquod istoꝝ signoꝛuꝫ ceciderit in
ascēdēte coniunctionis vel oppositionis solis ꝛ lune in tempoꝛe hyemali tē
peratur frigus. In tempoꝛe estiuali fit caloꝛ excessiuus maxime si dominus
illius signi fuerit presens in illo signo vel in aliquo angulorum aspiciēs ipm
ascendens. Postea dicit ꝙ taurus virgo ꝛ capꝛicoꝛnꝰ faciūt secūdam tripli-
citatem qꝛ sunt eiusdē nature qꝛ omnia tria sunt feminia nocturna terrea fri-
gida ꝛ sicca melancolica sapoꝛe acria meridiana. Huius triplicitatis domini
sunt in die:pꝛimus venus:deinde luna:deinde mars. Et in nocte luna pꝛimꝰ
deinde venus:deinde mars. Dicit Albumazar ꝙ pᵐum signum huiuſ tripli
citatis facit frigiditatem temperatam confoꝛtantem animalia ꝛ segetes. Se-
cunduꝫ facit frigiditatē ledētem. Tertiuꝫ coꝛrumpētē. Quādo aliquod isto-
rum signoꝝ cadit in ascēdēte cōiunctiōis vel oppositiōis solis ꝛ lune in hye
me ꝛ maxime capꝛicoꝛnus fit frigꝰ:maximum maxime si Saturnꝰ fuerit in ip
sa triplicitate. Deinde dicit ꝙ tertiā triplicitatē faciunt gemini libꝛa ꝛ aquari-
us:qꝛ sunt eiusdeꝫ nature.sunt eniꝫ masculina diurna sanguinea calida ꝛ hu
mida aerea occidētalia sapoꝛe dulcia. Eiꝰ dominꝰ in die pᵐus est Saturnuſ.
secundus Mercuriꝰ.tertiꝰ Jupiter. In nocte pᵐus est Mercurius.secundꝰ
Saturnꝰ.tertiꝰ Jupiter. Et Albumazar dicit ꝙ pᵐum signuꝫ huiꝰ triplicita-
tis facit ventos tēperatos ꝯfoꝛtātes ꝛ dulces. Secunduꝫ facit vētos nociti-
uos. Tertiuꝫ facit vētos dissipātes aialia ꝛ segetes. Quādo aliqđ istoꝛum est
ascēdēs in hoꝛa ꝯiunctiōis solis ꝛ lune mouenť vēti in illa lunatiōe. ꝛ simili-
ter intelligas de oppositione. Postea dicit ꝙ quartam triplicitatem faciunt
cancer scoꝛpio ꝛ piscis:quia omnia tria sunt feminina nocturna septentriona
lia aquatica frigida ꝛ humida sapoꝛe salsa. Cuius domini sunt in die:pꝛimus
venus. Secundus mars. Tertius luna. In nocte pꝛimuſ est mars. Secundꝰ
venus. Tertius luna. Dicit Albumazar ꝙ pꝛimum signuꝫ huius triplicitatis

facit humiditatē temperatā. Secūdū abundātē. Tertiū destruētē. Quādo aliqd signoꝝ istoꝝ fuerit in ascendēte cōiunctiōis vel oppositōis solis ꝛ lune p̄sumēdū est de pluuia illo mēse. Ab ista .n. triplicitate ꝛ a venere ꝛ a luna maxime incipiūt pluuie. Dicit Abꝛahā auenezre ꝙ si in cōiūctiōe vel oppositōe q̄ p̄cedit introitū solis in arietē: siue fuerit cōiunctio siue oppositio fuerit aliqd istoꝝ signoꝝ ascendēs: ꝛ cū hoc luminaria fuerint in angulis .i. in ascendēte: vel medio celi: vel in occidēte: aut in angulo medie noctis erit nimia pluuia in illo anno. Sed si luminaria fuerint in casu ab angulis nō descēdet pluuia in illo mēse ꝛ in maioꝛi p̄te illi⁹ anni. Et ego exptus sum pluries ꝙ qñ ascēdens ꝯiunctiōis est signū aquaticū: ꝛ luna ante oppositiōē intrat illd signū in eodē die qñ luna intrat gradū q fuit in ascēdēte incipit pluuia ꝛ durat ad minus tantū quātum luna moꝛaṫ in illo signo. Et suo mō intelligas de vētosis signis ꝛ frigidis. Hoc inueni p experiētiam: sed postea hoc inueni in libꝛo Abꝛahā auenezre. ꝛ multum gauisus fui: qꝛ magis fui certus de veritate: sed Abꝛahā dic̄ ꝙ hͦ maxime est veꝝ si signū ascendēs fuerit aliqs anguloꝝ figure illi⁹ terre. hoc intelligo de figura reuolutiōis illi⁹ āni in terra illa. Jlla .n. diuersificaṫ ꝫ diuersas regiōes. Et si nō fuerit aliqs āgl'oꝝ figur̄ illi⁹ terre erūt nubes siñ pluuia. Cāe triplicitatū fere sūt eedē cū causis domoꝝ: iō ptrāseo.

Quattuor quoqꝫ ex his signis.

Hic ostēdit q̄ sūt signa mobilia ꝛ q̄ fixa ꝛ q̄ media siue cōia. Et assignat cās ꝛ ponit exēpla lr̄a est plana. ¶ Notandū est hic ꝙ Ptolemeus dicit in .22. ꝓpositiōe cētiloquij. Noua vestimēta facere vel exercere luna in leone exñte timēdū est. Et dicit Haly in cōmēto eiusdē ꝓpōnis ꝙ oia signa fixa in hoc sunt ꝓhibita: ꝛ marie leo qꝛ cū hoc ꝙ est fixū est signū magne victoꝛie: ꝛ significat victoꝛiā oium reꝝ q̄ exerceṅ ꝛ malū dominiū in eis. Et dicit ꝙ p facere intēdit Ptolemeus scindere ꝛ suere. Per exercere intēdit induere ꝛ vti ex hoc possumus accipe regulam ꝙ oēs res quas volumus hr̄e fixas debem⁹ incipe luna existente in signo fixo: sicut edificare domos ꝛ cetera. Et res quas volumus cito mutare debemus incipere luna existente in signo mobili sicut inter ꝛ cetera.

Dicūtur aūt signa se aspicere.

Pri⁹ auctoꝛ determinauit de dignitate planetaꝝ q̄ vocaṫ triplicitas. Et qꝛ triplicitas accipiṫ a trino aspectu: iō in hac pte incidentaľr determinat de aspectib⁹: ꝛ pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in p̄ma pte determinat de aspectibus. Jn ꝫa pte de ꝓiectiōib⁹ radioꝝ. Scđa ibi: cū vero fuerit planeta in aliquo signo. Prima ps pōt diuidi in q̄ttuoꝛ pteꝫ ꝫm q̄ttuoꝛ aspectus. Jn pꝛima determinat de aspectu sextili. Jn ꝫa pte de aspectu q̄rto. Jn tertia de trino. Jn q̄rta ꝺ opposito. Scđa ibi: ꝛ aspicit q̄rtū ante se. Tertia ibi: aspicit ēt qntū ante se. Quarta ibi: aspicit ēt septimū. Dicit p̄mo signa dñr se aspicere hoc mō. Omne signū aspicit tertiū post se ꝛ tertiū ante se sicut aries aspicit signū geminoꝝ qđ est tertiū ante se: ꝛ signuꝫ aquarij qđ est tertium post se. Et hic aspectus dr̄ sextilis eo ꝙ tenet sextā ptē circuli .s. 60. gradus q̄ est quantitas duoꝝ signoꝝ: ꝛ vocaṫ hic aspectus: aspectus amicicie medie ꝛ

pōt esse rō: quia q̄libet duo signa isto mō distātia cōueniūt in vna qualitate ꝛ cū hoc in sexu: uerbi gratia aries ꝛ gemini cōueniūt in caliditate ꝛ in masculinitate: ꝛ similiter aries ꝛ aquariꝰ. taurus ꝛ cancer cōueniūt i frigiditate ꝛ feminineitate: ꝛ similiter taurꝰ ꝛ pisces ꝛ sic intelligas de oibus. Postea dicit ꝙ quodlibet signū aspicit quartū ante se ꝛ quartuꝫ post se: ꝛ iste aspectus dicit̄ tetragonus siue quartus: quia tenet quartā ptē circuli. s. 90. gradus q̄ est q̄ꝫtitas trium signoꝝ. Et vocat̄ hic aspectus: aspectus inimicitie medie: qꝛ q̄libꝫ duo signa hoc modo distātia repugnāt aliqādo in vna qualitate: aliqñ in ambabus: discordāt ēt in sexu: qꝛ si vnū eoꝝ est masculinū: alteꝝ erit femininuꝫ Et hec est cā quare in morbis acutis: vt plurimū fit crisis cuꝫ luna venerit ad quartū aspectū loci in quo fuit in p̄ncipio morbi. maxime si fuerit repugnantia in ambabus qualitatibus: ꝛ cōiter tūc fit crisis salubris: verbi gratia si luna fuerit in p̄ncipio egritudinis in aliquo signoꝝ triplicitatis ignee maxime in ariete cū venerit ad quartū signū q̄d repugnat in ambabꝰ qualitatibꝰ ꝛ in sexu cōiter fit crisis ad saluteꝫ sicut si fuerit in ariete quartus aspectus erit in cancro: si in leone quartus aspectus erit in scorpiōe. si fuerit in sagittario q̄rtus aspectus erit in piscibꝰ. In alijs aūt signis nō ē repugātia nisi i una q̄litate ꝛ in sexu. uerbi gratia: taurus ꝛ leo: taurꝰ est signū frigidū ꝛ siccū femininū. leo calidū ꝛ siccū masculinū. Et hāc repugnātiā inuenies in aliis suo mō. Et pp hoc crises in istis signnis aliqñ fiunt ad salutē: ꝛ aliqñ ad mortē ₰m fortunaꝝ vel infortunaꝝ aspectū ad lunā. Deinde dicit ꝙ q̄libet signū aspicit q̄ntū an̄ se: ꝛ q̄ntū post se: ꝛ hic aspectus dr̄ trinus eo ꝙ tenet tertiā ptē circuli. s. 120. gra. Et vocat̄ hic aspectus amicicie pfecte: qꝛ q̄libꝫ tria signa hoc mō distantia faciūt vnā triplicitatē ꝛ cōueniūt in naturis sicut fuit dictuꝫ in. c. īmediate p̄cedēti. postea dicit: aspicit ēt q̄libet signū septimū a se. i. signū oppositum: ꝛ iste est aspectus pfecte inimicicie rōne oppositiōis. Et ois planeta qui fuerit in aliquo gradu alicuius signi aspicit planetā exñteꝫ in alio signo in cōsimili gradu eodē aspectu quo aspiciūt se illa duo signa. Et auctor loquit̄ de gradibus zodiaci: sed ₰m doctrinā Ptolemei accipiunt̄ aspectuꝫ in eqnoctialis: iō pōt lr̄a sic glosari. Et hoc ītelligendū de gradibus eqnoctialis. v̄bi gratia: si fuerit aliqs planeta in ariete: ꝛ alter in geminis ꝛ subtracte fuerint ascēsiones circuli directi illius qui est in ariete ab ascensionibus circuli directi illius qui fuerit in geminis si remanserint. 60. gradus aspiciūt se aspectu sextili. Hoc modo intellige de alijs aspectibus.

Cum uero fuerit planeta.

In hac parte auctor tangit proiectiones radioꝝ ꝛ expedit se breuiter dicens. Si fuerit aliqs planeta in aliquo signo proiicit radios suos i cōsimili gradu signi: q̄d aspicit ipsuꝫ aliquo aspectu. verbi gr̄a: si aliqs planeta in p̄mo gradu arietis ꝛ in secūdo minuto p̄iicit radios suos sextiles ad primū gradum geminoꝝ in secundo minuto eiusdem. Auctor nimis breuiloquus fuit in hoc capitulo. ideo oportet aliquātulum imorari circa explanationem aspectuū ꝛ proiectionē radiorum. Intelligēdum est p̄mo ꝙ aspectus cōsiderātur tribus modis. Uno mō secūdum gradus eq̄les ꝛ secundū hunc modū auctor in littera locutus est de aspectibus ꝛ proiectioni-

bus radioꝝ. Et vocãtur gradus equales gradus zodiaci nõ cõsiderãdo ascẽ siones. Scđo modo cõsiderãtur aspectus secũdum gradus equinoctialis in circulo directo: ⁊ hoc mõ Ptolemeus iubet accipere aspectus in .60. propositione cẽtiloquij: vbi loqtur de causis dieꝝ creticoꝝ: ⁊ hoc mõ accipitur cõiter aspectus in interrogatiõibus ⁊ reuolutiõib⁹ annoꝝ mundi: ⁊ in multis alijs. Tertio mõ cõsiderantur aspectus ⁊ ꝓiectiones radioꝝ ſm modũ directionũ: ⁊ hoc mõ accipiũtur in natiuitatibus. ¶ Intelligẽdum est iuxta capitulũ de aspectibus ꝙ aspectus accipiũtur tribus modis: ⁊ tot modis ẽt accipiũtur ꝓiectiones radioꝝ. Uno mõ accipiũtur aspectus ⁊ ꝓiectiones radioꝝ secundum gradus circuli signoꝝ: ita ꝙ cõputãtur gradus zodiaci q̄ sunt inter vnũ planetã ⁊ aliũ: ⁊ iste est modus quẽ ponit auctor in lr̃a. Et hunc modũ tenet Abrahã auenezre. Et dicit ꝙ quasi infinities est exptus ꝙ aspectus debent accipi in zodiaco ⁊ nõ in eqnoctiali: ⁊ hic modus est facilis valde. Et exẽplificatũ fuit sufficiẽter d̃ hoc in finiando lr̃am. Scđo mõ accipiũtur aspectus in eqnoctiali ſm ascẽsiones circuli directi ſm quẽ modũ iubet Ptolemeus accipe sicut dictũ fuit sup lr̃am. Cũ igit̃ ſm hunc modũ volueris equare aspectus quere ascensiones planete in circulo directo q̄ incipiunt a capricorno: ⁊ serua eas. Deinde eodẽ mõ quere ascensiones gradus alterius planete in eodem circulo directo: ⁊ serua eas. Deinde subtrahe ascensiones illius qui ꝓpinquior fuerit capricorno ſm ordinem signorum ab ascensionib⁹ illius q̄ longius fuerit: ⁊ si remãserint .60. gradus aspiciunt se aspectu sextili. Si remanserint .90. gradus aspiciũt se aspectu q̄rto. Et si .120. gradus remãserint aspiciunt se aspectu trino. Pro aspectu aũt opposito nõ opꝫ querere ascẽsiones: quia qñ duo planete opponũtur in zodiaco: opponũtur ⁊ in eqnoctiali. Iste modus facilis est: ideo nõ opꝫ hic multũ stare. Tertius aũt modus aspectuum ⁊ ꝓiectionis radioꝝ est multũ difficilis maxime nõ exercitatis in calculatiõib⁹. Intelligẽdũ est p̄mo circa hunc modũ ꝙ ꝓiectio radioꝝ accipit̃ ſm ascẽsiones circuli directi qñ planeta cuius radios volumus ꝓijcere est ĩ medio celi uel in angulo terre. Et qñ est in gradu oriẽtis: vel in gradu occidentis accipit̃ ſm ascensiones regionis siue horizõtis obliq ſm tabulas factas ad illam regionẽ. Si aũt nõ fuerit planeta in aliquo q̄ttuor hoꝝ locorũ. sed in locis intermedijs tunc accipiũtur mixtim. Cum igit̃ volueris proijcere radios alicui⁹ planete cõsidera si planeta ille cuius radios vis ꝓijcere sit in medio celi. vel in angulo terre: ⁊ tunc q̄re ascẽsiones illius gradus in circulo directo sup q̄s addas .60. grad⁹ si uolueris radiationẽ sextilẽ sinistrã. s. illã que ꝓcedit ſm ordinẽ signoꝝ a loco planete. Et gradus post additionẽ ꝓuenientes reduc ad gradus eq̄les in circulo directo ſm doctrinã canonũ primi mobilis: ⁊ grad⁹ zodiaci q̄ ꝓuenerit in illo sũt radij sextiles: ⁊ sic̄ dixi d̃ .60. gradib⁹ pro radiatiõe sextili: ita intelligas de .90. ꝓ radiatione q̄rta: ⁊ de .120. ꝓ radiatione trina. Si aũt volueris radiatõeꝫ dextrã. s. illam q̄ ꝓcedit a loco planete versus occidẽtem subtrahe ab ascẽsionib⁹ grdus planete .60. gra. ꝓ radiatione sextili vel .90. ꝓ radiatione quarta: vel .120. ꝓ radiatione trina. Et numeꝝ q̄ remãet reduc ad gradus eq̄les sicut prius ⁊ gradus zodiaci q̄ exiuerit in illo sunt radij. Exemplũ in radiatione sinistra pono ꝙ saturnus sit in

angulo medij celi in fine sexti gradus virginis ascẽsiones illius grad⁹ in circulo recto sũt.247.gradus.48.minuta.volo habere radiationẽ sextilẽ addã ergo.60.gradus:⁊ ꝓuenient.307.gradus.48.minuta quos reducã ad gradus equales in circulo directo:⁊ exeunt.10.gradus.14.minuta.14.secunda scorpiõis. ibi sunt radij sextiles saturni sinistri in hoc casu. Exemplũ in radiatione sextili dextra:subtrahã ab ascẽsionibus p̄dictis.60.gradus:⁊ remanẽt.187.gradus:⁊.48.minuta.reducã ad gradus eq̃les in circulo directo:⁊ exeunt.7.gradus.9.minta ⁊.15.secũda cãcri.ibi ergo in ꝓposito sũt radij sextiles dextri Saturni. Si vero planeta cui⁹ radios vis ꝓijcere sit in gradu oriẽtis quere ascẽsiones gradus planete p tabulã ascẽsionũ circuli obliqui deseruientem tue regioni. Et si volueris radiationẽ sinistrã adde sup ascensiones gradus planete.60.gradus pro radiatiõe sextili:vel.90.p quarta radiatiõe:vel.120.pro trina radiatione. Exemplũ in radiatõe sextili sinistra:pono q̄ Jupiter sit in gradu oriẽtis in fine.10. gradus sagittarij ascẽsiones illius grad⁹ in orizonte obliquo sunt.275.gradus:⁊.27.minuta:⁊ volo habere radiatõez sextilẽ sinistrã addã sup ipsos.60.gradus ⁊ proueniẽt.335.gradus ⁊ minuta.27.quos reducã ad gradus equales in circulo obliquo ⁊ exeũt.12.gradus.44.minuta.21.secũda aquarij ibi ergo sũt radij sextiles Jouis. Eexemplũ in radiatione sextili dextra.subtrahã ab ascensionibus gradus Jouis.60.gradus ⁊ manẽt.215.gradus.27.minuta.reducã ad gradus equales ⁊ exiũt.25.gradus.54.minuta.50.secũda libre. ibi sũt radij sextiles Jouis. Si vero planeta fuerit in gradu occidẽtis opaberis cũ gradu opposito.s.accipies ascensiones nadir gradus planete in horizõte obliq̃:⁊ facies penit⁹ eodẽ mõ quo dcm̃ est. Sed postq̃ reduxeris ad grad⁹ eq̃les loc⁹ radioꝝ est loc⁹ opposit⁹ illius loci quẽ inuenis. Et vt clari⁹ pateat ponã in hoc exemplũ. Pono q̄ Jupiter sit in gradu occidẽtis in fine.10.gra.sagittarij:q̄rã ascẽsiones.10.gra.geminoꝝ ⁊ iuenio.41.gradus.9.minuta.addã.60.gradus ꝓ radiatiõe sextili:⁊ ꝓueniunt.101.gra.9.minuta.reducã ad gradus eq̃les in horizõte obliquo:⁊ exiũt.2.gradus.30.minuta.45.secũda leonis.sũt ergo radij in opposito isti⁹.s.2.gradu.30.minuta.45.secũda aquarij. Si aũt planeta cuius radios vis ꝓijcere nõ fuerit in aliquo locoꝝ dictoꝝ tũc opꝫ accipere radiatõez mixto mõ ẜm ꝓportionẽ distãtie gradus planete inter vnũ angulũ ⁊ aliũ. Modus aũt est iste si planeta cuius radios vis ꝓijcere fuerit inter mediũ celi ⁊ gradum ascendẽtem:accipe p̄mo ascensiones gradus medij celi q̃s subtrahe ab ascẽsionibus gradus planete in circulo directo:⁊ qđ remanet est distantia a medio celi quã serua. Deinde sup ascensiões gradus planete in circulo directo 60.gradus.adde pro radiatione sextili vel.90.p radiatione.4.vel.120.p trina:⁊ quod ꝓuenerit reduc ad gradus equales in circulo directo:⁊ qđ ꝓuenerit serua.⁊ vocet̃ radiatio circuli directi. Deinde quere ascensiones grad⁹ planete in horizõte obliquo p tabulã regiõis tue sup q̃s adde sil'r.60.grad⁹ pro radiatiõe setili vel.90.pro.4.vel.120.pro trina:⁊ qđ ꝓuenerit reduc ad gradus equales p tabulas tue regionis:⁊ qđ exiuerit ẜua:⁊ vocet̃ radiatio regionis. Deinde vide differẽtiam inter radiationẽ circuli directi ⁊ radiationem regionis;quã differentiã multiplica p distãtiã gradus planete a medio

celi ꝛ ꝓductū diuide per medietatē arcus diurni gradus planete.ꝛ ꝓueniet pars ꝓportionalis quā adde sup radiationē circuli directi.si radiatio circuli directi fuerit minor radiatione regionis ꝛ subtrahe ab ipsa si fuerit maior.ꝛ qd ꝓuenerit erit loc⁹ radioꝝ. Medietatē aūt arcus diurni gradus planete inuenies subtrahēdo ascēsiones gradus planete in circulo obliquo ab ascēsionib⁹ ei⁹ nadir ꝛ mediādo illud. Posset ēt alio mō inueniri pars ꝓportiōalis dñe duarū radiationū.s.ꝙ acciperet̄ sexta pars dñe ꝛ multiplicaret̄ per horas distātie planete a medio celi. Sed hic modus est magis tediosus q̄ȝ primus:q2 opȝ secūdū hunc modū diuidere distātiā gradus planete a meridie per ptes horarū gradus planete ad hoc ꝙ īueniant̄ hore distātie a meridie. Consulo p̄mū moduȝ. Exemplū in hoc pono ꝙ graduȝ medij celi sit.20.gradus leonis completus ꝛ saturnus sit in sexto gradu virginis cōpleto. Querā distantiam saturni a medio celi per ascensiones circuli directi. Et inuenio in distātia.15.gradus.22.minuta.seruabo itaqȝ eam. Deinde subtrahā ascensiones gradus Saturni in circulo obliquo ab ascensionib⁹ gradus oppositi. Et remanēt.201.gradus.20.minuta qui est totus arcus diurn⁹ Saturni quē diuidā per mediū.ꝛ veniūt.100.gradus.40.minuta qui est medietas arc⁹ diurni Saturni:seruabo itaqȝ eū. Deinde querā ascēsiones gradus saturni in circulo directo ꝛ inuenio.247.gradus.48.minuta qbus addā.60.gradus: q2 volo radiationē sextilē sinistraȝ.ꝛ ꝓuenient.307.gradus.48.minuta quos reducā ad gradus eq̄les in circulo directo:ꝛ iuenio.10.gradus.14.minuta.14.s̄a.scorpiōis.ꝛ hec est radiatio circuli directi. Deinde querā ascēsiōes graduȝ saturni in circulo obliquo in regione cui⁹ latitudo est.48.gradus. Et iuenio.147.gradus.11.minuta quibus addā.60.gradus:ꝛ ꝓueniūt.207.gradus.11.minuta quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo ꝛ iuenio.19.graduȝ.52.minuta.14.secūda libre. Uideo ꝙ radiatio circuli directi est maior quā radiatio regionis subtrahā minorē de maiori ꝛ iuenio in dñā.20.grad⁹.22.minuta quā reducā ad idē genus: ꝛ ꝓueniunt.1222.reducā ēt distātiam saturni a medio celi ad idē genus.distātia fuit.15.gradus.22.minuta reducā ad idē genus.s.920.minuta.multiplicabo dñam per distantiam ꝛ ꝓueniunt.1126684.secūda. Deinde reducā medietatē arcus diurni saturni ad idem genus. Medietas arcus diurni fuit.100.gradus.40.minuta.reducta ad idem genus.6040.ꝓueniūt minuta per que diuidā numeruȝ qui ꝓuenit ex multiplicatiōe. Et exiūt tres gradus.6.minuta.32.s̄a quos subtrahā a radiatione circuli directi:q2 illa fuit maior ꝛ remanēt septē grad⁹.7.minuta.42.scd̄a scorpionis.ibi sunt radij saturni sextiles sinistri in casu ꝓposito. Si aūt volueris radiationē dextrā ubi precepi addere.60.gradus subtrahe.60.ꝛ operaberis sicut p̄us. Si vero gradus planete cuius radios vis ꝓicere fuerit iter gradū ascēdētem ꝛ angulum terre vide longitudinē eius a gradu ascendēte quā scies hoc modo. Subtrahe ascēsiones gradus ascēdētis in circulo obliquo ab ascēsionib⁹ gradus planete in eodē circulo obliquo. Et h̄ si volueris radiationē sinistrā.ꝛ qd remāserit erit distātia planete a gradu ascēdente serua eā Deinde q̄re medietatē arcus nocturni gradus planete quē scies hoc mō:subtrahe ascēsiōes nadir gradus planete ab ascensiōib⁹ gradus plane-

te: ꝛ remanebit totꝰ arcꝰ nocturnus quē media ꝛ sua medietatē. His itaqꝫ ser uatis q̄re ascēsiones gradus planete in circulo obliquo p tabulā factā ad la titudinē tue regiōis qbꝰ adde .60. p radiatōe sextili ꝛc. ꝛ qđ puenit reduc ad gradus equales in circulo obliquo ꝛ uocetur radiatio circuli obliqui. Deinde quere ascēsiones gradus planete in circulo directo: qbus adde .60. gradus pro radiatiōe sextili ꝛ cetera: ꝛ ꝙ puenerit reduc ad gradus eq̄les in circulo directo: ꝛ qđ puenerit serua: ꝛ vocet̄ radiatio circuli directi. Deinde vide differētiā inter radiationē regionis ꝛ circuli directi: subtrahendo minorē a maiori: quā differentiā multiplica p distantiam planete a gradu ascendēte. Et pductū diuide per medietatē arcus nocturni gradus planete ꝛ exibit ps pportōalis quā adde cū radiatione regionis si fuerit minor radiatōe circuli directi: vel subtrahe a radiatiōe regiōis si illa fuerit maior radiatōe circuli directi. Et qđ post additionē vel subtractiōeꝫ puenerit locꝰ erit radioꝝ. Exēplū in hoc pono ꝙ gradus ascendēs sit .18. scorpionis ꝛ Jupiter sit in .10. sagittarij q̄rā ascēsiōes gradꝰ ascēdētis in orizōte .48. graduū: ꝛ inuenio .245. gradus .55. minuta. Deinde querā ascēsiones gradus Jouis in eodē horizonte obliquo. ꝛ inuenio .275. gradus: ꝛ .27. minuta: subtrahā ascensiones gradus ascendētis ab ascēsionibus gradus Jouis: ꝛ remanēt .29. gradus .32. minuta q̄ est distātia Jouis ab ascendēte. Deinde subtraxi ascēsiones gradus oppositi Jouis ab ascensionibꝰ gradus iouis: ꝛ residuū mediaui: ꝛ inueni .117. gra. 9. minuta q̄ est medietas arcus nocturni gradus iouis. Deinde addidi ascēsionibus iouis .60. gradus ꝛ puenerūt .335. gradus .27. minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo: ꝛ inueni .12. gradus 45. minuta aq̄ry. Et hec est radiatio regionis: seruaui itaqꝫ eam. Deinde q̄siui ascensiones gradus iouis in circulo directo: ꝛ inueni .338. gradus .21. minuta qbus addidi .60. gradus: ꝛ puenerūt .398 gradus .21. minuta. subtraxi vnam reuolutionem. s. 360. gradus ꝛ remāserūt .38. gradus .21. minuta quos reduxi ad gradꝰ equales in circulo directo ꝛ inueni .50. gradus .57. minuta aquarij: ꝛ hec est radiatio circuli directi. Deinde subtraxi minorē radiationē de maiori ꝛ inueni in differētia .6. gradus. 48. minuta quā differentiā multiplicaui per distātiam iouis ab ascendēte: ꝛ diuisi per medietatem arcus nocturni ꝛ inueni in parte proportionali .1. gradum. 42. minuta. 47. secūda. quā subtraxi a radiatione regionis: q2 illa fuit maior. Et remāserunt post subtractionē .11. gradus .2. minuta .13. secunda aquarij: ꝛ ibi est locus radioꝝ iouis. ¶ Si autē velles pijcere radios versus dextrum tūc deberes videre distantiā gradus planete ab angulo terre p ascensiōes circuli directi quā inuenies subtrahēdo ascēsiones gradus planete in circulo directo ab ascēsionibꝰ anguli terre in circulo directo. Et tūc ptē pportionalē duaꝝ radiationū deberes addere radiationi circuli directi si illa esset minor radiatiōe regiōis: vel subtrahere si esset maior. Jn nullo alio differt opꝰ nisi ꝙ vbi p̄cepi addere ascēsiōibꝰ .60. gradꝰ: ꝛc. dēs subtrahere .60. ꝛc̄. ¶ Si aūt gradus plāete cuius radios vis pijcere: fuerit inter gradū occidētis ꝛ gradū .10. domꝰ opaberis cū gradu opposito planete recte p eandē viā: sicut iam dixi inter ascendens ꝛ angulū terre. quādo enim gradꝰ planete est inter gradum occidētis ꝛ mediū celi eius oppo

situs gradus est inter ascendens ⁊ angulum terre. Et tantũ distat gradus op positus planete ab ascendẽte quãtum gradus planete a gradu occidẽtis: id eadem est operatio: nec plus nec minus. Sed postq̃ cõpleueris operationem locus radiorum est locus opposit⁹ illi⁹ loci quẽ inuẽisti sicut tibi exẽplificaui: qñ planeta ẽ in gradu occidẽtis. ¶ Si aũt cõtingat sicut sepe cõtingit q̃ grad⁹ planete sit ante angulũ: ⁊ loc⁹ vbi cadũt radij sui sit vltra angulũ: sicut vbi gr̃a loc⁹ planete sit iter medium celi ⁊ ascendẽs ⁊ radij cadãt vltra ascendens. s. inter ascendens ⁊ angulum terre. Iste casus q̃si frequẽter contingit in radiatione trina: ⁊ multotiens in quarta: ⁊ aliquãdo in sextili. Modus est iste si locus planete cuius radios uis proijcere sit inter medium celi ⁊ ascendẽs ⁊ radij sui debeãt cadere vltra ascedens: uide distãtiam planete a medio celi per modũ prius dictũ: ⁊ vide medietatẽ arcus diurni gradus planete p modum prius dictũ: ⁊ serua vtrũq3. s. distantiam ⁊ medietatem arcus diurni. Deinde q̃ras ascẽsiones gradus planete in circulo directo. Quere ẽt ascẽsiones gradus ascendẽtis in eodem circulo directo. Deinde subtrahe ascensiones gradus planete ab ascensionibus gradus ascendentis. Et qđ remãserit serua: ⁊ vocetur pars radiationis circuli directi. Deinde q̃re ascensiones grad⁹ planete in circulo obliquo. ⁊ quere ascensiões gradus ascendẽtis in circulo obliquo: ⁊ subtrahe ascensiones planete ab ascensionibus grad⁹ ascendentis: ⁊ quod remãserit serua ⁊ vocetur pars radiatiõis regionis. Deinde subtrahe partem radiationis minorem a maiori ⁊ remanet differẽtia q̃m multiplica p distãtiã planete a medio celi ⁊ pductũ diuide p medietatẽ arcus diurni gradus planete ⁊ pueniet ps pportiõalis q̃m adde pti radiatõis circuli directi si fuerit minor pte radiatiõis regiõis. uel subtrahe si fuerit maior: ⁊ q̃ peruenerit erit ps radiationis eq̃ta: q̃ ps si fuerit minor. 60. gradibus radij sextiles cadunt vltra angulum ascendẽtis si fuerit maior cadũt ante angulũ. Et si hec ps fuerit minor. 90 gradibus radij quarti cadũt vltra angulũ. si maior cadũt ante angulũ. Et si hec ps fuerit minor. 120. gradi. sicut est quasi frequẽter cadunt radij trini ultra angulum. si fuerit maior. 120. cadũt ante angulũ. Si igit̃ cadant radij vltra angulum subtrahe ptem radiatiõis equatã a. 60. gra. pro radiatiõe sextili uel a. 90. pro radiatione quarta: vel a. 120 pro radiatione trina: ⁊ qđ remanserit adde sup ascensiones gradus ascendẽtis in circulo obliquo ⁊ quod prouenerit reduc ad gradus equales in circulo obliquo. ⁊ gradus signi qui exierit erit locus radiorum. Si sciueris istam operationẽ scies dirigere planetã existẽtem in vna quadra ad locum existentem in alia quadra. Hũc modũ nõ vidi expositũ nec positũ in aliq̃ libro. ¶ Ut planius pateat qđ dixi ponã in hoc exemplũ. Pono q̃ gradus medij celi sit. 10. gra. cancri ⁊ saturnus sit in quarto gradu virginis: ⁊ gradus ascẽdẽs in orizõte obliquo in regione cuius latitudo est. 48. gradus sit. 7. građ. 59. minuta libre. Quesiui ascensiones grad⁹ medij celi in circulo directo ⁊ inueni. 190. gra. 53. minuta. Deinde quesiui ascensiones gradus saturni in circulo recto ⁊ inueni. 245. gradus. 55. minuta Subtraxi ascensiones medij celi ab ascensionibus gra. saturni ⁊ remãserũt. 55. gradus. 2. minuta: q̃ est distãtia saturni a medio celi. Deinde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obliquo ab ascensio-

nibus gradus oppositi in eodē circulo obliquo ꝛ remāserunt.203.gra.3.minuta:ꝛ hic fuit arcus diurnus gradus saturni quē mediaui ꝛ inueni.101.gradus.31.minuta.30.ſa que est medietas arcus diurni gradus saturni. Subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo directo que fuerūt.245.gra.55.minuta ab ascensionibua gradus ascendentis in eodem circulo directo q̄ fuerūt.277.gra.19. minuta ꝛ remāserūt.31.gra.24.minuta q̄ fuit pars radiationis circuli directi. Deinde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obliquo q̄ fuerūt.144.gra.277.miuta ab asensiōib⁹ gra.ascēdētis in eodē circulo obliquo que fuerūt.190.gra.53.minuta:ꝛ remāserunt.46.gra.26.minuta que fuerūt pars radiationis regionis siue circuli obliqui:vidi qđ pars radiationis circuli obliqui fuit maioꝛ parte radiatiōis circuli directi. Subtraxi ergo minoꝛē de maioꝛi ꝛ remāserūt.15.gradus.2.minuta que fuit differentia duarū partium quā multiplicaui p distantiā saturni a medio celi ꝛ diuisi p medietatē arcus diurni gra.saturni. ꝛ exiuerūt.8.gra.8.minuta.59.ſa ꝛ hec fuit pars pꝛopoꝛtionalis differentie quā addidi supꝛa partē radiationis circuli directi ꝛ prouenerunt.39.gra.32.minuta.59.ſa. Isti sunt gradus ascensionum qui fuerunt in figura a saturno vsq₃ ad gradum ascendentem: ꝛ quia fuerūt pauciores q̄₃.60.sciui ꝙ radij sextiles saturni in hac figura ceciderunt.vltra gradum ascendētem. Subtraxi ergo hos gra.a.60.pꝛo radiatione sextili.ꝛ remāserūt.20.gradus.27.minuta.1.ſm:quos addidi super ascensiones gra.ascendētis in circulo obliquo qui fuerunt.190.gra.53.minuta:ꝛ ꝓuenerunt.211.gradus.20.minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo ꝛ inueni.22.gra.54.minuta.52.ſa libꝛe:ibi fuerūt radij sextiles saturni in proposito exemplo ſm hunc modum debet fieri in alijs angulis. Et hec de tadiationibus sufficiant.

Habent etiam quinq₃ planete in uno quoq₃ signo terminos.

Pri⁹ auctor determinauit de tribus dignitatibus eētialibus planetaꝝ. In ista parte auctoꝛ determinat de quarta dignitate essentiali quā habent planete in signis. Et diuidiť in duas ptes:qm̄ in ṗma parte ponit termīos planetaꝝ. In secūda parte soluit quādam cōtrauersiā q̄ est inter aliquos de triplicitatibus ꝛ terminis. Scđa ps incipit ibi. Quidā ṗponūt. Prima ps diuidi pōt in duas ptes:ita ꝙ ṗmo incipit tractare de termīs planetaꝝ lr̄aliter. Scđo ponit tabulā de ipsis terminis. Secūda incipit ibi:ꝛ pp diuersitatē eoꝛūde₃. Diē ṗmo ꝙ qnq₃ planete.s. Saturnus Jupiter Mars Uen⁹ ꝛ Mercuri⁹ hn̄t termīos dispositos p diuersos gra. Et ṗmus termin⁹ ē Jouis a ṗncipio arietꝭ vsq₃ ad finē sexti gra.eiusdē. Et a ṗncipio septimi gra.eiusdē arietꝭ vsq₃ ad finē 12.est termin⁹ Ueneris. Et a ṗncipio.13.gra.vsq₃ ad finē.20.est termin⁹ Mercurij. Et a ṗncipio.21.vsq₃ ad finē.25.est terminus Martis. Et a ṗncipio.26. vsq₃ ad finē Arietis est termin⁹ Saturni. Postea diē:ꝛ qꝛ isti grad⁹ sūt diuersi: ita ꝙ non uadūt equaliter nec ſm oꝛdinē planetaꝝ graue esset eos tenere in memoꝛia:ideo posuit eos eo in tabula ſm ꝙ videtur in littera.

Quidā preponunt triplicitates ter mis. Hic soluit q̄dā contrauersiā que est iter sapientes de triplicitatib⁹ ꝛ terminis. Et dicit qdā p̄ferūt triplicitates terminis. Et qdā p̄ferūt terminos triplicitatib⁹. Soluit istā ↄtrauersiā ꝛ dicit ꝙ dn̄i triplicitatū sunt fortiores q̄ꝫtum ad nu-tritionē puerorū: qꝛ in natiuitatib⁹ significāt nutritionē ꝛ ab eis accipit signi-ficatio vtrū puer sit vitalis aut nō. Dn̄i aūt terminoꝝ sunt fortiores in directi one: qꝛ dū dirigit gradus ascēdēs alicui⁹ natiuitatis dirigit ad terminos for tunarū ꝛ infortunaruꝫ. ꝛ dn̄s termini illi⁹ vocat diuisor vel dispositor q̄ꝫdiu durat directio in illo termino: ꝛ si fuerit ibi aliqs planeta vel radij ei⁹ erit pti-ceps. De hoc diffusi⁹ dicet in sequētib⁹ dn̄o ↄcedēte. ¶ Notādū est hic de ter minis ꝙ discordia fuit iter sapiētes antiquos de terminis. Et fuerūt tres opi niones famose de terminis. quarū vna fuit indoꝝ. alia egytiorū. tertia caldeo rū. Ptoleme⁹ in. 218. ꝑpositione p̄me ptis q̄dripartiti magis approbat termi nos egytiorū ꝛ dicit se inuenisse vnū librū de terminis antiquū qui p̄ uetusta te erat pro maiori pte fact⁹. Et ille cōcordabat cū terminis egyptiorū: ꝛ in il-lo libro summa graduū terminorū cuiuslibet planete erat tāt⁹ quāt⁹ numer⁹ annorū suoꝝ maioꝝ quos dant in natiuitatib⁹. Uerbi gr̄a: anni maiores sa-turni sunt. 57. āni. Jouis. 79. Martis. 66. Ueneris. 82. Mercurij. 76. ꝛ oēs isti collecti faciūt. 360. Si volueris hoc experiri. cōputa gradus oium termi-noꝝ alicui⁹ planete: verbi gr̄a Jouis: ꝛ inuenies numerū annoꝝ suorum sci-licet. 79. ꝛ sic de alijs. Haly in cōmēto. 206. ꝑpositionis p̄me ptis q̄dripartiti dicit. Jlli de egypto fuerunt sapiētes magici qui fuerunt ab antiquo tpe. naꝫ isti fuerūt studij ꝛ exercicij magni in sciētijs ꝛ sapientijs oibus de qbus hō se iuuare pōt. Et scim⁹ hoc per chronicas sapiētum antiquoꝝ ꝰm ꝙ loqueban tur de ipsis ꝛ per ea que de suis operib⁹ remāserūt a multis milib⁹ annoruꝫ vsqꝫ ad hodiernā diē. Tn̄ ego dico illud ꝙ ego vidi de vna experiētia q̄ꝫ inue ni in loco qui dict⁹ est oculus solis: qꝛ in modico tpe miracula magna vidi. hec sunt verba Haly. de experiētia aūt tacet. Jn cētiloquio in cōmēto illius ꝑ positiōis vultus hui⁹ seculi. dicit vnā experiētiā de sigillo scorpionis facto in lapide ꝰm ꝙ pōt ibi videri: ꝛ qui voluerit videre ibidē videat.

Facies autem signorū. Hic determinat de q̄nta dignitate ꝛ vl-tima eēntiali q̄ꝫ hn̄t planete in signis q̄ vocat facies. Et pōt diui-di in tres ptes: q̄m in p̄ma pte ponit diuisionē ꝛ ordinationē facie rum. Jn secunda pte docet iuenire facies per numeros. Jn tertia pte ponit de eis tabulā. Scd̄a pars icipit. Cū habueris grad⁹ in alquo signo. Tertia est in fine vbi ponit tabulā. Dicit ꝙ q̄libet signū diuidit in tres ptes eq̄les q̄ vocant tres facies ꝛ q̄libet facies est ex. 10. gradib⁹. Et icipiūt iste fa-cies a p̄ncipio arietis ꝛ ꝑcedūt ꝰꝫ ordinē signoꝝ ꝛ planetaꝝ. ita ꝙ p̄ma facies est martis. s. p̄mi. 10. gradus. scd̄a facies arietis. s. 10. gradus sequētes sunt so-lis qui succedit marti in ordie sphaeraꝝ. tr̄tia est veneris q̄ succedit soli. Et p̄-ma facies tauri est mercurij que succedit veneri. Secūda lune que succedit mercurio. Tertia saturni. Et p̄ma geminoꝝ Jouis. ꝛ sic secūdum hūc ordinē

vsqꝫ ad finē signoꝝ. Postea docet īuenire per numeros cui⁹ planete sit aliq̄ facies. Et dicit cū habueris gradū alicui⁹ signi ⁊ volueris scire cuius planete facies sit in illo gradu cōputa numerū signoꝝ a pͥncipio arietis vsqꝫ ad pͥncipiū signi ꝓpositi: ⁊ multiplica illū numerum per tres: ⁊ cū numero ꝓducto adde facies cōpletas signi ꝓpositi: verbi grā: si transiuerint. 10. gradus completi adde vnitatē. Si. 20. completi adde duo. Deinde a toto numero subtrahe. 7. quotiēs poteris. ⁊ qđ remāserit computa a marte ſm ordinē planetaꝝ. ⁊ vbi numerus finit⁹ fuerit sequēs planeta est dn̄s faciei quesite: verbi gratia pono qđ habeam. 15. gradus leonis volo scire cuius facies sit. 15. gradus leonis scio ꝙ a principio arietis sunt. 4. signa completa. multiplicabo ergo 4. per. 3. ⁊ erunt. 12. Et scio ꝙ de leone transiuit vna facies completa: iō addā vnum ⁊ erunt. 13. facies cōplete a pͥncipio arietis. subtrahā inde septē ⁊ remanēt. 6. dabo. pͥmam vnitatem marti. secundam soli. tertiā veneri. quartā mercurio. q̄ntam lune. sextam saturno. Erit ergo facies sequēs que non fuit completa Iouis. Postea ponit tabulam cuius opus facile est. Queres enī nomē illius signi cui⁹ dominū faciei queris ⁊ inuenies in directo quis sit dominus pͥme faciei ⁊ q̄s secūde ⁊ quis tertie.

T quia auxiliante deo.

Postq̄ auctor determinauit de dignitatibus planetarū in signis. In ista pte determinat de fortitudinibus quas habēt in istis dignitatib⁹. Et pōt diuidi in duas partes: q̄m in pͥma pte ostendit quot fortitudines hēat planeta in q̄libet dignitate. In ſa pte cōparat istas dignitates ad res sēsibiles. ſa est ibi: vn̄ q̄dā de hac re. Prima pars pōt diuidi in duas: q̄m pͥmo continuat se ad dicēda. ſo ꝓsequtur ibi: nā dn̄s dom⁹. Dicit q̄ adiuuāte deo cōpleuit de dignitatib⁹ planetaꝝ in signis. mō vult ōndere quot fortitudines hēat q̄libet in ipsis dignitatib⁹. Postea dicit ꝙ dn̄s dom⁹ hēt q̄nqꝫ fortitudies. dn̄s exaltatiōis hēt q̄ttuor. dn̄s triplicitatis het tres. dn̄s termini duas. dn̄s faciei vnā. Postea replicat illā ꝯtrouersiā de terminis. Et ponit cōparationē in dignitatib⁹ planetarū dicēs ꝙ q̄dā de dignitatib⁹ planetarū fecerūt talē cōparationē ꝙ planeta existēs in sua domo est siīs viro existēti in domo atqꝫ dn̄atiōe sua. Et planeta in exaltatiōe sua est siīs viro ī regno atqꝫ gloria sua ⁊ patet in littera. ¶ Ex ista littera pōt notari si aliq̄s planeta patiaꝛ magnū īfortuniū in domo vel exaltatiōe sua hoc est multū detestabile. sicut multū eēt detestabile si rex vinceretꝛ in ꝓprio regno suo ⁊ in fortiori loco regni sui. Iō q̄n luīaria eclypsanꝛ in ꝓprijs domibus vel exaltationib⁹ suis hoc est malum signum.

Equuntur has figure signoruꝫ.

Prius auctor determinauit de dignitatib⁹ planetarū in signis ⁊ de fortitudinib⁹ q̄s hn̄t in istis dignitatib⁹. In ista pte determiat de figuris siue formis ipsoꝝ signoꝝ hoc est ostendit nobis que signa hn̄t formas humanas: ⁊ que hn̄t formas alioꝝ animalium. ⁊ manet indiuisa. Dicit qđ quedam signa dicunꝛ rōnalia. s. illa quorum imagines sunt figurate ad imagies hominū. Et illa sunt gemini virgo aquari⁹ libra ⁊ medie-

tas pma sagittarij. ꝛ ista dicunt habentia pulchras voces. Et virtus eorum est maior cum fuerint in oriēte. Et quedā ex signis dicunt habētia halas. s. gemini virgo ꝛ piscis. Quedā ex eis dicunt quaprupedia. s. sagittarius leo aries taurus ꝛ capricornꝰ. Et eoꝝ quedaꝫ sunt domestica. s. illa que sunt figurata secūdum figuras aialium domesticorum. Et hec sunt aries tauruſ ꝛ capricornus. Et eorum virtꝰ magis apparet cum fuerint in meridie. Uirtus autē virginis capricorni ꝛ aquarij magis apparet cum fuerint in septētrione. Et quedam ex signis vident vitiosa ꝛ turpia ꝛ tortuosa. s. aries taurꝰ cancer scorpius ꝛ piscis. ꝛ virtus eorum magis apparet in occidēte. Quedaꝫ vero sunt sterilia. s. gemini leo virgo. Et quedam dicuntur habentia paucos filios. s. aries taurus libra sagittarius capricornus ꝛ aquarius. Et quedaꝫ ex his signis sunt multum luxuriosa. s. aries ꝛ taurus leo ꝛ capricornus. Et quedam dicūtur multum filiorum scilicet cancer scorpius ꝛ piscis. Et quedam ex signis dicuntur habentia dimidiam vocem: illa scilicet que habent vocem animalium balantium rugientium ꝛ mugientium: vt aries taurus leo capricornuſ ꝛ vltima pars sagittarij. Quedam ex signis dicuntur carentia omnino voce. s. illa que figurantur secundum imagines animalium carentium voce: vt cācer scorpio ꝛ piscis. Haly abenragel breuiter expedit se de formis signorum dicens. Signorum alia sunt in forma hominum. Alia in forma bestiarū. Alia in forma bestinglorum Alia in forma reptilium. Que sunt in forma humana sunt gemini libra aquariꝰ virgo. In forma bestiaꝝ aries taurus capricornꝰ ꝛ sagittariꝰ. In forma bestingloꝝ. i. aialium rapatium, leo. In forma reptilium cancer scorpio ꝛ piscis.

Et unum quodque signorum habet propriam significationē. Priꝰ auctor determinauit de figuris signorū. In ista pte ostēdit nobis quid habēt signa ex membris hominum: ꝛ ex regionibus ꝛ ex planetis. Et pōt diuidi in duas ptes: quoniam in pma parte facit quod dictum est. In secunda determinat de doloribus planetarum in signis. Secunda incipit ibi. Et sigdem planete significauerint dolorem. Prima pōt diuidi in. 12. partes secūduꝫ ꝙ. 12. sunt signa. Clarū est qꝺ dicit in littera excepto ꝙ nomia regionū nō sunt nobis nota. ¶ Notandū est hic qꝺ Ptolemeuſ diuidit totā terram habitabilem in q̄ttuor ptes. Et secūdū diuisionem Ptolemei imaginari pōt vna linea transiens ab oriēte in occidēte per mediū habitationis ita qꝺ ista linea diuidat partem meridionalem a septētrionali. Et dicit haly ꝙ ista linea distatꝰ ab equnoctiali per. 36. gradus. ꝛ secundū hanc diuisionē distat ab vltima habitatione in septentrione per. 30. gradus vel circa: ita quod tota latitudo contineat. 66. gradus. Et tāta est distātia equnoctialis vsq; ad circulū arcticū: imo est 66. graduſ. 26. minuta: ꝛ. 30. ꝫa. Ideo dicit haly vel circa. Et dicit quod in fine istius linee versus occidenteꝫ est passagiū herculis. Et hoc est vnde transitur in hispaniam ꝛ est mare ibi strictū quod existens in vno littore potest videre existētē in alio. Et sunt ibi tres isule q̄rū vnā vidēt trāseūtes in hispaniam per

terrā occidētis. Et stat in ea idolū tenēs in manu claues ad demōstrandum ꝙ vltra locum illū nō sit habitatio. Et in q̄libet duarum aliarum insularū stat idolum scd̄m eūdē modū. Et in pte orietali in fine linee p̄dicte stant idola eodem modo tenentia claues ꝛ demōstrantia quod non sit vltra illum locū habitatio versus orientē. Dicit Haly ꝙ Hercules posuit ista idola in signum ꝙ ipse acquisiuerat totū mundum. Longitudo linee p̄dicte scd̄um ꝙ dicit Haly est 180. graduū. His visis ꝑm sententiā Ptolemei imaginet̄ ista linea diuidi p medium ita qd̄ remaneāt. 90. gradus versus orietem: ꝛ alij. 90. versus occidē tem. Et imaginet̄ transire vna linea per polos mundi per mediū diuisionis linee supradicte ita videlicet ꝙ transeat per medium terre habitabilis scd̄m latitudinem. Prima autē linea dicebat̄ transire per medium terre habitabilis ꝑm longitudinē. Patet itaq ꝙ due linee supradicte que diuidunt totā terraʒ habitabilem in q̄ttuor ptes cōiungunt̄ in loco intersectionis linearuʒ qui est punctus in medio terre habitabilis. Hac diuisiōe intellecta facile est videre sniam. Ptolemei in ptitiōe signoꝝ ꝛ terrarū. Dicit itaq Ptolemeꝰ ꝙ hec tria signa aries leo ꝛ sagittarius que faciūt p̄mam triplicitatem ptinēt ad q̄rtam ptem terre habitabilis que est iter septētrionē ꝛ occidēs. ꝛ illā q̄rtā gubernat Jupiter eo ꝙ est septētrionalis: ꝛ mars hēt pticipationē cum eo: qꝛ ptinet ad ptem occidētalē. Et tria signa triplicitatis secūde. s. taurus virgo capricornus ptinēt ad ptem que est inter meridiem ꝛ oriens: ꝛ gubernat ipsam venus: qꝛ est meridionalis. ꝛ hēt pticipationem cum ea saturnꝰ qm̄ ad ptem orietaleʒ ptinet. Et tria signa triplicitatis tertie. s. gemini libra ꝛ aq̄rius ptinēt ad ptem que est inter oriēs ꝛ septētrionē: ꝛ gubernat ipsam saturnuſ eo ꝙ pertinet ad orienſ ꝛ habet pticipationē cuʒ eo Jupiter eo ꝙ pertinet ad septentrionem. Et tria signa triplicitatis quarte. s. cācer scorpio ꝛ piscis pertinēt ad partem que est inter meridiē ꝛ occidēs. ꝛ gubernat ipsam mars: qꝛ pertinet ad occidens. ꝛ habet pticipationem cum eo venꝰ. Ex predictis poterit q̄libet coniecturare ad qd̄ signum ptineat q̄libet terra. Sciet enim per longitudineʒ ꝛ latitudinē regionis de qua q̄rta sit. Uerbi gratia: oīs terra cuiꝰ latitudo est maior. 36. gradibus. ꝛ lōgitudo eiꝰ ab occidēte minꝰ. 90. gradibꝰ fuerit est de q̄rta septētrionali occidentali ꝛ sic de alijs suo modo. Cognita igitur quarta in qua est terra tua scis quod vnum signum ex tribus signis triplicitatis illius q̄rte respicit illā terraʒ. ꝛ poteris scire quod ex illis tribus respiciat eā per mores ꝛ cōsuetudines hoīum habitātiū in ea. Uerbi grā: scis ꝙ terra christianorū est in pte septētrionali occidentali scio quod aries leo ꝛ sagittariuſ dn̄atur sup ipsam. Et si velim scire supra q̄ꝫ ptē eius dn̄at̄ qd̄libet istoꝝ signorū respicio ad mores ꝛ cōditiōes hoīm cum q̄bus signis magnis cōcordāt. Constat autē ꝙ romani sunt famosiores ꝛ nobiliores istius q̄rte ꝛ ideo conuenit vt attribuat̄ eis signū nobilius inter hec tria. ꝛ hoc est leo domus solis. Cōstat ēt ꝙ almani sunt homines iracūdi ꝛ furiosi de natura martis: ideo cōuenit vt attribuat̄ eis aries domus martis. Constat etiaʒ ꝙ hispani sunt boni milites exercitij magni in armis: ideo cōuenit vt attribuat̄ eis sagittariꝰ qd̄ est signū militiarū ꝛ belloꝝ. Et hanc ptitionē ponit Ptolemeꝰ in littera in secunda parte quadripartiti. Dicit enim sic ꝛ prouincie cū ariete ꝯcordātes sunt terra bri-

tānle ⁊ terra de salacia. Credo ꝙ deberet dici de scalauia ⁊ germāia. Et q̄ cōcordāt cū leone sūt: italia: gallia: apulia: ⁊ cecilia. Et haly dicit ibi: ꝙ hi sūt termini rome. Et q̄ cōcordāt cū sagittario sunt terre de turcia calciata ⁊ hispania. De ptitiōe alioꝝ signoꝝ cū alijs terris paꝝ curo. Quia nec nōia eaꝝ nec ɔditōes hoīuꝫ sūt mihi nota nec faceret mihi aliquā vtilitatē h̄ scire. ¶ Si q̄s aūt cognoscat eas ⁊ uoluerit in eis morari applicet ſm modū dc̄m in trib⁹ signis p̄dict̄. Dicit Abrahā auenezre ꝙ p̄mū clyma est capricorni ⁊ aq̄rij: ⁊ gubernator eius est saturnus. Scōm clyma est sagittarij ⁊ piscis ⁊ gubernator ei⁹ est Jupiter. Tertiū clyma est scorpij ⁊ arietis ⁊ gubernator ei⁹ est Mars. Quartū est leonis ⁊ gubeanator ei⁹ est sol. Quintū clyma est tauri ⁊ libre ⁊ ei⁹ gubernator ē uenus. Sextū est geminorū ⁊ uirgis ⁊ ei⁹ gubernator mercuri⁹. Septimū est cācri ⁊ gubernat illō luna. ¶ Abrahā auenezre ponit cōditiones nascentiū sub q̄libet signo ⁊ ē snia sua ista. Qui nat⁹ fuerit sub p̄ma facie arietꝭ erit ruffus ⁊ sim⁹: vēter ei⁹ erit pu⁹ ⁊ strict⁹ carne extenuat⁹: hēbitq̄ȝ supra pedē sinistꝝ signū ⁊ in cubito man⁹ sinistre: ⁊ amici ei⁹ erūt plures ⁊ ip̄e odiet malū. Qui v̄o nat⁹ fuerit sub ſa facie ierit ei nigredo p̄lc̄hritudi faciei cōiūcta: corp⁹ eius tēpatū p̄ceps in irā aīo occultās volūtatē malā: estq̄ȝ alti cordis: inimici ei⁹ plures erūt. Qui nat⁹ fuerit sub tertia facie ei⁹ erit rufus color ei⁹ ⁊ croce⁹ ē erit solitari⁹: Qui nat⁹ fuerit sub p̄ma facie tauri erit breuis stature: sui oculi magni: labia spissa: ⁊ hēbit signū in collo: ⁊ ē corde festin⁹: amici ei⁹ plures: ⁊ manerieb⁹ delitiaꝝ delectabit̄ ip̄e. Nat⁹ aūt sub facie ei⁹ ſa: hēbit faciē rotūdā: vētrē latū: ocl'os pulchros: ⁊ ei⁹ aīa volūtaria resq̄ȝ cito ꝑpēdet: ⁊ circa spatulas pilosus existet. ⁊ hēbit signū in lūbis. Et q̄ nat⁹ fuerit sub tertia facie pulchri coloris existet pulchreq̄ȝ faciei: ⁊ hēbit signū in oculo sinistro: virq̄ȝ laboriosuſ erit. nec in mulierib⁹ fortunat⁹ existet. Qui aūt nat⁹ fuerit sub fine hui⁹ signi erit carēs testiculis natural'r ⁊ sine vel hermofrodit⁹. Qui nat⁹ fuerit sub p̄ma facie gemioꝝ erit pulchri corpis ⁊ decētis ⁊ oculoꝝ ⁊ piloꝝ: hēbit signū in capite vel in oculis. Uisus ei⁹ acut⁹ minime ē iracūdus eritq̄ȝ laborator ⁊ cū mulierib⁹ minime fortunat⁹ existet. Et q̄ nat⁹ fuerit sub scōa facie erit breuis stature ⁊ niger ⁊ sup eius cubitū signū nigredinis: eiusq̄ȝ v̄ba pulchra ⁊ dulcia. Natus sub tertia facie nimiū hēbit oculos paruos: eritq̄ȝ vir suspicator ⁊ leuis: ⁊ loquet̄ v̄ba irratōabilia: eritq̄ȝ mēdax. Qui natus fuerit sub p̄ma facie cancri erit corpe ⁊ pilis decens: supcilia ei⁹ erūt stricta naresq̄ȝ longe ⁊ spatule late: ⁊ habebit signū in cubito dextro: aut eius brachio: ⁊ aīa eius bona: amici eius plures: eritq̄ȝ sciens ⁊ ingeniosus. Qui natus fuerit sub scōa facie: erit color eius rubeus breuisq̄ȝ stature: carēs barba: ⁊ habebit signū in oculis. Qui sub tertia facie nat⁹ fuerit erit crassus breuisq̄ȝ stature: ⁊ habebit multitudinem piloꝝ in supcilijs. Qui nat⁹ fuerit sub prima facie leonis erit pulcher corpore: ⁊ facie: ⁊ color vultus eius erit rubeus albo cōmixtus: oculi eius cōmixti: pectus rectum: ⁊ crura sua patiētur morbū in parte superiori: ⁊ erit cognitus inter gentes: ⁊ simplex immixtusq̄ȝ cōsortio regum. Qui natus fuerit sub secunda facie erit pulcher: pectus eius erit latum: testiculi ⁊ crura gracilia: eritq̄ȝ honoratus inter familiam ei⁹ ac alti cordis. Natus autem sub tertia facie erit aliquantulum breuis sta-

ture eritq3 color ei⁹ alb⁹ roseo pmixtus: eius vox vehemens amās mulie-res: ꝛ habebit plenitudiné amicoꝝ ꝛ morbos plures sustinebit. Qui nat⁹ fue rit sub pma facie virginis erit decentis staturę: erit corpus ei⁹ erectū ꝛ pul-chrū: ꝛ erit sciēs ꝛ act⁹: eius capilli cripsi: ꝛ erit diligēs iusticiaz: eius vox vehe mens: sterilis existet: aīa eius bona: facies pulchra: eritq3 scriba ꝛ bene doc-tus. Qui aūt natus fuerit sub secūda facie erit pulchre apparétie: ocl'i ei⁹ par ui: nasus eius pulcher: eritq3 disciplinabilis ꝛ simplex preuoluntarius corde diliget laudari. Nat⁹ sub tertia facie erit pulcher aspectu pceptibilis discipli-ne: veri sensus ac simplex ꝛ sapiens. Qui nat⁹ fuerit sub pma facie Libre: erit pulcher facie: ꝛ in ei⁹ capite vl'nera ierūt: eriq3 laborator ꝛ simplex ac discipli nabilis. Nat⁹ sub secūda facie erit pulchri vultus ꝛ inerit ei ipedimētū in ocu lis: estq3 corde preuolūtarius. Natus sub tertia facie erit pulcher ꝛ erit cogni tus ꝛ honorat⁹ inter gentes ipsi⁹. Et qui fuerit natus sub fine signi huius erit nulli⁹ sexus aut vtriusq3. Qui fuerit nat⁹ sub pma facie scorpionis parū pul cher existet: ꝛ habebit signū in capite: ꝛ pect⁹ eius erit latū. Et habebit signū in pede sinistro vel in manu dextra estq3 hō castigationis bonaq3 discretione plen⁹ ac in loquela festinus. Natus sub secūda facie caput ei⁹ erit magnum: existetq3 modice pulchre figure. ꝛ habebit signum in genu ꝛ dorso: ꝛ erit hō discipline verba sua multiplicās. Qui natus fuerit sub tertia facie erit breuis stature oculi eius cōtorti appetēs comedere amās mulieres. Qui aūt natus fuerit sub fine huius signi aut erit nullius aut vtriusq3 sexus. Qui natus fue-rit sub pma facie sagittarij erit pulchre speciei: decor⁹ aspectu recte stature: diligēs bonū: regib⁹ ac magnatibus se cōmiscēs. Nat⁹ sub secūda facie corp⁹ habebit cōdecēs facies tn̄ eius crocea supcilia cōpressa ꝛ hēbit signum in pe ctore. Nat⁹ sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vt murilegi: pect⁹ latū: ꝛ habebit signū in sinistro crure. Qui sub pma facie capricorni na-t⁹ fuerit erit corpus suū cōdecēs: pectus latū: ꝛ hēbit signū nigrum in cubito erit astutus disciplinabilis simplex ꝛ puoluntari⁹. Natus sub secūda erit pul cher: hēbit nares longas: oculi ei⁹ pulchri: voluntas ei⁹ mala ꝛ iracūdus: est hō sciētie. Natus sub tertia facie erit pulcher corpore: ei⁹ tn̄ facies citrina: ꝛ in eius brachio sinistro erit nota vel in ipsius genu: festin⁹ in iraz: despiciens malū vel pugnās pro malo: diligēs mulieres: hō discipline diligēsq3 sodales Qui aūt natus fuerit in fine huius signi erit filius adulterin⁹ ꝛ oīno huic iest signo minime in mulierū natiuitatib⁹ valere. Qui aūt natus fuerit sub pma facie aquarij erit corpore ꝛ facie formosus: ꝛ hēbit in pectore aut pede sini-stro signū: eritq3 hō disciplinabilis ꝛ sodales diligēs. Natus sub secūda facie erit longus: facies eius erit rubea: ꝛ signum hēbit in dorso ꝛ sub eius cubito eritq3 oībus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpore pulcher: statura breuis: facie roseus: ꝛ hēbit signum sub cubitis: ꝛ erit mulieꝝ amator. Et qui sub fine huius signi natus fuerit diuersificatus erit in eius figura atq3 in oībus suis operibus. Qui autem sub pma facie pisciū originé traxerit: cor-pus eius erit album: ꝛ facies similiter: pectus eius latū: barba pulchra: frōs preclara: oculi eius magis nigri q3 albi. Et forte aliquod membrum sibi defi ciet: diliget dormire: eritq3 gulosus ꝛ ebriosus: ꝛ habebit signum sub cubito

vel in pede. Natus vero sub secunda facie erit brevis stature. decorus aspectu: barba nigra: pilosus: et erit ambulans in duritia cum filijs hominum. Natus sub tertia facie piscium erit aspectu preclarus: oculi eius pulchri erit qz morbosus.

T si quidem planete. Prius auctor ostendit qualiter signa respiciunt membra humani corporis. In ista parte ostendit nobis qualiter planete respiciunt membra corporis humani in ipsis signis. Et potest hec pars dividi in .12. partes secundum .12. signa. ubi partes incipiunt patet. Prima pars dividi potest in duas: quoniam primo proponit. Secundo prosequitur ibi: in ariete. Dicit primo quod si aliquis planeta significaverit aliquam infirmitatem sive debilitatem in corpore humano habebit in quolibet signo membrum proprium in quo erit illa infirmitas. Et quia ita est convenit tractare de doloribus planetarum in signis. Et incipit ab ariete procedendo secundum successionem signorum et planetarum. Quod dicit auctor planum est in littera. Ad evidentiam unius partis pono unum exemplum. Pono quod in aliqua nativitate saturnus significaverit nato debilitatem alicuius membri et sit saturnus in ariete. Dico quod illa debilitas vel infirmitas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa infirmitas in ventre et sic intelligas de ceteris signis. Pono etiam quod mars in nativitate intelligas de revolutione annorum nativitatis significaverit vulnerationem et sit mars in ariete erit vulnus in capite. Si in tauro erit vulnus in collo: et sic de ceteris signis et planetis intelligas. Ptolemeus vult quod membra in quibus cadunt morbi etc. impedimenta accipiuntur a figura celi in hora nativitatis vel revolutionis. Dicit enim in .74. propositione centiloquij cum fuerit mars in ascendente alicuius nativitatis erit cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim Haly quod caput est ascendentis et secundum hoc collum est secunde domus, brachia tertie domus et sic secundum ordinem domorum secundum quod dictum fuit de signis. De hac materia diffusius loquitur domino concedente in capitulo sexte domus.

Unt quoque in uno quoque signo. In ista parte auctor determinat de quibusdam specialibus proprietatibus planetarum que sunt in diversis gradibus circuli signorum et sunt sex. Sunt enim ibi quidam gradus masculini et quidam feminini. Et sunt ibi quidam gradus lucidi et quidam tenebrosi. Etiam sunt ibi quidam gradus qui dicuntur putei. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur azemena. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur augmentantes fortunam. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur consortes. Et secundum hoc ista pars potest dividi in sex partes: quoniam in prima parte enumerat gradus masculinos et femininos. In secunda parte enumerat gradus lucidos et tenebrosos et fumosos. In tertia parte enumerat gradus qui dicuntur putei. In quarta parte enumerat gradus qui dicuntur azemana. In quinta parte enumerat gradus qui dicuntur augmentantes fortunam et gradus sublimitatis. In sexta parte enumerat gradus qui dicuntur consortes. ¶ Prima pars incipit in principio. Secunda incipit ibi: et in unoquoque horum signorum. Tertia incipit ibi: et in signis sunt gradus. Quarta ibi: et sunt in si

ignis quidam gradus. Quinta ibi. ₇ in circulo. Sexta ibi: ₇ oēs duo gradus. Prima pars potest diuidi in duas partes: quoniā in prima parte incipit enumerare gradus mascsulinos ₇ femininos litteraliter. In secūda parte ponit tabulā de eis. Qd̄ dicit patet in littera. Postea dicit ꝙ sunt qdā grad⁹ in circulo qui dicunt̃ lucidi ₇ qdam tenebrosi: ₇ qdā fumosi ₇ quidam qui vocant̃ vacui. Et icipit primo eos enumerare. Et deide ponit de eis tabulā ₇ patet. postea dicit ꝙ sunt in circulo qdam gradus qui dicuntur putei. ₇ enumerat illos omnes in littera. ₇ qdam libri habent tabulam de eis factam. Deinde dicit ꝙ in signis sunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit ꝙ azemena est quedam debilitatio corporalis vt est cecitas vel surditas vel aliqd taliuꝫ vel amissio mēbri. Juxta quod notanduꝫ ꝙ dicit Haly Abenragel in p̄mo capitulo domus sexte libri sui de natiuitatib⁹. Quando pars azemena fuerit in ptitione ascendentis ₇ luna iuncta cum ea vel dominus ascēdentis significat ꝙ azemena erit in illo membro nati quod cadit in partitione illius signi. ¶ Notandum est etiam ꝙ si sol in natiuitate alicuius fuerit in gradu azemena erit debilitatio in oculo dextro si luna erit in sinistro. Postea dicit ꝙ sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur augmentantes fortunam ₇ enumerat eos in littera. Juxta quam partem notandum est quod Haly dicit in commēto. 229. propositionis prime partis quadripartiti scire te conuenit ꝙ gradus augmentantes fortunam sunt gradus exaltationis solis ₇ planetarum fortunarum. sicut. 19. arietis. 3. tauri. 15. cancri. 27. piscium. Similiter sunt illi in quib⁹ adiunguntur termini fortunarum: sicut. 13. sagittarij ₇: 13. piscium. ₇ sunt etiaꝫ gradus terminorum fortunarum. Et gradus in quibus sunt stelle fixe de natura fortunarum. Et econtrario in quibus sunt stelle de natura infortunaruꝫ Et postea dicit ꝙ omnes duo gradus qui sunt eiusdem longitudinis a capitibus signorum mobilium sunt eiusdem fortitudinis. Et dicuntur consortes sicut. 20. gradus capricorni. ₇. 10. gradus sagittarij. Isti eni duo gradus equaliter distant a capite capricorni. ₇. 20. libre. ₇. 10. virginis equaliter distant a capite libre. Et. 20. cancri ₇. 10. geminorum equaliter distant a principio cancri. ₇. 20. gradus arietis. ₇. 10. piscium equaliter distant a principio arietis. Ptolemeus dicit. 229. propositione prime partis. Astrologi ceteri multum locuti fuerunt de gradibus ₇ diuiserunt eos in gradus lucentes lubricos ₇ fumosos. Et sunt ex eis azemana: ₇ sunt ex eis putei. Et locuti fuerunt de alijs multis sicut inuenies per multos libros astronomie. Et si hoc inuenerunt experientia bonum est ꝙ operis per hoc. Et forsitā si eis accidit ꝙ aliquis planeta vel stella fuit in gradu vel eius radius ₇ fecit fortunam ceciderunt ꝙ gradus hoc fecerit. Et siquidem ita est conuenit vt te mutes de vno gradu in alium. Et hic finem imponamus nostre rationi. Uidetur per istam litterā ꝙ Ptolemeus non multum approbat gradus augmentantes fortunam ₇c̃. Dicit enim si ita est conuenit vt te mutes de vno gradu in alium. gradus eni dicuntur lucidi vel tenebrosi propter stellas fixas ibi existentes. Et vult Haly secundum ꝙ preallegatū fuit ꝙ gradus dicuntur augmentantes fortunam in quibus sunt stelle de natura fortunarum. Constat autem ꝙ stelle fixe mutant loca sua respectu zodiaci none sphaere. Ex illa littera Ptolemei po-

test trahi q iudicia debent fieri secundum nonam sphaerā ꝛ non secundum octauā. Ex quo enim uult q istos gradus oportet mutare: cōsequens est q grad⁹ scdm quos debēt fieri iudicia non mutanť. Albumazar in introductorio suo pōit istos grad⁹. s. masculinos ꝛ femininos lucidos ꝛ tenebrosos ꝛc. Et dicit ibi si planeta in natiuitate vľ iterrogatōe masculi fuerit in gradu masculino uel in natiuitate feminine uel iterrogatiōe in gradu feminino erit cuius significatio fortior. De gradibus lucidis tenebrosis ꝛ fumosis dicit si ceciderit planeta in gradu lucido: erit ei⁹ significatio fortior in significatiōe bonorum ꝛ significat pulchritudinem. Et si ceciderit in gradu tenebroso significat duritiem ꝛ tarditatem ꝛ horribilem rem ꝛ tenebrosam ꝛ malam. Et cum ceciderit in gradu fusco: vel vmbroso vel fumoso: vel in gradu vacuo significat modicum horribile. Et si ceciderit planeta in gradu putei abibit eius pulchritudo ꝛ aspectus ꝛ debilitať in significatiōe sua. Fortune nāq cū ceciderint in eos debilitanť in significatiōe eaꝝ. Mali vō cum ceciderint in eos debilitatur significatio eoꝝ. Et fortassis significabit fortunā accidētalem ꝑpter debilitatem eorū super malum. De gradibus augmētantibus fortunā dicit antiqui putauerunt q in circulo erunt gradus augētes fortunā. Et dixerūt q planete cum nō fuerint in locis significātibus fortunā nati ꝛ fuerit luna vľ pars fortune in his gradib⁹ aut fuerint ipsi gradus ascendentes augent fortunam nati. Et si planete significauerint sibi casum. Isti gradus mouent eū in sublimationem per aliquā quātitatem quodam motu. De gradibus sublimitatis dicit. Quidam dixerūt q cum ascendens fuerit aliqs istoꝝ graduū aut fuerit sol in natiuitate diurna: aut luna in nocturna in quibusdam eorū ꝛ fuerit in loco optimo in figura. Et cum hoc significauerint planete radicis natiuitatis fortunā ꝑducet natū ad sublimitatem ꝛ sedem nobilitatis ꝛ dominabitur terris ꝛ ciuitatibus: ꝛ possidebit diuitias multas.

T quia auxiliante deo. Prius auctor determinauit de eē circuli signoꝝ essentiali. Hic determinat de esse accidētali ipsius. Et diuiditur in duas ptes: qm̄ primo cōtinuat dicta dicēdis. Secundo ꝑsequitur ibi: nam circulus signoꝝ. Et illa diuidiť in duas ptes: qm̄ primo determīat de diuisiōe accidētali circuli signoꝝ. Secundo determinat de ꝓprietatibus ꝛ significationibus consequentibus ipsam diuisionem: ꝛ incipit ibi: quarta aūt ps q̄ est ab ascendente. Et illa diuidiť in duas ptes: qm̄ primo ponit ꝓprietates ꝛ significationes quartarum. Scdo ponit significatiōes singulaꝝ domoꝝ: ꝛ illa incipit ibi: ꝛ vna queq domoꝝ. Primo dicit postq̄ cōpleuit esse essentiale circuli signoꝝ. nūc vult tractare de eē accidentali ipsius. Postea dicit q circulus figurať qualibet hora tali figura que diuidiť in q̄ttuor partes. quas diuidit circulus horizōtis ꝛ circulus meridianus. Et quelibet istarum quartaꝝ diuidiť in tres ptes equales ꝑm diuisiōem signi ascendētis in circulo directo. Et hoc mō diuidiť totus circulus in. 12. partes que vocātur turres vel domus: cuius expositio est in canonibus tabulatum. Intelligēdi sunt duo circuli magni trāseūtes p polos mūdi: quoꝝ vnus est circulus meridianus: ꝛ alter circulus transiens ꝑ punctū zodiaci q est in

contactu horizontis orietalis: ⁊ per punctum oppositum.s.qui est in contactu orizontis occidetalis intersecas circulum meridianum sup polos mudi. Isti duo circuli diuidut totu celum in quattuor partes que quandoq3 inter se sunt equales quadoq3 inequales: vt plurimum tamen sunt inequales. Si enim principium Arietis vel principium libre fuerit in ascendete. Iste quarte sunt equales. In omnibus autem alijs dispositionib⁹ sut inequales. Postea intelligatur portio circuli equinoctialis intercepta inter circulum meridianum ⁊ circulum traseutem p initium ascedentis diuidi in tres ptes equales. Similiter alia portio circuli equinoctialis que est ab ascedete vsq3 ad inferiorem ptem circuli meridiani.s.ad angulum terre intelligat diuidi in tres partes eqles. Deinde imaginent circuli magni traseuntes p diuisiones pdictas ⁊ p polos mudi. tuc portio zodiaci intercepta inter quoslibet duos circulos primos est vna dom⁹. Hec est positio Ptolemei: ⁊ ista tenet coiter. Est etia3 alia imaginatio de domibus qua tenet Abraha auenezre. Et imaginat transire circulos p diuisiones equinoctialis: ⁊ p interfectionem circuli meridiani ⁊ horizotis in pte septetrionis. Ista via comuniter no tenet: ideo no curo eam multum explanare. Inuenire autem pncipia. 12. domorum p astrolabium non est difficile: imo leue. cuius doctrinam hic interponere esset longum ⁊ supfluu cu in canonibus astrolabij fuerit posita sufficienter. Qui autem voluerit domos equare p tabulas in canonibus tabular pmi mobili: ⁊ doctrina completam inueniet. Deinde dicit auctor pncipiu huius diuisionis est ascendens cuius initium est in puncto hemisperij ex parte orietis. Deinde sequit secuda domus: deinde tertia: ⁊ sic vsq3 ad duodecima.

Quarta autem pars. Hic auctor ponit proprietates ⁊ significationes circuli signorum consequetes diuisionem eius accidentalem. Et dicit q quarta ps circuli que est ab ascendente vsq3 ad medium celi scilicet. 12. domus. 11. ⁊. 10. dicit quarta orientalis masculina adueniens. Et significat initium vite ⁊ vocatur puerilis sanguinea. Et alia quarta est a medio celi vsq3 gradum occidentis scilicet 9. 8. ⁊. 7. domus dicitur meridiana feminina recedes a nobis: ⁊ significat mediam etatem que vocatur perfectio iuuentutis: ⁊ vocatur estiualis ⁊ colerica. Tertia quarta que est a gradu occidentis vsq3 ad angulum terre scilicet. 6. 5. ⁊. 4. domus est occidentalis masculina accedens ad nos: ⁊ significat finem vite: ⁊ vocatur autumnalis melacolica: ⁊ est mediocris etatis. Quarta pars que est ab angulo terre vsq3 ad ascedes scilicet tertia secunda ⁊ pma domus est septetrionalis feminina recedens a nobis: ⁊ significat quod accidit homini post mortem ei⁹ quantum ad memoriam hominum scilicet utru dicatur de ipso bonu vel malu. Et hec pars vocat senilis flegmatica defectiua ⁊ hyemalis. Et est recte compatio qua auctor ponit hic sicut illa qua posuit in diuisione eentiali circuli. excepto qd addit hic q significat initiu ⁊ medium ⁊ fine vite: ⁊ qd accidat hoi post mortem eius. Postea dicit q tota illa medietas q est a medio celi eundo p ascedes vsq3 ad quartam domum vocatur medietas ascendens. Et alia meditas que est a quarta domo eundo p gradum occidentis vsq3 ad mediu celi vocat ascendens. Et tota medietas q

est sup terrā vocat dextra: ⁊ illa que est sub terra vocatur sinistra. Deinde dicit q̄ prima domus ⁊.4 ⁊.7.⁊.10. vocātur anguli. Et.2.5.8.⁊.11. vocātur succedentes angulis.3. autem.6.9.⁊.12. vocātur cadētes ab angulis. Deinde addit quoddā notabile: ⁊ dicit cū planeta fuerit in angulo vel in succedente dicitur ꝓficere: ⁊ si fuerit in cadentibus dicitur deficere.

Et unaqueqꝫ istarum domorū. Hic auctor ponit significatiōes ꝓprias cuiuslibet.12. domorū. Et tota ista ps pōt diuidi in quattuor: quoniā in prima parte ponit significatiōes.12. domorum quātum ad esse hoium. In secunda pte ponit significationes domorum quantum ad colores. In tertia parte ponit quasdam regulas que possunt dici amphorismi. In quarta parte docet eligere significatores. Prima incipit in principio. Secunda incipit ibi: significant: ⁊.12. domus colores. Tertia ibi: ⁊ dicitur in significatione domorum. Quarta ibi ⁊ cum volueris scire planetam dominatorem rei. Prima pars potest diuidi in duodecim partes secūdum q̄ ponit significatiōes.12. domorum: ⁊ vbi incipiūt patebit. Primo dicit q̄ vnaqueqꝫ domus significat aliqd de esse hoium. Nam prima domus que incipit ab horizonte oriētali q̄ vocatur ascendens significat corpora hoium ⁊ vitam: initia oium opeꝝ in interrogationibꝰ ⁊ locutionibꝰ ⁊ rumoribꝰ ⁊ ceteris talibꝰ. Et significat cogitationeꝫ querētis scilicet quod querēs hꝫ in animo ⁊ significat principium vite. Et dominus triplicitatis prime domus. primus significat vitam ⁊ naturā nati seu interrogantis: ⁊ eius delectationes atqꝫ volūtates quid diligat vel qd odio habeat: ⁊ qd boni vel mali accidat ei in initio vite. Et scḋs dn̄s triplicitatꝭ huius domus significat vitā ⁊ corpus ⁊ virtutē siue fortitudinē nati ⁊ medium vite. Tertius dn̄s triplicitatis significat idē q̄ socꝫ ⁊ significat p se fineꝫ vite. Ex ista lr̄a pōt colligi q̄ si p̄mus dn̄s triplicitatis huiꝰ domus fuerit fortior alijs duobꝰ erit p̄ma ps vite melior: ⁊ sic ď alijs duobꝰ itelligas. ¶ Circa istā domū q̄dam sunt notāda. Notādū est p̄mo de intētiōe q̄rētis qḋ dicit Ptolemeus in.94. ꝓpōne cētilogi. Locus fortioris significatoris in ascēdēte ē id qḋ est in aīo interrogantis. Jōqꝫ cū volueris scire intētionē q̄rentis: vide qs planetaꝝ hēat plures fortitudis in ascēdēte in illa hora qn̄ venit ad te aio interrogādi: ⁊ vide in qua domo ex.12. domibꝰ sit ille planeta. ⁊ dicas ꝑm significatōes illius domus in qua fuerit. Uerbi grā. Pono q̄ ascēdēs sit leo ⁊ sol hēat plures fortitudies in gradu ascendēte: ⁊ pono q̄ sol sit in.2. domo dico q̄ intētio sua est petere de substātia sua vel de lucro: vel de aliquo consimili. Et si sol fuisset in terra domo dixissem q̄ vellet petere aliqd de esse fratris vł fratrū ⁊ sic de alijs domib suo mō. Et si ueniens ad te tenuerit aliquā reꝫ in manu sua vel alio modo eam occultauerit: ⁊ si volueris scire substantiā ⁊ naturam illius rei aspice planetā fortiorem in ascendēte si aspexerit ascendens erit illa res de substantia signi ascendentis. Si non aspexerit ascendēs erit ď substātia signi in quo est planeta. Si fuerit signum terreū: erit de natura terre vel aliq̄ res q̄ nascit de terra. Si fuerit signū aquaticū: erit aliq̄ res de natura aq̄: vł q̄ nascit i aq̄. Si fuerit aereū: erit aliq̄ res ď nā aeris. Si fuerit signū

igneū erit aliq̄ res q̄ opat̄ p ignē. Et si volueris scire colorē rei aspice dn̄m hore ⁊ ƀm colorē illi⁹ iudica. De colorib⁹ planetaꝝ dicet̄ postea vbi loquet̄ de naturis planetaꝝ dn̄o ꝯcedēte. Et si volueris scire vtꝝ res sit noua vel antiq̄ aspice lunā: si fuerit sup terrā erit noua. si fuerit sub terra erit ātiq̄. Et si volueris scire vtꝝ sit lōga vel breuis: aspice dn̄z termini grad⁹ anguli terre q si fuerit in auge sui circuli erit res lōga. Si fuerit in opposito augis erit breuis. Si in lōgitudib⁹ medijs mediocris iter longū ⁊ breue. Hec est sn̄ia ptolemei in 90. ppōne cētilogi. Cū aspexerit significator ascēdēs ⁊c. Dicit Haly Abenragel si aliqs q̄sierit a te de vita sua vtꝝ sit lōga uel breuis: aspice dn̄m ascēdēt̄ ⁊ lunā. Si fuerit salui ab ifortunis significāt longā vitā. Et si fuerit cōbusti vl̄ ifortūati significāt puā vitā. ¶ Notādū ē circa nutritionē. s. utꝝ puer sit vital' vel nō. Dicit Haly Abēragel qn̄ dn̄i triplicitat̄ luminaris tēporis vult dicere dn̄i triplicitatis signi in quo est sol si fuerit natiuitas diurna vel signi lune in natiuitate nocturna fuerit in ascēdēte: vel in. 10. domo: vel. 11. vel. 5. est significatio bone ac leuis nutritōis. Et si fuerint in septima: significāt malā nutritionem: ⁊ anxiā atq₃ laboriosaz. Qn̄ grad⁹ ascēdens ⁊ luminare tp̄is dānati fuerint: significat ꝙ nō nutriet̄ nisi dn̄i triplicitatis fuerint salui ⁊ firmi i angul'. Qn̄ luna fuerit ifortunata in ascēdēte: nutritionē nō significat. Qn̄ luna fuerit in. 4. domo iūcta corpal'r cū ifortuna aut de q̄rta uel oppositōe aspicit infortunā significat ꝙ nō nutriet̄ ⁊ mater ei⁹ est in piculo: aut forsitā moriet̄. Dicit Abrhā Auenezre. Si dn̄s ascendētis fuerit cōbust⁹ natus nō viuet spaciū 8. dieꝝ. Portata fuit mihi natiuitas vnius pueri cuius ascēdens erat uirgo ⁊ Mercuri⁹ fuit in piscib⁹ i detrimēto suo retrograd⁹ ⁊ cōbust⁹. ⁊ ego credidi huic dicto ⁊ dixi ꝙ puer nō uiueret p octo dies ⁊ mortu⁹ fuit in sexta die. Dicit Haly Abēragel: ꝯiūctio planetaꝝ humanitatē nō significat. Uult dicere cōiūctio pluriū planetarū in ascēdēte nō siḡt nutritionē. Et ponit ibi vnuz exemplū notabile. Dicit vocauit me rex nostre ciuitatis: ⁊ vna ex mulieribus pepat filiū ⁊ fuit ascendēs libra. 8. gradus termin⁹ Mercurij: ⁊ fuerūt in eo Jupiter Uenus Mars ⁊ Mercuri⁹ ⁊ cōuenit ibi vna societas astrologorū ⁊ q̄lib₃ eoꝝ suam opinionez dixit: ⁊ ego tacui. Rex dixit mihi quid habes ꝙ nō loqueris. Cui respondi date mihi terminum trium dierū: quia si filius vester transierit tertium diem erit de ipso miraculū magnū. Et quando natus cōpletas habuit. 24. horas posuit se ad loquēdum: ⁊ locut⁹ fuit ⁊ fecit signū cū manu ⁊ rex multum expauescebat inde. Et dixit possibile eē ꝙ diceret aliquā pphetiā: vel aliquod miraculum. Et rex iuit ad natū: ⁊ nos cū eo ad audiendum quid diceret. Et infās dixit: ego sum nat⁹ infortunat⁹ ⁊ natus sum ad iudicādū amissionem regni ⁊ destructionē gentis almanam. Hinc statim cecidit nat⁹ ⁊ mort⁹ est. ¶ De his qui moriuntur anteq̄₃ recipiunt cibum dicit Ptolemeus in q̄dripartito. generaliter dico ꝙ qn̄ aliq̄d luminare fuerit i aliquo angulorum ⁊ fuerit similiter aliqua infortuna participationē habēs cum eo in longitudine que sit cū eo gradu per gradū: vel ipsum aspiciēs in figura duoꝝ alterum equalium. Nec habuerit cum eo fortuna participationem de figura. Et dispositor luminarium loci inuent⁹ fuerit in locis planetarum infortunarum natus ille non recipiet cibum ⁊ moriet̄ hora qua nascet̄

Dicit abrahã cũ fuerit cauda draconis in ascẽdẽte natiuitatis nat⁹ ille erit ce-
cus ꝛ scḋz distãtiã ei⁹ a gradu ascẽdẽtis erũt ãni. Uerbi grã: si fuerit in .10. gra
du ab ascẽdẽte cecabit̃ in .10. ãno. Electiones hui⁹ dom⁹ sunt inceptiones re
rũ. sicut icipere edificare vel aliqd cõsil'e. Dicit hyspalẽsis in electionib⁹ pme
dom⁹. Si sciueris natiuitatem alicui⁹ caueas in electione sua ne ponas signũ
in ascẽdente in quo fuit ifortuna in sua natiuitate. Si aũt ignoraueris natini-
taté elige scḋm nãm rei pro qua fit electio. verbi grã: si fit electio pro incipien
do scribere aliqué librũ fortificet̃ mercuri⁹. Si pro eundo ad belluz fortificet̃
mars. Si si pro edificãdo ponat̃ signum fixũ in ascẽdẽte. Dicit idẽ hyspalẽsis
volẽs horã sanguinis minuẽdi eligere fac vt sit luna in trino vel sextili aspe-
ctu martis. ꝛ caue ne sit coniuncta cum eo corpal'r vel in qrto vel in opposito
ei⁹. ¶ Et fac ut sit luna in signo humoris minuendi

Ecunda domus.

Hic auctor ponit significatio-
nes scḋe domus. Et dicit q̄ se
cũda dom⁹ significat substãtiã ꝛ victũ ꝛ auxiliatores ꝛ ministros
ꝛ significat finẽ iuuẽtutis. Et Anduzgã dixit vide qs ex trib⁹ dñis
triplicitatis dom⁹ substãtie sit fortior in se. i. in loco in quo est in
figura ꝛ hñt facies significatorẽ substãtie. Qui si fuerit in decima domo hẽbit
substãtiã a rege. Et si fuerit in domo fiducie. i. in vndecima erit meli⁹. Alia lit-
tera hẽt si fuerit in domo fidei erit magis. Credo qḋ pma littera sit uera. Do-
mus enim fiducie est domus substantie regis. Et pmus dñs triplicitatis dat
substãtiã in pnripio vite: qui si fuerit fortunat⁹ erit nat⁹ diues in pncipio vite.
secund⁹ dat substãtiã in medio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus diues
in medio vite: terti⁹ dat substãtiã in fine vite. qui si fuerit fortunat⁹ natus erit
diues in fine vite. Et sil'r intellige de ifortunijs eorum idest si aliqs eorum fue
rit infortunat⁹ amittet natus substãtiam in illa pte vite que ei attribuit̃. Dicit
hyspalẽsis in canonibus huius dom⁹ cõsidera vtrum dñs scḋe domus sit in
ascẽdente uel dat vim suam domino ascendentis ꝛ nõ fit in domo lapsa si sic
hẽbit lucrum sine labore. Et si econtra fuerit fit econuerso. Et si Jupiter fue-
rit in natali angularis uel sit in suo honore uel hẽat vim in ascendente uel cõ
sideret ptem fortune: uel sit dñs domus solis in natali diei: uel dñus domus
lune in natali noctis: uel fit dñs hore non deerit nato census in vita sua: quia
hic idest Jupiter est dñs substãtie. Si vero dñs ascendẽtis aspiciat dominũ
substãtie uel suam domum uel ptem fortune aspectu inimicicie destruet sub
stãtiam manu sua ppria. Si dñs ascendentis fuerit in secũda domo infortu
natus dabit pprio uelle substantiam suam. Si uero sit ibi planeta infortuna
tus qui nõ sit dñs ascendentis capiet̃ ab ipso vi siue furto. Si capricorn⁹ sit
ascendens natus erit cupidus ꝛ auarus: qꝛ dñs ascẽdentis ꝛ dominas secun
de sunt idem scilicet saturnus. Dicit Ptolemeus in canonib⁹ huius domus
res ptinentes ad lucra substãtie quomodo erũt conuenit nobis perquirere a
parte fortune solummodo quã scimus semper per id quod est inter solem ꝛ
lunã ꝛ pijcit̃ ab ascendente in nascentibus de die ꝛ in nascentibus de nocte.
Juxta quod notandum est qḋ pars fortune secundum Ptolemeum proiicit̃
hoc modo. subtrahat̃ verus loc⁹ solis a uero loco lune ꝛ quod remãserit cõ-

putatur a gradu ascendentis τ vbi numerus finitur ibi est pars fortune hoc mō iubet Ptolemeus semꝑ facere siue fuerit in die siue in nocte. De hoc plixius dicetur deo concedēte in expositione quinte differētie. ibi. n. habet locū. Postea dicit Ptolemeus iudicium huius est isti⁹ maneriei. Uolo dicere accipe planetas gubernatores signi. Dicit ibi Haly qd regula ꝑ quā scimus nati diuitias est accipe planetas gubernantes locū ptis fortune τ prepones illū qui habuerit ibi plures dignitates. Deinde dicit Ptolemeus τ qn̄ gubernatores partis fortune fortes τ potētes fuerint: erit natus magnaꝝ diuitiarum maxime si duo luminaria testificabūtur ibi testimonio cōcordato: id est aspectu trino vel sextili. Ptolemeus scias qd Saturnus significat qd diuitie nati erunt ex parte mulierū: aut ꝓ labore terre: aut ꝑ maria. Et Jupiter significat quod diuitie erunt pro senescalia vel pro donis bonorum τ religiosoruꝫ. Et Mars significat quod diuitie erunt producēdo milites: aut gubernādo homines armorum. Et Uenus significat quod diuitie erunt ꝓ donis amicorū τ mulieꝝ. Et Mercurius significat qd diuitie erunt pro scientijs τ mercimonijs. Dicit Haly abenragel debemus in hoc primit⁹ inspicere ad stellas fixas que sūt prime in scđe magnitudinis. Et si aliquā eaꝝ inuenerimus in gradu ascendētis: uel in gradu decime domus: aut in gradu septime: aut in gradu q̄rte: aut i gradu solis si natiuitas fuerit diurna: vł in gradu lune si natiuitas fuerit nocturna. Et melior hoꝝ locoꝝ oīum est gra. ascendēs. deinde gra. 10. domus: deinde gradus septime: deinde q̄rte. Et si de p̄dictis stellis fuerit in duob⁹ locis: vel in trib⁹: aut plurib⁹ si natus fuerit cum hoc de ꝓgenie regis erit rex altus. Et si de ꝓgenie regali nō fuerit: habebit potētiā τ mādatū simile potētie τ mandato regis τ ꝑueniet ad magnam nobilitatem τ altū dn̄ium τ p̄cipiet ciuitatibus vllis τ genti. Et scias qd stelle fixe. s. primi honoris eleuant hoiem ad altū gradum τ magnam dignitatē τ permutāt de infimo ad supremuꝫ. Hoc idem dicit ptolemeus in. 29. ꝓpositione centiloquij. stelle fixe dant dona modum excedētia: sed multotiens finiunt in malum. Dicit Haly in cōmento eiusdem ꝓpositionis cum he stelle sole prefuerint: id est sine testimonio fortunaꝝ planetaruꝫ erit mors illorum mors pessima. Dicit Haly Abenragel quādo pars fortune fuerit cadēs: τ in malo loco: vł fuerit sub radijs solis: aut in radijs infortune τ dominus eius in loco peregrino id est in loco in quo nullam habet dignitatem τ dominus secunde domus nō aspexerit ascēdēs: natus erit laboriosus τ pauper τ angusta τ misera uita uiuet. Nō ē bon⁹ sol neqꝫ mars neqꝫ saturn⁹ in secūda domo in aliqua natiuitate nec inde nat⁹ bonū hēbit: qm̄ sol distruet planetas: τ aufert eis lumē: τ mars est significator impedimētorum laborum τ defectus substantie. Saturnus significat pauꝑtateꝫ τ indigentiā τ peius hoc toto est si dn̄s dom⁹ substantie fuerit cōbust⁹ cū dānatiōe ptis fortūe. Dicit abrahā auenezre si uolueris scire quis nascētium fuerit pauper uel diues aspice dn̄um secūde domus q si fuerit fortunatus erit diues: si cōbustus vel retrogradus vel in casu suo erit paup: sicut dictū est in natiuitatib⁹ ita intellige de questionib⁹. De electiōib⁹ que fiunt in hac domo dicit hyspalēsis si volueris emere aliquā reꝫ causa lucrādi aspice vt sit luna in aspectu trino vel sextili soli; τ caueas ne sit sub luce

Solis: et melius est: ut dñs ascendétis det vim planete existenti in decima vel vndecima domo: ita qđ recipiens nõ sit retrogradus. Si Jupiter sit in ascé-dente quartadecima vel vndecima vel secunda domo bonũ est. Aspice etiaʒ vt sit pars fortune in bono loco: et melius est vt dominus partis eam aspi-ciat vel Luna vel Sol.

Tertia domus. Hic ponit significatiões tertie do-mus: et dicit quod tertia domus si-gnificat fratres et sorores ꝓpinquos et cognatos et dilectos: et si-gnificat fidem ac religionem mandata et legationes mutatiões: et itinera breuia. Et significat esse vite ante mortem. Et dicit An-duzgaʒ dominus triplicitatis huius tertie domus primus significat fratres maiores. Secundus mediocres. Tertius minores: et eorum status et digni-tas iudicatur secũdum status istorum dominorum. Dicit Haly Abenragel quando sol fuerit dominus tertie domus ab ascendente et combusserit do-minum secunde domus aut partem substãtie significat quod natus perdet substantiam occasione fratrum: et soluet pro eis impositiones amissiones et damna multa. Quando dominus tertie domus et pars fratrum vel Ju-piter fuerint insignis communibus vel signis multorum filiorum et fortune aspexerint eos aspectu amicicie: et cum receptione: significat quod natus il-le primogenitus est a fratribus suis: et quod habebit fratres potentes et bo-nos. Si dominus domus fratrum fuerit cõbustus aut pars fratrum fuerit combusta vel si sol fuerit in domo fratrum: aut in opposito Jouis: he sunt si-gnificationes paucorum fratrum et quod destruentur et expergentur. Quã-do dominus domus fratrum infortunatus fuerit super terram: significat quod dãnum et occasio perueniet in fratribus qui fuerint ante euʒ. Et si ha-buerit istud infortunium eo existente sub terra malum: et damnum istud per-ueniet ad fratres qui erunt post eum. Et hoc modo dices in bono et fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis et fortibus. Si dominus domus fratrum fuerit in ascendente: significat natum esse primogenitum: vel erit so-lus sine hoc quod unquã fratres habebit vel sorores: vel quando inter ascé-dens et medium celi nõ fuerit aliquis planeta significat similiter quod natus est primogenitus. Et si aliqui fratres nascẽtur post eũ perdentur. Et si forte aliquis ex eis remanserit: semper tamen erit maior et melior. Quando in ali-qua reuolutione annorum nati fuerit dominus tertie domus in decima ab ascendẽte natiuitatis aliquis fratrum eius morietur in illo anno. Similiter si dominus tertie radicis natiuitatis fuerit in decima domo reuolutiõis: hoc est ideo qꝛ decima domus ab ascendẽte est octaua a domo tertia. Si aliquis quesiuerit a te de statu fratris sui aspice signum tertium ab ascendente que est domus fratrum et dominum sue triplicitatis et dominum illius domus et que ex fortunis uel infortunis aspicit ipsum et in quo loco est: quia si inuene-ris dominum tertie domus in sexta domo uel applicanté dño sexte domus: aut dñm sexte in tertia. dicas quod frater eius est infirmus. Et si ipsum inue-neris in quinta vel .i i. dicas quod frater eius non est in loco suo: qꝛ iuit extra locũ suuʒ. Et si inueneris dominũ tertie domus infortunatũ: aut in .i 2. dicas

qd frater ei⁹ est in anxietate aut in ifirmitate. Et si inueneris dñm tertie cum Marte ambos ꝯiunctos ꝛ combustioné intrátes sub radijs solis. dicas qd nó euadet ab infirmitate. Et si ambo cóbusti fuerint iudica modis omnibus mortez. Et hoc modo inspicias si interrogatus fueris in reb⁹ ptinétibus ad alias domus vt d pr̄e vel filio vel vxore ꝛc̄. Dicit hyspalésis volés incipere ꝓximum iter fac ut planeta fortuna aspiciat domuz tertiam uel eius dñm ita qd nó sit ibi malus vel eius quart⁹ aspect⁹ uel opposit⁹. Si est luna in tertia domo bonuz est. Cancer Leo ꝛ Capricornus mali sunt ꝓ breui itinere. Luna in ascédéte uel in q̄rta domo in omni electióe malū. Cauendū est ne Luna sit in via cóbusta q̄ est a. 19. gradu libre vsq₃ ad tertiū Scorpionis. Caueudū est etiam ne sit luna ꝓpe caput uel caudá draconis infra. 12. gradus.

Varta domus. Hic ponit significationes quarte domus. Et dicit ꝙ q̄rta domus significat pr̄es ꝛ hereditates ꝛ fines reruz: ꝛ significat thesauros ꝛ omnes res occultas ꝛ abscóditas: ꝛ significat finem vite. Et dic̄ anduzgaz dñs triplicitatis quarte domus p̄mus significat patres. secunduꝫ significat ciuitates ꝛ terras. tertius significat finem rerum ꝛ carceres. Dicit Haly abenragel. Aspice statum patris a dominis triplicitatis quarte dom⁹. Si dominus triplicitatis quarte domus primus fuerit in domo vel in exaltatióe sua: aut in suo haiz receptus a sole vel Joue ꝛ fuerit in alto loco medij celi uel in quinta domo significat bonum statum pr̄is nobilitatez altitudiné ꝛ diuitias posse ꝛ longá vitam ꝛ bonam fortuná ꝛ hoc si signum in quo fuit hic planeta fuerit masculinū: tamen si signū ipsum fuerit femininū significat matri ea que diximus: ꝛ maxime si planeta fuerit feminin⁹. Quid sit haiz exponet̄ postea deo cócedente. Et si secūdus dñs triplicitatis q̄rte domus fuerit fortūat⁹ pr̄ hébit terras ꝛ poplabit eas ꝛ laborabit in eis ꝛ hébit ex hac ꝑte boná vtilitaté aut lucꝝ. Et si fuerint hi planete in esse diuerso seu cótrario ꝯrium iudica. Et si dñs triplicitatis q̄rte dom⁹ tertius fuerit fortis ꝛ fortunatus ut prediximus: pater erit homo qui extrahet thesauros ꝛ vineas icidet: ꝛ aptabit lapides preciosos. Et si fuerit in diuerso statu ab eo qd dixim⁹ erit incisor lapidum vel laborabit in materijs malis ꝛ fetétibus. Si sol in natiuitatibus diurnis vel saturnus in nocturnis. Et ps pr̄is filr aspexerint ascédéꝫ uel ei⁹ dñm de q̄to uel oppositióe significat ꝙ pater nati filiuz abhorrebit ꝛ odiet eū ꝛ ꝓcurabit vt interficiat̄. Et si luna ꝛ pars matris aspexerint ascēdéꝫ uel ei⁹ dominum abhorribilitas illa ꝛ maliuolétia in filiū erit a matre. Dixit hermes quarta domus est fouea planetarum quoniá est in fundo circuli celi ꝛ infirmitate: ꝛ est in trino aspectu. 12. domus. que est domus tenebrarum laborum anxietatum ꝛ carcerum: ꝛ est gaudium infortune maioris: ꝛ est in sextili aspectu sexte domus que est domus tenebrosa infirmitatis ꝛ damni ꝛ gaudium ifortune minoris. Quádo aliquis planeta fuerit in quarta domo ꝛ in suo casu est sicut homo in solitudine suffocatus donec exeat inde. Dicit Haly abenragel quádo pars fortuune fuerit ifortunata in signo masculino iudica quod pater p̄us moriet̄ quam mater. Si in signo feminino mater prius moriet̄ quā pater. Pars patris accipitur d die a sole in saturnū: ꝛ de no-

cte ecōtra 7 proiicitur ab ascendente. Pars matris accipitur in die a venere in lunam 7 de nocte econtrario 7 proiicitur ab ascendente. Si domin⁹ partis patris fuerit super terram 7 dominus partis matris sub terra iudica ꝙ mater prius morief q̄z pater. Et si cōtrarium fuerit contrarium iudica. Dicit Haly abenragel dixit albezen filius albezib. Quadm die cum esset cuz abolabē 7 fuit cum eo meracfo venit ad me qdam senex 7 dedit mihi chartam vnam in qua scripta erat vnius natiuitatis figura. 7 dixit mihi quod aspicerez in eadem figura: 7 ego quesiui ob eo cuius erat illa figura seu natiuitas. qui respōdit quod erat cuiusdam filij sui 7 dum inspicerem 7 cogitarem in ea abolabē accepit eam de manu mea 7 aliquantulū aspexit in ea 7 dixit. Primum ꝙ in hac natiuitate videmus est ꝙ natus iste ortus est de adulterio quia nō est filius illius qui dicit ꝙ filius eius est. Ego dixi vnde habes hoc 7 respondit. senex iste dicit quod hec natiuitas est filij sui 7 pater nati cuius est hec natiuitas iam sunt quattuor anni ꝙ decessit 7 obiit eodem anno quo natus ortus fuit. Et ego quesiui vnde habebat hoc. 7 ipse dixit: ego aspexi ad gradum patris 7 inueni eum in opposito matris 7 non erat inter eos plus vno gradu. Et inueni ptem pris in. 11. domo ab ascendēte que est octaua 7 quarta 7 erat inter ptem 7 saturnum vnus gradus ꝑpter qđ iudicaui ꝙ pr̄ huius nati anno quo natus fuit ortus decessit. 7 hic senex dicit qđ est filius eius vnde nat⁹ adulterinus est. 7 tunc senes dixit: ego nō sum pater huius nati sed est filius filij mei 7 filius meus. pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius sicut hic homo bonus dixit.

Quinta domus.

Hic ponit auctor significationes qnte domus. Dicit quod hec domus significat filios tam masculos q̄z femininos. Et significat dilectiones 7 legatos siue nuncios 7 dona. Et ꝙ futurum sit post mortem ex laude vel vituperatione. Et dixit anduzgaz quod dominus triplicitatis domus filiorū ꝑmus significat filios 7 vitam eoꝝ. Secūdus designat dilectieōs. Terti⁹ significat legatos siue nuncios. Dicit Ptolemeus in rōnib⁹ huius domus cōuenit ut inspiciamus ad planetas existētes in loco zenith capitum nostroꝝ 7 ad locum qui sequif illum. 7 est locus fortune 7 ad locum pticipem cum illis in figura. Dicit Haly in cōmento locus qui est zenith capitū nostrorum est. 10. domus. 7 locus qui sequif est. 11. domus q̄ est domus fortune. Et regula qua sciemus eē filiorū est accepta a planetis existētib⁹ in his locis aut existētib⁹ in locis pticipātib⁹ cū eisdem sicut est ascēdens 7. 7. domus qr vtraqꝫ eaꝝ pticipat cū 10. 7. 11. Et si nō inuenerim⁹ in his locis planetā ispiciemus si quos iuenerim⁹ in. 4. domo. vel. 5. 7 accipiemus inde significationē. Dicit Ptoleme⁹ 7 luna venerē 7 Iouē iudicabim⁹ in dando filios. Solē martē 7 saturnum in auferēdo 7 dabimuz mercuriū pticipatorē cū quocūqꝫ eorū qui secum pticipet in figura. Dicit Haly in cōmento. Si fuerit in locis ꝑdictis aliqs ex planetis fortunis significat ꝙ hēbit filios. Si aliqs ex infortunis nullum hēbit filium 7 si habuerit erunt debiles 7 pauci. Et si mercurius pticipationē habuerit cum fortunis erit fortuna: si cuz infortunis erit ifortuna. Dicit Ptoleme⁹ 7 ē ꝑpositio. 144. quartē partis res pti-

cularès filiorum poteris scire per cõsiderationem qñ bene inspexeris in quo libet eorum ad planetam dantem filios ita quod eum ponas loco ascéden tis ꝛ scies cetera pricularia filiorum generaliter sicut per natiuitatem. Dicit Haly in commẽto. Quod autem vult Ptolemeꝰ in hoc loco narrare est id qđ accidit in natiuitate mea. Inspexi ꝛ iueni Iouẽ in decima domo ꝛ in.28. gradu capricorni aspiciẽtem se cum luna ꝛ saturno ꝛ significabat hoc ꝙ haberẽ filios ꝛ quod morerent: quia saturnus erat cum Ioue in.10. domo. ꝛ quia Iupiter erat in signo feminino ꝛ luna similiter significabat quod essent plures vno ꝛ ꝙ essent plures femine. Et qꝛ Iupiter erat oriẽtalis: significabat ꝙ hẽrem masculum. ꝛ sic habui tres filios. vnum masculũ ꝛ duas feminas: ꝛ oẽs obierunt: erat aũt gradus ascendẽs natiuitatis masculi circa gradũ saturni in mea natiuitate ꝛ ꝓpter hoc mortuus est cito. Et erat gradus ascẽdens vnius femine in piscibus in sextili Iouis in mea natiuitate ꝛ in trino lune mee natiuitatis: ꝛ erat sol ylech in signo capricorni. Et erat gradus ascendẽs alteriꝰ femine in capricorno. ꝛ hoc est mirabile: ꝓpter qđ sciri põt ꝙ natiuitates semper inter se cõcordãt vna cũ illa. Dicit hyspalensis volens horã generãdi filium eligere masculum: sit Iupiter in quouis angulo vel sit soli oriẽtalis sitq̃ dñs hore masculus ꝛ melius est vt signũ ascẽdẽs sit masculinũ ꝛ ẽt eius dñs ꝛ si luna sit fortunata a Ioue erit melius. Pro femina accipe signa feminina ꝛ planetas femininos ꝛ sit Iupiter occidentalis. Dicit Haly abenragel qñ in q̃nta domo fuerit aliqua fortuna ꝛ dñs q̃nte domus liber ab infortunijs ꝛ aspexerit medium celi natus multos hẽbit filios ꝛ viuent ac ibunt ad bonũ. Et si fuerit cõtrarium: cõtrariũ significat. Aspice in oibus natiuitatibus si inuene ris luminaria infortunata non habentia ullum aspectum: fortune natus habebit paucos filios. ¶ In sciẽdo tẽpus in quo habent filij aspice ad planetã qui habuerit plures dignitates in domo filioꝝ. si eũ iueneris in pte oriẽtali hẽbit filios in iuuẽtute sua. si eũ iueneris medio celi hẽbit eos in medio etatis sue. Et si in septima hẽbit eos in ꝓncipio senectutis. Si in q̃rta hẽbit eos circa finẽ vite sue. Silr qñ annꝰ ꝓuenerit ad signũ in quo fuerit Iupiter vel venus in radice natiuitatis hẽbit filiũ in illo anno. Dicit Haly abẽragel si iterrogatꝰ fuerit ꝓ muliere si est ꝑgnãs aut nõ aspice si dñm ascẽdẽtis ꝛ lunam ambos iueneris in domo filioꝝ: aut si inueneris dñm domꝰ filioꝝ in ascendente liberũ ab ifortunis: dicas qđ mulier illa sit ꝑgnãs. ꝛ si dñs ascẽdẽtis aut dñs domus filiorũ dederit vim suam planeta existẽti in angulo. Et silr si dñs ascẽdẽtis receptus fuerit ꝛ recipiẽs ipsum receptus. dicas qđ est pregnans. Et si dominus ascendẽtis dederit vim suam planete cadenti ab angulo: significat quod non est pregans.

Exta domus.

Hic ponit significatiões. 6. domꝰ. Dicit sexta domꝰ significat ifirmitates ꝛ seruoꝝ ꝛ significat finẽ vite ꝛ q̃d futuꝝ sit añ senectutẽ. Dixit ãdu3 ga3 ꝙ ꝓmꝰ dñs triplicitat̃ huiꝰ domꝰ significat ifirmitates ꝛ ꝯualescẽtias siue deteriorationes ifirmitatũ. Scđs significat uernaculoꝝ ꝛ seruoꝝ. ¶ Nota drĩã iter vernaculũ ꝛ seruũ. vernaculꝰ eni idẽ ẽ ꝙ famulꝰ ꝛ vocat seruꝰ ꝓducticiꝰ. seruꝰ est qui est cõditiõis seruilis. Vñ dixit q̃dã versifi

cator. Est pbᵒhic verna cui nō est cara taberna. tertiᵒ dn̄s triplicitatꝫ sexte do
mus significat qd boni vel mali eueniat sibi ex seruis ⁊ eoꝝ vtilitatē atq̄ opa.
Et cū hoc est significator bestiaꝝ ⁊ pecoꝝ ⁊ oiuꝫ q̄drupediū que nō equitant
⁊ significat multitudinē vel paucitatē ⁊ fortitudinē eoꝝ ⁊ q̄ntū māebūt in ma
nu eiᵒ ⁊ qn̄ recedēt a suis māibᵒ. significat ēt carceres ⁊ retētiōes. Dicit Ptole
meᵒ in. 60. ꝑpōne cētiloquij. Albobarā sane ⁊ certe sūt hore i qbᵒ declarant
mutatiōes morboꝝ ad bonū vel ad malū uelociter ƀꝫ loca lūe in āgulis q̄dra
ti ꝯclusi a circulo directo. Alteratiōes ṽo q̄ p̄cedūt has ⁊ idicāt sūt vera loca
lūe in āgulis almutemō. Que āt p̄cedūt has sūt loca lūe i āgulis h̄ntibᵒ. 16. la
tera. Et h̄ postq̄ꝫ p̄cesserit eē egritudis ƀꝫ eq̄litatē ⁊ nō acciderit aliqd extrīse
cᵒ q̄ ꝯturbet īfirmū. cū igit̄ iuenerimᵒ h̄ fortunā tā de fixis q̄ꝫ de erraticis si
gnificabit alteratiōnē ꝓsperā. Si ṽo in fortunā alteratiōnē aduersā nisi fuerit
egritudini ipsa infortuna cōtraria ⁊ in suo haiꝫ. Luna vero in his angulis si
gnificat morbos acutos ⁊ sol ꝓlixos. Et silr̄ ois planeta ƀm ꝓprias cōsuetu
dines. ¶ Haly in cōmēto eiusdē dicit q̄ Ptolemeᵒ docuit nos cām dierū de
terminabiliū ⁊ qd sint ⁊ qn̄ determinent de bono vel de malo ⁊ alterationes
ƀm ordinē. Utilitas ṽo in hoc maior est medicis q̄ꝫ astrologis. ⁊ hoc iō quia
multi philosophi cōueniūt sup determinationes dicētes q̄ sunt alterationes
⁊ ꝑlia inter nām egri ⁊ morbi acuti in q̄rta die ⁊ septima die ⁊. 14. die ⁊. 21. ⁊
que augent̄ scd̄m hoc accepta solo auditu ⁊ doctrina sine sciētia. ⁊ non ratio
nant in hoc nisi per illud q̄ preterijt de experimentis suis. Sed Ptolemeus
dixit cām eiᵒ ⁊ patefecit vn̄ fiat. ⁊ cā ƀm Ptolemeū est q2 nā deuicta est a mor
bo in initio eiᵒ ⁊ ꝓhibet eā ne p̄cedāt eiᵒ opa scd̄ꝫ eq̄litatē nec repugnat illa
morbo in hora qua vincit̄: sed expectat vt sit luna in ꝯ̄rio loco illi in quo fuit
in p̄nᵒ morbi: q2 tūc nō erit vis h̄uoꝝ q mouent in eo sic fuit in p̄nᵒ morbi. tūc
eni icitat̄ vt repugnet illi sicut nō agit prudēs actor cū accusato īsipiēte cū vo
luerit illi repugnare nisi cū eius virtus debilitata fuerit ⁊ in illo loco in quo
careat auxiliatoribus. Et excitat illam. s. naturam in quarto signo a signo in
quo incepit egritudo ⁊ luna existente in illo q2 ab omni signo quartum cōtra
rium est nature eius: ⁊ similiter septimum: q2 hec loca. s. quartus aspectus ⁊
oppositus significant inimicicias ⁊ contrarietates. Et tempus quod est iter
initiū morbi ⁊ introitū lune in gradu quadrati in quo fuit in initio morbi per
ascēsiones signorum in circulo directo ⁊ ꝓiectiones radiorum sunt septem
dies: ⁊ eodem modo quod est inter lunam in initio morbi ⁊ ipsam in opposi
tione sunt. 14. dies: ⁊ quod est inter initium morbi ⁊ q̄rtum aspectum scd̄um
qui est contrarius initio morbi sunt viginti vnus dies. ⁊ secundum hunc mo
dum ꝓcedit modus aliorum dierum. Et erunt hec puncta anguli quadrati
quē includit linea circuli directi: ⁊ illis punctis alia puncta sunt indicatiua: ⁊
est vt perueniat luna ad punctum qui abscindit vnumquēq̄ arcum cui sub
tendit latus de lateribus q̄drati per medium. Et in his arcubus sunt latera
figure habētis octo angulos. Et omnia hec puncta cōtraria sunt punctis in
qbus icepit morbus per nām. Igit̄ obseruet astrologus qd fuerit in his pun
ctis tam de stellis fixis quā de erraticis siue fuerint fortune siue ifortune. Et
si fortune fuerit iudicet quod significāt victoriā nature super colera. infortūe

vero significant qꝺ colere saperabunt nām nisi fuerit infortuna cōtraria mor bo ⁊ fortis in suo haiz. non enim fortunabit lunam cum fuerit in suo haiz. sed remouebit morbum per hoc quod est illi contraria: ⁊ per hoc quod ifortuna est contraria morbo vt si fuerit frigida ⁊ morbus calidus: ⁊ si fuerit calida ⁊ morbus frigidus ⁊ cum his similibus in specie diuersitatum. Et dicit qꝺ eē so lis in morbis prolixis fit sicut esse lune in morbis acutis quorum maiꝰ tēpus erit orbis lune ⁊ in ꝓlixis orbis solis. Innuit etiam nobis Ptolemeus subti le qd: cum diceret omnis stella scđm quod est illi de moribus. Docuit quippe nos quod qcqd immoderatū est in nobis ⁊ fuerit in moribus quos in cōsue tudine non habemus dicit̃ pro morbo. Et dixit iustum est hoc nisi accidat ali quid extrinsecus quod disturbet ordinem determinationis. ⁊ locuti sunt de re que destruit determinationem hi qui exposuerunt librum amphorismorꝫ ypocratis: ⁊ ideo non necesse est nobis recitare in hoc libro. Tota itētio Pto lemei ⁊ Haly stat in hoc qꝺ causa quare. 7. dies. ⁊. 14. ⁊. 21. sunt dies cretici est qꝛ luna in septima die vt frequenter venit ad quartum aspectū loci in quo fu it in principio morbi: ⁊ vt frequēter luna in. 14. die venit ad locum oppositū ⁊ in. 21. die vt frequenter venit ad scđm quartum aspectum. Ideo dicit Haly cum voluerit astrologus iudicare de die cretica debet obseruare tempꝰ quo luna veniet ad quartuꝫ aspectum loci in quo fuit in ꝑncipio morbi ⁊ si tūc cō iungat̃ cum planetis beniuolis: vel aspiciat ipsos aspectu laudabili: vel si cō iungat̃ vel aspiciat stellas fixas que sunt de natura fortunarum significat ꝙ crisis erit ad bonum. Et si coniungat̃ vel aspiciat infortunas significat cōtra rium nisi infortune fuerint contrarie materie morbi: ⁊ cum hoc fuerit infortu na in suo haim: quia tunc potest significare bonum: sed hoc est per accidens. Uerbi gratia: si egritudo sit flegmatica ⁊ luna aspiciat martem significat bo num. Et quando luna peruenerit ad bonum locum cui subtendit̃ latus octo goni in equatore erit dies indicatiua. Latus octogani sunt. 45. gradus. ⁊ est medietas aspectus quarti. ⁊ licet non sit aspectus habet tamen maiorem cō uenientiam cum aspectu qꝫ alia loca: ⁊ ideo quando luna in quarto aspectu debet coniungi fortunis cum in medietate illius loci peruenerit iam natura sentit iuuamentum ⁊ incipit insurgere contra materiam morbi digerēdo ip sam: ⁊ iō tunc apparent signa digestionis in vrina. ⁊ aliquādo fit crisis in q̃r ta die. s. quādo luna inuenit ibi planetam fortunam: ⁊ tunc signa digestionis debent precedere in tempore quo luna peruenerit ad locum cui subtendit̃ la tus. 16. angulorum ⁊ hec est medietas octogoni. Sufficiant hec de causis die rum creticorum. Dicit Ptolemeus in. 70. ꝓpositiōe centiloquij cum fuerit lu na in oppositione solis mixta stellis nebulosis significat morbos inseparabi les in oculis. Et similiter si fuerit occidentalis luna ⁊ in angulo ⁊ fuerint vtri qꝫ mali occidētales ascēdētes post lunam ⁊ sol in angulo ⁊ vtriqꝫ mali ascen dētes ante solem ⁊ illi oppositi. s. vnus alteri perdet natus vtrunqꝫ oculum.

¶ Dicit Haly in cōmento eiusdem. maius impedimētum in duobus lumina ribus est cū fuerint duo mali idest saturnꝰ ⁊ mars ascēdētes an̄ solem ⁊ post lunā: ⁊ vnꝰ eorꝫ in oppositione alteriꝰ. ⁊ sol significat oculum dextrū. luna ve ro sinistrum. Et in euitabile est quin natꝰ amittet vtrūqꝫ oculum cuꝫ fuerit si

gnificator in eius natiuitate hoc mõ. Stelle vo nebulose sũt he acborafe: caput geminorꝝ: ꝛ locus in quo cadit aqua quá fundit aquarius gutte leonis ꝛ alie que nõ lucent. Dicit haly Abéragel in rõnibus huius domus primitus loqui volumus in hoc capitulo in occasionibus ꝛ accidétibus que accidunt in spiritu ꝛ sunt infirmitates spirit⁹. Postmodum loquemur in his que accidunt in corpore ꝛ sunt infirmitates corporis. Postea dicit dico ꝙ demoniaci sunt illi qui non habent in natiuitatibus suis Mercurium cum luna in aliquo aspectu: nullo eoꝝ aspiciẽte ascendens: ꝛ fortior in natiuitate sua si diurna fuerit ꝙ sit saturnus: ꝛ si nocturna Mars: ꝛ quis eoꝝ fuerit sit in angulis ꝛ hec est natiuitas demonuꝫ Quãdo sol dãnatus fuerit ab infortunis uel a domino dom⁹ infirmitatis ꝛ fuerit super terram in natiuitate diurna vel luna in tali dãnatione sub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. Et si hoc ifortuniũ solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna uel super terrã lune in natiuitate diurna istud damnum ꝛ cecatio erit in oculo sinistro. Quando sol ꝛ luna fuerint ambo in sexta domo infortunati nat⁹ sine aliqua dubitatione cecabitur. Quãdo Mercurius fuerit iunctus cum saturno uel in ei⁹ aspectu quarto vel opposito: aut fuerit cadens ab angulo in loco vili ꝛ infortunato: aut combustus fuerit vel retrogradus: aut pegrinus in signo muto nat⁹ ex quacunqꝫ harum significationum erit lingua dãnatus vel mutus. Quãdo Mercurius fuerit dñs sexte domus: vel in oppositione saturni nat⁹ surdus erit. Maior ꝛ fortior significatio mutitatis est qñ dñs ascẽdentis ꝛ dñs exaltatiõis sue: ꝛ dñs triplicitatis eius: ꝛ Mercuri⁹ ꝛ luna sint omnes in signis mutis. Quando sol fuerit infortunatus vel dãnatus sub terra significat dãnationem stomachi. Et qñ luna fuerit dãnata sub terra: significat damnationẽ pulmonis. Et si Mars fuerit hoc modo: significat dãnationem epatis. Et si Saturnus hoc modo fuerit: significat dãnationem splenis. Et si Mercurius hoc modo fuerit: fellis damnationem significat. Dicit Ptoleme⁹ in .89. propositione centiloquij detestabili⁹ in significatione egrotãtis est vt sit significator interrogationis ingrediẽs sub radijs vel sit pars fortune infortunata. Dicit haly Abéragel in questionibus huius domus si queretur a te pro aliquo infirmo utrum sanabitur aut non: aspice lunam ꝛ solem ꝛ almutem ascendẽtis: ꝛ si fuerint liberi ab infortunis ꝛ non habuerint aspectũ cum domino domus mortis. dic ꝙ euadet ab illa infirmitate. Et si duo eorum fuerint sicut diximus similiter euadet. Et si luna ꝛ almutẽ ascendentis: ꝛ maxime si ipsa fuerit domina temporis .i. si q̃stio fuerit nocturna habebũt aspectũ cum domino domus mortis nõ poterit liberari a morte. Et qualibet uice qua aliquis significatorũ applicuerit infortune fortificabitur infirmitas quousqꝫ seperetur ab eo. Tempus mortis erit quãdo almutem ascendentis: aut luna se coniunxerint cum domino domus mortis: aut cum infortuna que ipsam infortunauit: aut ꝙ applicet ad quartum uel opposiutm aspectum eius.

SEptima domus.

Hic ponit significatiões septime domus. Et dicit ꝙ septima domus significat mulieres ꝛ nuptias ꝛ cõditiones ꝛ oppositiões. Anduzgam

dixit q̄ p̄mus dn̄s triplicitatis septime domus significat mulieres. secūdus significat cōtētiones. terti⁹ pticipationes ꝛ cōmixtiones. Dicit Ptolemeus in rōnib⁹ huius domus cōuenit vt aspiciam⁹ in cōiugio virorū statū lune hora natiuitatis viri ita q̄ p̄mo aspiciam⁹ ad lunā si fuerit in duab⁹ q̄rtis oriētalibus erit cōiugiū viri in sua pueritia aut copulabit̄ cū puella postq̄ȝ dies intrauerit. Et si fuerit in duabus q̄rtis occidētalib⁹ cōiugiū erit tardū aut copulabit̄ cū vetula. Et si luna fuerit sub radijs ꝛ pticipata fuerit cū saturno nūq̄ȝ copulabit̄. Et si applicuerit saturno copulabit̄ cū muliere laboriosa ꝛ praua. Et si applicuerit Joui erit mulier abstinentie bone ꝛ boni ornamēti. Et applicuerit marti. erit audax ꝛ superba. Et si applicuerit veneri erit pulchra leta ꝛ bone receptionis. Et si applicuerit mercurio: erit bona itelligens ꝛ bonorum verborū. Et conuenit vt aspiciam⁹ cōingiū mulierum a statu solis hora sue natiuitatis ita q̄ si fuerit sol in duab⁹ q̄rtis oriētalib⁹ cōiugiū mulieris hn̄tis talē natiuitatē: erit in sua pueritia vel copulabit̄ puero postq̄ȝ in dies processerit. Et si fuerit in duab⁹ q̄rtis occidētalibus; copulabit̄ tarde aut vetulo postq̄ȝ in dies processerit. Et si sol fuerit pticipatus cum saturno erit maritus bone legis amator laboris. Et si habuerit pticipationē cū Joue erit abstinētie bone nobilis cordis. Si cū marte erit fortis cordis sine vllo amore. Si cū venere erit limpidus. Si cum mercurio erit ꝓfectuosus in suis factis ꝛ factor multarū rerū. Dicit Haly Abenragel in q̄ōninus huius domus. Si qs a te quesierit pro coniugio si erit vel nō aspice ascendēs ꝛ ei⁹ dominū ꝛ lunam ꝛ planetā a quo separat̄ ꝛ da hos pro significatorib⁹ q̄rētis ꝛ septimā domū ꝛ eius dn̄um ꝛ planetā cui applicuerit luna pro significatorib⁹ illius pro quo querit̄. ꝛ si querēs fuerit masculus cōiūge solem cū significatorib⁹ suis ꝛ fac eum pticipem in significatione. ꝛ si querēs fuerit mulier da sibi venereȝ ꝛ fac eā pticipē in significatiōe. postmodū aspiciaȝ cuiusmodi applicationem hēat dn̄s ascendētis vel luna cum dn̄o septime domus ꝛ cuiusmodi applicationē hēat planeta a quo separat̄ luna cum planeta cui applicat. vel venus cum sole. Unde si dominus ascēdētis vel luna applicuerit domino septime domus vel planeta a quo separat̄ luna planete cui applicat. vel fuerit dominus ascēdētis vel luna in septima domo significat ob querēs hēbit rē quesitā tn̄ cū petitionib⁹ ꝛ ꝓcibus multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto vel oppositione significat q̄ res ista erit tn̄ cū tarditate ꝛ labore ꝛ pena. Sȝ si dn̄s septie dom⁹ applicuerit dn̄o ascēdētiȝ vel plāeta cui applicat luna plāete a quo ipsa separat̄ vel fuerit dn̄s septime in ascendēte res illa leuiter fiet ꝛ cum magna valuntate mulieris ꝛ sue ptis: maxime si applicatio illa fuerit de tertio sextili. Et si nō iueneris aliquā applicationē inter significatores significat q̄ res non erit. Si aliqs querat a te si nocte illa cōplebit voluntatē suā cum muliere vel nō aspice si inueneris in q̄ōne venerē aspiciētem ascendens. dic q̄ questio sua cōplebit̄ illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cum muliere illa nocte preterita vel nō iudica hoc eodē mō nec plus nec minus. Si querat̄ a te pro aliqua muliere si est virgo vel nō aspice ascēdens ꝛ dn̄m ei⁹ ꝛ lunā ꝛ si eos inueneritis in signis fixis. dic q̄ est v̄go salua ab omni labe limpida. Et si fuerit in signis cōmunib⁹ vel mobilibus. dic q̄ est mulier ꝛ hēt vel habuit maritū. Et

si questio fuerit pro puella que dicit se virginē. dic q̄ est corrupta. ꝛ q̄ habuit aliq̄s rem cū ea. Si querat̄ a te pro aliqua muliere quot maritos hēbit aspice a domino decime vsq̄ ad gradū martis ꝛ quot plāetas inueneris īter eos tot maritos hēbit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marte vsq̄ ad Jouē hoc eodē mō ꝛ iudica scd̄m id ꝛ certificabis cū deo.

Octaua domus.

Hic ponit significatiōes octaue domus. Et dicit q̄ octaua dom⁹ est domus mortis ꝛ timoris ꝛ significat hereditates mortuoꝝ quas heredes debēt possidere post mortē. ꝛ significat finē annorum vite post senectutē. Dicit Anduzgam p̄mus dn̄s triplicitatis hui⁹ domus significat timorē. Secundus significat p̄cepta ꝛ res antiq̄s. Terti⁹ significat hereditates mortuorū. Dicit ·Ptoleme⁹ conuenit vt inspicias ad statū gradus īterficiētis quis planetarū sit ibi vel aspiciat ipsum: ꝛ secūdum naturam illius erit iudiciū de morte: ita q̄ si saturnus fuerit dominus mortis accidet p̄pter infirmitates longas: p̄pter ptisim scilicet ꝛ reumata ꝛ p̄pter defectum nature ꝛc̄. talia. Et si Jupiter fuerit dominus mortis erit mors p̄pter apostemata gule ꝛ pulmonis ꝛc̄. huiusmodi. Et si fuerit mars erit mors propter febres cōtinuas ꝛ acutas. Et si fuerit venus accidet mors p̄pter infirmitatem stomachi ꝛ epatis ꝛ cordis ꝛ per fluxum sanguinis ꝛ apostemata euntia per corpus ꝛ fistulas. ꝛ si fuerit mercurius erit mors p̄pter epilentiā ꝛ propter stultitiam ꝛ amissionem sensus. ¶ Haly dicit in commēto. 18. p̄positionis quarte partis. ·Ptolemeus diuisit nobis mortē in duas maneries: vna est p̄ueniens ex infirmitatibus. Alia est p̄ueniens a re in qua non habet phisicus quid videre: sicut qui morit̄ gladio: lancea: casu: igne ꝛ morsu bestie ꝛ fere vel aque submersione ꝛ alijs multis occasionibus. Et quando planete gubernatores salui fuerint ab infortunis ꝛ in suis met dignitatibus ꝛ potentes ꝛ quādo super eos nullus planeta contrarius eleuatur tunc accidet mors p̄pter infirmitates. Alia autem mors accidit quando planete fuerint īfortunati vel debiles vel in dignitatibus alienis eis contrarijs aut planete contrarij eleuati fuerint super eos. ¶ Narrare autē omnes maneries quibus contingit mors esset hic nimis longū ꝛ qui voluerit hoc inueniet in quarta parte quadripartiti ·Ptolemei. Dicit ·Ptolemeus in. 74. propositione centiloquij. Cū fuerit mars corporaliter iunctus capiti algol ꝛ nō aspexerit luna ascendentem nec fuerit fortuna in. 8. domo ꝛ dominus anauba luminarium opposit⁹ fuerit marti vel in eius aspectu quarto nati caput truncabit̄. Quod si luminare fuerit in medio celi suspendet̄. Et si fuerint mali aspiciētes a geminis ꝛ pisce abscindent̄ ei manus ꝛ pedes. Dicit Haly in commento quando fortuna fuerit in domo octaua prohibet malam mortem. Audiui siquidem a quodam qui erat cum filio Haly valde animoso in mari qui cum vellet ingredi mare nimis tumultuosum ventis vndas agitantibus ipsum increpasset dixit. non timeo mihi mortem in mari. Jupiter enim fuit in natiuitate mea in domo mortis ꝛ oriētalis qui prohibet mihi malā mortem. ꝛ vidi inq̄t in lecto illum mori. Accidit etiā mihi vt q̄dam seruientes ostēderet mihi natiuitatem filij domini sui ꝛ inueni solem in medio celi: ꝛ ipse erat dn̄s anauba ꝛ ylech ꝛ martē

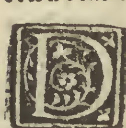
in quarto aspectu eius ⁊ saturnũ in angulo terre eius ascendens piscis. vnde exterritus distuli dare iudiciũ dicens. oportet vt anteq̃ʒ iudicem cõpleantur dies nutritionis. Cum autem de puero valde solicitarem circa inuestigationem motuũ vel morũʒ suorum nihil intellexi vnde sibi timereʒ truncationeʒ manuũ ⁊ pedem ⁊ infurcationẽ cũ esset mansuetꝰ ⁊ verecũdus. Cũq̃ʒ peruenisset ad. 30. annos ingressi sunt q̃dam domum eiꝰ fugiẽtes eo ꝙ accusati erant de dolo sup eum qui preerat urbi ⁊ deprehensi fuerãt in domo illa ⁊ ipse cuʒ eis amisit manꝰ ⁊ pedes ⁊ infurcatꝰ est. ⁊ ego vidi eum absq̃ʒ manibꝰ ⁊ pedibus infurcatũ Dicit Ptolemeꝰ in. 59. ꝓpositione centiloquij cũ interrogatꝰ fueris de absente nõ iudices de eo mortẽ donec remoueas ebrietateʒ ab eo. nec vulneratũ donec tollas sanguis minutionẽ. nec substãtiã acq̃sitã donec pecuniã sibi cõmissam remoueas. est enim in his hoibus idẽ iudicium. Dicit haly in cõmẽto ibidem. qui tractat de indicijs iudicat per formas que sunt ꝓpe veritatem. iõ nõ inueniť in fortitudine iudicioꝝ ꝑtitio inter sopitũ ⁊ mortum: ⁊ inter vulneratũ ⁊ minutũ. nec inter illũ cui cõmissa est pecunia: ⁊ illuʒ qui acquisiuit illam. Audiui siq̃dem a patre meo cui deus parcat ꝙ cum ipse fuisset cũ his qui se absconderunt a facie imꝑatoris. cũ abraham filio almothedi ꝙ quotidie visitabat eum occulte albasten filius abrahe astrologus: q̃ ꝑcepit vt afferret conchã eneã magnã aqua plenã in qua ponẽs scabellũ cõsuluit ei vt desuper sederet in maiori ꝑte diei. ⁊ hoc ideo ꝑcepit vt faceret errare astrologos imperatores in esse absconditoꝝ: ⁊ cuʒ imꝑator quereret ab astrologis suis ubi ille eẽt: dixerunt ꝙ esset in medio maris. Dicit haly abẽragel quando mars fuerit in octaua domo damnificans dñm octaue domus mors nati erit ex ferro. Et si saturnus fuerit in octaua domo dãnificãs dñm octaue domus mors nati erit ꝓpter carcerẽ ⁊ penas. Quãdo luna fuerit in octaua domo cuʒ cauda draconis significatꝰ ꝙ mors nati est ꝓpter secessum vel medicinã laxatiuã. Quãdo mercurius fuerit in octaua domo cũ cauda significat ꝙ mors nati erit ꝓpter mala opera aut ꝓpter toxicum aut facta nigromantie. Qñ gradus occidẽtis ⁊ eius dñs ambo dãnati fuerit nato significant malam mortem. Qñ sol fuerit dãnatus in natiuitate diurna vel luna in nocturna significãt illud idẽ. Qñ significatores dãnati fuerint sup terram manifestã mortẽ significant ⁊ patentem. Et qñ dãnati fuerint sub terra mors erit abscõdita ⁊ occulta. Quãdo aliqua infortunaruʒ fuerit in octaua domo vel iuncta domino octaue domus significat fortem ⁊ malam mortẽ. Et si aliqua fortunaꝝ fuerit in octaua domo vel iuncta domino octaue domꝰ significat bonam ⁊ pulchram mortẽ. Et si iupiter vel venus fuerit in hac domo fortis ⁊ liber a radijs infortunarum natus erit fortunatus ⁊ laudatus ⁊ viuet annis. 73. ⁊ forte plus.

Ona domus.

Hic ponit significatiões none domꝰ. Dicit ꝙ nona domus significat peregrinationes ⁊ longa itinera ⁊ significat epl'as ⁊ legatos ⁊ rumores atq̃ʒ somnia. Dicit Anduʒgaʒ ꝙ ꝑmus dominus triplicitatis huiꝰ domus significat peregrinationes ⁊ oẽ q̃d ei accidit in peregrinatiõibꝰ: secũdus significat fidẽ ac religionẽ. tertiꝰ significat sapientiã ⁊

somnia. Dicit Haly Aberagel in rōnibus huius domus aspice in itinerib⁹ nati p̄mitus a dn̄o triplicitatis domus itineris: qm̄ qn̄ dn̄s triplicitatis domus itineris p̄mus fuerit in bono statu ⁊ fortis fortunatus ⁊ receptus significat q̄ natus ibi per itinera ⁊ mouebit se de uno loco ad aliuz ⁊ erit fortunatus in itinerib⁹ suis. Et si fuerit in diuerso statu ab eo qd̄ dixim⁹ habebit impedimēta ⁊ grauamina in itineribus ⁊ motib⁹ suis ⁊ erit uilipēsus in eis ⁊ extrahetur ⁊ expellet̄ de terra ⁊ loco suo nec i suis itinerib⁹ aliquā utilitatē uel lucrum habebit. Et si dominus triplicitatis domus itineris. secūdus fuerit in bono statu fortūatus ⁊ receptus natus erit bone legis religiosus ⁊ custos legis: Et si fuerit in diuerso statu erit male legis nominabit̄ malus: ⁊ de malis operibus ⁊ incredulus. Et si dn̄s triplicitatis tertius fuerit in bono statu natus erit veridicoꝝ somnioꝝ: ⁊ quicquid videbit in somnijs veridicum erit: nec mentiet̄. Dicit idem haly scias q̄ Mercurius hʒ posse ac significationeʒ propriā in causa legis ⁊ legalitatis sepatim ab alijs planetis. Et scias q̄ qn̄ fuerit in domo saturni vl̄ in aspectu eius natus erit ꝓfundarum cogitationū firmus in credulitate: laudat res alterius mūdi magis q̄ʒ istius: ⁊ credit eas ac multū cogitat in illis ⁊ amat eas: ⁊ tenet q̄ res illius mundi sint meliores q̄ʒ istius. abhorret ludos ioculationes ⁊ solatia: humilis ⁊ patiēs laboris ac indigētie maxime si fortune cadētes fuerint non aspicientes ascendens. Et si Mercurius fuerit in domo Iouis: vel in eius aspectu natus erit boni nois bone legis ⁊ legalitatꝫ ⁊ legis i q̄ fuerit obseruator. Et si fuerit in domo martis: vel in eius aspectu: ⁊ fuerit idem aspectus de quarto vel oppositōe nat⁹ erit homicida irascibilis malefactor male legis ⁊ vilipēdet legē suam.

Decima domus.

Hic ponit significationes decime domus. Dicit q̄ decima domus est domus regni ⁊ sublimatiōis ⁊ exaltationis memorie ⁊ vocis in imperādo ⁊ magisterioꝝ atq̄ matrū. Et significat dimidiū annorum vite. Dicit anduzgaz dn̄s triplicitatis decime. Primus significat opus nati ⁊ exaltatiōeʒ suam ⁊ sedis sublimatiōeʒ. scd̄s significat vocem imperij ⁊ audaciā in imperādo. tertius significat stabilitatem atq̄ durabilitatem eius. i. q̄ʒtum durabit in dn̄atione sua. Dicit Ptolemeus in. 15. propositione centiloquij. Ascendētia inimicoꝝ regni ab eiusdem ascendente cadentia sunt ⁊ ascendentia dominantiū in illo angulo eius. Ascendentia vero ministrantium succedentia angulus. Ciuitatum autem ascendentia in earuʒ edificationibus iudicant omnia que in eis occident. Que vero ascendentia sunt in regum ordinationibus quarūdam ciuitatum pronūciant omnia que sub eorum regno fient: ⁊ ascendens apparitionis alicuius secte in illis scilicet ciuitatibus demonstrat quicquid sub illa secta futurum est in ipsis ciuitatibus. Dicit ibi haly in cōmento q̄ signa cadētia sunt quoꝝ nullus est angulus vel post angulum: ⁊ sunt quattuor: scilicet duodecimū tertium sextū ⁊ nonum ab ascendente. Et dicit q̄ notum est omni astrologo q̄ cum fuerit ascēdens natiuitatis: aut aliquis angulus eius ascendens aut aliquis anguloruʒ inceptionis regni fueritq̄ natiuitatis alicuius cui regnum congruat perficietur ei regnum in illo regno: eritq̄ ei in illo honor ⁊ nō in alio. Quippe re-

ges antiqui omnium nascentium in regnis suis natiuitates obseruabant: et cuiuscūq3 ascendens deprehēdebant domū inimicorū regni uel sextum uel tertium vel nonum interficiebant ipsum puerū q2 regnū ipsius esset contra regnū eoꝝ. Et paucis interpositis dicit ꝙ ascendens alicuius ciuitatis est signum cuius ascensione incipit quis collocare primū lapidem in illa; Ascendens secte est ascendens signū in tpe quo illa secta incipit preualere sup aliā sectam et susceperūt eam imorantes: et illud significat quātum durabit: et qc gd accidet in illa q̄zdiu durauerit. Dicit Haly abenragel qū signū medij celi fuerit ex signis igneis maxime si fuerit leo vl' aries: et sol in eo: et ps regis fuerit tibi in aspectu fortunaꝝ natus sine vlla dubitatione rex erit.

Undecima domus.

Hic ponit significatiōes vndeime domus. Dicit ꝙ vndecima domus est domus fortune et fiducie: atq3 laudis: et amicoꝝ et ministroꝝ et auxiliatoꝝ: et significat postremam medietatē medie vite. Dixit Anduzgaz ꝙ dominus triplicitatis domus fiducie primus significat fiduciam. Secūdus significat amicos. Tertius significat vtilitates seu profectus eorum. Dicit Ptolemeus in .39. ppōne centiloquij: esse malū vndecime domus et eius domini in intronisatione regū significat quid accidet in consiliatorib9 suis et eius substantia de malo: et eodē modo erit malum esse secunde significans: ꝙ modicū adipiscetur populus cū illo rege. Dicit haly in cōmento. Astrologi cōuenerunt super hoc ꝙ domus decima in omni ordinatione regum est locus eius: et vndecima auxiliatoru3 eius et ei9 substātie et ascendēs est populi: et secunda substantie populi: et ideo impedit vndecima cōsiliatores: et secūda substantiam populi. Dicit haly abēragel in rōnibus hui9 domus. Aspice ad dn̄m triplicitatis huius domus primum: si inueneris eū receptū fortunatū et fortem indica ꝙ natus hēbit amicos multos lucra vtilitatē et bonū p eis. Et si fuerit infortunat9 et dānat9 nat9 erit solitarius ab hominib9 nō hn̄s amiciciam cū aliquo et retrahet et elongabit se ab illis qui procurant amorem et societatem ipsius. Et si dn̄s triplicitatis ipsius domus. secūdus fuerit fortis fortunatus et receptus erit fortunat9 honoratus et diues abundans in bono statu et bone vite. Et si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus: et indigens ac paupertatis et miserie manifeste. Et si dn̄s triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono statu natus habebit filios remansuros post eum in bono statu et diuitijs et fortuna sua. Et si fuerit infortunatus debilis et cadēs ac in malo statu natus nō habebit filium q post eū remaneat nec heredē3 sue generationis. Et scias ꝙ melior status q̄3 esse possit in amicorū causa est vt dominus ascēdentis sit receptus a domino vndecime domus eodem domino vndecime domus existente fortuna et in bono statu. quonia3 quando sic fuerit habebit amorem et conuenientiam cum socijs et amicis.

Duodecima domus.

Hic ponit significatiōes .12. dom9. Et dicit ꝙ .12. domus significat inimicos et labores tristiciā atq3 inuidias et susurrationes et ingenia atq3 bestias que equitant et significat finē

vite: ⁊ qd cōtiget mulierib⁹ in impgnatiōe. Dicit Anduzgaȥ ꝙ pm⁹ dñs tripli citatis hui⁹ dom⁹ sigꝫ inimicos. s̄s sigꝫ labores. tertius bestias magnas: ⁊ iponit finé dictꝫ dicés hꝫ est ꝙ sigꝫ. 12. dom⁹. Dicit Daly abéragel in iudicijs huius dom⁹. Aspice pmit⁹ ad dñm triplicitatꝫ hui⁹ dom⁹ primū ⁊ si inueneris eū fortunatū forté ⁊ altū iudica ꝙ inimici nati appodiabūt eo sup eū ⁊ de se facient qcqd voluerit. Et si fuerit cadés dānat⁹ ⁊ cōbust⁹ ⁊ ꝑegrin⁹ nat⁹ appodiabit se sup inimicos suos: ⁊ ipsi ipedienꝫ: ⁊ accidet eis malū qđ credebāt facerꝫ nato. Et si dñs triplicitatꝫ s̄s hui⁹ dom⁹ fuerit fortunat⁹ natus hébit modicas tristicias ⁊ anxietates. Et si fuerit in diuerso statu erit multaꝝ impietatū ⁊ tristiciaꝝ ⁊ accidét ei labores ⁊ impediméta ⁊ dána magna in eo qđ hꝫ ⁊ in corpore suo. Et si dñs triplicitatꝫ hui⁹ domus terti⁹ fuerit fortuna⁹ nat⁹ erit dyalecticus ⁊ eloquétie bone ⁊ felix in rōnib⁹ ⁊ causis suis: ⁊ ꝯ quélibet aduersantem sibi ꝓsperabiꝫ. Et si fuerit in diuerso statu erit debilis rōnis ac loq̄le impedite. nō habebit ius de aduersarijs ⁊ suis malefactoribus.

Significāt ⁊ duodecim domus colores. Hic pōnit significatiōes. 12. domoꝝ quātum ad colores. Et dicꝫ ꝙ pma dom⁹ ⁊. 7. sūt albe. 2. ⁊. 12. virides: ⁊. 3. ⁊. 11. sūt crocee. ⁊. 4. ⁊. 10. sunt rubee. 5. ⁊. 9. sunt hñtes coloré mellis. 6. ⁊. 8. sūt nigre. Postea dicit ꝙ qlibꝫ planetaꝝ hꝫ in aliq̄ istaꝝ domoꝝ quādā ptáteȥ accñtalé q̄ vocaꝫ gaudiū. Mercuri⁹. n. gaudet in ascédéte. luna gaudet in. 3. domo. Ven⁹ in. 5. Mars in. 6. Sol in. 9. Jupiter in. 11. Saturnus in. 12. Deinde dicit qđ anguli significāt fortitudiné ⁊ pfectioné. Cadétes vo ab āgulis significāt debilitatē ⁊ detrimētū excepto ꝙ. 9. dom⁹ ⁊. 3. significāt rem aptā: ⁊ detectā cū fama: ⁊ hꝫ iō qꝛ sūt gandia luminariū sicut iaȥ dicebaꝫ qđ sol gaudet in. 9. ⁊ luna in. 3. Et. 12. domus ⁊. 6. significāt occultatiōeȥ ⁊ vilitaté reꝝ. postea dicit qđ anguli. s. pma dom⁹ ⁊. 10. ⁊. 7. ⁊. 4. ⁊ dñi ipsoꝝ angulorū significant magnitudiné honoris ⁊ fortune: ⁊ elōgationé a casu ⁊ ifortunio. Et pñtia dñoꝝ angulorū in cadétib⁹ ab angulꝫ sigꝫ ifortuniū ⁊ dedec⁹ ⁊ casuȥ. Et. 11. dom⁹ q̄ succedit decime: ⁊ ei⁹ dñs significāt fortunā mediā. i. significāt fortunā: sꝫ nō tantā quātā. 10. Et. 5. dom⁹ q̄ succedit q̄rte sigꝫ fortunā mediā p donatiōes ⁊ cās filioꝝ. Et s̄a domus ⁊ ei⁹ dominus significāt fortunā mediā ex cā s̄be ministroꝝ ⁊ auxiliatoꝝ. Et. 8. dom⁹ ⁊ ei⁹ dñs significāt fortunā mediā ex s̄ba q̄ hereditaꝫ a mortuis ⁊ a rebus occultis. Postea ponit significatiōes dñoꝝ anguloꝝ cum fuerint pñtes in ipsis angulis. Et dicit ꝙ pñtia dñi ascendétis in ascendéte significat eius fortunā p semetipsum ⁊ p ꝓpriā acq̄sitioné. Et si fuerit in. 7. sigꝫ acq̄sitiōeȥ p ꝯuétiōes ⁊ vxores. Et si fuerit in. 10. sigꝫ aq̄sitionem p magisteria. Et si fuerit in q̄rta significat acq̄sitiōeȥ p hereditates ⁊ ex cā patrū ⁊ p ꝓductiōeȥ aquaꝝ ⁊ populationé terraꝝ ⁊ ex rebus antiq̄s ⁊ radicalib⁹. alia littera hꝫ eradicalib⁹. Presentia vo dñi decime in. 10. domo sigꝫ fortunā p regé ⁊ regnū magnū ⁊ p magisteria alta. Et si fueit in. 7. sigꝫ regnū p victoriā ꝯtentionū ⁊ p cās vxoꝝ. Et si fuerit in. 4. sigꝫ regnū p cās mistrorū regis ⁊ p cultus terrarū ⁊ p edificationes ciuitatū ⁊ diuisiōes fluminū ⁊ p custodias ciuitatū ⁊ ex reb⁹ antiq̄s. Et si fuerit in ascédéte significat regnū p ingenia ⁊ ꝓpinq̄tatē regis ex reb⁹ vulgi.

presentia domini septime domus in septima domo significat fortunā p negociationes ꝛ per cōuentiones ꝛ cōmendationes idest depositiones ꝛ p mulieres ꝛ p satores. Et si fuerit in quarta significat fortunā per cōuentiones ꝛ negociationes ꝛ per causas patrum ꝛ hereditatum ꝛ cultus terre. Et si fuerit in ascendēte significat fortunam per cōuentiones ꝛ negociatiōes ꝛ p causas medicine ꝛ astronomie ꝛ p opa spiritualia atq ingenia ꝛ cetera similia. Et si fuerit presens in decima significat fortunā p cōuentōes ꝛ negociatiōes ꝛ vxores ꝛ p causas regni. Presentia vero domini quarte domus in quarta domo significat fortunā ex fructu ꝛ p causas patrū atq p res antiquas. Et si fuerit presens in ascēdēte significat fortunam ex cultu terre ꝛ fructu p pfunditatē cōsilij ꝛ ingenium: ꝛ si fuerit pñs in decima domo significat pfectū ex cultu terre ꝛ fructu p cās regum ꝛ magisterioꝝ. Et si fuerit pñs in .7. domo significat fortunā ex cultu terre ꝛ fructu ꝛ ex parte mulieꝝ ꝛ p cās vxoꝝ ꝛ satorū ꝛ p negociationes. Deinde dicit hec q̄ dixim⁹ significant domini angulorum quando fuerint presentes in ipsis angulis. Et sicut dictum est de angulis ita intelligas de alijs domibus suo modo scđm naturā scilicet cuiuslibet domus: ꝛ dicit quod ideo introduxit dominos angulorum: vt sint exemplar in alijs domibus.

T cū uolueris scire planetā dominatorem. Hic auctor docet eligere significatorem: ꝛ pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in prima parte facit ꝙ dictū est. In secūda parte ponit exemplū ibi. Uerbi grā. Snīa auctoris est ista ꝙ in cognoscēdo significatorē rei debemus aspicere ad duo. pmo debemus aspicere ad domū in qua est natura illius rei cuius querimus significatorē. Secundo debemus aspicere ad planetā q de sui natura significat illā rem. vbi grā. Si q̄stio fiat p substātia debem⁹ aspicere ad haz domū q̄ est domus substātie: ꝛ cum hoc debemus aspicere ad Iouem q significat de ppria nā substantiā. Et si qō fiat de muliere debemus aspicere ad septimaz domū q̄ est dom⁹ mulieꝝ ꝛ cū hoc debem⁹ aspicere ad venerē q̄ de ppa nā est significatrix mulierū: ꝛ sic de alijs secūdū proprias naturas domoꝝ ꝛ planetaꝝ. Est tñ intelligendū ꝙ planetā quē eligimus ex pte domus dēmus tenere p significatore pncipali. Et planetā q sigr̄ naturā rei debemus facere pticipez in significatione. Est ergo sentētia littere: cū volueris scire planetā dominatorē siue significatorem rei aspice quis planetaꝝ habeat plures fortitudines in domo rei q̄ sit e ex fortitudinibus dictis in .c de fortitudinibus ꝛ dignitatibus ipsoruz. Et ille qui abundat in numero fortitudinū ille est dn̄ator siue significator. Et est intelligēdum ꝙ in iterrogatōibus ascēdens siue pma domus semp attribuitur quereti ꝛ planeta abundās in numero fortitudinuz in domo illius rei de qua fit questio est significator rei quesite. Auctor ponit exemplum in littera. Et dicit si interrogatus fueris d substātia. ꝛ uolueris scire qs planetarū sit dominator siue significator ei⁹ ꝛ fuerit scđa dom⁹ que est dom⁹ substātie .5. gradus arietis: qr aries est dom⁹ martis hēt ibi mars qnq fortitudines. Et est exaltatio solis ꝛ iō sol hēt q̄ttuor fortitudines ratione illi⁹. Et ē et solis tripli

citas ꝛ rõne illi⁹ hẽt ibi tres fortitudines:ꝛ est terminus iouis:ꝛ rõne illi⁹ hẽt ibi duas fortitudines;ꝛ facies martis:ꝛ rõne illi⁹ hẽt ibi vnam fortitudinem. Sol igit hẽt ibi.7.fortitudies ꝛ marſ sex ꝛ Jupiter duas:patet ergo ꝙ sol hẽt ibi plures fortitudines.Et talis planeta.s.habẽs plures fortitudines vocat almutam idest vincens.ergo sol in tali figura esset significator substãtie ꝛ eodem modo faciendum est de alijs.

De potestatibus quoqꝫ planetarũ accidẽtalibus.

Ista ps ꝯtinuat sic.Pri⁹ auctor determinauit de dignitatibus planetaꝝ eẽntialib⁹.Hic determiat de dignitatib⁹ipsoꝝ accidẽtalib⁹:ꝛ expedit se breuissime dicẽs:ꝙ ẽ vna gignitas accñtalis plãetaꝝ q̃ vocat haiz ꝛ est hec vt planeta diurn⁹sit in die sup terrã ꝛ i nocte sub terra.Et plãeta nocturn⁹sit i nocte sup terrã ꝛ i die sub terra.Et ẽt si sit plãeta masculin⁹ꝙ sit in signo masculino ꝛ feminin⁹i signo feminino tũc dr plãeta eẽ i suo haiz.i. in sua silitudine:ꝛ erit tũc fortitudo sua sicut fortitudo viri in loco sui ꝑfect⁹ ꝛ lucri atqꝫ fortune.Et si cõpleta est expõ ꝓme dñe alchabicij itroductorij ad magisteriũ iudicioꝝ astroꝝ. ¶Quidã hõ iterrogauit de q̃dã absẽte vtrũ eẽt mortu⁹vel viu⁹ ꝛ fuit ascendẽs qõnis.20.gradus leonis ꝛ icidit talis figura.

Interrogatio de absente utrum ui uat uel ne.

House	Entry
1	20
2	18
3	11 ♃ 3.27 ♍
4	8
5	12
6	☋ 15.25 ♐ 16
7	20
8	18
9	11 ♈ 14 ♀ 28
10	☿ 18.42 ♉ ☾ 3.6 ♊ ♂ 8 ☉ 4.26
11	12 ♊ 11 ♀ 28
12	16 ♋ 29 ⊗ 18 ♌ ♄ 18 ☊

Aspexi in hac questione & dedi ascēdēs & eius dominum & lunaz absenti pro quo facta fuit questio. aspexi & inueni dominum ascendentis in medio celi: ꝓpter quod videbatur prima facie ꝙ viueret in ꝓsperitate: sed quia inueni saturnum in angulo orientis prope angulum infra duos gradus dubitaui de uita illius specialiter: quia ibidez infortunauit partē fortune. deinde aspexit ad domum mortis & inueni venerem fortiorem ibidem id est in domo mortis plura habere testimonia quia exaltationem & triplicitatē. aspexi ad locuz eius in figura & qualiter se haberet ad ascēdēs & ad dominum ascēdentis & ad lunam & inueni eam aspiciētem ascēdens aspectu quarto & saturnum ibidem existentem eodem aspectu ꝓpter quod magis dubitaui de vita. Deinde asperi ad lunam & inueni eam oppressaz sub radijs solis hoc fuit vnū signū mortis. Inueni etiā lunam separatam a venere euntem ad coniunctionē domini ascendentis & transtulit naturam domini domus mortis ad dominuz ascendentis. Hoc fuit certius signum mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit questio esset mortuus: inuentumqꝫ est ita. Et qꝛ Saturnu existens in ascendēte fuit dominus septime domus significator vxoris illiuz ꝓ quo facta fuit questio: & venus significatrix mortis aspexit eum significabat hoc quod forte interfector cōmiserat fornicationez cum vxore illius ꝓ quo questio facta fuit.

Differentia secunda in naturis septem planetarum.

Ista est secūda differentia huiuz libri in qua auctor determinat de naturis septem planetarum. Et potest diuidi in quattuor partes: quoniam primo determiat de naturis & ꝓprietatibus septem planetaꝝ. Secūdo determinat de ordine seu principatu planetaruz in ꝯceptiōibus. Tertio de natura capitis & caude dracōis. Quarto determinat de ordine planetaruz in domino dierum & horaꝝ. Scda pars incipit ibi. de ordine vero planetaꝝ. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: si autem fuerit aliqua dies. Prima pars diuiditur in septem partes: quoniam primo ponit naturam saturni. Secūdo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto ueneris. Sexto mercurij. Septimo lune. vbi ptes incipiant patet in littera. Primo ponit naturā saturni & quid significat ex rebus & moribus hominū & ex sectis & cetera. que omnia plane apparēt in littera vsqꝫ ad illam ptem de annis fridarie. ¶ Circa quā ptē est intelligenduz ꝙ quādo dicit anni fridarie saturni sunt. i i. intelligēdum est annus gubernationis in vita nati. Ad cuius euidentiam est sciendum ꝙ in natiuitate diurna icipit fridaria a sole & gubernat ipsum. i o. annis. postea gubernat ipsum venus scdm quātitatē annoꝝ suorum. Deinde mercurius: & sic ꝺm ordinez planetarum eundo vsqꝫ ad finem vite. Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit gubernatio a luna & gubernat ipsum ꝺm quātitatē annoꝝ suoꝝ. Post lunam gubernat ipsum saturnus ꝺm quātitatē annorū suoꝝ: & sic scdm ordinē planetaꝝ. De hac mā est caplm ꝓpriū in quarta differētia & ibi diffusius loquet de hac domino cōcedente. Quando autem dicit in littera: maximi ꝺor

inteligendum est de annis quos dāt planete in duratione rerū scilicet in sectis 7 in alijs magnis rebus. Quando autem dicit maiores 7 medij 7 minores intelligendum est de annis quos dant planete in natiuitatib⁹ hoīum ad viuendū: 7 sicut dico de saturno ita de alijs planetis intelligas. Dicit Ptolemeus in.82. ꝓpositiōe prime partis maius ac fortius opus saturni est infrigidare 7 desiccare modicū ꝑpter fortitudinē frigoris: 7 videt̄ hoc eē pro eo quod est elongatus multū a calore solis 7 humidis fumositatibus terre. Hic Albumazar redarguit Ptolemeū 7 ponā deo dante ratiōes suas in fine huius partis de naturis planetaꝝ. Dicit Haly in cōmento ꝓpositionis preallegate quod ptolemeus vult dicere ꝙ saturnus facit hꝫ opus eo ꝙ op⁹ suū est multū elongatum ab ope solis quod est opus caloris: 7 a luna cuius op⁹ est attrahere humores: qꝛ quādo inspexit comparationē saturni cum sole 7 luna inueniet qꝺ ambobus erat contrarius: 7 ꝑpter hoc dixit quod conuenit vt frigidus sit 7 siccus. Et ptolemeus met glosauit hanc comparationem in eo quod sequitur. Dicit ptolemeus scire quidem virtutem huius planete 7 aliorum erit ꝑpter rectificationē figurarum in respectu solis 7 lune quoniā earū aliquas videmus mutātes aerē vna manerie mutatiōis 7 eaꝝ aliquas alia manerie in diuersis ordinatiōibus mutatiōis augendi 7 minuendi. Dicit Haly in cōmento. Si memoriā hēs ꝺ eo ꝙ tibi diximus qūo ꝓbare possum⁹ stellaꝝ virtutes: glosa nō indiges in hoc. Et si huius oblitus es ausculta. dico tibi qꝺ sol 7 luna eo quod eoꝝ opera magis apparent quā opera aliaꝝ stellarum. 7 sunt nobis magis manifesta: 7 opera reliquaꝝ stellarum abscōdita vidētur: cōuenit vt inspicias ad stellas habētes cōmunitatem cū duob⁹ luminaribus per figuras: idest ꝑ aspectus si augēt in suis operibus vel ab eis minuunt: 7 sic ibis inspiciēdo ad omnes: donec certitudinē scias oīum nō semel sed pluries. Et si inueneris quod semꝑ sequātur vnam manerie operandi scies ꝑ certo cuiusmodi virtutem habent. Dicit Haly abenragel de natura saturni. Saturnus est planeta senex magnus fessus vilipensus anxietatuꝫ tristiciaꝝ longaꝝ infirmitatū. natura eius est frigida 7 sicca 7 assimilatur melancolie que gubernatur de oībus humoribus: 7 nullus de ea. Qn̄ fuerit almutēalicuius natiuitatis: 7 ipse in cancro natus erit turpissimi vultus 7 mirabilis creatura in forma 7 visione sua: ita qꝺ expauescent 7 mirabūtur quot quot videbunt eum 7 audient loqui de ipso. Dicit alfraganus quod corpus saturni est.9 i. vicibus tantum quātum terra.

IUpiter fortuna masculus. Hic ponit naturam Iouis 7 planum est quod dicit in littera. Iouis autē virtuꝫ opus est cōplexionis tēperate 7 loc⁹ sui motus est medianus inter frigiditatē saturni 7 calorē martis 7 ꝑpter hoc ꝯuenit vt calefaciat 7 humectat. Dicit Haly in cōmēto. multi crediderūt cū audierūt hoc verbuꝫ Ptolemei quod opera stellarū secūdū ei⁹ opinionē sequerent̄ loca sphaerarum scd̄m ꝙ vna existit supra aliā sicut credidit hiꝫa auēquiton 7 alkindus 7 alij qui cum talibus ratiōibus nos impediuerūt. Ego vͦo dico ꝙ si opa stel-

larũ sunt secũdũ naturã quomodo possunt fcri propositiões q̃druuiales qm̃ radices harum ambaꝝ scientiaꝝ diuerse sũt vna.s.ab alia. Amplius si oia corpora celestia nõ sunt alicuius cõplexionis: calide: humide: frigide: neqꝫ sicce sicut ꝓbauit Aristoteles quõ põt Jouis complexio temperari eo qð sphaera sua existat inter illã martis ⁊ saturni. Nam si bene ad dciũ inspexeris ptolemei inuenies nõ esse ꝑut ipsi crediderunt. Et postq̃ꝫ docuit nos viam qua scirent virtutes stellarũ ponit hoc vice alia in hoc loco dicens quod qñ probauerimus moduꝫ operis qð operaẽ in aere nos circũdante inuenimus ꝙ est medianus inter magnã frigiditatem quã facit saturnus ⁊ magnũ caloreꝫ qué facit mars: ⁊ hoc affirmat id qð dixit qð calefacit: ⁊ humectat. dicit Haly abenragel iupiter é planeta equalitatis: cõitatis: bonitatis: melioramẽti: intellectus: sensus: ⁊ pietatis: q: temperatus est equalis ⁊ fortuna p aspectum ⁊ corporalem cõiunctionem significat bonitatem meliorationem legem simplicitaté ⁊ castitatẽ dirigit ⁊ nõ dãnat: populat ⁊ nõ destruit: abhorret saturnum ⁊ eius naturas. Quando deus incepit creare mundum erat in domo ascedéte lucet in ariete tauro ⁊ gemini: ⁊ minuiẽ lux sua in cãcro leone ⁊ virgine. obscuraẽ in libra scorpiõe ⁊ sagittario: ⁊ minuiẽ eius obscuratio in capricorno aq̃rio ⁊ piscibus. Diẽ alfraganꝰ ꝙ corpus Jouis est. 95. m̃ q̃ꝫtũ terra.

Ars masculinus. Hic ponit naturã martꝭ ⁊ patet in littera. dicit Ptolemeꝰ mars ꝓprie desiccat ⁊ p vim nature sue comburit eo qð igneuꝫ hꝫ colorem: ⁊ quia circa solem est ⁊ qm̃ sphaera in qua sol consistit posita est sub eo. dicit Haly in cõmento Ptolemeus vult dicere ꝙ opus virtutis martis idest q experimur inuenimus siccitatis magne. Ad id quod dixit ꝙ virtus martis comburit eo qð igneum hꝫ coloreꝫ. dico quod stelle sunt substantie simplicis ⁊ non composite ex naturis diuersoruꝫ elementorũ: apparitio sui coloris est recta eo quod ibi nõ est aliqd quod mutet colorem cõuenientem eidem substantie. Ptolemeus autem docet nos ꝑ hoc dictũ: regulã q̃ scimus v̓tuté stellaꝝ quã p nos intelligere nõ possumus ⁊ possimus eã inteligere per coloré. Jn hoc enim dicto adest dubiũ qð nos soluere opꝫ. Nam multi credunt ꝙ color nõ ostendat virtuté rei ⁊ hoc est veritas in terrenis propter comistionem elementoꝝ que in eis est. tñ in celestibus nõ est ita: q: eoꝝ substãtia non est vllo modo composita ex aliquo elemẽto. Et ꝑꝑ hoc rediȷ̃t ptolemeus ad probãdum hanc virtutem alio modo dicens: ⁊ q: existit circa solem: ⁊ q: sphaera in qua est sol posita est sub eo vult dicere quod accidit: vt sit veritas res ista quia virtus martis comburit eo ꝙ existit circa solem: ⁊ q: sol est sub eo ⁊ cõmisceẽ virtus sua cũ illa solis fit calidus multũ ⁊ siccus: ita ꝙ sine temperamẽto comburit. dicit Haly abenragel mars est planeta calidus ⁊ siccus igneus: destructor: iratus: victoriosus: diligens occidere ⁊ interfectiões: rixas: litigia: cito irasciẽ ira forti: totũ cor suum exponiẽ in rebus suis agẽdis: prelia facit ⁊ destruit populationes. Exaltatio sua est in domo saturni. s. in capricorno q significat clamores impedimẽta ⁊ genté stultã ⁊ guerratiões. Cõuenit saturnus marti in infortunio ⁊ resistit ei in frigiditate ⁊ tenebrositate. ⁊ inclinaẽ soli amore sui ⁊ defendiẽ auxilio eius

qn̄ sol exaltaẜ in domo sua ⁊ gubernat eum de calore ⁊ siccitate q₃ recipit ab eodé: ꝓprietas ⁊ nā sua conuenit ⁊ appropinquat ꝓprietati ⁊ nature solis. nescius est ⁊ obliuiosus modici intellect⁹ ⁊ diminut⁹ sensu nec ꝯsiderat reru₃ fines: per eū ⁊ per ascensum ⁊ per descensum ei⁹ in circulo suo crescit ⁊ decrescit estatis calor ⁊ hyemis frigiditas oī anno. Dicit alfragan⁹ qđ mars ꝯtinet q̄₃titatem terre semel ⁊ dimidium ⁊ octauā ptem eius.

Sol per aspectum fortuna.

Hic ponit naturā solis ⁊ littera glosa non indiget. Dicit Ptolemeus cognita res est qđ opus substātie solis est calefacere ⁊ dare aliquātulū siccitatis ⁊ hec opera magis ꝓprie sentiunẜ ⁊ leui⁹ scita sunt oībus alijs ꝓpter magnitudinē solis ⁊ ꝓpter manifesta₃ mutationem quam per tempora anni facit ⁊ quanto magis accedit ad nostra capita tanto magis calefacit. Dicit Haly abenragel scito ꝙ sol est lumen ⁊ candela celi gubernator mundi factor temporum: per eum fiunt planete orīētales ⁊ ocidentales: ⁊ per eum fiunt apparētes ⁊ occulti: ⁊ per eum mouetur omnis res se mouēs: per eū nasciẜ omnis res nascēs: crescit omne foliu₃ ⁊ maturaẜ omnis fructus. Ipse est spirit⁹ celi magnus cum eo viuificanẜ signa: ⁊ quodlibet signum quādo est in eo hēt maioritatem super alia signa. quoniam ipm viuificat ⁊ illuminat ⁊ dat ei fortitudinem ⁊ calorem ⁊ applicat calorem ⁊ fortitudinem ⁊ v̄tutem illius signi terre: q̄r natura ⁊ facta sua apparent in oībus reb⁹ ⁊ in cūctis aīatis ⁊ inaīatis existentib⁹ in terra. Et qn̄ exit de signo in quo est remanet illud signu₃ in sil'itudine corpis defuncti. Est planeta magni dominij potentie nobilitatis altitudinis ⁊ magnitudinis. est fortuna per aspectum ⁊ infortuna per ꝯiūctionem corpalem. Uides enim qn̄ aliqs planeta coniungiẜ sibi: cōburit ⁊ vincit eū ⁊ extinguit lumē ⁊ lucē suā. Locus suus in celo est q̄rtus. s. medius. 7. planetarū: sicut rex sapiēs qui per sensum manutenet regnum suū ⁊ per cōsiderationem ponit sede₃ suā in medio regni sui vt per oīa latera attingat. Dedit marti militiā suā ⁊ qđ eē dux militie sue: q̄r celū solis est sub celo martis ⁊ cōuenit natura ⁊ calor suus cu₃ natura ⁊ calore illius. Dedit Joui sua iudicia ꝓpter temperiē honestatem saluationē ⁊ sue cōplexionis salutē: ⁊ q̄r nō est in eo qualitas mala nec peccādi natura. Dedit regnum saturno q̄r omnes planete sua lumina mittūt ad eum ⁊ suas cōsiderationes. Dedit veneri collectionem redditūū ⁊ vendendi redditus ⁊ emēdi: q̄r celū eius applicat suo ⁊ sunt vicini. Dedit mercurio scribaniam: q̄r status eius est sicut status scriptoris regis qui vadit qn̄ ille vadit ⁊ sedet qn̄ ille sedet. Dicit lune alga₃ilaticum: q̄r est similis alga₃ilo regis qui facit sua mādata ⁊ defert ea quocūq₃ ꝑcipit. Dicit alfraganus auctoritate Ptolemei quod corp⁹ solis continet corpus terre cēties sexagesies sexies ⁊ aliquātulum plus.

Venus fortūa femina nocturna.

Hic ponit naturam veneris ⁊ patet in littera qđ dicit. Dicit Ptoleme⁹ venus ipsamet opera Jouis facit ꝓpter temperamētū sue cōplexionis excepto qđ est Joui in re vna cōtraria: q̄r calefacit pa

rum eo q̄ꝺ existit circa solem ꝛ humectat scꝺm lunam ꝓpter magnā lucē ꝗ̄ꝫ hēt hic planeta eo q̄ꝺ attrahit ad se fumositatem que eleuaꝛ̄ ab humoribus terre. Dicit. Haly in commēto vult dicere quod eius calor est multum minor illo Jouis: ꝛ ꝓpter humiditatē ꝗ̄ꝫ facit dicimus q̄ꝺ est quodāmodo frigida ꝛ plus humida. Quod aūt dicit eo q̄ꝺ existit circa solē dixit eo ꝙ virtus sua voluiꝛ̄ cū illa solis. Et id q̄ꝺ dixit humectat sicut luna: vult dicere ꝙ venus facit humiditatē circa eāꝗ̄ꝫ facit luna. Et id q̄ꝺ dixit ꝑꝑ magnā lucē vult dicere ꝙ modic⁹ calor facit humores currere. Dicit Haly abenragel venuꝫ est fortuna frigida ꝛ humida nocturna hylaris gaudiosa appentie bone limpida formosa: diligit inculationes cātatiōes comestiōes potatiōes ꝛ vitia: est mānsueta ꝛ pauci mot⁹. est mulierū significatrix ꝛ iacēdi cū eis amoris amicicie ꝛ societatis. recipit martē per nām fornicatiōis ꝛ limpidamēti abhorret ipꝫ ꝑꝑ ꝯ̄rietatem nature sue que est caliditas ꝛ siccitas. Separat se ab eo ꝛ malū ꝛ infortunam suam repellit a seipsa ꝓpter mansuetudinem bona uerba solatiuꝫ bonum. ꝛ mansuetam loquelam. Cōcordat cum saturno in frigiditate ꝛ ꝯueniētia quā hēt cū eo in libra: q̄ est domuꝫ vni⁹ ꝛ exaltatio alteri⁹. Et discordat cū eo in morib⁹ tristicijs ꝛ dolorib⁹ suis ꝛ eo q̄ꝺ saturnus est vsus modici cū mulieribus. Status veneris cum statu solis est similis statui mulieris versus virū. Dicit alfraganus ꝙ corp⁹ veneris est vna ps de.37. ꝑtib⁹ terre.

Ercurius cōmixtus. Hic ponit nām mercurij ꝛ patet i littera. Dicit Ptoleme⁹: siccitas vero ꝛ humiditas mercurij est per vnum equale: quoniam aliquādo desiccat ꝛ effugat humores eo ꝙ nūꝗ̄ꝫ elongaꝛ̄ multū a calore solis etiam nullo tempore ꝛ aliquando humectat eo ꝙ posituꝫ est super sphaerā lune que est circa terram magiꝫ quam omnes alie sphaere ꝛ mutaꝛ̄ ad hos duos status ꝛ facit uentos ꝓpter serotinas mutationeꝫ eius circūquaꝗ̄ꝫ solem. Dicit Haly in commento. Uult dicere ꝙ opus mercurij non est vna res sola: quoniam aliquando desiccat ꝛ aliquando humectat. cum autem desiccat est quādo soli applicat ꝛ est tunc opus suum in calefaciendo ꝛ siccando circa istud solis. Humectare aūt suuꝫ est ꝓpter vim suā que cōmisceꝛ̄ cū illa lune que posita est sub eo ꝛ ꝙ est op⁹ suum sicut opus lune. Et Ptolemeus qn̄ comperationeꝫ facit de opere mercurij cum illo solis inuenit ꝙ aliqn̄ faciebat opus tale q̄le sol. Et qn̄ per comparationem facit cum opere lune: inuenit ꝙ aliquādo faciebat opus tale q̄le luna. Et expertus fuit hoc multotiens ꝛ inuenit ꝙ semper alterū duoꝝ operum faciebat ꝛ sciuit pro certo ꝙ opus suum est scꝺm opus aliarum stellaꝝ cum quibus inuoluitur: ꝛ opus proprium in se non habet. Dicit Haly Abenragel. Mercurius est planeta maleficiorum violentiarum documentorum scribanie computationum scientiarum: calidus est ꝛ siccus forme ꝛ nature ꝯuertibilis: mascul⁹ cū masculis: femine⁹ cū femininis: fortuna cū fortūis: ifortuna cū ifortuniꝫ: bene rōnatus: bn̄ loquēs: ausuꝫ in loquēdo: pulchre apparentie: composite persone: diligit libros ꝛ computationes. Placent ei magisteria: res bene facte rōnes verificari libri ac scientie: agilis est in motu ꝛ ꝓprietatis ardētis: alacer ꝛ mobilis in oibus reb⁹ suis: ꝛ est vnus triū planeta

rum significantium pluuias ⁊ per eum ⁊ per mutationem suã de signo in signum: ⁊ per eum eius statum ac retrogradationem ⁊ directionem ipsius ⁊ per oppositiones ⁊ cõiunctiones suas scient motus ventorum ⁊ ei⁹ fortitudines .s. si erunt fortes vel debiles in oibus partibus illius anni: quoniam quando exit de vno signo ⁊ intrat aliud: vel quando est stationarius aut retrogradus significat ventos fortes humiditates ⁊ pluuiam ⁊ in aere accidentia de nubibus turbationes ⁊ his similia. Similiter qñ est in oppositione lune existente luna in aliquo signorum aqueorũ vel aereorum significat quod pdixim⁹. In reuolutione annorum mundi hét magnã ⁊ veridicaz significationẽ sup tenentes officia regũ. Alfraganus dicit q̄ quãtitas corporis mercurij est vna ps de .32. milibus ptibus corporis terre.

Vna fortuna femina nocturna.

Hic ponit naturam lune. snia littere patet. Dicit Ptolemeus maior virtus lune est humectare: pro eo q̄ est multum circa terram ⁊ ppter fumositatem frigidam que per eam eleuat̃. ⁊ ppter hoc ad statum talem mutant̃ corpora manifesta mutatione: qr facit mutari ⁊ putrescere corpora vt plurimum: ⁊ hét etiã cum sole participationẽ modicã in calore pro eo q̄ recipit lumen ab eo. Albumazar redarguit Ptolemeũ in causa naturarum planetarum ⁊ sunt verba sua ista: quoniam plures reges grecie fuerunt sapientes post Alexandrum filiũ Philippi: vocabaturq̄z vnusquisq̄z eorum Ptolemeus: fueruntq̄z numero decem. ⁊ vna mulier: erantq̄z regnantes in egypto: ⁊ fuerunt anni regni eorum .275. fuerunt vniuersi sapientes ex quibus fuit Ptolemeus vnus qui edidit librum almagesti sup causam motus circuli ⁊ qcquid in eo est ex planetis. Et quidam eorum edidit librum de iudicijs astrorum referens eum ad Ptolemeum auctorem libri almagesti. Diciturq̄z q̄ ille qui edidit librum iudiciorum ipse edidit libruz almagesti: nesciturq̄z veritas huius rei: sed ille qui ex eis edidit librum iudiciorum narrauit in libro suo naturas planetarum ⁊ eorum causas. Incepitq̄z dicere q̄ sol calefacit in suauitate ac mora ⁊ q̄ opus eius sit in hoc euidẽtius ⁊ fortius opere ceterorum planetarum ppter magnitudinem eius ⁊ quãto magis eleuat̃ ad zenith capitum nostrorum auget̃ nobis calor. Et putauit q̄ natura lune sit humida ppter pximitatem circuli ei⁹ a terra ⁊ ppter receptionẽ vaporum. qr ad eã eleuant̃ ex ea. Et putauit q̄ natura saturni sit frigida ⁊ sicca ppter longitudinem circuli eius a calore solis ⁊ longitudinez ei⁹ ab humiditate vaporum terre. Et putauit q̄ mars natura esset calida ⁊ sicca eo q̄ color ei⁹ similis est igni: ⁊ qr est ppe solem ⁊ qr est sub eo erigiturq̄z calor eius ad eum ⁊ calefacit eum. Et putauit q̄ Jupiter sit equalis complexionis: eo q̄ sit eius circulus inter circulos saturni ⁊ martis. Et ppter hanc causaz est natura eius calida humida equalis ⁊ temperata. Et putauit q̄ veneris natura sit calida humida equalis. calor autem eius ex ppinqtate circuli ei⁹ a sole. Humiditas vero ex vapore humido qui contingit eam ex terra. Putauitq̄z q̄ natura mercurij sit in qbusdam horis sicca ⁊ in qbusdam humida. Siccitas ei⁹ pp appropinqtatem ei⁹ a sole ⁊ q̄ non elongatur ab eo elongatione maxima.

Humiditas vero eius ppter pximitatē circuli eius circulo lune. Hoc est q putauit Ptolemeꝰ in naturis planetarū: et hec est ratio qua usus est super hoc. Sed nos dicemus nunc q sit in eius dictis pungendus idest reprehensione dignus. ná q putauit ex sole et calefactiōe rerum ab eo in suauitate et mora lʒ inuenit ex suo ope. quod autem dixit q natura lune sit humida ppter pximitatem circuli eius a terra et receptione vaporum qui eriguntᷣ ex terra ad eam hoc repellitᷣ a sapientibus eo q spacium quod est inter faciem terre et propinquiorem locum in quo est luna sit. 128044 miliariorū fere ea mensura qua sit vnum miliarium. 3000. cubitorum. Et hoc patet in libro in quo narrantur longitudines corporum superiorum ab inuicem. Et non plus eleuantᷣ vapores a superficie terre scđm q narrauit Ptolemeus qȝ. 16. stadia scđm q stadium quadringentorum cubitorum est: nam. 16. stadia faciunt duo miliaria et decimam ac tredecimam vniꝰ miliarij fere. longitudo vō lune qñ magis ppe est supficiei terre est vt diximus. 128044. miliariorū fere. vñ ergo vel quō applicat vapor terre ad lunā quousqȝ corrūpat vel mutet nām eiꝰ. Per modum ꝯsimilē reprobat ipm in naturis aliorum planetarum: sed ptranseo cā breuitatis. Haly in cōmētoꝑpositioni pallegate de natura lune rñde. t ad rōnes Albumazaris, Dicit enim Haly exponēs verba Ptolemei pmo Postqȝ docuit nos Ptolemeus q vtutes stellarum corpoꝝ suoꝝ sequuntᷣ magnitudinē et corpus lune paruū est sicut in almagesti narrauit et eius opus sequitᷣ opus solis pte vna. Dicit hic q est hoc pro eo q multum est ppe terrā et puenit ad nos eius virtus anteqȝ mutetᷣ et ppter hoc apparet eius opus magis qȝ opus aliarum stellaꝝ. Et videmus visibiliter q attrahit humores terre et corporum eā sequētiū et pro eo q hēt lucē a sole operatᷣ in terrenis calorē modicum accidentalē cum quo facit putrescere et mutari humores existentes in corporibus sicut ostensum est in phisica et in nā. Et manifestum est q lux facit calorē. et pōt hoc pbari per specula que cōburūt et filia. et qr luna lucē hēt a sole cōuenit vt hēat modicū calorem quem facit sicut per acidens. Et hoc est id quod vult dicere Ptolemeus. Et qr hoc non intellexit Albumazar credidit q erraret in dicto suo dicens quō pōt fumositas humida ad lunā ascēdere cuȝ fumositas ascendere nequeat ultra. 16. stadia et luna satis longiꝰ est. Ego vero risi de dictis talibus qualia sunt hec: et dixi qualiter nō itellexit hoc qr Ptolemeus noluit dicere q fumositas humida ascēdat usqȝ ad lunā: sed dixit q ascensus fumositatis humide qui est uersus lunā docet nos q attrahit humores terre et alioꝝ corporum eam sequentiū sicut adamas trahit ferrum. Alfraganus dicit auctoritate Ptolemei q magnitudo corporis lune est vna pars de. 39. ptibꝰ terre: et dicit q maius corpꝰ oīuȝ corpoꝝ vniuersi est sol et post solē. 15. maxime sunt stelle: dicit eni q vnaqueqȝ eaꝝ tenet corpꝰ terre centies septies. Tertiꝰ in magnitudine est Jupiter: et q̄rtꝰ saturnꝰ. Post saturnū sunt stelle fixe scđi ordinis q̄rum q̄libet ꝯtinet terram nonagesies. Post ipsas sunt stelle tertij ordinis q̄rum vnaqueqȝ ꝯtinet terraȝ septuagesies et bis. Post ipas sunt stelle q̄rti ordinis q̄rū q̄libet ꝯtinet terram. 54. Post ipas sūt stelle q̄nti ordinis q̄rum q̄libet ꝯtinet terram. 37. Post ipsas sunt stelle sexti ordinis et minor illaꝝ. immo minor oīum que videntᷣ: q̄rum probatio est pos-

ſibilis continet terram.18.Maius corpus poſt ipſas eſt mars.poſt martem terra:poſt terrã venus:poſt venerẽ luna:⁊ vltimo mercuriꝰ. Patet igit̃ ſecũdum alfraganum ꝙ maius omnium corporũ eſt ſol ⁊ minus mercurius exceptis generabilibus ⁊ corruptibilibꝰ. De longitudine iſtorum corporum a terra dicit alfraganus ꝙ ꝓpior longitudo lune a terra eſt.33 tantum quantum dimidium diametri terre ⁊.20.pars eius ; eritqꝫ hoc.1 0 4 1 2. miliaria. Et eſt longitudo longior lune q̃ eſt ꝓpior lõgitudo mercurij ſexageſies quater tantũ quãtum dimidiũ diametri terre:⁊.6.pars eius qḋ eſt.208542.miliariorum. Et lõgitudo lõgior mercurij que eſt ꝓpior veneris eſt centũ ſexageſies ſepties tantum quantũ dimidiũ diametri terre qḋ eſt.542750.milliariorũ. Et longitudo veneris longior q̃ eſt ꝓpior longitudo ſolis eſt milleſies ⁊ cẽties ⁊ vigeſies tantũ quantum dimidiũ diametri terre qḋ eſt.3640000. miliariorum. Et lõgitudo ſolis longior que eſt propior lõgitudo martis eſt 1220.tantũ quãtum ſemidiameter terre quod eſt.3965000.miliariorũ. Et lõgitudo martis longior q̃ eſt longitudo iouis ꝓpior eſt.8876.tantũ quãtũ ſemidiameter terre qḋ ẽ.28847000.miliariorũ. Et lõgitudo iouis lõgior q̃ ẽ ꝓpior lõgitudo ſaturni ẽ.14405.Tantũ q̃tũ ſemediameter terre ꝙ ẽ.46 816250.miliarioꝝ. Et lõgitudo ſaturni lõgior q̃ ẽ eq̃lis lõgitudi ſtellaꝝ fixaꝝ ⁊ eſt quãtitas dimidij diametri circuli ſignorũ eſt.2 0 1 1 0.tm̃ quãtũ ſemidiameter terre qḋ eſt.65357500.miliario. Et cũ duplicatũ fuerit hoc ꝓueniet quãtitas totius diametri circuli ſignorũ.i.octaue ſphaere q̃ eſt.130715000. miliarioꝝ. Et cũ multiplicatũ fuerit hoc per.3.⁊ ſeptimã vnius ꝓueniet quãtitas circunferẽtie circuli ſignorum uel cuiuſqꝫ alterius circuli maioris deſcripti in octaua ſphaera que eſt.410818570.miliarioꝝ:eritqꝫ menſura vniuſcuiuſqꝫ gradus circuli maioris.1141160.miliaria.

DE ordine uero planetarum. Hic poſuit ordinem planetarum in conceptionibꝰ puerorum ſcilicet ordinẽ in gubernãdo fetum q̃diu eſt in vtero matris. Dicit ꝙ ſaturnꝰ gubernat ipſum ab hora cõceptionis vſqꝫ ad finem unius menſis. In ſcḋo mẽſe gubernat ipſũ Jupiter. In tertio mars. In q̃rto ſol. In q̃nto venus. In ſexto mercuriꝰ. In ſeptimo luna:⁊ pp hoc vt dicit̃ puer in ſeptimo mẽſe petit exitum:q2 opera omnium planetarum ſunt in eo completa:⁊ qui tunc naſcuntur poſſunt viuere ꝓpter eãdem cauſam. Deinde reuertitur gubernatio ad ſaturnũ ⁊ gubernat ipſum in octauo menſe:⁊ tunc qui naſcũtur nõ uiuũt proppter malitiã ſaturni. Deinde gubernat ipſum Jupiter in nono menſe:⁊ tũc cõiter naſcũtur ⁊ viuũt ꝓpter bonitatem iouis. Deinde ponit ordinẽ planetarũ in regimine corporis poſt natiuitatem quãtum ad proceſſũ in etatibus: ⁊ dicit ꝙ luna icipit natũ regere ab ingreſſu eius in mundũ:⁊ regit ipſum quattuor annis qui ſunt anni nutritionis. Deinde mercuriꝰ regit ipſum decem annis. Deinde venus octo. Deinde ſol nouem. Deinde mars 15.poſt hoc Jupiter.12. Deinde ſaturnus vſqꝫ ad finem vite.

Caput draconis. Hic ponit naturam capitis ⁊ caude draconis ⁊ patet.

I autē fuerit aliqua dies. Hic ponit ordinē planetarū q̄ztum ad dn̄m dierū ꝛ horaꝝ. Dicit ꝙ aliq̄ dies sit alicuiꝰ planete. p̄ma hora illiꝰ diei ꝓm ꝙ p̄ma hora īcipit ab ortu solis ē illiuꝫ met ꝛ. 2ª. hora est plāete qui succeditin ordine celoꝝ descēdēdo. ꝛ. tertia tertij planete in ordine: ꝛ sic per ordinē usqꝫ ad finē. 12. horaruꝫ diei artificialis. Et ille planeta cuiꝰ est. 13. hora ille est dn̄s illius noctis: ꝛ cuiꝰ est. 25. hora. s. p̄ma hora diei sequētis illius est dies sequens. ꝛ auctor ponit exemplum in littera. ideo non est necesse vt ponam. ꝛ sic completa est expositio secunde differentie huius libri.

Et quia annuente deo. Ista est tertia differentia huiꝰ libri in qua auctor determinat de esse planetarum in semetipsis ꝛ de esse eorum adinuicem scilicet vnius ad alterum. Et diuidit̄ in duas partes: quoniam in p̄ma determinat de esse eorum in semetipsis. In secunda parte de esse eorum adinuicem. secunda est ibi. De esse autē ipsorum adinuicem. Et illa diuidit̄ in duas: q̄m̄ p̄mo determinat de esse q̄qꝫ planetarū respectu luminariū. Sc̄da de esse eoꝝ iater se. sc̄da ibi: eē aūt. Prio determinat de esse eoruꝫ in seipsis. Et est s̄nia littere talis. Planete aliquādo dicunt̄ ascendētes ꝛ aliquādo descendentes ꝛ aliquando dicunt̄ aucti lumine ꝛ magnitudine: ꝛ aliquādo diminuti lumine ꝛ magnitudine. Et quādoqꝫ dicunt̄ aucti numero ꝛ q̄n̄qꝫ diminuti numero. Et q̄n̄qꝫ dicunt̄ aucti motu ꝛ q̄n̄qꝫ diminuti in motu. Et omnes planete preter solem dicunt̄ q̄n̄qꝫ septentrionales ꝛ q̄n̄qꝫ meridionales. Et dicunt̄ ascendentes ꝛ descēdētes in septētrione ꝛ meridie. Ista sunt que accidunt planetis in semetipsis. Et ista exponit auctor per ordinē in littera dicēs ꝙ planeta q̄n̄qꝫ ascēdit in circulo suo eccentrico ita ꝙ sit in superiori parte eccentrici sui nō distans ab auge per. 90. gradus ante vel retro ꝛ tunc lumen eius apparet minuꝫ ꝛ etiam apparet minor in quantitate ꝛ eius cursus est tunc tardus quantum ad motū centri epicycli ꝛ dicitur tunc fortior. Quando autem est aliqua longitudinum mediarum eccentrici sui. s. distans ab auge per. 90. gradus precise tunc est equalis in lumine ꝛ magnitudine ꝛ cursu. i. non dicitur magnus neqꝫ paruuꝫ in lumine vel magnitudine ꝛ motus centri epicycli est equalis cum medio motu ipsius. Cum vero fuerit extra hec loca scilicet distans ab auge plus. 90. gradibus ante vel retro tunc descendit ꝛ apparet maior lumine ꝛ magnitudine ꝛ mouetur centrum epicycli tunc velocius q̄ꝫ medius motus ipsius. Et cū fuerit argumentum planete equatum minus. 180. gradibus scilicet quando additur equatio argumenti super medium motum tunc dicitur auctus numero. Et si argumentum equatum fuerit plus. 180. gradibus. s. quando equatio argumenti subtrahitur a medio motu tunc dicitur numero diminutuꝫ. Sed in luna quandò addit̄ equatio dicit̄ aucta numero: quando subtrahitur dicit̄ diminuta numero. Et quando aliquis trium planetarum altiorum mouetur

veloci⁹ medio motu suo vocat̃ auctus motu: ꝛ quando vadit minus medio motu suo vocat̃ motu diminut⁹. Eodem mō intelligit̃ de sole ꝛ luna. Et quā do mouet̃ tātū q̄tum medius mot⁹ suus tūc dicit̃ motu eq̄lis. Et q̄n ven⁹ vel mercurius mouet̃ velocius q̄ʒ sol dicit̃ auctus motu: quando tardius dicit̃ motu diminutus. Et quādo aliquis planetarum. 6. transiuerit nodum intersectionis deferētis sui cū eclyptica qui nodus vocat̃ genzahar est septētrionalis. Et est septentriōalis ascendens .i. augens latitudinē quousq̄ʒ elongat⁹ fuerit ab intersectione per. 90. gradus. Et cum elongat⁹ fuerit plus. 90. gradibus ab intersectione est septētrionalis descēdens .i. minuens latitudinem quousq̄ʒ elongatus fuerit ab intersectione per. 180. gradus ꝛ tunc est intersectione opposita p̄me ꝛ nullā habet latitudinem .i. est in eclyptica: ꝛ cuʒ transiuerit illam fit eius latitudo meridiana ꝛ est meridionalis descendēs quousq̄ʒ elongat⁹ fuerit ab intersectione p̄ma per. 270 gradus. Et cū transiuerit hūc numerum est meridionalis ascendens quousq̄ʒ reuertit̃ ad intersectionem primam ubi latitudo eius erit nulla. Hec est sententia littere de esse planetarum in semetipsis.

DE esse autē ipsoruʒ adinuicē tractemus. Prius determinauit de esse planetarum in seipsis. Hic determinat de esse eorum adinuicem. ꝛ p̄mo de esse quinq̄ʒ planetarū respectu luminariū. Et diuidit̃ in quattuor ptes scd̄m quattuor eē que habēt planete erga soleʒ ꝛ lunam. Primum est visio faciei ad faciē. Scd̄m est securitas. Tertiū est cōbustio. Quartum est orientalis ꝛ occidentalis. Primo ergo determinat de visione faciei ad faciem. Scd̄o de securitate. Tertio de cōbustiōe. Quarto de oriētalitate ꝛ occidētalitate. Prima ps est in p̄n⁹. Scd̄a icipit ibi: ꝛ ex hoc ductoria. Tertia ibi: ꝛ ois plāeta. Quarta ibi: ꝛ ex quo altiores. ¶ Snia p̄me ptis est. Q̄n aliq̄s planeta fuerit occidētalis a sole .s. q̄ oriat̃ post solis ortuʒ ꝛ fuerint inter ip̄m ꝛ solem tot signa quot sunt inter domū illius planete ꝛ leonem qui est dom⁹ solis talis planeta dicit̃ esse in visione solis facie ad faciem. Verbi grā: capricornus est domus saturni ꝛ est sextū signum a domo solis .s. leone. cum igit̃ fuerit saturn⁹ in sexto signo a sole cōputando numerū signorū a sole versus saturnum scd̄m ordinem signorum. Aliter enim non eēt occidentalis si non cōputaret̃ hoc modo tunc dicit̃ ipsum videre facie ad faciem. Et signū sagittarij est q̄ntum a leone. cum igit̃ Jupiter fuerit in q̄nto signo a sole incipiēdo a sole versus iouem s̄m ordinem signorum dicit̃ videre ipsum facie ad faciē ꝛ sic de alijs. Et quando aliquis planeta fuerit orientalis a luna ꝛ fuerit inter ipsum ꝛ lunam scd̄m ordinem signorum tot signa quot sunt inter domū ipsius planete ꝛ domum lune .s. cancrum tunc dicit̃ esse in eius visione facie ad faciem. Verbi gratia: cancer est signum sextum ab alia domo saturni .s. ab aq̄rio: ideoq̄ʒ cum fuerit luna a saturno in. 6. signo est inter eos visio facie ad faciē Et ēt cancer est signū q̄ntū a domo iouis .s. a piscib⁹: ideoq̄ʒ cū fuerit luna in. 5. signo a ioue s̄m ordinem signorum est inter eos visio facie ad faciem: ꝛ sic de alijs suo modo poteris exemplificare.

X hoc ductoria planete.

Hic determinat de .2. esse. 5. planetarũ erga luminaria. s. de ductoria quod idem est ꝙ securitas. Et est sñia talis qñ aliqs planeta est in suo hñim ⁊ in aliquo angulorũ ascẽdẽtis. s. in ascẽdẽte vel in .10. vel .7. vel .4. domo ⁊ aliqd luminarium sit in aliquo angulo℞ ab ipso planeta ita ꝙ sit planeta in die orientalis a sole ⁊ in nocte occidẽtalis a luna. hoc est vt sit in die in .10. signo a sole. tũc eniꝫ est in angulo a sole ⁊ oriẽtalis. vel in nocte in .4. signo a luna. tũc eni est in angulo a luna ⁊ occidẽtalis tunc diciť eẽ in sua ductoria. Angulus aũt oppositionis non hẽt hic locũ. Rõ est qꝛ planeta existẽs in opposito solis vel lune nec est oriẽtalis nec occidẽtalis. Postea dicit ꝙ oĩs planeta a tẽpore quo abscondiť sub radijs solis vsqꝫ ad tempꝰ quo icipit apparere diciť cõbustus. Et incipit cõburi qñ incipit itrare radios: ⁊ cũ venerit ꝓpe solẽ infra .12. gradus vocať oppressus: ⁊ cũ fuerit cũ sole in eodẽ gradu ⁊ fuerit inter eos minꝰ semidiametro solis ⁊ cũ hoc latitudo planete fuerit minor semidiametro solis diciť vnitꝰ vel incorporatus soli. Et cũ trãsiuerit hãc vnionẽ diciť eẽ in cõualescẽtia donec sit liberatꝰ a radijs solis.

X quo apparent altiores tres.

Hic determinat de oriẽtalitate ⁊ occidẽtalitate planeta℞. Dicit ꝙ tres pľe supiores qñ exeunt de sub radijs solis ⁊ icipiũt apparere de mane ante ortũ solis quousqꝫ ueniãt ad oppositũ solis. hoc est ꝙ sint ꝓpingores circulo horizontis oriẽtalis qꝫ occidẽtalis, qñ sol est in linea medie noctis tũc vocanť orientales ⁊ dextri. Vocanť oriẽtales eo ꝙ oriũtur añ solem: ⁊ vocanť dextri eo ꝙ sunt in dextra pte celi a sole. Pars enim occidentalis est dextra ⁊ oriẽtalis sinistra. Ponať enim ꝙ homo vertat faciem suam versus meridiem patet ꝙ oriẽs est sibi a sinistris ⁊ occidẽs a dextris. Et qñ aliqs trium supiorum planetarũ trãsiuerit oppositionẽ solis diciť occidẽtalis sinister. diciť occidẽtalis nõ ꝙ sit in pte occidẽtali celi a sole imo huiꝰ cõtrariũ est verũ. Sed dꝛ occidẽtalis pro tãto qꝛ occidit post solẽ. Et dꝛ sinister qꝛ est in pte oriẽtali celi a sole que est sinistra ẜm ꝙ dictũ est. Venꝰ vo ⁊ mercuriꝰ qlibet eo℞ infra tp̃s quo circuit epicyclũ suũ cõiungiť soli bis. vna vice ꝑ directionẽ. s. in supiori pte epicycli. Alia vice per retrogradationẽ. s. in iferiori pte epicycli. Igiť qñ aliqs eo℞ sepať a cõiunctiõe solis in medio retrogradatiõis. s. in iferiori pte epicycli recedit a sole versus ptẽ occidẽtalem celi. Et qñ elõgaꝰ fuerit a sole tñ ꝙ põt videri videť de mane añ ortũ solis. iõ tũc vocať oriẽtalis dexter donec cõburať a sole. i. donec iũgať soli in supiori pte epicycli per directionẽ. Et cũ sepatus fuerit a sole per directionẽ videť de vespere post occasuꝫ solis iõ tũc vocať occidẽtalis sinister donec iterũ cõburať. Et est dña iter venerẽ ⁊ mercuriũ ⁊ tres supiores. venꝰ eni ⁊ mercuriꝰ qñqꝫ in recessu eo℞ a sole siue in exitu de sub radijs fiũt oriẽtales ⁊ qñqꝫ in exitu eoruꝫ de sub radijs fiũt occidẽtales. Planete aũt supiores semp cum exeũt de sub radijs solis fiunt orientales. Et dicuntur augmentari in fortitudine donec sint elongati a sole per .30. gradus. ⁊ a .30. usqꝫ ad .60. dicuntur fortes. Et post

q̄ elongati fuerint a sole ultra.60.gradus dicunt orientales eūtes ad debilitatē usq̄ ad principium retrogradationis. Et a principio retrogradatiōis vsq̄ ad oppositionē solis dicunt orientales retrogradi. Et ab oppositione vsq̄ ad directionem dicuntur occidentales retrogradi. Et a directione vsq̄ ad.30.gra.post directōe dicunt occidētales fortes. Et a.30.gra.post directionem quousq̄ veniāt ad.30.gra.prope solem dicūtur occidētales euntes ad debilitatem. Et postea dicunt occidētales debiles quousq̄ comburant. Uenus vero et Mercurius quādo separant a sole per retrogradatiōe fiunt orientales et vocantur debiles quousq̄ veniāt ad directiōe: et a directione donec sint elongati a sole tantū quātum solent elongari in principio retrogradationis dicunt orientales fortes. Deinde fiunt debiles orientales et quousq̄ opprimant sub radijs solis: et postea dicunt vniti cum sole: deinde combusti eūtes ad apparitionem: et ab apparatione eorum vsq̄ ad elongationem eorum a superiori parte epicycli p.60.gra.sunt occidētales fortes: et ab hoc loco vsq̄ ad retrogradatiōem sunt occidentales euntes ad debilitatem: et postea vsq̄ coniunctionem sunt occidentales debiles. Si vero nō intelligeret lr̄a hoc mō esse falsa cū non sit possibile eos elongari a sole vsq̄ ad 60. gra.in zodiaco. Postea dicit quando aliquis planeta exit de sub radijs solis et nulli cōiungitur corpore vel aspectu est in suo lumine proprio.

Esse illorum erga se inuicem.

Prius determinauit de his q̄ accidunt planetis in semetipsis: et his que accidunt quoq̄ planetis erga luminaria. Hic determinat de his q̄ accidunt.7.planetis ad se inuicē. Et posset diuidi in tot partes quot sunt modi accidentium que accidūt planetis ad inuicē. Et pn̄t reduci ad.16. modos s̄m sn̄iam littere qui sūt isti coniunctio: vacuatio: cursus: feralitas: translatio luminis: redditus luminis: prohibitio: pulsatio nature: receptio: redditus nature: refrenatio siue contrarietas: frustratio: abscisio luminis: veneratio: destructio: obsessio: dilectio et odium. Ista exponit auctor in littera p ordinem vsq̄ ad finem istius differētie. Sn̄ia p̄me ptis est talis. Cōiunctio est cū fuerint duo planete in duobus signis que se aspiciūt aliquo aspectu: et ille q fuerit leuior inter eos.i.velocior in motu trāsiuerit de suo signo pauciores gradus q̄ pōderosus.i.tardior motu de suo signo.ita q differētia ista sit.6.gra.vel infra: et tunc dicit q leuior vadit ad cōiunctionē pōderosioris: verbi gr̄a: pono q sol sit in ariete et transiuerit de ipso ariete.6.gra.et Mars sit in Leone et trāsiuerit de ipso.12.gra.ista duo signa aspiciūt se aspectu trino. Et sol qui est velocior in motu q̄ mars transiuit pauciores gradus de ariete q̄ mars de leone: et sūt in differētia.6.gra. In proposito exemplo sol vadit ad coniunctionem martis de aspectu trino. Et si sol eēt in.12.gradu arietis: et mars in.12.gradu leonis: tūc esset cōiunctio completa. Et si sol esset vltra duodecimū gradū arietis marte existente in.12.Leonis: tunc esset inter eos separatio. Et hec vocatur coniunctio longitudinis. Coniunctio autem latitudinis est cum fuerint duo planete in vno signo cōiuncti corporaliter et fuerint equalis latitudinis ab eclyptica ita quod latitudo vnius sit ascendens in septentrione et alterius descēdēs

in septentrione vel vnius ascendens in meridie ꝛ alterius descendens in meridie. Uel si fuerit cóiunctio ex aliquo aspectuum ꝛ latitudo vnius fuerit septentrionalis ascendens: alteri⁹ meridiana ascendens. Uerbi gratia: pono quod luna cóiungatur saturno in aliquo signo: ꝛ in aliquo gradu ꝛ minuto illius ita quod saturnus sit iuxta genzahar suum uadens ad septentrionem in latitudinem: ꝛ sit eius latitudo. 3. minutoꝝ ꝛ luna appropinquet ad caudã draconis ueniẽs a septẽtrione minuẽs latitudinẽ: ita quod ei⁹ latitudo similiter sit. 3. minutorum hec est cóiunctio verissima qnãtum ad longitudinem ꝛ latitudinẽ. Et in hoc casu luna eclypsaret saturnum nisi diuersitas aspectus lune eẽt tanta qꝺ impediret. Licet auctor dicat quod latitudo vnius debeat esse ascẽdẽs ꝛ alterius descẽdẽs tamen uideẽ mihi ꝙ in cóiuncttióe corpali in omni casu quo cõtingere poterit qꝺ latitudines amboꝝ sint eq̃les ad eandem partẽ. Uolo dicere ꝙ ambe latitudines sint septẽtrióales vel ambe meridionales erit cóiunctio latitudinum veridica: ꝛ in aspectu oppositióis si latitudines fuerint equales in diuersis ptibus ita ꝙ vna sit meridionalis ꝛ alia septẽtrionalis erit aspectus veridicus quãtum ad latitudines.

Et cum seperatur unus planeta ab alio. Hic ponit vacuatóez cursus. Dicit qñ aliquis planeta fuerit coniũctus alteri corpore vel aspectu: ꝛ post separatóez ab illo nó cõiungiẽ alicui alteri corpe vel aspectu quãdiu fuerit in illo signo tunc diciẽ esse vacuus cursu Uerbi grã: pono qꝺ luna iungaẽ Joui corporal'r in sagittario: ꝛ post sepationez eius a ioue nó sit aliqs planeta in sagittario cui possit coniũgi: nec radij alicuius quem possit aspicere in hoc casu luna ẽ vacua cursu donec exeat de sagittario ꝛ iũgaẽ alicui corpe vl' aspectu.

Et si fuerit planeta in aliquo signo. Dicit quando aliquis planeta fuerit in aliquo signo vbi nullus alter planeta sit nec radij alicuius ille planeta quãdiu fuerit in signo illo sic se habente dicitur esse feralis: siue siluestris in similitudine hominis non habentis societatem cũ aliquo.

Et cum ferit separatus. Dicit quãdo planeta uelocioris motus sepauerit se a planeta tardioris mot⁹ ꝛ in separãdo se ab eo iungatur alteri tunc trãsfert naturam primi ad scꝺm. Uerbi gratia: pono quod luna separetur a coniunctione corporali iouis: ꝛ anteq̃ꝫ compleatur separatio coniungatur saturno aliquo aspectu: uel corporaliter luna trãsfert tũc naturã Jouis ad saturnuꝫ. Fit etiam alio modo translatio scilicet quãdo planeta leuis cóiungiẽ ponderosiori se: ꝛ ille ponderosus alteri adhuc ponderosiori se tunc medius transfert naturam leuis ad ponderosiorem. verbi grã: pono quod luna aspiciat ioué aliquo aspectu ꝛ iupiter aspiciat saturnũ. Jupiter in hoc casu transfert naturam lune ad saturnum.

Si aũt non coniungitur. Dicit qꝺ qñ duo plane te fuerint hoc mꝺ dis

positi quod unus eorum nō iungitur alteri sed ambo iungūtur alicui tertio: tunc si ille tertius aspiciat aliquē locū ex locis circuli ꝓijcit lumen illoꝝ duorum ad illuꝫ locū. Et si aliqs planeta fuerit in loco radioꝝ suoꝝ reddit illi lumen illorum duorum. Uerbi gratia: pono quod sol sit in capricorno ꝛ venuꝫ in piscibus: ita ꝙ nō aspiciant se. Deinde pono qđ mars sit in cācro aspiciēs solē de opposito: ꝛ venerē de tertio. in hͦ casu mars recipit lumē solis ꝛ veneris: ꝛ reddit lumina ipsoꝝ ad loca circuli in qbus sunt radij martis: ꝛ hoc vocatur redditus luminis. Fit etiam alio modo redditus luminis quādo duo planete nō aspiciunt se: sed tertius transfert lumen vnius ad alterum ita ꝙ sepetur ab vno ꝛ iungatur alteri: ꝛ tunc idem est ꝙ translatio.

Sequitur probibitio.

Dicit quādo tres planete fuerit in uno signo sed in diuersis gradibus ꝛ ille qui fuerit tardior motu trāsiuerit plures gradus illius signi quā aliquis alioꝝ duoꝝ tunc medius eoꝝ ꝓhibet cōiunctionem leuioris cū ponderoso. verbi gratia: pono quod saturnus sit in. 12. gradu virginis: ꝛ pono qđ mars sit in quinto gradu eiusdem virginis. in hoc casu mars petit cōiunctionē saturni. Sed pono quod luna sit in. 8. gradu eiusdem virginis in hͦ casu nō esset iudicandum ꝙ mars cōiungeretur saturno: quia luna est in medio ꝛ ꝓhibet eius coniūctionem. Fit etiā ꝓhibitio alio modo: ita ꝙ duo planete sint in vno signo ꝛ leuior iungitur ponderosiori ꝛ alter planeta aspiciat eūdem pōderosum ꝛ aspectus eius sit ita ꝓpe sicut cōiunctio corporalis alterius: tunc ille qui corporaliter iungitur ꝓhibet aspicientē ne aspiciat. Et si in hoc casu vnus illoꝝ fuerit ꝓpinquior q̄ꝫ alter ille qui fuerit ꝓpinquior obtinet ꝛ dicitur iungi pōderosiori. verbi gratia: pono quod saturnus sit in. 12. gradu virginis: ꝛ mars in. 8. gradu eiusdem. Et pono quod iupiter proijciat radios suos ad octauū gradum virginis in hoc casu mars ꝓhibet aspectuꝫ iouis. Sed si iupiter proijceret radios suos ad nonum gradum esset iudicādum quod iupiter aspiceret saturnū: ꝛ cum hoc ꝓhiberet coniūctionē martis. Et si iupiter proijceret radios suos ad. 7. gradū eēt iudicandū ꝙ mars iūgeretur saturno ꝛ cum hoc prohiberet aspectū iouis.

Et si iungitur planeta domino illius

signi. Dicit quādo aliquis planeta iungitur per aspectū domino illius signi in quo fuerit uel domino exaltaltiōis uel triplicitatis uel termini uel faciei dicit̄ mittere naturā dn̄i illi⁹ dignitatis ad ipsum cuius fuerit dignitas. verbi gratia: pono ꝙ sol sit in capricorno aspiciēs saturnū exn̄teꝫ in virgine. in hoc casu sol est in domo saturni ꝛ mittit naturā ipsius saturni saturno. Et si leuis planeta fuerit in aliquo loco vbi hꝫ dignitatē aliquā. verbi gr̄a: qđ sit dom⁹ sua vel exaltatio ꝛc̄. ꝛ aspiciat aliquē planetā ponderosiorē se q nullā habeat dignitatem in loco eius dicit̄ leuis mittere suā fortitudinē ponderoso: verbi gr̄a: pono ꝙ luna sit in tauro. s. in exaltatōe sua ꝛ aspiciat saturnū existēteꝫ in virgine de trino. in hoc casu luna naturā suam siue virtutē mittit ipsi saturno licet saturnus nullā habeat dignitatē in loco lune. Sed si saturn⁹ hēat dignitatē in loco lune. uerbi gr̄a: pono ꝙ luna sit in. 24. gradu tauri in exaltatione sua ꝛ in termino ꝛ facie saturni ꝛ aspiciat saturnū mittit saturno naturam p-

priam ꝛ naturā saturni ratione termini ꝛ faciei sue.

Et quādo fuerint aliqua dignitatum suaꝝ. Dicit planeta leuior aspicit pōderosiorem se ꝛ leuior habet dignitatē in loco in quo est ꝛ ille quē aspicit etiam hꝫ ibidem aliquā dignitatē tūc leuis mittit ponderoso vtrasqꝫ naturas.s.suā ꝓpriā:ꝛ illiꝰ quē aspicit:ꝛ hec missio vocatꝛ receptio. verbi grā:pono ꝙ sol sit in ariete in exaltatiōe sua ꝛ in domo martis ꝛ aspiciat matrem aliquo aspect. in hoc casu sol mittit marti naturā suam ꝓpriā ꝛ cū hoc naturā martis rōne domus sue:ꝛ mars recipit solem a domo sua. Et si cōtingat ꝙ inferior sit in dignitate superioris ꝛ eꝯ superior in dignitate inferioris illa est melior receptio q̄ esse pōt. verbi grā:sit sol in ariete in domo martis ꝛ mars in leone in domo solis ꝛ sol aspiciat martem aspectu tertio talis receptio integra ꝛ perfecta.

Hinc sequitur redditus. Dicit qn̄ inferior planeta aspicit supiorē. ꝛ ille quē aspicit est cōbustus sub radijs:vel retrogradus. in hꝫ casu supior reddit inferiori virtutē quā sibi misit:qꝛ pp debilitatē suā nō pōt retinere eam. Et si in tali casu vterqꝫ fuerit in angulo vl̕ in succedēti tūc redditꝰ fit cū ꝓficuo. Et si inferior fuerit in angulo ꝛ supior nō ita tn̄ ꝙ supior recipiat inferiorē talis redditꝰ etiā fit cū ꝓficuo. Et si inferior fuerit cadēs ab angulo ꝛ supior in angulo fit redditus cū ꝓficuo. Et si ambo fuerint cadentes redditꝰ fit cū detrimento. v̇bi grā:pono ꝙ luna sit in tauro ꝛ aspiciat mercuriū existētē in capricorno cōbustū. in hoc casu luna mittit mercurio naturā suā. Sed qꝛ mercurius est cōbustꝰ nō pōt retinere naturā sibi missam:iō reddit lumē illud qꝺ recipit ab ea ꝛ si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficuus ꝛc̄.

Deinde sequitur almenē. Dicit qn̄ planeta inferior vult cōiungi supiori: sed anteqꝫ cōpleatꝛ cōiunctio inferiori fit retrogradus hoc vocatꝛ refrenatio verbi gratia:pono ꝙ saturnus sit in.12.gradu virginis:ꝛ venus in principio virginis vadēs ad cōiunctionē saturni. Sed cum puenerit venus ad.8.gradum uel nonum.s.anteqꝫ cōtingat saturnū incipit retrocedere. in tali casu refrenatur venus ne cōiungatur saturno:ꝛ idem intellige de aspectu si iret ad aspectū:sed anteqꝫ aspectus compleretꝛ inciperet retrocedere.

Hāc sequitur alchorad. i. cōtrarietas. Dicit quod cōtrarietas est quādo tres planete fuerint in vno signo quorum vnus sit ponderosus:ꝛ alij duo leues:ꝛ vnus duorum leuium trāsiuerit ponderosum ꝛ alter petat coniūctionē ponderosi sed anteqꝫ coniungatꝛ ponderoso:ille qui transiuerit ponderosum fit retrogradus:ꝛ coniungitur ponderoso per retrogradationem:ꝛ obuiat alteri leui:tūc retrogradus destruit cōiunctionē illius cui obuiat cū pōderoso. Verbi gratia:pono quod sit saturnꝰ in.8.gradu virgīs:ꝛ mars sit in.12.gradu eiusdē: ꝛ iupiter sit in ꝑncipio virginis petens coniunctionem saturni:sed antequā coniungatur sibi:mars incipiat retrogradari ꝛ coniungi saturno per retrogradationem ꝛ obuiet ioui

in hoc casu mars destruit coniunctioné iouis cū saturno.

Sequitur alpharis id est frustratio.

Dicit q frustratio est qñ planeta leuis petit cóiunctionem ponderosi sed antequā compleat coniunctio ponderosus intrat aliud signum et sint radij alicuius alterius planete in pncipio illius signi tunc quando leuis volens coniungi pōderoso intrat illud signum cóiungit radijs illius planete ibi aspicientis: et sic annullat coniunctio pma: verbi grā: pono quod saturnus sit in.29 gradu leonis et mars sit in.24. gradu eiusdé petens cóiunctionem saturni. Sed añq iungat mars saturno saturnus intret virginez: et pono qd iupiter aspiciat primum gradum vginis. in hoc casu mars exiens de leone cóiungit radijs iouis: et sic annullat coniunctio martis et saturni.

Hanc quoqz sequitur abscisio luminis.

Dicit q abscisio luminis est qñ aliqs planeta leuis petit cōiōctioné pōderosi et in scdo signo a signo pōderosi sit alter planeta sed anteqz leuis iūgat pōderoso ille qui est in scdo signo sit retrograd9 et iūgit pōderoso. i tali casu retrogradus abscindit lumé pōderosi a plāeta qui volebat ei iūgi. Et est qsi idé qd qrietas sed differt in hoc q in qrietate planeta retrograd9 nō solū iungit pōderoso sed etiam iungit leui qui volebat iungi ponderoso per obuiationem et pōt exemplificari sicut ibi fuit dictum. Fit etiā alio modo abscisio luminis. s. quando planeta leuis petit cóiunctionem ponderosi et ille ponderosus petit cóiunctioné alteri9 ponderosioris et iungit ei anteqz leuis iungat pmo pōderoso. verbi grā: pono qd mars petat cóiūctioné iouis et iupiter petit piūctionem saturni et anteqz mars iungat ioui iupiter iungat saturno: in tali casu saturnus abscindit lumen iouis a marte.

Sunt quoque his planetis.

Dicit q planete in qbusdam locis cōfortant et in qbusdam debilitant et in qbusdā locis fiunt fortune et in qbusdā ifortune. Fiunt fortune in aspectu sextili vel tertio bonorū et vt in fortune sint cadentes ab eis iuxta q intelligendū est q qñ aliqs planeta est in eodé signo cum alio vel in qrto vel in septimo vel decimo ab ipso dicit esse in angulo ab illo. Et si fuerit in scdo signo ab ipso vel in qnto vel in octauo vel in.11. dicitur eé. ab ipso in succedenti. Et si fuerit ab ipso in tertio signo vel in.6. vel.9. vel 12. dicit esse in cadenti ab ipso. Fiunt etiam fortune quando separantur ab vna fortuna et iunguntur alteri aut quod sint inter radios duarum fortunarum et hoc vocatur veneratio a quibusdam. Fiunt etiam fortune quando sunt vniti sole in eodem gradu: aut quod sint in eius aspectu tertio vel sextili vel in aspectu trino vel sextili lune: et etiam vt sint aucti numero et lumine: et quod sint in aliqua dignitatum suarum vel in suo haiz. Et planete fiunt fortiores quando ascendunt in circulo augis et quādo sunt septentrionales vel ascendunt in septentrione. Similiter fortificantur quando sunt in statione secunda euntes ad directionem. Similiter quando exeunt de sub radijs solis et quando sunt in angulis vel in succedētib9. Et tres supiores fortificat quā-

do sunt orientales. Et si aspiciunt solem aspectu sextili augmētatur eorꝫ fortitudo. Similiter quādo fuerit in quartis masculinis vel in signis masculinis. Fortitudo solis etiam augmētatur in quartis ⁊ in signis masculinis ꝑterqꝫ in libra. ibi enim nō fortificaṯ ꝓpter casum ab exaltatione licet libra sit signū masculinum ⁊ etiā in quadra masculina. Et tres inferiores planete scilꝫ existentes sub sole significantur quādo sunt occidētales a sole: ⁊ in quartis ⁊ in signis femininis. Et luna fortificatur cum fuerit in nocte super terrā: ⁊ in die sub terra ⁊ cum fuerit in signo ⁊ in loco feminino ⁊ cum fuerit in exaltatione solis scilicet in ariete.

Ex īfortunio uero planetarum. Dicit quod planete fiūt infortune idest infortunanṯ quando sunt in aspectibus malorꝫ: ⁊ quādo coniungūtur malis per corpus vel per aspectuꝫ ita qꝺ inter eos ⁊ corpus mali vel inter eos ⁊ radios mali sit minus termino vnius planete. Et infortunantur qñ sunt in terminis malorꝫ aut in domibus malorꝫ. Uerbi gratia: iupiter vel venus infortunatur in terminis saturni ⁊ martis: ⁊ in domib⁹ eorꝫ. Et īfortunātur qñ īfortune eleuanṯ super ipsos ita qꝺ sint infortune in .10. vel .11. signo ab ipsiſ. Juxta qꝺ intelligēdum est quod planeta existens in .10. signo ab alio diciṯ eleuari super ipsum: sicut existens in .10. domo eleuatur super ascēdens: ⁊ si istud fiat sine receptiōe est peius. Uerbi grā: pono quod iupiter sit in principio sagittarij ⁊ saturnus in principio virginis. in hoc casu saturnus eleuaṯ super iouem. Uirgo enim est decimū signum a sagittario. Jnfortunātur etiā quādo sunt in coniūctione solis: vel in opposito solis: vel in aspectu eius quarto. Etiam infortunātur quādo sunt in capitibus suorum genzahar idest in intersectionibus deferentiū eorum cū eclyptica siue in capite vel cauda draconis eorꝫ: vel ꝓpe hec loca per .12. gradus vel infra maxime si in his locis luna fuerit impedita ab eis: vel sol scilicet vt luna: vel sol iungaṯ eis in his locis vł aspiciat eos aspectu inimico. Ratio aūt quare īfortunanṯ in his locis est quia possunt ibi eclypsari. Jnfortunanṯ etiā quādo distāt a sole per quattuor grad⁹ ante vł retro. Et quādo fuerint inter corpa vel radios duorum malorū: ita qꝺ seperenṯ ab vno malo corpore vel aspectu ⁊ iungantur alteri malo: aut fuerit malus: uel radij eius in signo quod est ante eum ⁊ alteṙ malus uel radij eius in signo quod est post eum. tūc enim dicitur obsessus. Uerbi grā: pono ꝙ iupiter sit in virgine ⁊ in .11. gradu: ⁊ mars vel radij martis sint in .10. gradu eiusdē ⁊ saturn⁹ vel mars sint in .12. gra. eiusdeꝫ in hͦ casu iupiter diceręṯ obsessus a duab⁹ infortunis. Eodē mō diciṯ de signis ꝙ sunt obsessa qñ vnus malus est in eius ꝑncipio ⁊ alter in eius fine. Sed qñ sol vł fortuna aspicit planetā vel signuꝫ obsessum aspectu sextili: vel tertio ita ꝙ sit aspect⁹ ad .7. gradus prope vel infra: tunc per talem aspectū soluiṯ obsessio. Jnfortunātur ēt quādo sunt retrogradi vel combusti aut cadentes ab angulis. Et debilitanṯ qñ sunt tardi cursus quod vadāt minus medio motu eorꝫ. Et qñ sunt in statione ꝑma euntes ad retrogradatiōeꝫ: aut ꝙ sint in gradib⁹ tenebrosis: aut planete masculini in signis vł gradib⁹ femininis: ⁊ in die sub terra ⁊ in nocte super terram; aut feminini in signis masculinis ⁊ in gradib⁹

masculinis ꝛ in die super terram ꝛ in nocte sub terra. Hoc .n. est cõtrariũ hã iz idest similitudini eorum. Et debilitantur siue infortunanť qñ sũt in locis oppositis dignitatũ suaꝝ: aut ꝙ sint in latitudine meridiana ab eclyptica maxie si fuerint descẽdentes in eadẽ latitudine: aut sint in via combusta .s. a medietate libre vsqꝫ ad mediũ scorpiõis: aut sint iuncti planete retrogrado: aut cadenti: aut quod nõ sint recepti. Et tres superiores .s. saturnus iupiter ꝛ mars debilitantur cum fuerint occidentales a sole: aut in quartis femininis: ꝛ sol debilitatur in signis ꝛ in quartis femininis: nisi fuerit in nona domo: q2 in illa gaudet. Tres inferiores scilicet ven⁹ mercuri⁹ ꝛ luna debilitanť in signis ꝛ in quartis masculinis. ¶ Et diciť de planetis quod sunt quidã eoꝝ semuicẽ diligentes. Dicit quod quidam planete diligunt seinuicem: ꝛ quidam habẽt se odio: ꝛ patet in lr̃a. ꝛ sic completa est expositio tertie differẽtie alchabicij introductorij ad iudicium.

Differentia quarta in expositõne nominũ astrologicorũ.

Cõpleť trib⁹ differentijs huius libri in qbus auctor determinauit de esse circuli signoꝝ essentiali ꝛ accidẽtali in prima differẽtia: ꝛ de naturis septem planetaꝝ in .2a differentia: ꝛ de his que accidunt septem planetis in semetipsis: ꝛ adinuicem .s. in tertia differẽtia. Sequitur quarta differẽtia in qua exponit nomina quibus vtũtur magistri iudicioruꝫ ꝛ docet ea applicare ad opus. Et potest tota illa differẽtia diuidi in .16. partes scd̃m .16. capitula que ponit in ea. Jn primo capitulo loquiť de cõiunctionibus magnis connumerãdo eas. Jn secũdo capitulo docet inuestigare gradum ascendẽtem alicuius natiuitatis. Jn tertio capitulo docet eligere locum vite in natiuitatib⁹. Jn quarto capl̃o docet eligere datorem annoꝝ vite in natiuitatib⁹. Jn .5. docet eligere planetã dñatorẽ natiuitatis q p̃eest nato post hylech ꝛ alcochodẽ. Jn .6. tractat de ꝑfectu annoꝝ natiuitatis ꝛ mũdi. Jn .7. c. docet dirigere significatorẽ quẽlibet ad quẽlibet locum circuli. Jn .8. docet dirigere gradũ ascendẽteꝫ in natiuitatib⁹. Jn .9. docet inuenire duodenarias planctarum ꝛ domoꝝ. Jn .10. docet inuenire nouenarias. Jn .11. docet inuenire decanũ. Jn 12. docet iuenire dñm orbis siue hore. Jn .13. docet inuẽire annos fridarie in natiuitatib⁹. Jn .14. docet cognoscere qs planetaꝝ eleuať sup alteꝝ. Jn .15. docet inuenire qñ fit aptio portaꝝ. Jn .16. loqť de horis fortunatꝭ ꝛ infortunatis: vbi ptes incipiant patebit in ꝓcessu. Jn p̃mo ergo .c. loquiť generaliter de magnis cõiunctõib⁹ ꝛ dicit ꝙ cõiunctiões magne sũt res significãtes destructiões siue mutatiões, q̃ fiunt in hꝯ seculo: ꝛ sunt .6. in nũero. ¶ Prima maior oĩb⁹ cõiunctõib⁹ est ꝯiũctio iouis ꝛ saturni in p̃ncipio arietꝭ ꝛ hꝯ fit in .960. annis semel. ¶ Scd̃a ꝯiũctio est mutatio ꝯiũctiõis iouis ꝛ saturni d̃ una triplicitate ad aliã ꝛ hoc fit in .240. annis semel. Et qñ venit ꝯiũctio eoꝝ ad aliqꝫ triplicitatẽ anteq̃ꝫ exeat illã duodecies ꝯiũguniť. Uerbi gratia: ꝯiunctio iouis ꝛ saturni nunc est in triplicitate aerea ꝛ incipit in signo geminoruꝫ anno dñi .1325. ab illo tp̃e in .20. annis .s. ãno dñi .1345. cõiungenť in aqua-

rio et ab illo in.20.annis coniungentur in libra et postea in geminis: et ita secundum hunc ordinē donec in his tribus signis duodecies cōiungantur et si multipli caueris.20.per.12.inuenies.240.annos post quos coniunctio mutabit se et intrabit triplicitatē aquaticā et stabit ibi similiter p.240.ānos et sic de alijs tri plicitatibus itelligas: et itelligas quod sicut dicit quod cōiūctio maxia reuertitur in.960. ānis ad pncipiū arietis.i.ad triplicitatē igneā: ita cōiūctio intrās pncipiū alicuius alterius triplicitatis nō reuertitur ad pncipium eiusdē nisi post.960.annos sta bit igitur vt supra dcm̄ est in qlibet triplicitate.240.annis triplicitates sūt quat tuor.multiplica igitur.240.per qttuor: et inuenies.960.ānos. Tertia cōiūctio ē martis et saturni in cancro in qbuslibet.30.ānis. Quarta cōiunctio est iouis et saturni in qcūq3 signo fuerit: et hec fit in.20.ānis semel. Quita cōiunctio ē in troitus magni luminaris in primuz minutuz equinoxij vernalis idest arietis. Sexta cōiunctio est solis et lune et eorum oppositio. Et quando dicitur ascen dens cōiunctionis magne intelligitur de ascendēte scilicet introitus solis in arie tem in illo anno in quo dz fieri illa cōiunctio. Uerbi gratia: cōiunctio iouis et saturni fuit in geminis anno dn̄i.1325. Et ascendens introitus solis in arietē in illo anno fuit taurus.20.gradus: taurus ergo est ascendens illius coniun ctionis. Iste cōiunctiones que dicte sunt vocantur cōiunctiōes magne. Alie multe sunt cōiunctiones in planetis quarū numerus est.120.secundum Ptolemeū in.50.ppositiōe centiloquij. Dicit enim ibi. nō obliuiscaris esse.120.cōiunctio nes que fiūt in stellis erraticis. In illis.n.est maior scia eorum q fiūt in hoc mūdo suscipiēti incremētum et decrementum. Haly ibi in cōmento numerat eas: et dicit quod quedam sunt coniunctiones binarie et quedam trinarie quedam quatrinarie quedam quinarie quedam senarie quedam septenarie. Binaria aūt cōiunctio est quādo duo planete tantum cōiungūtur: et hoc potest.21.mo dis variari. Ternaria cōiunctio est quando coniungūtur tres planete et hoc potest variari triginta quinq3 modis. Quatrinaria coniuntio est qn̄ cōiun guntur quattuor planete: et hoc potest variari similiter.35.modis. Quinaria coniunctio est quādo coniūguntur quinq3 planete: et hoc potest variari.21.mo dis. Senaria coniunctio est quādo cōiunguntur sex planete: et hoc potest va riari.7.modis. Septenaria nō est nisi vna scilicet coniunctio omnium septez planetarum. Et si computaueris seu addideris hos numeros predictos ad inuicem inuenies.120. Qui volunt singulas numerare inueniēt eas nume ratas in cōmento ppositionis preallegate.

Et ex hoc annimodar quod est.

In hoc capitulo auctor docet iuestigare gradum ascēdentē ali cuius natiuitatis supposito qd sciatur signū ascēdēs et ignoretur gra dus: et hoc docet secundū sententiā Ptolomei non secundum propriā intē tionem. Dicit enim Ptolemeus in.34. ppositione centiloquij Almusteli su per locum cōniunctionis vel preuentionis est in cōsimili gradu anguli ex an gulis omnis natiuitatis humane que fuerit in illa coniunctōe vel puentiōe. Et omnis gradus qui nō est similis gradui almutē super locū coniunctiōis vel puentionis nō est angulus alicuius natiuitatis humane. Sentētia littere

talis.est cum volueris inuenire gradum ascēdentem natiuitatis alicuius cōsidera cōiunctionem solis et lune que pcessit natiuitatem vel oppositioné si precessit oppositio. Si pcessit coniunctio natiuitas dicit coniunctionalis: si pcessit oppositio siue puentio qd idem est natiuitas vocatur puentionalis. Si natiuitas fuerit cōiunctionalis cōsidera gradum in quo cōiunguntur luminaria. s. gradum zodiaci inquo fuit coniunctio pcedens illam natiuitatem. et vide qs planetarum sit fortior in gradu per multitudinem testimoniorum. ille enim est almutem sup locum cōiunctionis. Equa ergo cum ad horam natiuitatis quo equato cōstitue ascendens ad horam natiuitatis scōm estimationē ita tñ quod sis certus de signo ascendente. Si enim deficeres in signo hec regula nō valeret tibi. Habito igit signo ascendente hora natiuitatis: cōsidera utrum locus planete quem equasti tali dispōe stante sit ppinquor gradui ascēdentis vel gradui decime domus et cui eorū fuerit ppinquor hunc angulum facies similem gradui planete. hoc est: pone tot gradus signi existentis in angulo quot gradus ptransiuit planeta de signo in quo est. Et vt euidentius pateat sententia littere pono in hoc exemplum. ¶ Pono quod in hora natiuitatis alicuius ascendens fuit libra sed nescio quis gradus eius: et pono q natiuitas fuit cōiunctionalis et cōiunctio precedens eam fuit in. 6. gradu aquarij video q saturnus est fortior in illo gradu: ergo equabo saturnum ad horam natiuitatis et ponatur q inueniam eum in. 20. gradu virginis video q saturnus in hoc casu est ppinquior ascendenti qz medio celi scōm ascendens estimatum: faciam ergo angulum ascendentis ad similitudinem gradus saturni. hoc est ponam vigesimum gradum libre in ascendente et si fuisset ppinquor medio celi fecissem angulum medij celi vigesimum gradum signi ibidem existentis. Si autem natiuitas puentionalis fuerit operaberis per gradum oppositionis sicut nunc tibi dixi de gradu cōiunctionis idest considerabis planetam hñtem plures fortitudines in gradu oppositionis. Sed dubium est de gradu puentionis cum in puentione siue oppositione sol sit in vno gradu et luna in opposito quem ergo gradum accipiemus pro grabu puentiōis utrū gradum solis vel gradum lune. Dicit auctor scōm intentionem Ptolemei q gradum illius luminaris accipere debemus qd fuerit sup terram. Sed adhuc restat dubium. Ponat q vnum luminare sit in ortu reliquum in occasu et sic neutrum erit sup terram nec sub terra. Dicit auctor q qdam sapiens dixerunt q debemus opari per gradum illius luminaris qd fuerit in oriēte. Deinde dicit auctor q Ptolemeus dixit si plures planete cōuenirent in dño loci cōiunctionis vel puentionis. s. q duo planete vel tres in loco illo hērēt cqles furtitudines videlicet q vnus hēret ibi tot fortitudines quot alter: tunc debemus accipere illum qui fuerit in suo haim: et si qlibet eorum fuerit in suo haim tunc debemus accipe illum qui citius deberet mutari ad melius rē. i. illum qui citius itrabit signum in quo hēt plures fortitudines qz in illo signo in quo est. Et si fuerint orientales a sole eligas eum qui fuerit soli ppinquor: dūmō nō sit cōbustus. ¶ Juxta istam ptem notandum est q alter est modus inuestigandi gradum ascendentis natiuitatis et ille modus accipit a snia Ptolemei in. 51. ppōne centiloquij vbi dicit. Locus lune in natiuitate est ipse gra

dus ascēdens de circulo in hora casus spmatis in matricem ⁊ locuꝫ lune hora casus spmatis est gradus ascendens hora natiuitatiꝫ. Est etiam itelligēdū ad euidentiam dicendorum ꝙ more infantum in vteris matrum non sunt eq̄les scd̄m ꝙ dicit Haly in cōmento ꝑpositionis iam allegate. More autē sunt distincte in.3.s. in maiorem moram ⁊ in mediā ⁊ in minorem. Minor autem mora continet.258.dies Media mora continet.273. Maior mora continet .288 dies. Et differentia inter maiorem ⁊ minorem sunt.30.dies. Istud est intelligēdum de his que nascunt̄ scd̄um cursum naturalem. De abortiuis autē ⁊ de his qui nascunt̄ in septimo mense hec regula non tenet. Quantitas aūt more infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatiꝫ. Si eni in hora natiuitatis luna fuerit in p̄ncipio septime domus super terram.s. supra horizontem occidentalem tunc infans fuit in utero matris per morā minorem.s. per.258.dies. Et si luna fuerit in hora natiuitatiꝫ in gradu ascendente tunc infans stetit in vtero per moram mediā.s. per.273.dies. Et si luna fuerit hora natiuitatis in gradu qui est ante gradum occidentis tunc infans stetit in vtero per morā maiorē.s.288.dies. ¶ Et nota ꝙ cum luna in natiuitate est in pte occidentali ꝓpe horizontem si astronomus credit eam esse sup terram qn̄ est sub terra vel econtra errabit in hora conceptionis ꝑ.30.dies. Si vero luna fuerit super terram elongata ab occidente idest inter oriens ⁊ occidēs mora in vtero est maior minori mora ⁊ minor media. Dico ꝙ est maior minori mora scd̄m quantitatem elongationiꝫ lune ab occidente. Et si luna fuerit sub terra elongata ab ascendente mora in utero est maior media ⁊ minor maiori ⁊ est maior media scd̄m quantitatem elongationis ab ascendente. Cum scd̄m hanc viam volueris gradum ascendentis natiuitatis alicuius inuestigare constitue ascendens ad horam natiuitatis scd̄m estimationeꝫ ꝓpinquorem quantum poteris veritati ⁊ equa lunam ad illam horaꝫ: ⁊ vide in quo loco ceciderit in figura: ꝙ si ceciderit in p̄ncipio septime domus subtrahe ab hora natiuitatis.258.dies. Et remanebit hora cōceptioniꝫ. Si vero ceciderit inter septimam domum ⁊ ascēdens.s. sup terrā vide per quot gradus sit elongata a gradu occidentis ⁊ pro q̄buslibet.12.gradibus accipe vnū dieꝫ ⁊ pro quolibet gradu qui fuerit ultra.12.accipe duas horas quos dies ⁊ horas adde sup morā minorē.i. sup.258.dies. Et totum subtrahe ab hora natiuitatis ⁊ remanebit tp̄us cōceptionis. Si vero ceciderit in ascēdēte subtrahe ab hora natiuitatis.273.dies ⁊ remanebit tp̄s cōceptiōis. Si vero ceciderit inter ascēdēs ⁊ septimā.s. sub terra cōsidera q̄ntum sit elongata a gradu ascendente ⁊ pro q̄buslibet.12.gradib⁹ accipe vnum diem ⁊ pro quolibet gradu residuo duas horas ⁊ numerum dierum ⁊ horarum ꝓuenientē adde sup moram mediam ⁊ totum subtrahe ab hora natiuitatis. Si vero luna ceciderit in fine sexte domus subtrahe ab hora natiuitatis moram maioreꝫ ⁊ remanet hora cōceptionis. Hora igit̄ cōceptionis nota equa lunam ad illam horam ⁊ gradus in quo inuenta fuerit fuit ascendens in hora natiuitatis. Licet hec via sit uera scd̄um intentionem fere oium sapientum. Uidetur tn̄ mihi ⁊ certus sum ꝙ non sufficit ad inuestigandum gradum in casu ubi non habeo gradum ascendentem nisi per estimationem. Supponit enim ꝙ sciam elon-

gationem lune a gradu occidētis vel ab ascēdente: et si ignorem graduz ascē dentē et per cōsequens gradum occidentis quomodo potero scire distantiā lune ab aliquo illorum nescio. Posito enim q estimatio mea deficiat per.12. gradus distantia lune ab occidente vel ab ascendente etiā deficiet per.12.gradus et pro illis deberet accipi vna dies et sic deficiet hora cōceptionis in vna die et defectus ultimus.s.in gradu ascendentis erit qātū luna mouet vna die.

Et ex hoc hylech. In hoc capitulo auctor docet eligere hylech.i.significatorem vite in natiuitatib9. Snia littere est ista. In eligendo significatorem vite debemus incipe a sole si natiuitas fuerit in die et si inuenerim9 ipm ante gradum ascendentem per.5.gradus uel infra.i.si inuenerimus ipm solem in.5.graibus qui ascēderūt sup horizontez.s. in fine.12.dom9 aut si inuenerimus ipm in.10.domo vel.11.domo accipiemus solem pro hylech siue fuerit in signis masculinis siue in signis femininis. Si vero nō fuerit in his signis debemus inspicere si fuerit in.7.vel.8.vel.9.domo in signis masculinis adhuc accipiem9 ipm pro hylech. ¶ Si vero his tribus locis iā dictis.s.in.7.domo vel.8.vel.9.esset in signis femininis non esset aptus ad hoc q esset hylech. Si igit sol nō fuerit aptus hylech aspiciemus ad lunam si eam inuenerimus in ascendente vel in.2.vel in.3.domo aut in.7. vel.8.domo ipsa erit hylech.siue fuerit in signo masculio siue feminino Si vero non fuerit in his locis aspiciem9 si inuenerim9 eam ante gradum signi ascēdentis per.5.gradus vel infra: aut in.10.domo aut.4.aut in.5.in signo feminino adhuc ipsa erit hylech. Si aūt i his locis eēt in signis masculinis nō esset apta hylech. Si vero natiuitas fuerit in nocte debemus incipere pmo a luna. Si inuenerim9 eam ante gradum occidentem per.5.gradus vel ifra .i.in illis.5.gradib9 qui sunt sub terra ex pte occidētis aut i aliquo aliorum locorum pdictorum scdum modum dictum ipsa erit hylech. Et si ipsa non fuerit apta aspiciemus ad solem qui si fuerit ante gradum septime domus per.5. gradus vel infra.s.sub terra aut fuerit in.4.vel 5.domo erit aptus hylech. siue signa sint masculina siue feminina. Et si fuerit in ascendente vel in.2.domo in signo masculino erit aptus hylech in feminino vero non. Si vero luminaria non fuerit apta vt sint hylech aspiciemus utrum coniunctio pcessit natiuitatem vel oppositio: q si pcessit coniunctio aspiciemus gradum coniūctionis.s.illum gradum in quo luminaria fuerunt cōiuncta ante natiuitatez: et si inuenerimus ipsum gradum in aliquo qttuor angulorum vel in aliquo succedentium accipiemus ipsum pro hylech. Et si non inuenerimus ipsū in aliquo angulorum neq succedentiū. Debemus aspicere ad gradū ptis fortune qui si fuerit in aliquo angulorum vel succedētiū debem9 ipm accipere pro hylech. Si vero nō fuerit in aliquo horum locorum debem9 ultimo accipere gradū ascēdētē natiuitatis. Si autem oppositio pcessit natiuitatem debemus aspicere ad gradum oppōnis sicut dictū est de gradu cōiunctionis et postea ad ptē fortune et vltimo ad gradū ascēdētē natiuitatis: nec opz in gradu cōiunctionis vel puentionis vel ptis fortune aspicere vtrū signa sint masculina vel feminina. Et sic patet q sol pōt eē hylech in die, et nocte sup terrā et sub terra

in.ii.locis. Potest enim eē sup terram hylech in sex locis ⁊ sub terra in.5. Et luna sic̄r potest esse hylech in.ii.locis. Potest enim sub terra esse hylech in sex locis ⁊ sup terram in.5. Si autem luna in aliquo p̄dictorum locorum fuerit combusta sub radijs solis nō erit apta hylech. Et cum fuerint domus eq̄te secundum doctrinam traditam in canonibus astrolabij ⁊ tabularum p̄mi mobilis omnis planeta qui fuerit ante ascendens vel ante p̄ncipiū alicuius alterius domus per qnq3 gradus vel infra erit fortitudo ei⁹ valida in domo que succedit. Et omnis locus ex locis p̄dictis nō potest esse hylech nisi aspiciat eū aliqs planeta habens dignitatem in loco illo.s.q͛ sit dn̄us domus vel dominus exaltatōis aut triplicitatis aut termini aut faciei. Tota snia littere potest reduci ad pauca verba. Quinq3 sunt loca a qbus recipit̄ hylech idest significator vite que sunt hec: sol: luna: gradus coniunctionis vel p̄uentionis: pars fortune gradus ascendens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipiendu3 est a sole. Et si nō fuerit in locis aptis scd̄m q͛ p̄dictum est recipienda est luna. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus coniunctionis vel p̄uentionis qui si non fuerit aptus recipienda est pars fortune. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus ascendentis natiuitatis. Dicit Ptolemeus q͛ hylech nū q̄3 debeat accipi ab aliquo loco existente sub terra. Dicit enim ⁊ ꝯuenit vt nō operemur in re tā nobili sicut ista per id totū quod est sub terra sed semꝑ per id quod ascendit ⁊ apparet sup terram. Nec conuenit nos operari per signum quod ascendens non aspicit nec per signum quod ascendit ante ascendens quod dicit̄ dom⁹ laboris.i.domus.12.q͛ est cadens ab angulo ⁊ plus etiam: quoniam fumositates que eleuant̄ ab humoribus terre turbant virtute3 ei⁹ que venit ab ea ad terram cum spissitudine ac lugubritate sua: ⁊ dānāt eā pp quod apparent colores ⁊ magnitudines stellarū existentium in hac domo alterius maneriei q̄3 sint per naturam eorum. Haly Abenragel dicit sapientes in hoc sunt plurimum discordati: tamen id in quo maior pars eoru3 ꝯcordat est q͛ incipiunt p̄mitus in natiuitatibus diurnis a sole ⁊ icipiūt si est in aliquo angulorꝫ vel succedenti ⁊ in signo masculino ⁊ in q̄rta masculina ⁊ aspexerit aliquam dignitatum suarum erit ipse hylech: ⁊ si ita non fuerit nec aspexerit aliquam dignitatum suarum nō erit ipse aptus pro hylech: ⁊ ꝑquires tūc hylech: a luna ⁊ si eam inueneris in angulo vel in succedenti ⁊ in signo feminino ⁊ in q̄rta feminina ⁊ aspexerit aliquam dignitatum suarum accipe eā pro hylech alioquin non erit apta: tunc aspice natiuitatem si fuerit coniunctionalis accipe hylech a gradu ascendente: ⁊ si dominus aliquis habens ibi aliquā dignitatem aspexerit gradum illum accipies eum pro hylech. Et si ascendēs non fuerit aptum pergras hylech a parte fortune. Et si pars fortune nō fuerit apta pergras hylech a loco coniunctionis vel oppositionis precedentis natiuitatē. Et si non fuerint apti natiuitas nō habebit hylech. Et oportebit te necessario reuerti ad dirigendum per athazir loca hylech ad loca fortunarꝫ ⁊ ad radios earum ⁊ ibi inuenies locum finis. Et si natiuitas fuerit nocturna ꝑquiras p̄mit⁹ hylech a luna sicut incepisti pergrere de die a sole. Et si ea3 inueneris in angulo vel in succedenti in signo feminino ⁊ in q̄rta feminina ⁊ aspexerit aliquam dignitatum suarum ipsa erit hylech. Alioquin perquiras hy

lech a sole z si eum inueneris in angulo vel in succedēti in signo masculino z in quarta masculina z aspexerit eum habēs dignitatem ibidez accipias eū pro hylech alioquin nō erit aptus. Et tūc si natiuitas fuerit ṕuentiōalis per quiras hylech a parte fortune sicut pquisiuisti a luna z sole. Et si pars fortūe nō fuerit apta pquiras hylech a gradu ascendēte. Et si aliquis eoꝝ non fuerit aptus ꝑ hylech pergras hylech a gradu cōiunctionis vel preuētionis ṕcedentis natiuitatē. Et si fuerit in angulo uel in succedēti: z fuerit aspectꝰ ab aliquo habēte ibi aliquā ex qnqꝫ dignitatibus accipe eum ꝑ hylech. Et quādo sol fuerit hylech z nō habuerit alcochodē pergras hylech a gradu lune. z si ille .i. gradus lune fuerit hylech z nō habuerit alcochodē perquiras hylech a gradu ascendēte si natiuitas fuerit cōiunctionalis: z si gradus ille fueri hylech z nō habuerit alcochoden pquiras hylech a parte fortune. Tamē si natiuitas fuerit preuētionalis incipe ṗmitus a parte fortune: z si fuerit hylech z nō habuerit alcochoden aliqs hoꝝ perquiras hylec a gradu coniunctionis uel oppositiōis antecedētis natiuitatē: z si nullus eoꝝ habuerit alcochoden quoniam natus nō habuit hylech nec alcochodē est significatio vite hac durabilitatis modice. Et scias ꝙ in hylech qui pquirit̄ ab ascēdente z a parte fortune z a gradu cōiunctiōis vel ṕuentionis nō aspicitur masculinitas nec femininitas signoꝝ neqꝫ quartaꝝ. Et dicit maior pars sapientūꝙ luna in tertia domo apta est ut sit hylech: quia gaudet in ea z dicūt similiter ꝙ soli in nona domo cōuenit esse hylech quia gaudet ibidem.

¶ Ex hoc alcochoden. In hoc capitulo docet auctor eligere alcochodē qui est dator annoꝝ vite. Snia littere est talis cū volueris scire qs planetaꝝ est dator annoꝝ vite. debemus aspicere quis planetarū habeat plures dignitates siue fortitudines in loco hylech. Uerbi gr̄a: si sol fuerit hylech debemus respicere planetam fortiorez in loco solis. Et si luna fuerit hylech debemus respicere fortiorē in loco lune. z sic de alijs locis inteligēdū est. Et si talis planeta aspexerit locū hylech a quocūqꝫ aspectu debemꝰ ipsum accipe ꝑ alcochoden. Si v̄o nō aspexerit debemus respicere alium post illū .s. planetaz qui hꝫ in loco hylech aliquas fortitudines: sed nō tot sicut primus dn̄s gradus. Uerbi gr̄a: si vnꝰ habeat in loco hylech sex fortitudines z alius habeat ibi .5. vel .4. fortitudies si ṗmus nō aspexerit locū hylech nō poterit esse alcochoden. tūc si secundus aspexerit locū hylech debemus ipsum accipere ꝑ alcochoden: z si ille etiam nō aspexerit debemus aspicere iterum ad aliū hn̄tem pauciores dignitates z sic debemus procedere: donec inueniamꝰ aliquē aspicientē locum hylech qui habeat aliquā dignitatē in loco hylech: z si nullā planetaz inuenerimus aspicientem locū hylech q habeat ibi dignitatē vel dignitates ille locus non potuit esse hylech: ideo in hoc casu oportet querere aliud hylech scd̄m modum prius dictuz. Uerbi gratia: si natiuitas fuerit diurna z sol fuerit in loco apto ad hoc ꝙ sit hylech: tn̄ nullus habet dignitatem in loco solis aspiciens ipsum sol nō poterit esse hylech: quia nō habet alcochodē: ideo oportet tūc perquirere hylech a luna. z si ipsa fuerit in loco apto hylech z nullus habēs

in loco eius dignitatem sit aspiciens eũ oꝫ pergrere hylech a pte fortune vel a gradu cõiunctionis vel puentionis vel gradu ascẽdente scd̃m ordinē predictum. Et videbat̃ qbusdam esse incipiẽdum a dño domus ita videlicet ꝙ si dñs domus loci hylech asperexit hylech accipiebant euꝫ pro alcochoden ꝛ nõ asperexerunt aliquem alium. Si aũt dominus domus nõ asperexerit aspiciebant ad dñm exaltationis qui si asperexerit ponebant illum alcochoden. Et si ille non asperexerit aspiciebant dñm triplicitatis. deinde ad dñm termini: deinde ꝛ vltimo ad dominum faciei. Dorothius aspexit p̈mo dñum termini ꝛ p̈posuit eum dño domus: sed hoc non videt̃ veritati cõsonum. Et qdam dixerunt si duo vel tres vel plures planete conueniant dignitatib⁹ ita ꝙ habeant equales fortitudines eẽntiales in loco hylech ꝛ oẽs asperexerint illũ locũ accipiendus est ille qui ꝓpinqus aspicit: ꝛ si in hoc etiam cõueniant qd̃ raro cõtingit accipiẽdus est ille qui fuerit inesse laudabili a sole ita ꝙ sit cõiunct⁹ cum sole in vno gradu ꝛ nõ sit elongatus ab ipso per. 16. minuta. Uel accipiendus est ille qui fuerit ꝓpinquior angulo aut ille qui fuerit in initio ort⁹ matutini. s. qui incipit apparere in mane ante ortum solis aut ille qui fuerit in statione sua scd̃a ꝛ iens ad directionẽ aut qui fuerit in alio esse laudabili a sole. s. ꝙ sit orientalis sit fuerit aliquis trium sup̈iorum aut occidentalis si fuerit aliqs trium inferioꝝ. Si v̈o contingat ꝙ sol fuerit hylech ꝛ fuerit in leone vel in ariete. s. in domo vel exaltatione sua erit ipse hylech ꝛ alcochodẽ. Et si luna fuerit hylech ꝛ fuerit in cancro vel in tauro erit ipsa hylech ꝛ alcochoden ꝛ non oportet cõsiderare aliquẽ alium. Ptolemeus dicit ꝙ ille est alcochoden qui hẽt plures fortitudines in loco hylech siue aspiciat siue nõ aspiciat ip̄m locum. sed nullus sapiẽtum cõcordat cum eo. ideo tutius videt̃ mihi tenere viam sapientũ. De annis vero quos dat alcochoden licet auctor nihil dicat: volo tñ scd̃m sententiam haly abenragel pauca ꝛ veritati magis cõsona narrare. Dicit haly abenragel maior pars sapientum huius scientie dicũt ꝙ quãdo alcochoden fuerit in angulis dat annos suos maiores: ꝛ qñ in succedentibus dat annos suos medios. ꝛ qñ in cadentibus dat annos suos minores nec dat melioramentum alicui succedentium sup aliũ ꝛ est error. Dicit haly abenragel. scias ꝙ de secretis coopertis ꝛ signalibus celatis huius scie est qñ alcochoden fuerit in gradu decime domus dat annos suos maiores. Et quando fuerit in gradu vndecime domus dat annos suos medios. Et quando remouet̃ ab vno istorum duorum duorum locorum ꝛ vadit ad aliuꝫ aspice quot gradus sunt ab vno ad aliũ ꝛ diuide per eos annos qui sunt inter annos maiores ꝛ annos medios. Uerbi grã: pono ꝙ gradus. 10. domus sit tertius gradus piscium: ꝛ pono ꝙ venus sit alcohoden ꝛ sit in. 13. gradu piscium: est ergo elongata a puncto. 10. dom⁹ per. 10. gradus. ꝛ pono ꝙ a p̈ncipio. 10. domus vsqꝫ ad p̈ncipium. 11. sunt. 30. gradus. Scio ꝙ si esset in p̈ncipio. 10. domus daret annos maiores qui sunt. 82. Et si esset in p̈ncipio. 11. domus daret annos suos medios qui sunt. 45. nunc autem in neutro horum duorum pũctorum est. subtraham ergo. 45. annos. s. medios ab annis maioribus. s. 82. ꝛ remanent. 37. anni quos multiplicabo per distantiam veneris a principio decime domus ꝛ prouenient. 370. ꝛ diuidam per. 30. s. per longitudinem in-

ter decimam domum ꝛ vndecimam ꝛ exibunt.12.anni ꝛ remanent post diui
sionem.10. que multiplicabo per.12.ꝛ diuidã per.30.ꝛ exibunt quattuoꝛ men
ses.subtraham ergo.12.annos ꝛ quattuoꝛ menses ab annis maioꝛibuꝫ vene
ris ꝛ remanebunt.69.anni.ꝛ.8.menses:ꝛ erunt anni quos dat venus in tali
casu. Istud exemplum poteris applicare ad alios angulos ꝛ domos. Dicit
haly abenragel quando alcochoden fuerit combustus ꝛ ipse iens ad solem
ita ꝙ nõ appareat perdit totum datum suum.qꝛ qñ est in hoc statu nõ dat ni
si dies vel hoꝛas vel res que nomen nõ habent. ꝛ terminus cõbustionis est
iste. Postq̃ꝫ saturnus fuerit occidentalis a sole ꝛ sol fuerit ad eum ꝛ fuerit in
ter eos.15.gradus donec remanserit ꝛ oꝛientalis fuerit ꝛ fuerint inter eoꝫ de
cem gradus completi. Et iupiter illud idem. Mars tamen postq̃ꝫ inter euꝫ
ꝛ solem in occidente fuerint.15.gradus quousqꝫ sit oꝛientalis ꝛ inter eos sint
nouem gradus. Mercurius tamen facit facta sua ꝛ dat dona sua cõpleta q̃ꝫ
diu fuerit directus:dummodo non sit appꝛopinquatus soli ad minus de se
ptem gradibus ꝛ a septem gradibuꝫ usqꝫ ad.5.dat.nõ tamen complete Sed
a pͥncipio septem graduum donec transeat solem per quinqꝫ gradus perdit
suum datum totum.ꝛ a quinqꝫ gradibus usqꝫ ad cõplementum septem gra
duum dat modicum:verum postq̃ꝫ transiuit.7.gradus dat suum datum cõ
pletum.ꝛ hoc idem facit venus excepto ꝙ quãdo apparet visibiliter ad mi
nus hoꝛum quinqꝫ graduum dat tunc datum suum cõpletum. Luna tamen
qñ applicat soli eundo ad eum ꝛ fuerint inter eos.15.gradus debilitat eius
factum ꝛ dat modicam rem.s.dies vel qđ huic assimilat. Et quando applicu
erit soli ad.12.gradus perdit totum eius datũ donec transiuerit gradũ solis
per.10.gradus ꝛ tunc dat modicũ datũ dies.s.vel qđ ei assimilat quousqꝫ trã
siuerit solẽ per.12.gradus ꝛ tũc dabit totũ eius datum cõpletum. Casus autẽ
planete qui est ꝯtrarius exaltationi aufert mediuꝫ dati.ꝛ terminꝰ huiꝰ casus
ꝛ ita sol cum fuerit in q̃nto gradu libꝛe quousqꝫ transeat.25.gradus eiusdeꝫ
est in casu suo.residuũ signi iudicabit sicut detrimẽtũ. Saturnꝰ est in suo casu
a pͥncipio duodecim gradus arietis donec trãseat.26.gradũ eiusdem:ꝛ resi
duum signi pꝛo detrimẽto iudicabit. Jupiter est in suo casu a q̃rto gradu ca
pꝛicoꝛni vsqꝫ ad cõplementũ.20.graduũ.ꝛ residuũ signi iudicabit sicut detri
mẽtũ. Mars est in suo casu a pͥncipio.19.gradus cãcri vsqꝫ ad finẽ ipsius cã
cri.ꝛ in pͥncipio ipsius signi iudicat sicut detrimẽtum. Et venꝰ est in suo casu
postq̃ꝫ trãsiuit terminũ Jouis vsqꝫ ad.21.gradũ ṽginis. Istud de venere qđ
dicit nõ põt stare nisi itelligas scđm terminos ptolemei.scđm eniꝫ terminos
illos.14.gradus virginis est finis termini iouis. Scđm ṽo terminos posi
tos in alchabicio nõ est ita.ibi enim terminꝰ iouis finit in.21.gradu virginis.
Uel igit littera haly est coꝛrupta vel nõ põt dictum suũ itelligi nisi scđm ter
minos ptolemei. Et mercuriꝰ est in suo casu a pͥncipio.8.gradus pisciũ usqꝫ
ad cõplemẽtũ.19.graduũ ipsius:ꝛ in residuo eiusdẽ signi iudicat tanq̃ꝫ si eẽt
in detrimento suo. Retrogradatio triũ supioꝝ planetaꝝ a pͥncipio sue retro
gradationis vsqꝫ ad oppositionẽ solis.i.vsqꝫ ad mediũ retrogradationis au
fert medietatem dati ꝛ alia medietas remanet.ꝛ qñ trãsiuerit oppositionem
solis aspice quot gradus ꝛ minuta ibit retrogradãdo ab oppositione solis:ꝛ

quot fuerint aspice quã ptem pportionalem hñt ad oẽs gradus quos hẽt re trogradari ab oppositione vsqз ad directionem ꝛ tñ addas medietati dati ꝛ dirigas gradus illos recte cũ suis minutis tali modo ꝙ qñ planeta fuerit in pncipio directionis sue dabit recte suũ datũ cõpletũ. Pono in hoc exẽplum: pono ꝙ mars fuerit alcocoden ꝛ fuerit datũ suũ totũ.60.anni scdm pportionem pus factã inter angulũ ꝛ succedẽtem ꝛ ponat ꝙ sit ipse retrogradus inter mediũ retrogradationis amisit ergo in medio retrogradatiõis sue ꝛ añ mediũ retrogradationis medietatẽ hoꝝ annoꝝ ꝛ remãserũt.30.anni:ꝛ pono ꝙ inerit ultra medium retrogradatiõis sue.i.oppõnem solis retrogradãdo per duos gradus:ꝛ pono ꝙ ab oppõne vsqз ad directionẽ debeat ire retrogradãdo per.10.grad9.multiplicabo igit duos grad9 per medietatẽ dati qd amisit.s per.30.annos ꝛ pueniẽt.60.q.60.diuidã per.10.ꝛ exibũt.6.ãni quos annos addã medietati dati.s.30.annis ꝛ pueniẽt.36.ãni.hoc eẽt datũ martis in casu pposito. Tñ venus ꝛ mercuri9 postqз qlibet eoꝝ icipit retrogradari pdit medietatẽ dati ei9 qd dat qñ est direct9.ꝛ postmodũ aspice quot grad9 ꝛ minuta sibi remanẽt vsqз ad occultationẽ suã recte qзto plus poteris:qꝛ venus forte appebit existẽdo iter eã ꝛ solẽ min9.5.gradib9. Et qñ fuerit appens dabit mediũ datũ nisi apparuit existẽdo iter eã ꝛ solẽ min9.5.gradib9 qꝛ tunc nõ pdest illi appitio illa in hoc statu. Postmodũ dirigas illos gradus ꝛ minuta postqз retrogradari icepit quousqз occltauerit se subtilr ꝛ recte ꝛ diuidas per hoc mediũ dati qd remãsit in mõ pdicto.qꝛ qñ occultat totũ pdit ei9 datum sic pdixim9 qꝛ nihil remanet ei. Et põt exemplificari ad silitudinez exempli dati in retrogradatione triuз supiorum. Dicit haly ꝙ iupiter ꝛ venus qñ cõiuncti fuerint corpaliter vel quando aspiciunt alcocodẽ de tertio vel sextili addunt mumero annorum quos dedit alcocoden scdm numeruз annorum suoꝝ mumerorum annos vel mẽses vel dies vel horas iuxta vtutes vel debilitates eorum:ꝛ tñ ambe infortune saturnus ꝛ mars qñ iungunt corporaliter cũ alcocoden vel ipm aspiciũt de opposito vel qrto minuũt ei numerum annorũ suoꝝ minorũ. Sed qñ mercuri9 fuerit cum fortunis addentib9 alcocoden addit ipe similiter numerum annoꝝ suorum minorũ:ꝛ qñ fuerit cum infortunis minuentib9 alcocoden minuit etiã ptem suam ꝛ qñ mars ꝛ saturnus aspexerint de tertio a signis breuium ascẽsionũ aut de sextili lõgarũ ascẽsionũ minuũt. Et dico qd sol in qrta ꝛ oppositione minuit numerũ annorũ suoꝝ minoruз:ꝛ addit de.3.ꝛ sextili. Multi ex astrologis antiqs ꝛ modernis dicunt qd luna fortunata addit de tertio vel sextili.ꝛ oẽs sapientes huius scientie confitent quod qñ natus nõ habuerit hylech ꝛ habuerit aliquã duarum fortunarum in ascendente vel medio celi possibile est qd viuet scdm qзtitatẽ annoꝝ minoꝝ illius fortune que vitam significauit nisi gradus ascẽdẽs ꝛ luna fuerint ifortunati vel fuerit eadẽ fortuna dña dom9 mortis: qꝛ tũc significat modicã durabilitatem ꝛ vitam.

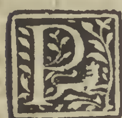
Lmutẽ uero qui preẽ natiuitati.

Hic auctor docet eligere almutem.i.planetã dñatorem in figura a quo accipit esse nati post hylech ꝛ alcocodẽ. Sentẽtia littere est

ista.planeta habēs maius dñium siue plures fortitudines in.5.locis p̄dictis a qb⁹ accipit hylech q̄ sūt locus solis locus lune loc⁹ cōiunctōis uel preuentionis pars fortune gradus ascendēs ille planeta est almuté idest uincēs. Et si aliqs habuerit dignitates in 2ª uel tertia uel pluribus locis ex locis p̄dictis ille est almuté. Uerbi gratia: pono q̄ unus planeta sit dñs ascēdentis ꝛ dñs termini eiusdē ascēdētis ꝛ cū hoc dñs faciei eiusdē. talis planeta haberet in ascēdente.8.fortitudines: ꝛ pono q̄ alter planeta sit dñs exaltatiōis ascēdētis ꝛ dñs dom⁹ loci solis ꝛ dñs triplicitatis ptis fortune: talis planeta esset dignior almuté quā primus: qa habet plures fortitudines in locis p̄dictis. Et ut abbreuiet sermo coligende sūt fortitudines cuiuslibet in.5.locis predictis: ꝛ ille eorum qui abundauerit in numero fortitudinū ille erit almutem.

De ex hoc profectio in annis natiuitatū atq₃ mun. In hoc.c.docet op⁹ p̄fectiōis.i.mutatōis annoꝝ de vno signo ad aliud: ꝛ hoc dupliciter. Primo in annis natiuitatū. Scđo in annis magnaꝝ cōiunctionū. Opus in annis natiuitatū est facile ꝛ est sñia littere talis. cū volueris scire ad qđ signū applicat annus natiuitatis alicuius: vide quot anni p̄fecti trāsierint nato ꝛ incipies a gradu ascendente natiuitatis: ꝛ dabis cuilibet anno vnū signū: ꝛ vbi finitus fuerit numerus ibi erit signū p̄fectionis ab ascendēte. Uerbi grā: ascendēs alicuius natiuitatis fuit.10.gra.arietis in fine p̄mi anni venit p̄fectio ad.10.gradū tauri. In fine secūdi anni ad.10.gradum geminoꝝ: ꝛ sic s̄m hunc ordinem dando cuilibet anno signū vnum vsq₃ ad complementū.12.annoꝝ. tunc enim scilicet in fine 12.annorum reuertit ad locum radicis. Si autem multi anni trāsierint nato subtrahe a toto numero annoꝝ p̄fectoꝝ qui transierunt nato.12.quotiēs poteris idest diuide p.12.ꝛ numeꝝ qui remanet infra.12.proijce ab ascendente natiuitatis s̄m modum prius dictū. Uerbi grā: ascendēs cuiusdam natiuitatis fuit.13.gradus virginis: ꝛ transierunt nato.32.anni solares completi. subtraham a.32.annis.12.bis ꝛ remanent.8.anni completi: dabo ergo primum annum virgini: secūdum libre: tertium scorpioni: quartum sagittario: qntum capricorno: sextū aquario: septimū piscib⁹: octauū arieti: veniet ergo p̄fectio ad signū qđ succedit imediate. s. ad tauꝝ ad cōsimilē gradū gradui radicis. s. ad.13.eiusdem. Sicut dixi de gradu ascendēte: ita faciendum est de gradu solis: ꝛ gradu lune: ꝛ gradu ptis fortune: ꝛ vbi applicuerit annus dñs illius signi est dispositor illius anni. Et ab illo accipiuntur facta de quibus natus se intromittet illo anno ꝛ fortunia ꝛ infortunia que accident sibi illo anno. Auctor ponit exempla in littera: ideo non est necesse multum insistere exemplis. Deinde dicit auctor cū p̄fectio anni p̄uenerit ad aliquē gradum alicui⁹ signi ꝛ fuerit aliqs planeta vel radij alicuius planete post ipsum gra. in eodem signo vel in eadem domo in figura ꝛ volueris scire quando p̄ueniet profectio ad ipsum planetā vel radios eius: vide quot gradus ꝛ minuta sint inter gra. ad quē p̄uenit annus ꝛ ipsum planetā vel radios eius ꝛ multiplica illos per 12.ꝛ sextā vnius. hoc est dicere, dabis cuilibet gradui.12.dies ꝛ sextam ptem vnius ꝛ prouenient tibi dies qui sunt a principio illius anni vsq₃ ad tem-

pus in quo pfectio perueniet ad planetã vł eius radios. Ratio autẽ quare cuilibet gradui dãtur.12.dies:7.6.vnius est:qr hoc modo in fine anni cõple- tur vnum signum. Si enim multiplicaueris.30.gradus per.12.7 sextã vniu; prouenient.365.dies qui sunt dies vnius anni. Dicit Ptolemeus in proposi- tione.236.quarte partis quadripartiti sui.7 sciemus dispositionẽ facti anno- rum accipiendo numeꝝ annoꝝ natiuitatis:7 pijciemus eos a quolibet lo- corum hylegiorũ secũdum ordinatiõem signorum unicuiqꝫ signo annum 7 accipiemus dispositorẽ a signo in quo applicat numerus graduũ. Idẽ Ha ly in commẽto dicit quod in hoc dicto vult narrare Ptoleme⁹ qd quodlibet signum disponit in ãno vno: 7 sic ibit signi reuolutio in quo est significator q buslibet.12.annis vna vice vsqꝫ ad finẽ vite:7 hoc sciunt oẽs astrologi.

Profectio autẽ ex annis mũdi.

Hic docet opus pfectõis in annis mundi. Sententia litere est talis. Cũ volueris scire applicatiõeꝫ annoꝝ alicuius secte vide quot tran- sierint anni solares completi a pncipio illius ãni in quo fuit ma- gna cõiunctio q̃ significauit illam sectã:7 diuide illũ numeꝝ annoꝝ p.12.7 nu meꝝ q remãserit infra.12.pijce ab ascendẽte illi⁹ ãni in quo fuit ꝯiũctio 7 vbi applicuerit numerus ibi est signũ pfectiõis. Auctor ponit exemplũ in lr̃a de secta sarracenoꝝ.i.machometi:7 dicit ꝙ iter annũ ꝯiunctionis q̃ significauit legẽ illã 7 annũ apparitiõis machometi.s.in quo incepit pdicare fuerũt.61. ãni. Alia littera hꝫ.52.ãni. Ego credo ꝙ debẽt esse.52.ãni:7.57.dies.alioquin nõ cõcordabit cũ illo quod dicit postea.7 ascendẽs anni in quo fuit illa con- iunctio fuit signũ geminoꝝ 7 pucnit ille ãnus in quo incepit predicare ad si- gnum uirginis.s.ad signum illius planete qui fuit dñs signi ascendẽtis anni cõiunctionis. Si enim subtrahãtur a.51.12.quotiẽs poterit remanent.3.deť ergo signo geminoꝝ prim⁹. scd̃s cãcro. tertius leoni.7 sic ãnus incomplet⁹ qui fuit positus in numero puenit ad signum virginis. Nõ est nobi; magna cura quot anni fuerunt ab anno illius coniunctionis vsqꝫ ad primum an- nuã arabũ. Sufficiat eni nobis scire ꝙ ãnus ille in quo inceperãt ãni arabũ puenit ad uirginẽ:qa ãni arabũ sunt nobis noti ex tabulis extractiõis earũ 7 poterimus incipe a ꝟgine ẜm ꝙ dicit auctor in lr̃a. Et qr tpe auctoris ipsi opa banť in ptib⁹ suis p annos psaꝝ:iõ applicat dcm̃ suũ ad ãnos psaꝝ.7 dicit cũ volueris hr̃e noticiã huius rei.i.scire ad qd signũ applicat ann⁹ ex ãno con- iunctionis q̃ significauit sectã sarracenorũ vide quot ãni psarum trãsierũt 7 verte illos in dies p tabulã extractiõis eaꝝ deseruientẽ annis psaꝝ:aut quod multiplicenť anni per.365.tot enim dies cõtinet annus psicus qr anni psici nõ hñt q̃rtaꝫ diei 7 numero dieꝝ q puenerit tibi adde.3624.dies. tot eni di- es fuerũt a principio annorũ arabũ usqꝫ ad principiũ annoru; persaꝝ.7 qd collectũ fuerit diuide p.365.7 quartã vnius:7 pueniẽt anni solares: si qd resi duum fuerit erũt dies anni impfecti. Et potes etiam numerum dieꝝ reduce re ad annos solares p tabulas extractiõis eaꝝ deseruiẽteꝫ annis solaribus. Tota intẽtio auctoris stat in hoc quod sciamus quot anni solares pfecti trã- sierunt ab initio annoꝝ arabum vsqꝫ ad tẽpus cõsideratiõis 7 damus cuili-

bet anno vnū signū ꝫm modū prius dictū: ⁊ incipiemus a virgine: ⁊ ego ponam exemplū applicādo ad computationes nostras ꝫm annos dñi nr̄i iesu xp̄i. Cum volueris scire ad qꝺ signum applicat annus cōiunctionis q̄ significauit legem sarracenoruꝫ. subtrahe ab annis xp̄i. 621. annos ⁊. 6. menses ⁊ 14. dies. tot enim anni fuerūt a principio annorum xp̄i vsq; ad principiū annorū arabum ⁊ numerum annorū perfectorū qui remanserit diuide p. 12. ⁊ illud qꝺ remanet ꝓijce a virgine dando cuilibet anno signū vnū ꝫm modū prius dictum ⁊ remanet annus imperfectus sequēs annos pfectos quos diuisisti manet in uirgine. Uerbi gratia: anni xp̄i sunt mō. 1330. cōpleti ⁊. 22. dies ab illis subtraham. 621. annos. 6. menses. 14. dies remanēt. 708. anni solares perfecti. 6. menses. ⁊. 8. dies. Illi⁹ sunt anni q trāsierūt a p̄ncipio annorū arabū vsq; modo. quos annos perfectos diuidā p. 12 ⁊ totus numer⁹ surgit ita ꝙ nō remanet aliquis ānus pfectus. Dico ergo ꝙ ꝓfectio āni cōiūctiōis magne que significauit sectā sarracenoꝝ modo est in uirgīe ꝫ sētētiā auctoris. Sicut exēplificatū est de secta sarracenorū ita pōt fieri in aliis sectis si debeāt dici secte si sciat̄ cōiunctio significās illā sectā ⁊ ascēdēs āni cōiūctōis. Sed de hac materia nō expedit multū loqui. est eni res que nō cōcordat cū fide nostra: sed si quis delectat̄ in his ⁊ voluerit reducere mutationeꝫ q̄ fiunt in legibus ad motus supiorū corporū legat libros de magnis cōiūctiōib⁹ ⁊ ibi inueniet. Deinde dicit si volueris ꝓfectiōeꝫ a signo cōiunctiōis que significauit p̄dictā sectā ꝓijce annos predictos a scorpiōe: qꝛ cōiunctio illa ꝫm eū fuit in scorpione. Si v̄o volueris ꝓfectionē ab ascēdēte regni vide quot anni solares trāsierūt a p̄ncipio illius regni. Ipse exēplificat de vno regno: sed nescio de de q̄ regno loq̄t ⁊ nō curo qa sine exēplo suo pōt itelligi lr̄a. Sicut aūt dr̄ de ascendēte regni ita dꝫ itelligi de ascēdēte fundatiōis alicui⁹ ciuitat̄ vel castri vel ēt cuiuscūq; edificij: ita ꝙ accipiant̄ āni solares pfecti q trāsierūt a p̄ncipio fūdatōis illi⁹ ⁊ ꝓijciant̄ ab ascēdēte p̄ncipij fūdatiōis ꝫm modū an̄ dc̄m. Deide dicit si volueris ꝓfectōeꝫ ab ascēdēte mutatōis cōiunctiōis Jouis ⁊ saturni de triplicitate aquatica ad triplicitatē igneam subtrahe ab āniꝫ psarum. 176. annos psicos ⁊ cōuerte illos qui remanent in annos solares ⁊ ꝓijce a leone. uult dicere quod coniūctio iouis ⁊ saturni in principio annoꝝ persarum fuit in triplicitate eq̄tica ⁊ post principium annorum psarum per quos ipsi cōputabant per. 176. annos mutauit se coniūctio ad triplicitatem igneaꝫ: iō iubet subtrahere ab annis psaꝝ. 176. annos ⁊ remanēt āni q trāsierunt ab āno mutatōis ꝯiūctionis ad triplicitatē igneā ⁊ iubet eos ānos q remanēt vertere in ānos solares qa psici nō hn̄t bisextū: ⁊ āni solares hn̄t: ꝓfectio aūt fit ꝫm ānos solares: ⁊ iubet ꝓijcere a leone: qꝛ ꝫm ipsum leo fuit ascēdens in āno mutatiōnis cōiunctionis ad triplicitatem igneam. ex quo videtur quod auctor iste fuit ⁊ composuit hunc librum in tempore quo coniunctio fuit in triplicitate ignea. nunc autem hec coniunctio est in triplicitate aerea. ideo ponam exempluꝫ de triplicitate in qua nos sumus. Cum volueris scire ꝓfectionem ab anno mutationis ꝯiunctōis iouis ⁊ saturni ad triplicitatem aeream subtrahe ab annis xp̄i. 1324. annos ⁊. 71. dies ⁊. 20. horas. tātuꝫ enim tempus transiuit a principio ānorum xp̄i vsq; ad principiū annorum

mutationis coniunctionis ad triplicitatem in qua nos sumus: et residuum proijce a .13. gradu tauri. ille enim fuit ascendens anni supradicti: et vbi perduxerit te numerus ibi erit profectio anni. Uerbi gratia: anni xpi sunt numero .1330. completi: et .22. dies. ab illis subtraham .1324. annos et .71. dies. et remanerit .5. anni perfecti et .316. dies anni imperfecti: dabo primum annum tauro incipiendo a .13. gradu eius. secundum signo geminorum incipiendo a .13. gra. eius tertium cancro. quartum leoni incipiendo a .13. gradu eius. quintum virgini incipiendo. a .13. gradu eius. venit ergo profectio .6. anni mundum perfecti ad libram ad .13. gradum. Et si volueris gradum in quo est profectio diei vltimi ex diebus qui transierunt de anno imperfecto multiplica numerum dierum anni perfecti per .30. et productum diuide per .365. et numerus quotiens erit gradus. Si autem aliquid remanserit post diuisionem multiplica illud per .60. et diuide per idem quod prius et numerus quotiens erit minuta. verbi gratia. in proposito exemplo remanserunt de anno imperfecto .316. dies quos multiplicabo per .30. et prouenient .9480. quem numerum diuidam per .365. et exibunt .25. gradus et remanent post diuisionem .355. que multiplicabo per .60. et prouenient .21300. et diuidam per .365. et exibunt .58. minuta addam ergo super .13. gradum libre 25 gradus et .58. minuta et proueniet numerus vsque ad .8. gradus et .58. minuta scorpionis. ibi ergo nunc est profectio ab ascendente anni mutationis coniunctionis ad triplicitatem aeream.

T Ex hoc directio.

In hoc capitulo auctor docet dirigere significatorem quemlibet ad quemlibet locum circuli. Intelligendum est primo quod directio siue dirigere significatorem ad quemlibet locum circuli nihil aliud est quam inuenire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a loco significatoris vsque ad locum ad quem debet dirigi. Si locus significatoris fuerit in medio celi uel in angulo terre tunc dirigere est inuenire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a loco significatoris vsque ad locum quem debet dirigi in horizonte recto. Si autem fuerit in ascendente uel in occidente tunc est inuenire illos gradus in orizonte obliquo. Si autem non fuerit in aliquo horum locorum tunc accipiuntur ascensiones mixtim scilicet miscendo ascensiones circuli directi cum ascensionibus regionis: proportionaliter tamen secundum distantiam loci significatoris ab angulis: et gradus directionis quandoque significant annos quandoque dies quandoque alia tempora. In natiuitatibus quilibet gradus significat annum. In reuolutionibus annorum mundi et natiuitatum quilibet grdus significat diem. Et quidam volunt quod in reuolutionibus annorum .59. minuta et .8. secunda scilicet motus solis in vno die sigificant vnum diem. In coniunctionibus solis et lune et in oppositionibus secundum quosdam quilibet .13. gradus .10. minuta scilicet quantum luna mouetur in die per medium cursum significant diem. Cum ergo volueris significatorem aliquem dirigere ad quemcunque locum circuli si significator ille fuerit in gradu medij celi vel in angulo terre subtrahe ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis dirigere et remanent gradus directionis. Si vero significator fuerit in ascendente aut occidente subtrahe ascensiones circuli obliqui gradus significatoris ab ascensionibus circuli obliqui

ad quem vis eum dirigere ⁊ remanēt gradus directionis. Exemplum qñ est in medio celi. Pono quod lūa sit in medio celi in .5. gradu aquarij ⁊ pono ꝙ radij oppositi saturni sint in .6. gradu pisciuȝ. Ponam quod velim dirigere lunam ad radios oppositos saturni. Quesiui igitur ascēsiōes gradus lune in circulo directo ⁊ inueni .37. gradus .23. minuta. Quesiui etiam ascēsiōes sexti gradus piscium vbi sunt radij oppositi saturni in eodem circulo directo ⁊ inueni .67. gradus .48. minuta. Deinde subtraxi ascensiōes lune ab ascēsionibus radiorum saturni ⁊ remanserunt .30. gradus .25. minuta. illi essent gradꝰ directionis in hoc casu. Exemplum quādo est in ascēdēte. Pono quod luna sit in eodem .5. gradu aquarij ⁊ radij saturni in .6. pisciuȝ. Quesiui ascēsiones gradus lune in circulo obliquo in regione cuius latitudo est .48. graduum. ⁊ inueni .330. gradus .22. minuta. Quesiui etiam ascēsiones sexti gradus pisciuȝ ⁊ inueni .348. gradus .31. minuta. subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus gradus radiorum saturni ⁊ remanserūt .18. gradus .9. minuta. illi essent gradus directionis in hoc casu. hoc eodem modo dirigitur gradus ascendēs ad quemlibet locum circuli. Si vero significator dirigēdus fuerit extra hec loca tūc si fuerit inter medium celi ⁊ ascēdens vide distātiam eius a medio celi subtrahēdo ascēsiones gradus medij circuli in circulo directo ab ascensiōibus gradus significatoris quam distātiam serua. Deinde scias medietatē arcus diurni gradus significatoris per modum dictum in capitulo de radiatōibus ⁊ serua eam. Deinde subtrahe ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascēsiōibus circuli directi loci ad queȝ vis eum dirigere ⁊ ꝙ remāserit erit significator circuli directi serua eum. Deinde subtrahe ascēsiōes gradus significatoris in circulo obliquo ab ascēsiōibus loci ad quem vis eum dirigere in eodem circulo obliquo ⁊ ꝙ remāserit est significator regionis. Deinde subtrahe significatorem minorem de maiori ⁊ dr̄iam multiplica per distātiam ab angulo medij celi ⁊ ꝓductū diuide per medietatem arcus diurni ⁊ ꝓueniet ps ꝓportiōalis q̄ȝ adde sup significatorē circuli directi si fuerit minor significatore regiōis: vel subtrahe si fuerit maior ⁊ ꝙ ꝓuenerit erit gradꝰ directiōis. Si aūt velles dirigere cōtra successionē signoꝝ sicut dirigunť ptes ⁊ planete retrogradi. s. ꝓcedēdo ab ascēdēte versus mediū celi tunc debes accipere distātiā significatoris ab ascēdēte per ascēsiōes regiōis ⁊ debes addere ptē ꝓportiōalē dr̄ie duoꝝ significatoꝝ sup significatorē regionis: si ille erit minor significatore circuli directi aut subtrahere ab eo si eēt maior. in alio nō differt opus. Si aūt significator dirigēdꝰ fuerit iter ascēdēs ⁊ angulū terre: vide distātiā gradus significatoris ab ascēdēte subtrahēdo ascēsiōes gradꝰ ascēdētis regiōis ab ascēsiōibꝰ gradus significatoris regiōis ⁊ serua distātiā. Deinde scias medietatē arcus nocturni gradus significatoris per modū dictū in ope radiatiōnū quā ēt serua. Deinde subtrahe ascēsiōes gradus significatoris in circulo obliquo ab ascēsiōibꝰ loci ad quē vis eū dirigere in eodē circulo obliquo ⁊ qđ remāserit est significator regiōis quē serua. Deinde subtrahe ascēsiōes gradus significatoris circuli directi ab ascēsionibꝰ circuli directi loci ad quē vis eū dirigere ⁊ ꝙ remāserit erit significator circuli directi. deide subtrahe minorē de maiori ⁊ remanebit dr̄ia duoꝝ significatoꝝ: quā multipli

ca p distantiā gradus significatoris ab ascendēte ꝛ pductū diuide p medietatem arcus nocturni grad⁹ significatoris ꝛ pueniet ps pportiōalis quā adde significatori regionis si fuerit minor significatore circuli directi: vl' subtrahe a significatore regiōis si fuerit maior significatore circuli directi: ꝛ ꝙ post additionē: vel subtractionē puenerit sūt grad⁹ directōis. Si vō volueris dirigere ꝯ̄ successionē signoꝝ.s. pcedēdo ab angulo terre v̄sus ascendēs: tūc debes accipere distantiā significatoris ab angulo terre p ascēsiones circuli directi ꝛ multiplicare illā p d̄riam duoꝝ significatoꝝ ꝛ diuidere p medietatē arcus diurni ut p̄us dictū est: ꝛ ptem pportionalē dēs addere ad significatorē circuli directi si fuerit minor significatore regiōis. Uel subtrahere si fuerit maior in alio non differt opus. Si autem significator dirigendus fuerit inter angulum terre ꝛ gradū occidentꝫ opari dēs cū gradu opposito significatoris ꝛ cū gradu opposito loci ad quē uis eū dirigere ꝛ p distantiā gra. oppositi significatoris a medio celi: ꝛ p medietatē arc⁹ diurnum gra. oppositi significatoris gra.n. opposit⁹ significatoris tm̄ distat a liea meridiana q̄ztū gra. significatoris ab āgulo terre: ꝛ medietas arc⁹ diurni gra. oppositi est tāta q̄zta ē medietas arc⁹ nocturni significatoris. ꝛ est tūc idē op⁹ ꝙ fuit īter mediū celi ꝛ ascendens. Si vero significator dirigēd⁹ fuerit īter angulū occidētis ꝛ mediuꝫ celi dēs opari sil'r p gradū oppositū significatoris ꝛ p distātiā eiusdē ab ascēdēte ꝛ p medietatē arcus nocturni eiusdē grad⁹ oppositi ꝛ p gradū oppositū loci significatoris ad quem dirigendus est: ꝛ est eiusdem operatio sicut fit inter ascendens ꝛ angulū terre. Si vō ꝯtingat ꝙ significator dirigēdus sit in vna quadra ꝛ locus ad quem debet dirigi sit in alia q̄dra. Uerbi gratia: significator sit inter mediū celi ꝛ ascēdēs: ꝛ locus ad quē debet dirigi sit inter ascendens ꝛ angulum terre tunc debes dirigere vsqꝫ ad angulū ꝛ postea dirigere angulū vsqꝫ ad locū ad quē debet dirigi ꝛ iungere has directiones insimul. Diriges autem significatorē prius dictū: ita ꝙ accipias distantiam significatoris ab angulo qui est retro ipsum in ordine signorū sicut si fuerit inter angulum medij celi ꝛ ascendens accipies distātiam eius ab angulo medij celi. Et si fuerit inter ascendēs ꝛ angulum terre accipies distantiam eius ab ascēdente: accipies etiam medietatē arcus diurni vel nocturni gradus significatoris vel eius oppositi per modum prius dictum: ꝛ angulum ad quē vis dirigere accipies pro loco ad quem debet dirigi: ꝛ teneto ordinem p̄us dictū. Illa directione facta diriges angulū p modū prius dictū qn̄ significator fuerit in aliquo angulorū usqꝫ ad locū ad quē dꝫ dirigi significator: ꝛ addes vnā directiōeꝫ cum alia: ꝛ pueniēt gradus directiōis. Auctor in littera dicit quod debet accipi distantia significatoris ab angulo ꝛ illa debet diuidi per partes horarum gradus significatoris ꝛ puenient hore distātie significatoris ab angulo ꝛ dicit quod dꝫ accipi sexta pars differentie duorum significatorū quaꝫ sextam partem iubet multiplicare per horas distantie significatoris a meridie: ꝛ pueniens iubet addere ad significatorem circuli directi vel subtrahere per modum dictuꝫ. Sed modus quē posui est leuior ꝛ planior. In modo.n. auctoris oportet accipere distātiam ab angulo per eundem moduꝫ quē ego posui ꝛ vltra hoc oportet querere partes horarū grad⁹ significatoris: ꝛ po=

stea diuidere distantiā ab angulo per partes horarū gradus significatoris ⁊ quod prouenerit tenere. Oportet etiam secūdum modū suum querere significatoré circuli directi ⁊ significatorem regionis per eundem modum quem posui ⁊ etiam differentiā duorum significatorum: ⁊ ultra hoc oportet illam differētiā diuidere per sex ad hoc q̄ habeat̃.6.pars ei⁹. Cū in multitudine operationum faciliter cadat error uidet̃ mihi modus quē posui certior. Exēplum quando sigificator est inter medium celi ⁊ ascendens ⁊ locus ad quē debet dirigi in eadem quadra scilicet inter mediū celi ⁊ ascēdens. pono q̄ luna sit hylech ⁊ sit i quinto gradu aquarij ⁊ pono quod radij oppositi saturni ⁊ idem esset de corpore: sint in sexto gradu piscium: ⁊ pono quod angulus medij celi sit.20.gradus capricorni. Ad dirigendū lunam ad radios saturni quesiui primo ascēsiones gradus medij celi in circulo directo ⁊ inueni 21.gradus ⁊.39.minuta subtraxi ascensiones gradus medij celi ab ascensionibus gradus lune: ⁊ remansit distantia lune a medio celi.15.gradus.44. minuta. Deinde quesiui ascensiones grad⁹ lune in circulo obliquo ⁊ inueni. 330.gradus.22.minuta quesiui etiam ascensiōes gradus oppositi loci lune 104.gradus ⁊.30.minuta a quibus subtraxi ascensiōes grad⁹ lune: sed q̄ nō potui subtrahere eo q̄d ascensiones gradus lune erāt maiores ascensionib⁹ gradus oppositi addidi ascēsionibus gradus oppositi lune.360.gradus ⁊ ꝓuenerunt.464.gradus.30.minuta: deinde subtraxi ⁊ remanserūt.134.gradus.8. minuta ⁊ hoc fuit totus arcus diurnus gradus lune quem mediaui ⁊ fuit medietas.67.gradus ⁊.4.minuta. Seruaui itaq̄ȝ distantiā lune a medio celi ⁊ mediatem arcus diurni lune. Deinde subtraxi ascensiones gra.lune in circulo directo que fuerint.37.gradus.23.minuta ab ascensionib⁹ gra. radiorū saturni in eodem circulo q̄ fuerunt.67.gra.48.minuta ⁊ remāserūt 31.gradus.25.minuta: ⁊ hoc fuit significator circuli directi seruaui itaq̄ȝ eū. Deinde subtraxi ascensiones gra.lune in circulo obliquo qui fuerūt.330.gradus.22.minuta ab ascēsionibus radiorū saturni in eodē circulo obliquo qui fuerunt.348.gradus.31.minuta ⁊ remansit significator regionis qui fuit.18. gradus.9.minuta. Deinde subtraxi significatoré regionis a significatore circuli directi ⁊ remāsit differentia duorum significatorum que fuit.12.gradus 16.minuta. Deinde multiplicaui istam differentiā p distantiaȝ lune a medio celi ⁊ diuisi per medietaté arcus diurni gradus lune ⁊ prouenit ps ꝓportionalis q̄ fuit.2.gradus.52.minuta.38. Ea quam partem ꝓportionalem etiam subtraxi a significatore circuli directi quia fuit maior significatore regionis ⁊ remāserūt gra. directionis qui fuerunt.27.gradus.32.minuta.21. Eo accepi pro quolibet gradu unum annum ⁊ pro quibuslibȝ minutis.5.residuis vnū mensem. ⁊ ꝑ quolibet minuto.6.dies: ⁊ ꝑ quolibet scđo.6.minuta dierū cum completum fuerit hoc tépus a tépore natiuitatis cui⁹ figura fuerit hoc mō disposita morief̃ natus. Quando vero significator est inter ascendens ⁊ angulum terre operaberis cum distantia ab ascendéte et cuȝ medietate arcus nocturni: ⁊ non differt in alio. Cum volueris dirigere contra successionem signorum si significator fuerit inter mediū celi ⁊ ascendés operaberis cū distātia ab ascēdente ⁊ cum medietate arcus diurni. Si significator fuert inter an

gulum terre ꝛ gradum occidentis operaberis cum opposito gradus signi‐
ficatoris ꝛ gradu opposito loci ad quem vis dirigere:ꝛ tūc ē opus tuū inter
medium celi ꝛ ascendens. Et si significator fuerit inter gradum occidentis ꝛ
medium celi operaberis similiter cum gradibus oppositis:ꝛ tunc est opus
tuum inter ascendens ꝛ angulum terre. ¶ Nota tamen ꝙ ꝺm modū dictum
diriguntur significatores qñ non habent latitudinem. Quando autem signi
ficatores habent latitudinem difficilior est modus:ꝛ ꝓpter hoc factum fuit
instrumentum ad dirigendum planetas habentes latitudinē ꝛ illud instru
mentum vocatur directorium. Uidebatur compositori seu inventori illi⁹ in‐
strumenti ꝙ significator habens latitudinem non posset dirigi per tabulas
ascensionum:vel nō sine magna difficultate. Ego aūt dico ꝙ instrumentum
suum nō est sufficiens:nisi sit maxime quātitatis ita ꝙ possit recipere minuta
tale autem vix potest fieri. In directionibus enim vt plurimū accipit̄ ꝓ quo‐
libet gradu vnus annus. mō si in directionibus instrumentū non sit diuisū
nisi per gradus vix inueniet̄ in eo certitudo vsq; ad annū:ꝛ hoc si instrumen
tum sit bene factum ita ꝙ nō sit error in diuidēdo:hoc aūt nō sufficit. Et ego
dico tibi ꝙ significator habens latitudinem pōt dirigi ad locū hn̄tem latitu‐
dinem p tabulas ascensionum:ꝛ nō vidi modū expositū in aliquo libro. Mo
dus aūt est iste cum volueris dirigere significatorē hn̄tē latitudinē ab ecly‐
ptica ad corpus alicui⁹ planete ēt hn̄tis latitudinē vel ad radios alicui⁹ hn̄tis
latitudinē. quere primo gradū cū quo significator mediat celū ꝺm doctrinā
canonū primi mobilis. Deinde quere gradū cum quo mediat celum loc⁹ ad
quem vis dirigere ꝺm eādem doctrinam:ꝛ accipies gradum cum quo signi
ficator mediat celum pro loco significatoris:ꝛ per hunc scies distātiā signi‐
ficatoris a medio celi vel ab ascendente per modum prius dictum nec plus
nec minus:ꝛ accipies locum cum quo mediat celum loc⁹ ad quem debet di
rigi pro loco ad quē debet dirigi:ꝛ cum istis duobus queres significatorem
circuli directi per modum prius dictum. deinde quere gradum cū quo orit̄
significator in regione sua ꝺm doctrinam canonū primi mobilis:quere etiā
gradū cum quo orit̄ locus ad quem debet dirigi ꝺm eosdem canones. Dein
de cum gradu cum quo oritur significator queres medietatē arcus diurni
uel nocturni per modum pri⁹ dictū:ꝛ q̄res significatorē regiōis cū istis duo
bus gradib⁹. s. cū gradu cū quo orit̄ significator ꝛ cū gradu cū quo orit̄ loc⁹
ad quē debet dirigi in alio nō differt opus. Dico tibi ēt ꝛ breuiter oportet q̄‐
rere gradum in quo significator mediat celum ꝛ gradum cum quo mediat
celū locus ad quem debet dirigi. cū primis duob⁹ opꝫ querere significatorē
circuli directi. cum alijs duob⁹ oportet querere significatorē regionis. Cum
gradu cū quo significator mediat celū oportet querere distantiā a medio ce
li si fuerit inter mediū celi ꝛ ascendens:cū gradu cū quo orit̄ significator opꝫ
querere medietatē arcus diurni vel nocturni. Si aūt significator fuerit inter
ascendens ꝛ angulū terre oportet querere distantiā significatoris ab ascen‐
dente cū gradu cum quo oritur significator ꝛ cū eodem medietatem arc⁹ no
cturni in oībus alijs est idem opus cū opere prius dicto. Est ēt vnus alius
casus qui potest contingere in directionibus quando significator ꝛ locus ad

qué debēt dirigi hñt latitudinē: aut vnus eoꝝ hꝫ latitudinem. Potest enim cōtingere ꝙ significatoꝛ dirigēdus ⁊ locus ad quem dꝫ dirigi simul veniant ad lineam meridianam: ita ꝙ ambo mediāt celū cū eodē gradu lꝫ nō sint in eodē gradu in eclyptica. Si aliqs istoꝝ casuū eueniat: tūc opaberis eodē mō quo dicam. Si significatoꝛ ⁊ locus ad quem dꝫ dirigi ueniāt cū eodē gradu ad mediū celi: qꝛ nō sunt aliqué ascēsiōes in circulo directo inter eos pones ꝓ significatoꝛe circuli directi. o. Postea q̄res significatoꝛē regionis accipiendo ascēsiones in circulo obliquo a loco cū quo orit̄ significatoꝛ vsqꝫ ad locū cū quo orit̄ locus ad quē dꝫ dirigi: ⁊ totū illud. f. significatoꝛē regionis multiplicabis per distantiā significatoris ab āgulo ⁊ ꝓductū diuides p medietatē arcus diurni vel nocturni: ⁊ ꝓueniet ps ꝓportionalis quā tenebis ꝓ gradibus directiōis. Si aūt significatoꝛ dirigēdus: ⁊ locus ad quē dꝫ dirigi oriant̄ cū vno ⁊ eodē gradu pones ꝓ significatoꝛe regionis. o. ⁊ significatoꝛē circuli directi multiplica per distantiā significatoris ab angulo: ⁊ diuide p medietatem arcꝰ diurni vel nocturni: ⁊ ꝓueniet ps ꝓportiōalis quā tenebis ꝓ gradibꝰ directiōis. Ponere de oībꝰ exempla eēt nimis lōgū: sed intēdo dño cōcedēte in fine istiꝰ expositiōis ponere equatiōeꝫ vnius natiuitat̄ in qua patebit modus inuestigādi ascendēteꝫ eligēdi hylech ⁊ alcochodē: ⁊ ponā ibi aliquas ꝓiectiōes radioꝝ ⁊ aliquas directiōes: sufficiāt hec de opere directionum. Dicit auctoꝛ in littera cognitis ānis directiōis si volueris scire locū istius directiōis in zodiaco adde annos directionis super ascēsiones circuli directi gradus significatoris si significatoꝛ fuerit in medio celi vel in āgulo terre ⁊ reduces ad gradus equales in circulo directo: ⁊ vbi perduxerit te numerus in circulo signoꝝ: ibi est locus directiōis: ⁊ dicitur locus diuisionis ⁊ dominꝰ termini illius loci dicitur diuisoꝛ. Si sigificatoꝛ fuerit in ascēdente adde annos directonis super ascensiones regionis gradus significatoris: ⁊ reduc ad gradus equales in circulo obliquo: ⁊ vbi ꝑduxerit te numerus in circulo signoꝝ ibi est locus diuisionis: ⁊ dominꝰ termini illius loci est diuisor. Et istud est idē opus cum opere de proiectionibꝰ radioꝝ: ⁊ qñ feceris directionem ⁊ feceris istud opus inuenies in fine eundem locum ad quem direxisti: nisi significatoꝛ haberet latitudinem.

Tex hoc algebutar in natiuitatibus.

In hoc capitulo auctoꝛ docet dirigere gradum ascēdentē in natiuitatibus. Sententia littere est talis. Cōsidera in cuius planete termino sit gradus ascēdens ⁊ cōsidera finē illiꝰ termini. Deinde q̄re ascēsiones gradꝰ ascendēt̄ in circulo obliquo p tabulā tue regionis ⁊ serua eas: q̄re etiam ascēsiones finis illius termini p eandē tabulā a qbus subtrahe ascēsiōes gra. ascendētis ⁊ gra. q remāserint sūt gra. directōis. accipe ꝓ quolibet gradu annū vnū. ⁊ ꝓ qbuslibet qnqꝫ minut̄ vnū mēsem: ⁊ ꝓ q̄libet minuto. 6. dies ⁊ ꝓ quolibet s̄o duas horas ⁊. 24. minuta hore: ⁊ planeta q est dñs termini est dispositor annoꝝ siue diuisoꝛ. Postea considera fineꝫ t̄mini: imediate seq̄nt̄ ⁊ subtrahe ascēsiōes finis termini ꝑcedēt̄ ab ascēsiōibꝰ finis termini illiꝰ: ⁊ remanebūt gradꝰ directōis accipe sic pꝰ ꝓ q̄libet gra. an-

num unum & cetera. & dominus illius termini est dispositor siue diuisor: & isto modo facies ad finem cuiuslibet signi secundum ordinem signorum vsque ad finem vite. Et si fuerit in aliquo termino aliquis planeta uel radij alicuius planete illa planeta erit particeps in diuisione. Exemplum in hoc pono quod ascendens alicuius natiuitatis fuit quartus gradus virginis completus ad dirigendum gradum istum. considera primo in cuius planete termino est iste gradus. & patet primo quod in termino mercurij & durat terminus usque ad finem. 7. gradus virginis. quesiui ascensiones gradus ascendentis in orizonte obliquo in regione cuius latitudo est. 48. gradus & inueni. 144. gradus. 27. minuta. quesiui etiam ascensiones finis termini scilicet finis. 7. gradus virginis. & inueni. 148. gradus. 33. minuta. subtraxi ascensiones gradus ascendentis ab ascensionibus finis termini & remanserunt. 4. gradus. 6. minuta. dedi cuilibet gradui annum & quibuslibet. 5. minutis vnum mensem & cuilibet minuto. 6. dies: & fuerunt quattuor anni idest mensis. 26. dies. & mercurius dominus termini fuit dispositor istorum annorum. Deinde consideraui terminum immediate sequentem qui est veneris & durat vsque ad finem. 17. gradus virginis. quesiui ascensiones finis termini illius scilicet veneris & inueni. 162. gradus. 15. minuta. a quibus subtraxi ascensiones finis termini precedentis mercurij: & remanserunt. 13. gradus. 44. minuta. qui fecerunt. 13. annos. 8. menses. 12. dies. & uenus disposuit hos annos. in fine istius termini fuit etas nati. 17. anni. 9. menses. 18 dies. Deinde sequitur terminus Jouis qui durat usque ad. 21. gradum uirginis completum. quesiui ascensiones eius & inueni. 167. gradus. 93. minuta. a quibus subtraxi ascensiones finis termini precedentis: & remanserunt quinque gradus. 28 minuta que fecerunt quinque annos. quinque menses. 18. dies: & Jupiter fuit dispositor istorum annorum. Factaque est etas nati in fine istorum annorum. 23. anni. tres menses. sex dies. Deinde sequitur terminus martis & faciendum est: vt prius: & secundum istum ordinem est directio continuanda vsque ad finem vite: & quotiens directio peruenit ad corpus vel radios infortune veniet nato infirmitas vel impedimentum in corpore suo secundum naturam illius infortune nisi fortune aspexerint ipsum locum. tunc enim minuent malum.

De hoc duodenaria planetarum & domorum.

In hoc capitulo auctor docet inuenire dominum duodenarie. Intelligendum est ad euidentiam istius capituli quod quodlibet signum intelligitur diuidi in duodecim partes: & quelibet pars est de duobus gradibus. & 30. minutis. Hyspalensis ponit hoc capitulum: & duo capitula sequentia inter dignitates planetarum: & dominus prime duodenarie est dominus illius signi. Dominus secunde duodenarie est planeta succedens descendendo & sic secundum ordinem. Uerbi gratia: dominus prime duodenarie arietis est mars. secunde sol. tertie venus. quarte mercurius. quinte luna. sexte saturnus septime Jupiter. octaue iterum mars: & sic secundum ordinem. Sententia auctoris est talis. Cum volueris scire duodenarias planetarum vel domorum vide quantum transiuit planeta de signo in quo est aut de domo in qua est & numerum illorum graduum multiplica per duodecim: & super numerum productum adde numerum graduum quos multiplicasti. & quod collectum fuerit proiice ab initio si

gni in quo est planeta dando vnicuiqꝫ signo.30.ꝛ vbi finit⁹ fuerit numer⁹ ibi erit duodenaria.

Et ex hoc anaubarach. Hic docet inuenire dominū nouenarie. Sententia enim est talis. Cum volueris scire nouenariam siue dominum nouenarie alicuiuꝫ planete: vide quot gradus pertransiuit planeta de signo in quo est: vel d̄ domo in qua est. ꝛ diuide totum illud signum in.9.diuisiones. ꝛ erit quelibet diuisio ex tribus gradibus ꝛ.20.minutis. Deinde vide in qua parte illius diuisionis sit planeta. ꝛ dabis primā diuisioneꝫ domino signi mobilis eiusdeꝫ triplicitatis. ꝛ secūdam diuisionem domino signi sequētis: ꝛ sic eundo secundū ordinem signorum quousqꝫ venias ad illam nouenariam in qua est planeta cuius queris dominum nouenarie. Uerbi gratia: pono quod sol in.24.gra. aquarij. ad sciēdum dominum nouenarie gradus solis dedi primo tres gradus aquarij ꝛ.20.minuta domino signi mobilis eiusdem triplicitatꝫ. est autē aquarius de triplicitate aerea. Signuꝫ mobile illi⁹ triplicitatis est libra: dn̄s eius est uen⁹. est ergo uen⁹ domina prime nouenarie aquarij. s. primoꝝ triuꝫ graduū ꝛ.20.minutoꝝ. Deinde dedi scd̄am nouenariā marti dn̄o signi sequētis. s. scorpionis ꝛ completi tūc fuerūt a p̄ncipio aq̄rij.6.grad⁹ ꝛ.40.minuta. Deinde tertiā nouenariā dedi Joui. s. dn̄o sagittarij qui succedit scorpioni. ꝛ cōplecti fuerūt tunc a principio aquarij.10.gradus. Dedi quartam nouenariam saturno domino capricorni qui succedit sagittario: ꝛ completi fuerunt a principio signi.13.gra.ꝛ.20.minuta. Dedi quintam nouenariā saturno domino aquarij: ꝛ completi fuerunt.16.gradus ꝛ.40.minuta. Dedi sextam nouenariā loq dn̄o piscium ꝛ completi fuerunt a principio signi aquarij.20. gradus. Dedi septimā nouenariam marti domino arietis: ꝛ cōpleti fuerunt a principio signi.23.gradus: ꝛ.20.minuta. Dedi octauam nouenariaꝫ veneri dn̄o tauri. illa ergo est diuisio nouenarie solis in casu ꝓposito: ꝛ completi fuerunt tunc gradus.26.ꝛ minuta.40.aquarij. Quādo ergo inuenies in libris iudiciorum de domino anaubarach luminarium si fuerit in die intelligit̄ de domino nouenarie solis. si in nocte de domino nouenarie gradus lune. Alia que auctor dicit patet legendo litteram.

et ex hoc adoringen. Hic docet inuenire decanū. Sententia ei⁹ est talis. Diuide signū ascendens in tres partes: ꝛ quelibet diuisio erit ex decem gradibus. dabisqꝫ primaꝫ diuisionem domino ascendentis. secundam domino secundi signi: ꝛ tertiam dn̄o tertij signi. Uult dicere ꝙ prima diuisio est domini eiusdeꝫ signi qđ ascendit. Et secūda diuisio est domini signi sequētis eiusdem triplicitatis. tertia diuisio est dn̄i tertij signi illius triplicitatis. ita ꝙ tres decani sūt domini triū signoꝝ vnius triplicitatis. Auctor ponit exemplū tale in lr̄a. Posito ꝙ p̄ma facies arietis sit ascendēs ei⁹ decanus est mars. Si scd̄a facies est ascēdens ei⁹ decan⁹ est sol dn̄s leonis scd̄i signi eiusdē triplicitatis: ꝛ si tertia facies sit ascendēs ei⁹ decanus est iupiter dn̄s sagittarij qđ est tertiū signū illius triplicitatis. Et si p̄ma facies leonis sit ascendēs ei⁹ decan⁹ est sol dn̄s eiusdeꝫ signi. Si scd̄a facies sit ascendēs ei⁹ decanus est iupiter dn̄s signi quod suc-

cedit leoni in eadem triplicitate. Si tertia facies sit ascendens eius decan⁹ est mars dñs tertij signi a leone in eadẽ triplicitate. s. arietis. 7 ꝫm hunc moduz itellige de alijs triplicitatibus.

Et ex hoc dominus orbis. In hoc capitulo ponit ordinem in domino horaruz in natiuitatibus. Sñia littere est talis. Aspice in qua hora natus egreditur vterum et dominum illius hore: da pmo anno natiuitatis 7 per illum significat̃ esse nati in eodem anno q̃ztum ad sanitates vel ĩfirmitates corporis nati sicut per dominum ascendentis. Et dabis dominum hore sequẽtis scđo anno. 7 per eum significat̃ esse substãtie in eodẽ anno sicut per dñm domus substantie. Dabis dñm tertie hore tertio anno ab hora natiuitatis. 7 per eum significat̃ esse fratrũ in illo anno sicut per dñm tertie dom⁹. 7 istó mó facies de alijs dominis horarũ eũdo ꝫm ordinẽ horaꝝ 7 domoꝝ vsq̧ ad finẽ vite. 7 planũ est in littera qđ dicit. Exẽplũ in hoc ponat̃ ꝙ qdam nat⁹ fuit in die solis hora q̃rta que hora q̃rta est hora lune. erit luna dña pmi anni. 7 ab ea accipit̃ eẽ corpis. Hora seq̃ẽs est saturni. erit ergo saturn⁹ dñs scđi anni. 7 ab eo accipit̃ eẽ substãtie in illo anno. 7 sic per ordinem.

Et ex hoc dispositio darie. In hoc capitulo auctor docet ordinare annos fridarie 7 gubernationis planetarum in natiuitatibus. Sententia littere talis est. Si natiuitatis fuerit in die incipit fridaria a sole 7 gubernat ipm natũ sol ꝫm q̃ztitatẽ annoꝝ sue fridarie qui sunt decẽ. Post solem gubernat ipm ven⁹ ꝫm q̃ztitatẽ annoꝝ fridarie ei⁹ qui sũt octo. Post venerẽ gubernat mercuri⁹ per. i3. annos. deinde luna per nouẽ annos. deinde saturn⁹ p. i i. deinde iupiter per. i2. annos. deinde mars per. 7. annos. deinde caput draconis per tres ãnos. deinde cauda dracõis per duos ãnos. deide reuertit̃ dispositio ad solẽ 7 vadit per ordinẽ planetaꝝ sic pus: numer⁹ aũt oium annoꝝ est. 75. 7 qui trãsit hũc numeroꝝ ãnoꝝ reuertit̃ ad dispõnẽ pmã ꝫm ꝙ possibile est. Si aũt natiuitas est in nocte incipit fridaria a luna 7 disposuit luna annos suos. deinde saturn⁹. deinde iupiter. deinde mars. deinde sol. deinde venus: postea mercurius. deinde reuertit̃ ad lunã 7 vadit ꝫm ordinẽ planetaꝝ sicut pus. Et qñ aliqs planeta disponit annos sue fridarie disponit ipse septimam ptem illorum annorũ solus. In scđa autem septima pticipat ei planeta frequens qui ei succedit. In tertia autem pticipat ei planeta terti⁹. In q̃rta q̃rtus. Et in qnta qntus. 7 sic vsq̧ ad septem septimas 7 septem planetas Verbi grã: pono ꝙ natus fuit qs in die: incipit ergo fridaria a sole 7 gubernat ipsum sol ꝫm q̃ztitatem annorũ fridarie sue qui sunt. io. anni. 7 gubernauit ipse sol solus septimam ptem istorũ decem annorũ. s. per vnũ annuz solarẽ 7. i56. dies 7. i2. horas. Hec est eni septima pars decez annorũ. In scđa septima parte horum decem annoꝝ habuit venus pticipationem cum sole in fridarie dispositione per vnum annũ 7. i56. dies. 7. i2. horas. 7 transierunt tũc nato duo anni. 3 i3. dies completi. deinde habuit pticipationez cum sole in dispositione fridarie mercurius per vnum annũ. 7. i56. dies. 7. i2. horas. 7 in fine huius di-

uisionis trāsierūt nato q̄ttuor anni solares.104.dies.6.hore.deinde habuit p̄ticipationem cū sole luna per eandē septimā.10.annorū.7 in fine hui⁹ diuisionis trāsierunt nato.5.anni.260.dies.18.hore.deinde habuit p̄ticipationez cū sole saturnus per septimā p̄tem.10.annorū.7 in fine huius diuisionis transierunt nato septem anni.52.dies completi.deinde habuit participationem cuz sole iupiter in dispositione fridarie per eandem septimam.7 in fine huius diuisionis transierunt nato.8.anni solares.208.dies.12.hore.deinde habuit p̄ticipationem cum sole in dispositione fridarie mars in vltima septima p̄te decem annorum.7 in fine huius diuisionis transierunt nato.10.anni completi. Sm hunc modum est faciendum in fridarijs oium planetarum. Caput autez draconis 7 cauda q̄libet eorum disponit per se annos fridarie sue siue participationem planetarum. Narrare autē euentus contingentes nato in qualibet harum diuisionū eēt nimis longū. Haly autē abenragel in suo libro magno complete posuit omnes diuisiones 7 iudicia cuiuslibet diuisiōis.ideo qui volunt hec iudicia legant librum illum.

T ex hoc almanar. In hoc capitulo docet q̄s planetarum sit eleuat⁹ sup alterū. Intētio sua est q̄ plāeta qui fuit altior in circulo suo breui.s. in epicyclo dicit̄ eleuat⁹ sup alterū eleuatione de qua hic loquit̄.7 hoc est q̄d dicit Ptolome⁹ in 63.p̄pōne centiloquij. Dicit eniz opz aspicere in coniunctione Saturni 7 iouis in eodem minuto ad eleuationem vnius super alterum 7 iudica cuz fortitudine nature eius in hoc mundo. Et sil'r fac in.21.coniunctionibus residuis. Haly ibidem dicit in commento.eleuatio planete super planetam est vt sit remotio eius ab auge sui circuli breuis.7 ille dicit̄ eleuatus super alterum. Auctor autem in littera iubet aspicere medium locum planete 7 verum locum planete.7 si verus locus planete fuerit minor medio motu planeta est descendens a superiori p̄te epicycli versus inferiorem p̄tem. Si vero verus locus planete maior medio motu fuerit planeta est ascendens ab inferiori p̄te epicycli versus sup̄iorem p̄tem.7 vt breuiter dicat̄ si argumentum eq̄tum planete fuerit minus sex signis cōmunibus est descendens.7 si plus est ascendens.deinde iubet auctor subtrahē mediū motum planete de vero motu eiusdem si medius motus fuerit minor vero:vel econtra si fuerit maior ita videlicet.q̄ minor subtrahat̄ a maiori 7 residuuz iubet multiplicare per septem.7 numerum p̄uenientem iubet diuidere per.22. 7 numerum quotientē iubet tenere pro eleuatione q̄n ascēdit vel pro depressione quando descendit. De venere 7 mercurio iubet respicere differentiam inter locum cuiuslibet eorum 7 locum solis 7 iubet facere sicut in alijs. Modus p̄us dictus scd̄m sententiam Ptolemei videt̄ mihi melior 7 certior.deinde dicit auctor q̄ fortior significatio planetarum est.cum vnus eorum fuerit eleuatus super alterum in coniunctione. In oppositione autem 7 in quarto aspectu erit significatio minus apparens.7 si vnus planeta fuerit ascendens 7 alter descendens.ille qui fuerit ascendens vadit supra descendentem .7 si vterque fuerit ascendens ille vadit super alium:qui fuerit maioris ascensionis.7 si vterque fuerit descendens:ille vadit super alium.qui fuerit minoris

descensionis. Dicit etiam alio mō planeta eleuari sup planetā q̄ztum ad latitudinem q2 septentrionalis vadit super meridianum. Et si fuerit ambo septē trionales ille qui fuerit plus septentrionalis vadit super illum qui fuerit min9 septētrionalis. Si vō fuerint ambo medionales ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super illū qui fuerit maioris latitudinis. Si fuerit aliqs planetaꝝ in eclyptica carens latitudine tūc planeta septentrionalis vadit super eū ꝛ ipse carens latitudine vadit sup meridianū.

Et ex hoc apertio portarum. Dicit ꝙ apertio portaꝝ dicit quādo inferior iungit superiori ꝛ cum hoc fuerit eoꝝ domus opposite. Uerbi grā. quando luna coniungit cum saturno vel eum aspicit tūc est apertio portaꝝ. Silr qn̄ sol cōiungit saturno. dom9 enim solis ꝛ lune sunt opposite domibus saturni. Silr fit apertio portaꝝ qn̄ mercurius coniungit Joui. q2 ambe domus utriusq3 sunt opposite. Silr qn̄ iungit venus marti fit apertio portaꝝ q2 eorum domus sunt opposite. Dicit hyspalensis ꝙ venus significat humiditatem. mercurius significat ventos. saturnus nebulas ꝛ frigus. mars ventoꝝ a dextro i. a meridie ꝛ calorem. iupiter temperiem ꝛ ventoꝝ a sinistro. i. a septētrione. Dicit idem hyspalensis qn̄ luna separat a ꝯiunctiōe alicui9 planete vel ab ei9 aspectu ꝛ ꝯiungit alteri planete ꝛ sint illorum planetaꝝ dom9 opposite. hoc est apertio magnarum valuaꝝ in qua necesse est venire ventos vel pluuias vt est ex natura illorū planetaꝝ. verbi grā: luna qn̄ separādo a venere ꝯiungit marti. aut separando a mercurio cōiungit Joui: aut separādo a sole coniungit saturno. hoc est apertio magnarū valuarum.

Et ex hoc albutez. Hic loqt de horis fortunatis ꝛ ifortunatis. dic ꝙ indi inuenerant. 12. horas post ꝯiunctionē solis ꝛ lune ꝛ dāt eas soli: ꝛ diuidūt eas in tres ptes ꝛ iudicāt sup p̄mas q̄ttuor horas ſm iudiciū p̄mi dn̄i triplicitatis loci solis. ꝛ iudicāt sup q̄ttuor scdas ſm iudicium scdi dn̄i triplicitatis loci solis. ꝛ super q̄ttuor vltimas ſm iudiciū tertij dn̄i triplicitatis loci solis hora ꝯiunctiōis. Postea dāt veneri. 12. horas sequētes ꝛ diuidūt eas silr in tres ptes ꝛ iudicāt sup q̄slibet q̄ttuor ſm iudiciū dn̄oꝝ triplicitatis loci veneris hora ꝯiunctiōis. Postea faciunt silr cū mercurio ꝛ luna ꝛ cū ceteris planetis ſm ordinē planetaꝝ donec reuertat orbis ad solem post. 84. horas. ꝛ tunc recipiūt a sole ſm eundē ordinē. ꝛ hoc ꝯtinuāt vsq3 ad ꝯiunctionē scdam. Et qdā dicunt ꝙ post coniunctionē sunt. 12. hore que vocant cōbuste in qbus non est bonum incipere aliqd opus. ꝛ post has. 12. combustas sunt. 72. hore incombuste in qbus utilis est inceptio operum: ꝛ post has. 72. incombustas iterum sunt duodecim combuste. ꝛ iterum post illas. 72. incombuste ꝛ post eas. 12. combuste ꝛ sic vsq3 ad coniunctionem sequentem. Et vt breuiter dicat omnes. 12. hore que dātur soli scdm ordinem planetarum sunt combuste ꝛ. 72. que sunt alioru3 planetarum sunt incombuste. Deinde dicit auctor ꝛ diuidunt has. 12. horas cōbustas in tres diuisiones ꝛ quelibet disio erit ex quattuor horis. Et dicunt qdam ꝙ qui inceperit bellum in quattuor p̄mis horiꝫ combustis timenda est

pditio aie sue. Auctor nō intelligit pditionē aie post vitā istā ita q post sepationem aie a corpore rapiant eā diaboli z deducāt ad inferos. Sed itelligit aie pditionē idest amissionē vite psentis z hoc mō inteligit in oibus locis iudiciorum astronomie. De ista enim pditione pertinet ad eos loqui. De pma autez perditiōe pertinet teologis. Et qui inceperit bellum in scdis qttuor horis timendū est detrimentū sui corporis. s. absqz perditione vite z qui iceperit bellum in vltimis qttuor timēda est perditio oium que possidet z timet perditio illoz que ptinēt ad ipm z sic cōpleta est expō qrte dr̄e alchabicij introductorij ad magisterium iudiciorum astrorum.

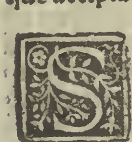

Differentia quinta in cōmemoratione uniuersarum partiuz.

Ista est qnta differentia istius libri in qua auctor docet piectionē ptium z potest diuidi in duas partes: quoniā in pma parte ponit partes que cadūt in natiuitatibus. Et in 2a parte ponit partes que cadunt in reuolutionibus annorum mundi. Scda pars incipit ibi: z qr auxiliante deo. Prima pars diuidit in duas partes: qm in pma parte dat moduz proiectionis ptium in generali z exemplificat de parte fortune. In scda parte ponit in speciali partes. 12. domorum. Scda pars incipit ibi. incipiamus itaqz post partem fortune. Snia pme partis est talis. Modus in piectionibus partiuz est q accipiuntur gradus equales qui sunt inter vnum locum z alium z numerus ille piicitur ab ascendente vel alio loco. vel adduntur super gradus equales qui fuerunt inter ambo loca gradus qui sunt ab initio signi ascendētis z pductum computatur ab initio signi ascendentis dando cuilibet signo. 30. gradus. z vbi finitus fuerit numerus ibi est parz fortune. Uerbi gratia: pono q sit sol in fine sexti gradus piscium z luna sit in fine. 14. gradus geminorum z gradus ascendentis sit. 10. gradus arietis. subtraham verum locum solis a vo loco lune z remanēt. 98. gradus sup quos addā. 10. gradus qui sunt a pncipio arietis vsqz ad gradū ascendentē z peniūt. 108. gradus icipiā piicere ab initio arietis dando cuilibet signo. 30. gradus: z terminatur numerus iste in 28. gradu cancri. ibi ergo est pars fortune in exemplo preposito.

Incipiamus itaque. In hac parte ponit proiectionis ptium scdm ordinem. 12. domorum ponendo in qlibet domo partes ad illam pertinentes. Et potest diuidi in tot partes quot sunt domus ubi partes incipiunt patet in littera. Primo ponit partes pme domus z sunt sex. Prima est ps vite. Scda est pas hylech. Tertia est pars futurorum siue pars diuinationis. Quarta est pars dilectionis z concordie. Quinta est pars stabilitatis z durationis. Sexta est pars animositatis z audacie. Dicit in littera cum volueris scire partem vite accipe gradus qui sunt a Joue vsqz ad saturnum in die z in nocte gradus qui sunt a saturno vsqz ad Jouem z proiice ab ascendente. Albumazar dicit in suo introductorio magno q hec pars significat vitam naturalem z esse corporis ac victus que si fuerit boni esse significat prolixitatem vite z sanitatem corporis z gau-

dium anime. Si vo fuerit impedita significat paucitatē vite ꝛ multitudinē infirmitatū animiq̄ꝫ meroꝛē ac tristitiam. Deinde dicit auctoꝛ pars hylech accipit a gradu cōiunctionis que p̄cessit natiuitatē si natiuitas fuerit ꝯiunctionalis. vel a gradu p̄uentiōis .i. oppositionis si natiuitas fuerit p̄uentionalis vsq̄ꝫ ad gradū lune ꝛ ꝓiicit ab ascendente natiuitatis ꝛ vbi finitꝰ fuerit numerus ibi est pars hylech. Albumazar dicit qđ hec pars dirigit quēadmodū dirigit hylech per gradꝰ ꝛ ducit eiꝰ ꝓfectio per signa quēadmodū fit de hylech. cūq̄ꝫ p̄uenerit eiꝰ directio vel ꝓfectio ad maloꝝ significat impedimentū ꝛ periculū. Et erant multi sapientū astrologoꝛum cū inuenirēt hoīem patiētem pericula maxima in q̄busdam tp̄ibus ꝛ nō inuenirēt in eodem tp̄e suum hylech p̄uenisse ad loca maloꝝ. nec inuenirent idē impedimento patētē significationem in reuolutione eiusdem anni nesciebant causaꝫ huiꝰ rei. Et ideo latebat eos hoc: q2 nō dirigebāt hanc p̄tem ꝛ si direxissent eā inuenissent hoc maluꝫ accidere in eodem tp̄e quo p̄uenisset hec pars ad loca quedam significantia ipsum periculum. Pars futuroꝛū accipit in die a luna vsq̄ꝫ ad solē: ꝛ in nocte ecōtra ꝛ ꝓiicit ab ascēdēte ꝛ ꝓprietates istiꝰ p̄tis sc̄d̄m Albumazar est significare aīam ꝛ coꝛpꝰ ꝛ esse eoꝛum. ꝛ significat fidem ꝛ ꝓphetiam ꝛ regionē ꝛ dei cultū ꝛ secreta ꝛ cogitationes atq̄ꝫ intētiōes ꝛ res occultas ꝛ celatas: ꝛ oē qđ absens est ex rebus per hūc modū applicabis iudicia in alijs ꝛ a quo loco inquē accipiat q̄libet ꝛ a quo loco pꝛoiiciat patet in littera.

Secunda domus.

Hic ponit p̄tes sc̄de domus ꝛ sunt tres. Pꝛima est pars sb̄e. Sc̄da est pars paup̄tatis ꝛ p̄uitatis ingenij. Tertia est pars beatitudinis triūphi ꝛ victoꝛie. Albumazar dicit q̄ pars substātie significat ꝓfectū ꝛ victum ac cibū q̄bꝰ substētant coꝛpoꝛa que si fuerit in bono loco significat bonū eē in substātia cibo ꝛ victu. Et si fuerit ip̄edita significat malū eē in his que diximꝰ. Ceteras aūt species foꝛtune apparentes ex substātia. s. que thesaurizat ꝛ seruat ac acquirit significant ceteri significatoꝛes substantie ꝛ pars foꝛtune.

Tertia domus.

Hic ponit p̄tes tertie domus ꝛ sunt due. Pꝛima est p̄s fratrū. Sc̄da est pars beniuolētie fratrū. Dicit Albumazar qđ pars fratruꝫ ꝛ dn̄s eius .i. dn̄s signi in quo ceciderit significāt esse fratrum ꝛ cōcoꝛdiam eoꝛum atq̄ꝫ dilectionē peregrinationemq̄ꝫ eoꝝ ꝛ absentiam. Post hec aspice si hec pars ꝛ dn̄s eius ceciderint in signis multoꝝ filioꝛum multiplicabuntur fratres. ꝛ si ceciderint in signis paucoꝝ filioꝛum erunt pauci. Et si volueris scire numerum eoꝛum accipe numerum signoꝛum que fuerunt inter p̄tem ꝛ dn̄m domus in qua ceciderit aut quot fuerint īter ip̄m dn̄ꝫ ꝛ p̄tem ꝛ pone vnicuiq̄ꝫ signo vnum. Et si fuerit inter eos signum cōe duplica numerum eiusdem signi. Et si fuerit inter ipsam p̄tem ꝛ dn̄um domus in qua ceciderit aliq̄s planeta accipe ei etiam vnum. Albumazar etiā ponit partem vnam in hac domo que vocat pars moꝛtis fratrum: ꝛ dicit quod accipit in die a sole in gradum medij celi ꝛ in nocte econtra. ꝛ augentur desuper gradus ascendētis ꝛ ꝓiicit ab ascēdente. ꝛ quotienscunq̄ꝫ p̄uenerit hec pars secū

dum directionem ad significatores fratrū ⁊ sororꝫ dādo vnicuiqꝫ gradui vnū annū, aut per ꝓfectionē dando cuilibet signo annū eueniet fratrib⁹ ⁊ sororibus aliqd horribile, aut aliqs eorum morief

Uarta domus. Hic ponit ptes quarte domus ⁊ sunt sex. Prima est pars patrū. Secunda est pars mortis patris. Tertia est pars annorꝫ. Quarta est pars hereditatum ⁊ possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati vtrum sit fili⁹ illius cui imponif vel non. Sexta est pars finis rerum. Albumazar dicit quod pars patris significat eē patris ⁊ eius nobilitatis atqꝫ generis. ⁊ si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dominus domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunatus. Si vō fuerit mali esset erit laboriosus. A scd̄a parte huius domus que est pars mortis patris accipif causa mortis: ⁊ quotienscunqꝫ ꝓfectio anni puenerit ad hanc partem vel ad dn̄m eius significat periculum patri. ⁊ silr cum peruenerit aliquis eorum ad significatores patris.

Uinta domus. Hic ponit partes qnte domus ⁊ sunt septem. Prima est pars filiorum. Scd̄a est pars tempōris in quo debent haberi filij. Tertia est pars pp quā scif masculinitas vel femininitas. Quarta est ps per quā scif de nato de quo fit interrogatio utrū sit masculus vel femina. Quinta est ps ad quā cū puenert iupif est significatio filij. Sexta est pars dilectionis filiorꝫ. Septima est pars scientie filiorū. Dicit Albumazar si pars filiorum ceciderit in signo multorū filiorum hēbit multos filios. Si vō ceciderit in signo sterili nō hēbit aliquē filium. Si vō ceciderit in signo paucorū filiorꝫ hēbit paucos filios. Et si hec pars significauerit filios ⁊ fuerit fortunata filij viuent: ⁊ si infortunata morienf.

SExta domus. Hic ponit partes sexte domus ⁊ sunt due. Prima est pars azemena idest debilitatis inseparabilis alicuius membri. Scd̄a est ps seruorꝫ. Si ps azemena fuerit cōiuncta cum fortunis erit natus sanus in membris suis. Si vō fuerit ꝯiūcta ifortunis hēbit morbos inseparabiles in membris. ⁊ loca in quibus erunt he egritudines sciunf a locis infortunarū significātiū eas.

Eptima domus. Hic ponit partes septime dom⁹ ⁊ sunt quattuor. Prima est pars desponsationis virorꝫ. Scd̄a est pars despōsationis mulierū. ⁊ hec accipif duob⁹ modis. Tertia est delectatiōis ⁊ voluptatis. Quarta est ps nuptiarꝫ. Qn̄ ps despōsatiōis puenerit per directionē ad Iouē vel venerē est significatio despōsatiōis. Et ego iueni in vna natiuitate tp̄s desponsatiōis qn̄ dn̄s ptis desponsationis pueni ad ipaꝫ ptē per directionē dando cuilibet gradui annum vnum.

Octaua domus. Hic ponit partes octaue domus ⁊ sunt quattuor. Prima est pars mortis. Scd̄a est pars plāete qui iterficit. Tertia est ps āni i quo veniet nato mors aut paupertas ⁊c̄. Quarta ē ps ꝯtētiōis ⁊ litigatiōis. Dic albūazar si ps morꝶ fuerit ipe

dita ⁊ dñs eius ⁊ non aspexerint eos fortune interficiet natus morte turpissi ma. Si vero aspexerint fortune erit ecõtrario. Si luna sol aspexerit partem pla nete interficientis ⁊ ipsa luna fuerit in signo membrorum abscisorum nat⁹ iter= ficiet patiẽdo. Et si luna fuerit impedita abscidet ei aliqd de membris. Qñ, pars anni in quo timet nato mors ⁊ dñs eius cũ dño ascendentis fuerint impedi ti erit natus multarum infirmitatũ ⁊ afflictionis in corpe atq; substãtia ⁊ mul totiens appropinqbit pditioni corporis ⁊ amissione substãtie. ⁊ quotienscũq; pfectio anni puenerit ad hanc partem: aut peruenerit hec pars per pfectio nem aut directionem ad ascendens aut ad dñm eius inueniet natus pericu la in corpe ⁊ infirmitatibus ⁊ inueniet angustiã ⁊ horribile in substãtia. time= bit quoq; mortẽ ex diuersis partibus.

Nona domus. Hic ponit partes none domus ⁊ sunt due. Prima est pars peregrinatiõis. Scda est pars itineris in aq. Ab istis accipiunt pegrinatiões na= ti ⁊ itinera per aquas. Albumazar dicit. ¶ Si pars itineris in aq ceciderit in signo aquatico faciet natus multa itinera per aquas ⁊ si ibi fuerit fortunata habebit in suis itinerib⁹ profectum ac lucrum. ⁊ si fue= rit infortunata significat contrarium.

Decima domus. Hic ponit ptes decime domus ⁊ sunt. 5. Prima est pars regiõis at q; regni. Secunda est pars regis atq; regni. Tertia est pars pn cipatum opis regni. Quarta est pars significans utrum sit causa regni vel non. Quinta est pars matrum.

Undecima domus. Hic ponit partes vndecime domus ⁊ sunt due. Prima ẽ pars amicorum. Secũda est pars significans profectum ⁊ effe= ctum ⁊ amiciciam amicorum.

Duodecima domus. Hic ponit vnam solã par tẽ i hac domo que est ps inimicorũ. Et hee sunt ptes alie qb⁹ utunt magistri iudiciorũ. Hic ponit qsdã alias ptes que non sunt in aliq domorum ⁊ sunt sex. Pri ma est ps mendacij rumorum. Scda est ps rõnis ⁊ pfunditatis sensus. Tertia ẽ ps sapiẽtie ⁊ disciplie. Quarta est ps guerre ⁊ pliorum. Quita est ps pacis. Sex ta est ps aspiciẽdi in reuolutiõe annorum. ⁊ oẽs iste piiciunt ab ascẽdẽte.

Et quia auxiliante deo. Prius auctor po suit ptes que ca= dũt in natiuitatib⁹. Hic ponũt ptes que cadũt in reuolutionib⁹ an norum mũdi. Et põt diuidi in duas ptes: qm pmo ponit ptes qb⁹ utũ tur magistri iudiciorum in reuolutionib⁹ in causis regnorum. Scdo po nit ptes qb⁹ vtunt magistri iudiciorum in psciẽdo forũ rerũ. scda est ibi. Itẽ sunt hic alie ptes. Dicit q ex ptib⁹ que exercent in reuolutionib⁹ annorum mundi ad sciẽdũ cãs regni atq; iperij ⁊ ista accipit a marte in lunã: ⁊ piicit ab ascẽdẽte piũctiõis que significat mutationẽ regni ⁊ accipit alio mõ a gradu ascẽdẽtis piũctiõis in gradũ piũctiõis. itelligẽdo a gradu ascẽdẽtis reuolutiõis ãni in

quo est ꝯiũctio vsq ad locũ in quo planete ꝯiungunt. ⁊ nisi hoc mõ itelligat ĩpossibile est. Supponit eni qd hõ sciat gradũ ascẽdẽtis in hora ꝯiunctionis planetaꝝ supioꝝ. Hoc aũt est ĩpossibile scd̃z q̄ dicit abrahã auenezre. dicit eni si possem9 scire diẽ in qua ꝯiũgi debeãt: eẽt hec res magna. Fit ẽt ps alio mõ videlicet accipit a gradu medij celi reuolutiõis illius anni in quo fuit ꝯiũctio vsq in solẽ ⁊ ꝓiicit a gradu iouis. Scd̃a pars per quã scit q̃ztuz debeat durare rex in regno. Hic accipit hora electionis regis a sole in. 15. graduz signi leonis. Et proiicit a luna. accipit ẽt a luna in. 15. gradũ cãcri ⁊ ꝓiicit a sole. 3ª ps est de tpe electionis regis. hic accipit hora electiõis regis in die a ioue in saturnũ ⁊ in nocte ecõtra ⁊ ꝓiicit ab ascẽdente reuolutiõis anni in quo surrexit rex. Et si iupiter fuerit in signo cõi ⁊ reuolutio fuerit diurna ⁊ cũ hoc fuerit iupiter cadens ab angulo tũc accipit a saturno in iouẽ ⁊ addunt desup. 30. gradus: ⁊ ꝓijcit ab ascẽdẽte. Si v̉o iupiter ⁊ saturn9 fuerint sibi oppositi ⁊ ambo fuerint cadentes ab ascendente accipit medietas graduũ qui sunt iter eos ⁊ ꝓiicit ab ascẽdẽte. Et si fuerit iupiter in exaltatiõe sua ⁊ fuerit reuolutio in nocte numerat ab eo in saturnũ ⁊ ꝓiicit ab ascẽdẽte. Deinde dicit auctor q̄ due sunt ptes maxime ex q̄bus extrahit tp̃s electionis regis ⁊ ei9 duratõis. Prima earũ est vt aspicias horã electiõis regis ⁊ aspicias vbi ꝑuenit ꝑfectio ãni a cõiũctiõe triplicitatis que significauit illã sectã in q̃ est illud regnũ ſ3 q̄ dat oib9. 30. gradib9 annus ⁊ oib9 duob9 gradib9 cũ dimidio mensis. ⁊ sic ſm istã ꝓportionẽ vsq ad horã electiõis. ⁊ cũ sciueris in quo gradu signi sit serua illũ gradũ: q2 ab eo eq̃bis ꝓmã ptẽ. Et cũ volueris eq̃re eã aptabis ascẽdẽs reuolutiõis anni i quo surrexit ip̃e elect9. Postea respice saturnũ ⁊ iouẽ ⁊ q̄s eoꝝ fuerit oriẽtalis a sole accipe ab illo vsq in gradũ eq̃tiõis ptis ꝓme quã seruasti: ⁊ ꝓiice ab ascẽdẽte reuolutiõis ⁊ quo ꝑuenerit nũer9 ip̃e est loc9 ꝓme ptis.

¶ Nota q̄ auctor dic̃ accipe a plãeta oriẽtali a sole ⁊ saturno vel ioue ⁊ nõ dicit q̄d sit faciẽdũ q̄ñ ãbo sunt oriẽtales. ego credo q̄ tũc dẽt accipi ab eo qui soli fuerit ꝓpinquor. Itẽ nõ dicit q̄d debeat fieri q̄ñ nullus eoꝝ est oriẽtalis vt breuiter dicã nescio q̄d fieri debeat q2 nõ vidi istas duas ptes per hũc modũ positas i aliquo alio libro. Scd̃a ps scit h̃ mõ. Aspice ꝯiũctiõe iouis ⁊ saturni in q̃ surrexerit rex vel cepit regnũ ad qd̃ signũ ⁊ gradũ ꝑuenit ꝑfectio ãni dãdo cuilibet ãno. 30. gra. ⁊ cuilibet mẽsi. 2. gra. cũ dimidio vsq ad diẽ in q̃ surrexit rex ⁊ ip̃e est loc9 eq̃tiõis ptis scd̃e ſua eũ. Post h̃ accipe a saturno vel ioue q̄s eoꝝ oriẽtalis fuerit vsq ad locũ ptis scd̃e ⁊ ꝓiice ab ascẽdẽte reuolutionis ãni ⁊ quo ꝑuenerit numerus ipse est locus ptis scd̃e. He sũt partes que significãt fortitudinẽ regis ⁊ ei9 durationẽ. Dicit haly abenragel. aspicies in reuolutionẽ annoꝝ mũdi pro itronizatiõe intronizati. Primo a saturno que est ꝓma ps. ⁊ a ioue que est scd̃a. ⁊ quot gra. ⁊ quot minuta fuerint iter eos ⁊ nota h̃.

¶ Postmodũ ꝯsidera in quo signo est dñs medij celi ⁊ reducas illos gra. ad ascẽsiones illi9 signi in quo fuerit ⁊ q̄ inde exiuerit erit id qd̃ durãt anni vel mẽses aut dies. Et si fuerit in domib9 vel in exalationib9 suis erũt anni ⁊ sit fuerint peregrini in succedẽtib9 erũt mẽses: alioq̄n erũt dies. Silr̃ q̄ñ sol applicuerit marti ⁊ mars fuerit cursu uacu9 nõ applicãs saturno significat q̄ milites mouebunt ꝯtra ip̃m intronizatũ ⁊ veniẽt sup ip̃z erecti. ⁊ pp hoc acci

dét ei tristicie 7 anxietates 7 forte capiét eũ. Tñ si mars cũ hoc applicuerit saturno ipoꝝ nature ↄiungunť 7 nullus mouebiť ↄtra eũ.

Item sunt alie partes.

Hic auctor ponit ptes que exercētur in reuolutiōibꝰ annorũ mũdi per q̃s sciť que res erũt chare 7 que viles. Snia littere ē talis. Cũ volueris scire vtrũ aliq̃ res erit chara vel vilis multum vel parum ↄsidera pté illius rei 7 vide in cuiꝰ planete domo vel exaltatiōe vel termino siue triplicitate cadat ipsas ps, qui planeta si fuerit cōbustꝰ vel retrogradus aut in aliquo loco maligno vilescit res illa 7 erit pui p̃cij. Si vo fuerit in loco fortitudis aut in angulo 7 maxime i medio celi grauabiť res illa 7 erit maioris p̃cij. 7 si puenerit dñs domꝰ illius ad locũ descēsiōis sue vilescit res illa. Uult dicere si planeta hñs plures fortitudies in loco ptis fuerit in aliq̃ dignitatũ suaꝝ 7 maxie in sua exaltatiōe. aut fuerit in aliquo anguloꝝ 7 maxime in medio celi res illa erit chara. 7 ƀm q̃ztitaté fortitudis planete in suis dignitatibꝰ aut in angulis vel succedétibꝰ erit q̃ztitas caristie. Si vo planeta ipse fuerit in casu a domo vel exaltatione sua vel fuerit in domo cadéte ab angulo vilescet reƺ illa 7 erit pui precij. Aspice sił aspectum fortunarũ 7 infortunarũ ad eá. s. ptem 7 ad luná 7 dñm eius qs sit 7q̃liter aspiciat illam ptem. Si aũt fortũa 7 luna aspiciát ipsam ptem multiplicabiť eadem res in p̃cio. 7 si aspexerint eaƺ in fortune detrimétum patieť res illa 7 erit vilis 7 pui p̃cij. Ego dico tibi ꝙ si planeta hñs plures fortitudies in loco ptis in reuolutiōe áni retrogradus fuerit 7 cũ hoc fuerit in aliq̃ dignitatũ suarũ vel in angulo significat ꝙ res illa erit chara sed nō in p̃ncipio anni q̃zdiu dñs ptis est retrogradus. 7 qñ ille planeta incipiet dirigi tunc res illa incipiet esse chara. Eodem mō si planeta dñs ptis fuerit in casu 7 fuerit directus significat vilitatem rei sed illa vilitas erit maxima qñ planeta incipiet eē retrogradus. Deinde ponit ꝓiectiones 7 incipit a pte tritici 7 dicit ꝙ ps tritici accipiť a sole in marté 7 ꝓiiciť ab ascédéte: a qbꝰ locis accipianť 7 a qbus locis ꝓiicianť patet in littera. Et vt melius pateat modꝰ ponam exemplũ de pte tritici in figura ↄiunctionis p̃cedentis introitum solis in arietem 7 ét in figura reuolutionis anni istiꝰ. s. i33i. dico ꝙ parisius ƀm veritaté tabularũ alfonsij in hora ↄiunctōis solis 7 lune p̃cedentis itroitũ solis in arietem erit ascédés p̃mus gra. cancri. locꝰ solis illa hora erit. 5. signa alfonsi. 56. graduƺ. 42. minuta. 36. ƀa verus locꝰ martis fuit vnũ signum. 44. gra. i7. minuta. 28. ƀa videbo q̃ztũ est inter solé 7 martem subtrahendo locum solis a loco martis 7 inuenio. i. signũ. 47. gra. 34. minuta. 52. scƀa qué numerũ cōputabo ab ascédente 7 terminať numerus in libra. i8. gra. io. minuto. 6. scƀo. Deinde videbo qs est ibi fortior 7 inuenio saturnũ in illo loco fortioré qꝛ est exaltatio sua noie cuius hét ibi q̃ttuor fortitudines. 7 est triplicitas sua rōne cuius hét tres fortitudines. est ét facies sua rōne cuius hét vná fortitudiné: hét ergo saturnꝰ in loco ptis tritici. 8. fortitudies. Post saturnũ est venꝰ qꝛ est domꝰ sua 7 hét ibi. 5. fortitudines. 7 iupiter hét ibi terminũ. Aspiciá statũ cuiuslibet istoꝝ in figura 7 ƀm statũ eoꝝ videbo de sorte tritici. Aspiciá p̃mo ad saturnum qué statũ ipse hét in figura: 7 inuenio ipm in angulo terre nō distantem ab angulo per. 4. gra. significat hoc ꝙ triticũ debet eē charũ nō tñ multuƺ qꝛ

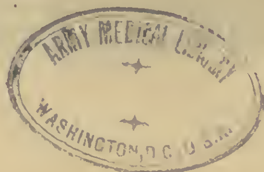
angulus nō est fortis fortior eni angulor quātum ad hoc est mediū celi:deide ascēdens:postea angulus terre ⁊ vltimo angulus occidentalis tñ q̄ saturnus est retrogradus ⁊ in loco suo pegrinus nulla hñs in loco suo dignitatē significat q̄ triticū in pncipio anni erit parui pcij. Et qñ saturnus incipiet dirigi ascēdet preciū eius ⁊ erit magis charū. hec est significatio saturni. Deinde aspiciam ad statum veneris ⁊ inuenio eam in domo. 11. sua ppria domo significat hoc similiter q̄ triticū erit aliquātulum charū. Prospiciā etiam eādem partem in figura reuolutiōis anni eiusdē. Dico quod ascendēs reuolutionis fm tabulas pdictas erit qrtus gradus. 15. minuta. 26. pa libre. Distātia inter solē ⁊ martē erit idest signū. 45 gradus. 3. minuta. 59. secūda. Cōputabo hūc numerū ab ascendēte: ⁊ terminat numerus in capricorno. 19. gra. 19. minuto. 25. po mars hz in loco istius partis exaltationē ⁊ triplicitatē hz ergo ibi septē fortitudines. saturnus hz ibi domū ⁊ faciez: hz ergo ibi sex fortitudines. mars est fortior in loco ⁊ ipse in angulo medij celi significat hoc q̄ triticum debz esse charum: sed q̄ mars est in casu ab exaltatione sua nō erit charum donec exiuerit casum suum.

¶ Finitur scriptū sup alchabiciū ordinatum p Joānē de saxonia in villa parisiensi. anno. 1331. Correctū p artiū ⁊ medicine doctorē magistr Bartholomeū de altem ⁊ nusia. Impressum Uenetijs p Joānem ⁊ Gregoriuz de gregorijs fratres. anno natiuitatis dñi. M. cccc c. ij. die. xviij. Februarij.

Tabula foliorum huius operis.

a	d	g
Libellus isagogicus	fu erit homo hñs	ges antiqui omnium
De diuisione	hoc fortassis erit	Presentia domini
Tabula domor	net solum defendere	Asperi in hac qōne
Ubi preponunt	Postulata a dño	larum sunt secūdum
b	e	h
Differentia secūda	pōt esse rō: quia	in septentrione
equales ⁊ breues	angulo medij celi	priam ⁊ naturam
Uenus fortuna	te: ⁊ remanebit	do sunt orientales
⁊ coniunctione sua	nibus gradus	rio ⁊ ab illo in
c	f	i
uentionis que	contactu horizontis	pus in quo
in initio ortus	igneum erit aliqua	mutationis
gulus medij celi	putatur a gradu	ca per distantiam
niat ad bonos vel	qō frater eius est	⁊ cum medietate
		n um vnum ⁊c.

Finis.

Characteres ⁊ nomina signoꝝ zodiaci.					
♈	1	Aries	♎	7	Libra
♉	2	Thaurus	♏	8	Scorpius
♊	3	Gemini	♐	9	Sagittarius
♋	4	Cancer	♑	10	Capricornus
♌	5	Leo	♒	11	Aquarius
♍	6	Virgo	♓	12	Piſces
Characteres ⁊ nomina planetarum.					
♄	1	Saturnus	☿	6	Mercurius
♃	2	Jupiter	☽	7	Luna
♂	3	Mars			
☉	4	Sol	☊		Caput
♀	5	Venus	☋		Cauda
Characteres ⁊ nomina Aſpectuum.					
☌		Coniunctio			
☍		Oppoſitio	□		Quartus
△		Trinus	✶		Sextilis